CLARE

MACKINTOSH

#1 BESTSELLER SUNDAY TIMES

După sfârșit

DE LA AUTOAREA BESTSELLERURILOR
LASĂ-MĂ SĂ MINT ȘI TE VĂD

FICTION CONNECTION

TREI

Cuprins

PROLOG
ÎNAINTE
- 1. PIP
- 2. MAX
- 3. LEILA
- 4. PIP
- 5. MAX
- 6. PIP
- 7. MAX
- 8. LEILA
- 9. PIP
- 10. MAX
- 11. PIP
- 12. LEILA
- 13. MAX
- 14. PIP
- 15. LEILA
- 16. MAX
- 17. PIP
- 18. LEILA
- 19. MAX
- 20. LEILA
- 21. PIP
- 22. MAX
- 23. LEILA
- 24. PIP
- 25. MAX

DUPĂ
- 26. PIP
- 27. MAX
- 28. PIP
- 29. MAX
- 30. PIP
- 31. MAX
- 32. PIP
- 33. MAX
- 34. PIP

35. MAX
36. PIP
37. MAX
38. PIP
39. MAX
40. PIP
41. MAX
42. PIP
43. MAX
44. PIP
45. MAX
46. PIP
47. MAX
48. PIP
49. MAX
50. PIP
51. MAX
52. PIP
ÎNAINTE
53. LEILA

CLARE MACKINTOSH

DUPĂ SFÂRȘIT

Traducere din engleză de Mihaela Ionescu
Titlul original: *After the End,* 2019

Editura Trei, 2020

Versiune ebook: v1.0, noiembrie 2020

Pentru Echipa de la Secția de Terapie Intensivă Neonatală a Spitalului John Radcliffe, Oxford.
Vă mulțumesc.

PROLOG

Leila se uită de jur-împrejurul sălii de judecată. Singurii care se mișcă sunt cei câțiva ziariști cărora li s-a permis să asiste, făcând rapid cu pixurile semne stenografice, notând fiecare cuvințel pe care îl rostește judecătorul. Toți ceilalți stau aproape nemișcați – uitându-se, așteptând –, iar Leila are ciudata senzație că e cumva blocată în timp și că este posibil să se trezească cu toții peste un an în aceeași sală de judecată, așteptând sentința care are să schimbe atât de multe vieți.

Leila are un nod în gât. Dacă ei îi este greu, cât de îngrozitor trebuie să fie pentru Pip și Max să asculte ce spune judecătorul! Să știe că în câteva clipe vor afla care va fi soarta fiului lor.

Înainte de pauză, Max și Pip Adams stăteau la capetele opuse ale băncii lungi așezate în spatele echipelor lor de avocați. Sunt încă pe bancă, dar distanța dintre ei s-a contractat, iar acum stau suficient de aproape unul de celălalt cât să se atingă.

De fapt, după cum observă Leila, când judecătorul pare gata să dea sentința, se vede o mișcare. N-ar putea spune dacă Max este cel care s-a mișcat primul sau dacă a fost Pip. Și nici nu este sigură dacă cei doi sunt conștienți de ceea ce fac. Dar după cum vede ea, două mâini se încumetă în ținutul nimănui dintre ei doi și, încet, se ating una pe alta.

Părinții lui Dylan se țin de mână.

Judecătorul vorbește.

Și o întreagă sală de judecată își ține respirația.

ÎNAINTE

1. PIP

Îl născusem pe Dylan de șase ore când am observat un semn cât buricul degetului mare în spatele urechii sale stângi. Stăteam întinsă pe o parte, veghindu-l, cu brațul liber îndoit protector peste trupușorul său. M-am uitat la buzele lui perfecte fremătând în timp ce respira și apoi am urmat cu privirea obrăjorii și spiralele urechilor încă prea fragede ca să aibă contururile formei finale. Și atunci am zărit pata aceea de culoarea ceaiului cu lapte și am zâmbit pentru că era ceva cu totul nou și totuși atât de familiar!

— Are semnul tău din naștere.

I l-am arătat și lui Max, care a spus *atunci nu mai e niciun dubiu că-i al meu,* iar extenuarea și euforia ne-au făcut să izbucnim într-un râs atât de puternic, încât asistenta și-a băgat capul printre perdele ca să vadă care era motivul unei așa veselii. Iar când Max a trebuit să plece și luminile au slăbit în intensitate, am atins cu vârful degetului semnul acela de culoarea ceaiului cu lapte, care era legătura dintre cei doi oameni pe care-i iubeam cel mai mult pe lumea asta, și m-am gândit că viața era perfectă, nu avea cum să fie mai bună de-atât.

Undeva în secție se aude un geamăt înfundat; și un murmur care-l însoțește, al unui alt părinte care încă nu s-a culcat, la fel ca mine. Aud scârțâitul papucilor de cauciuc pe coridor și bolborositul răcitorului de apă din care curge o doză, după care pașii o iau înapoi spre secție.

Țin cu blândețe o mână pe fruntea lui Dylan și-l mângâi ușor, spre creștet. Părul îi crește la loc în șuvițe blonde, ca atunci când era bebeluș, și mă întreb dacă va mai fi cârlionțat. Mă gândesc dacă se va închide din nou la culoare, devenind șaten, ca atunci când avea doi ani. Trec ușor cu degetul de-a lungul nasului, atentă să nu ating tubul îngust care-i șerpuiește dintr-o nară până în stomac.

Tubul endotraheal este mai larg decât cel pentru hrănire. Trece printre buzele lui Dylan, fixate cu două fâșii de leucoplast, una de-a lungul bărbiei și cealaltă deasupra buzelor. De Crăciun, am adus mustățile false care ne-au revenit într-una dintre tradiționalele „pocnitori” și am ales-o pentru Dylan pe cea mai stufoasă și mai extravagantă. Și, pentru câteva zile, până când bucata de leucoplast s-a murdărit și a trebuit să fie schimbată, băiețelul nostru de aproape trei ani a făcut pe toată lumea din jurul său să zâmbească din nou.

— Pot să-l ating?

Mă uit în partea cealaltă a încăperii, unde se află băiatul nou-venit; acolo unde mama lui, neliniștită și nesigură pe ea, veghează lângă patul fiului ei.

— Sigur că da.

Asistenta de gardă, Cheryl, îi zâmbește încurajator.

— Țineți-l de mână, îmbrățișați-l. Vorbiți cu el.

Sunt cel puțin două asistente aici tot timpul și se schimbă mereu între ele, dar Cheryl este preferata mea.

Are un fel atât de calm de a se purta, că sunt convinsă că pacienții ei se simt mai bine doar prin simplul fapt că se află în prezența ei. În salonul acesta sunt trei copii: Darcy Bradford, care are opt luni, fiul meu, Dylan, și băiatul nou-venit.

Numele *Liam Slater* este scris cu carioca pe cartolina prinsă la capătul patului său. Dacă copiii se simt suficient de bine atunci când sunt internați la Terapie Intensivă, pot să-și aleagă un abțibild cu un animal. E la fel ca la grădinița lui Dylan, unde numele sunt trecute pe plăcuțele de deasupra cuierului. Am ales pentru el o pisică. Lui Dylan îi plac mult pisicile. Le mângâie cu atâta delicatețe și deschide ochii atât de mari când face asta, de parcă ar fi prima oară când simte ceva atât de moale. Odată, un motan mare și roșcat l-a zgâriat, Dylan a deschis gurița într-un cerc perfect, de șoc și groază, după care a izbucnit în lacrimi. Am simțit un val de

tristețe la gândul că din acel moment avea să fie mereu precaut față de ceva ce înainte îi aducea atât de multă bucurie.

— Nu știu ce să-i zic, șoptește mama lui Liam, iar vocea i se frânge ca un stol de fluturi în zbor.

Fiul ei este mai mare decât Dylan – probabil că merge deja la școală – și are nasul cârn, cu pistrui, și părul lăsat lung în creștetul capului. Pe lateral, deasupra urechii, sunt rase două dungi înguste.

— Are o tunsoare foarte cool, îi spun.

— Da, se pare că și ceilalți părinți le-au dat voie copiilor să se tundă așa, spune mama lui și-și dă ochii peste cap, într-o palidă imitație de frustrare maternă.

Îi țin isonul, făcând și eu o grimasă asemănătoare.

— O, Doamne, mă așteaptă și pe mine toate astea, zâmbesc eu. Sunt Pip, iar el este Dylan.

— Nikki. Și Liam, spune ea, iar vocea îi tremură când îi pronunță numele. Mi-aș dori să fi fost și Connor aici.

— Soțul? Se întoarce mâine?

— O să vină cu trenul. Pentru că, uite, îi ia mașina luni dimineață și-i aduce înapoi vineri. Toată săptămâna stau pe șantier.

— Constructor?

— Tencuitor. Au o lucrare mare pe aeroportul Gatwick.

Se uită fix la Liam, palidă la față. Știu sentimentul acela: spaima amplificată de o sută de ori de liniștea din secție.

În aripa pentru bolnavii de cancer este o cu totul alta atmosferă. Copiii aleargă de colo-colo pe coridoare, în spațiile de joacă sunt jucării peste tot. Cei mai mari fac matematică împreună cu echipa de educatori, kinetoterapeuții ajută membre care nu mai vor să asculte să-și facă treaba. Nu înseamnă că nu mai ești îngrijorat, sigur că tot ești – Hristoase, ești îngrozit! –, dar… e ceva diferit, asta e tot. Mai

multă gălăgie, mai multă lumină. Mai multă *speranță.*

— V-ați întors? ne-au întrebat asistentele când ne-au văzut.

Ochi blânzi se uită într-ai mei, spun altceva decât ceea ce ne spunem în cuvinte. Îmi pare rău că se întâmplă asta. *Vă descurcați minunat. O să fie totul bine.*

— Cred că-ți cam place aici, nu-i așa, Dylan?

Și chestia amuzantă e că lui Dylan chiar îi plăcea. Chipul i se lumina când vedea fețele cunoscute și, dacă picioarele lui ar fi funcționat, ar fi alergat pe coridor până la locul de joacă să caute cutia mare cu piese Duplo, iar dacă l-ai fi văzut de la distanță, concentrat la turnulețul lui, n-ai fi zis că are o tumoare la creier.

De aproape ți-ai fi dat seama. De aproape ai fi văzut o curbă precum cârligul unui umeraș de haine de-a lungul părții stângi a capului, acolo unde chirurgii l-au deschis și au scos o bucățică de os ca să poate ajunge la tumoare. De aproape i-ai fi văzut cearcănele adânci și întunecate și pielea ca de ceară tânjind după o porție de celule roșii. De aproape, dacă ai fi trecut pe lângă noi pe stradă, ai fi tresărit fără să vrei.

Nimeni nu tresărea însă în secția de pediatrie. Dylan era doar unul din zecile de copii care purtau însemnele unui război ce nu fusese câștigat încă. Poate că de aceea îi și plăcea acolo: se integra perfect.

Și mie îmi plăcea acolo. Îmi plăcea patul meu pliant aflat lângă al lui Dylan, în care dormeam mai bine decât acasă, pentru că aici tot ce aveam de făcut era să apăs pe un buton și cineva apărea imediat în fugă. Cineva care nu intra în panică dacă Dylan își scotea cateterul; cineva care mă liniștea, asigurându-mă că rănile din gura lui aveau să se vindece, cu timpul; cineva care zâmbea blând și-mi spunea că echimozele erau destul de normale după chimioterapie.

Nimeni n-a intrat în panică atunci când am apăsat butonul ultima oară, dar nici n-a zâmbit nimeni.

— Pneumonită, a spus doctorița.

Fusese alături de noi la prima serie de chimioterapie, când eu și Max ne-am învins lacrimile și ne-am spus unul altuia că trebuie *să fim curajoşi pentru Dylan,* și apoi ne-am revăzut cu ea la fiecare ciclu de tratament; o constantă de-a lungul celor patru luni pe care le-am petrecut când în spital, când în afara lui.

— Chimioterapia poate cauza o inflamație în plămâni – de-aia îi și este greu băiatului să respire.

— Dar ultima serie a fost în septembrie.

Iar acum era deja sfârșitul lunii octombrie. Ce mai rămăsese din tumoare după operație nu mai creștea; terminaserăm chimioterapia; Dylan ar fi trebuit să se simtă mai bine, nu mai rău.

— În anumite cazuri, simptomele pot să apară la luni distanță. Oxigen, te rog, a spus doctorița adresându-se asistentei care pregătea deja masca.

Două zile mai târziu, Dylan a fost transferat la secția de Terapie Intensivă Pediatrică, conectat la un ventilator.

Atmosfera de la Terapie Intensivă este diferită. Domnește tăcerea. Sobrietatea. Te obișnuiești cu asta. Te poți obișnui cu absolut orice. Dar tot e greu.

Nikki ridică privirea. Urmăresc unde se uită, către Dylan, și preț de o clipă îmi văd fiul prin ochii ei. Văd pielea lui palidă, umedă și rece, branulele din ambele brațe și firele care șerpuiesc pe pieptul lui gol. Îi văd părul, subțire și inegal. Ochii lui Dylan se mișcă pe sub pleoapele închise, ca zbaterea unei molii în palmele făcute căuș. Nikki se holbează la el. Știu la ce se gândește, chiar dacă nu ar recunoaște-o niciodată. Niciuna dintre noi n-ar face-o.

În sinea ei, își spune: *Sper ca băiatul acela să fie mai bolnav decât al meu.*

Observă că am văzut-o și se înroșește, coborând ochii în pământ.

— Ce împletești? mă întreabă.

În ghemul de lână galbenă ca soarele din geanta de la picioarele mele sunt înfipte două andrele.

— O pătură. Pentru camera lui Dylan, îi spun și ridic pătrățelul care este gata. Aveam de ales între pătură din petice și fular. Nu știu să împletesc decât drept.

Probabil că am vreo 30 de asemenea pătrățele în geantă, în diferite nuanțe de galben, gata să fie cusute unele lângă altele de îndată ce sunt destule cât să acopăr cu ele patul. Ai multe ore de umplut când ești părinte în așteptare la secția de Terapie Intensivă. La început am adus de-acasă cărți, doar ca să citesc aceeași pagină de zeci de ori și tot nu aveam nici cea mai vagă idee despre ce era vorba.

— În ce clasă e Liam?

Nu întreb niciodată de ce se află un copil în spital. Te prinzi din mers, iar adesea părinții îți spun chiar ei, dar n-aș întreba niciodată. În schimb, întreb despre școală sau despre echipa de fotbal cu care țin. Întreb despre ceea ce erau înainte să se îmbolnăvească.

— În clasa întâi. E cel mai mic din clasa lui.

Lui Nikki îi tremură buza de jos. În geanta de voiaj de la picioarele ei este îndesat un hanorac de școală. Liam poartă un halat de spital cu care trebuie să-l fi îmbrăcat atunci când l-au internat.

— Poți să-i aduci pijamale. Te lasă să aduci haine de-acasă, dar ai mare grijă să le pui etichete, pentru că au tendința să le rătăcească.

Cheryl zâmbește crispat.

— Adică aveți destule pe cap cât să nu mai aveți chef să umblați după un tricou care s-a pierdut, nu-i așa? spun eu, ridicând vocea, ca să-i includ în conversație și pe Aaron și Yin, ceilalți doi asistenți de serviciu.

— Cu siguranță avem destulă treabă, spune Yin zâmbind către Nikki. Totuși, Pip are dreptate, vă

rog să aduceți haine de-acasă și poate și o jucărie preferată. Ceva care să poată fi spălat ar fi ideal, din cauza infecțiilor, dar dacă are vreun ursuleț de pluș pe care îl preferă, sigur că e în regulă și așa.

— O să-l aduc pe Boo, spune Nikki și se întoarce spre Liam. Îl aduc pe Boo, da? Ți-ar plăcea, nu-i așa?

Vocea ei sună pițigăiat și fals. Trebuie exercițiu ca să înveți să vorbești cu un copil sedat. Nu e ca atunci când dorm, când tu te strecori în camera lor în drum spre culcare ca să le șoptești la ureche *Te iubesc.* Când rămâi în picioare pentru o clipă, uitându-te la claia de păr ciufulit care se zărește din plapumă și spui *Noapte bună, somn ușor, șapte purici pe-un picior.* Nu se aude niciun geamăt ușor, ca atunci când copiii îți aud vocea prin somn; niciun ecou, ca atunci când încearcă să mormăie adormiți un răspuns.

Sună o alarmă, iar o lumină clipește lângă pătuțul lui Darcy. Yin traversează încăperea, prinde din nou oximetrul de laba piciorului bebelușului și alarma se oprește, nivelul de oxigen din sângele lui Darcy fiind din nou corect citit. Mă uit la Nikki și-i văd panica din ochi.

— Darcy n-are stare, îi explic. Îți ia ceva timp până te obișnuiești cu fiecare alarmă, fiecare aparat care sună. De obicei părinții ei sunt aici seara, dar astăzi este aniversarea căsătoriei lor. S-au dus să vadă un musical.

— Ahh, ce văd?

Yin a văzut *Poveste din cartierul de vest* de unsprezece ori. Agățate de șnurul de la gâtul ei sunt ecusoane de la *Fantoma de la operă, Mizerabilii, Matilda…*

— Cred că s-au dus la *Wicked.*

— Ah, e grozav! Am văzut spectacolul cu Imogen Sinclair în rolul Glindei. O să le placă la nebunie.

Darcy, micuța de opt luni, are meningită. *A avut* meningită: un alt motiv pentru care părinții ei își

petrec una din puținele seri departe de secția de Terapie Intensivă. Au trecut în cele din urmă de ce a fost mai greu.

— Și soțul meu este plecat, îi spun lui Nikki. Călătorește mult cu serviciul, spun și mă întorc către Dylan. Tata lipsește în ziua ta cea mare, nu?

— E ziua lui?

— E ceva mai grozav decât ziua lui.

Ating mânerul de lemn al scaunului meu, un gest instinctiv pe care probabil că-l fac de sute de ori pe zi. Mă gândesc la toți părinții care au stat în acest scaun înaintea mea; la atingerile clandestine ale atâtor degete superstițioase.

— Mâine îl scot pe Dylan de la ventilator, spun și mă uit la Cheryl. Am mai încercat de câteva ori, nu-i așa, dar maimuțica asta mică… ei… ținem pumnii.

— Ținem pumnii, spune Cheryl.

— E un pas important? întreabă Nikki.

Zâmbesc larg.

— Cel mai important.

Mă ridic în picioare.

— Bine, dragule, eu mă duc.

La început pare ciudat să vorbești așa, de față cu atâtea alte familii în jurul tău. Ești foarte conștient de prezența lor. Ca atunci când trebuie să dai telefoane într-un birou deschis sau când mergi la sala de sport pentru prima oară și ai impresia că toată lumea se uită la tine. Ceea ce nu face nimeni, desigur, căci toată lumea e prea preocupată de propriul telefon, propria serie de exerciții sau propriul copil bolnav.

Așa că începi să vorbești și, trei luni mai târziu, ajungi ca mine – nu te mai poți opri.

— Buni vine să te vadă în weekend… o să fie drăguț, nu? I-a fost foarte dor de tine, dar n-a vrut să fie în preajma ta câtă vreme a avut răceala aia groaznică. Biata bunica!

Deja a devenit un obicei, acum, sporovăială aceasta. Mă surprind vorbind de una singură în

mașină, în magazine, acasă. Umplând tăcerea pentru că nu am cui să-i spun *Ai văzut tractorul?* și *E vremea de culcare* sau *Privește cu ochii, Dylan, nu cu mâinile.* Ți se spune că e bine să vorbești cu copiii. Că li se pare reconfortant să audă vocea părinților. Cred că noi găsim asta reconfortant, de fapt. E un memento a ceea ce eram înainte să devenim părinții de la Terapie Intensivă.

Cobor grilajul lateral al pătuțului lui Dylan ca să mă pot apleca spre el, brațele mele odihnindu-se de o parte și de alta a trupului său, nasurile noastre atingându-se.

— Sărutul eschimoșilor, îi șoptesc ușor.

Nu ne lasă niciodată să uităm de acel ultim sărut de noapte bună, indiferent câte îmbrățișări au fost împărțite înainte sau câți pupici trimiși.

— Eschimo, ar insista el, iar eu aș coborî grilajul patului încă o dată și m-aș apleca pentru un ultim noapte bună și i-aș atinge năsucul cu al meu și l-aș lăsa să-și treacă degetele prin părul meu.

— Te iubesc, băiețelul meu, îi spun acum.

Închid ochii și-mi imaginez răsuflarea lui caldă pe fața mea, mirosind dulce a lapte înainte de culcare. Mâine, îmi spun. Mâine vor scoate tubul și de data asta n-o să-l mai pună la loc. Îl sărut pe frunte și ridic la loc grilajul patului, asigurându-mă că face clic, deci e în siguranță și nu va cădea în timpul nopții.

— Noapte bună, Cheryl. La revedere, Aaron, Yin. Ne vedem mâine?

— Am liber trei zile, spune Yin, ridicând mâinile către cer, în semn de *Slavă Domnului.*

— Da, ai dreptate… te duci în vizită la sora ta, nu-i așa? Distracție plăcută!

Mă uit la Nikki Slater, care și-a tras scaunul mai aproape de fiul ei, ca să-și poată odihni capul lângă al lui.

— Odihnește-te puțin, dacă poți, îi spun încet. Avem de străbătut cu toții o cale lungă.

Îmi iau la revedere de la fetele din camera asistentelor și de la Paul, brancardierul care l-a adus pe Dylan de la secția de Oncologie la Terapie Intensivă și care tot timpul se interesează de starea lui. Îmi iau haina, îmi caut cheile și mă duc spre parcare, unde mai pun încă 10 lire în automatul pentru plată.

Poți cumpăra abonamente dacă vizitezi pe cineva care se află la Terapie Intensivă. Întotdeauna mă asigur că părinții nou-veniți știu chestia asta, pentru că până la urmă sumele se tot adună, puțin câte puțin. Mai ales când e nevoie să vii aici cu două mașini, cum ni se întâmplă adesea mie și lui Max. Parcarea pentru douăzeci și patru de ore costă 10 lire, dar îți dau o săptămână pentru 20 sau o lună întreagă pentru 40. Am cumpărat abonamentul lunar în noiembrie și încă unul în decembrie, dar apoi, când s-a făcut ianuarie și m-am văzut din nou cu geanta în mână în fața ghișeului, nu am suportat să mai cer încă un abonament pentru o lună de zile. Mi se părea așa… *defetist.* Cu siguranță, nu vom fi aici pentru încă patru săptămâni, nu? Nu atâta vreme cât Dylan era cu mult mai stabil.

Înghețul face asfaltul să sclipească. Răzuiesc gheața de pe parbriz cu carcasa de la un CD cu Aretha Franklin și dau căldura la maximum până când geamul se dezaburește. Când reușesc să văd prin el, e atât de cald, încât trebuie să deschid geamul ca să nu cumva să adorm.

Drumul spre casă durează un pic mai mult de o oră. Spitalul oferă și cazare pentru părinți – trei garsoniere cu chicinete la fel de noi ca în ziua în care au fost date în folosință, pentru că… i-ar arde cuiva de gătit când știe că are un copil la Terapie Intensivă? Am stat acolo aproape toată luna noiembrie, apoi Max a trebuit să meargă la serviciu, iar Dylan era în stare critică, dar stabil, și ni s-a părut corect să cedăm locul altcuiva care avea mai mare nevoie de el. Nu mă deranjează să conduc

până la spital. Ascult unul dintre programele mele preferate și nici nu-mi dau seama că sunt pe drum.

Ascult *Cum o cresc pe B,* un podcast înregistrat de o mamă care pare să fie de aceeași vârstă cu mine. Nu știu numele lui B, doar că are două surori, îi plac pianul și pernele de catifea și are un handicap grav.

Știm deja de câteva săptămâni bune că Dylan are ceva la creier, nu doar din cauza tumorii, ci și din cauza operației de care a fost nevoie pentru a îndepărta cât mai mult cu putință din ea. Când mă gândesc la asta, ceva mă apasă pe piept până când simt că eu sunt cea care are nevoie de ajutor ca să poată respira, așa că faptul că ascult *Cum o cresc pe B* mă ajută să pun lucrurile într-o anumită perspectivă.

B nu poate să meargă. Își petrece majoritatea timpului întinsă pe spate, uitându-se la CD-urile pe care surorile ei le-au atârnat într-o instalație mobilă ca să facă curcubeie pe tavan. Au strâns CD-urile de la prieteni, iar mama lui B le-a găsit panglică și nasturi, iar ele au stat de vorbă cu B în timp ce s-au contrazis cu delicatețe în legătură cu modul în care să așeze totul. În vocea mamei se simțea veselie în timp ce spunea povestea pentru miile de ascultători pe care nu-i va cunoaște vreodată și m-am întrebat câți dintre ei se aflau în situația mea. Câți ascultau cu lacrimi în ochi, dar cu inimi arzătoare, spunându-și: *Pot face asta. Și eu pot fi mama aceea.*

Casa este întunecată și lipsită de iubire, iar robotul telefonic clipește. Un teanc ordonat de corespondență pe măsuța din hol îmi dă de înțeles că mama a fost pe-aici și în mod sigur este un vas în frigider pe care scrie *lasagna,* și un bilet lângă fierbătorul de apă cu mesajul *Vă iubim, M&T x.* Dintr-odată simt că-mi vine să plâng. Părinții mei locuiesc în Kidderminster, unde am crescut și eu – la mai bine de o oră distanță, traversând întregul oraș Birmingham, de casa pe care eu și Max am

cumpărat-o lângă Leamington. Îl vizitează pe Dylan cel puțin de două ori pe săptămână, dar mama a avut răceală după răceală și amândoi au ajuns la concluzia că era mai bine să stea departe de secția de Terapie Intensivă pentru o vreme. Cu toate acestea, la câteva zile, unul dintre ei – sau amândoi – tot mai face drumul de două ore până la Leamington ca să se asigure că fiica și ginerele lor drag mănâncă.

Părinții mei s-au îndrăgostit de Max aproape la fel de repede ca mine. Mama a fost vrăjită de accentul lui; tata, de modul onest în care a promis să aibă grijă de singura lor fiică. Cum toate rudele lui Max erau în America, mama a considerat că era de datoria ei să-și facă griji pentru amândoi.

E prea târziu să mai mănânc acum, așa că pun lasagna în congelator, lângă celelalte porții, și-mi fac o cană de ceai s-o iau cu mine la culcare. Mă opresc pe hol și mă uit de jur-împrejur în lumina estompată care vine de la etaj. A părut un gest extravagant să cumpărăm o casă cu patru dormitoare, când noi nu aveam nevoie decât de două. Asigurare de viitor, a spus Max.

— S-ar putea să avem copii cât pentru o echipă de fotbal.

— Deocamdată unul e de-ajuns, am râs eu, fiindu-mi greu să-l vizualizez pe Dylan altfel decât ca pe umflătura enormă care m-a împiedicat să-mi văd picioarele săptămâni la rând.

Unul e de-ajuns. Mi se taie răsuflarea.

Deschid ușa de la sufragerie și mă aplec în prag. Aici va fi noua cameră a lui Dylan. Mica încăpere pentru copii de la etaj era oricum prea de bebeluș pentru un copil de doi anișori mai interesat de fotbal decât de Iepurașul Peter. Anul trecut, pe vremea asta, vorbeam despre cum redecorăm. *Anul trecut, pe vremea asta.* Pare o altă lume și mijesc ochii la toate acele *Dar dacă?* care se reped spre mine acuzator. *Dar dacă ai fi observat mai*

devreme? Dar dacă ți-ai fi ascultat instinctele? Dar dacă nu l-ai fi ascultat pe Max?

Deschid ochii și-mi distrag atenția cu chestii practice. Dylan are în momentul acesta aproape trei ani. Acum e ușor de dus în brațe, dar în câțiva ani va fi prea greu să-l ducem sus la culcare. În sufragerie este destul spațiu pentru un scaun cu rotile, pentru un pat special, pentru un elevator, dacă vom avea nevoie de așa ceva. Îmi imaginez o instalație cu CD-uri strălucitoare deasupra patului lui Dylan, și curcubeie dansând pe tavan. Închid ușa, îmi iau ceaiul și mă duc la culcare.

Îi trimit un mesaj lui Max.

A fost o zi bună – semne vitale stabile și nimic care să indice vreo infecție. Băiatul nostru e un luptător! Pumnii strânși pentru mâine x

Sunt prea obosită ca să mai calculez diferența de fus orar sau dacă Max a plecat deja de la Chicago către New York – ultima escală din călătoria sa înainte să se întoarcă acasă. Era o vreme în viața mea când aș fi putut să spun cât era ceasul în oricare parte a lumii. New York, Tokyo, Helsinki, Sydney. Aș fi putut să recomand un loc de luat masa, să sugerez un hotel bun. Echipajul de cabină de la business class nu se află acolo doar ca să servească băuturi și să recite instrucțiunile de siguranță. Suntem și asistenți personali, bucătari, ghizi turistici. Portari la un hotel de cinci stele. Și când nu munceam, începea petrecerea. Dans, băutură, cântece…

De fiecare dată când mi se face dor de zilele de odinioară, îmi amintesc de ce am renunțat. Nu m-am putut descurca cu orarul plecărilor la distanțe mari odată ce a venit Dylan pe lume, nu câtă vreme și Max era plecat la fel de mult cu serviciul, așa că am înlocuit uniforma mea stilată de culoare albastră și escalele de lux cu ținuta din poliester țipător și cu excursiile cu buget redus la Benidorm. Am înlocuit

un job full-time cu unul part-time. Nu mi-a plăcut, dar n-a mai contat. Era bine pentru Dylan. Pentru familia noastră. Și apoi, când Dylan s-a îmbolnăvit, m-am oprit. Totul s-a oprit.

Acum, secția de Terapie Intensivă Pediatrică este serviciul meu. Sunt acolo de la 7, înainte ca soarele de iarnă să traverseze parcarea, și plec mult după ce s-a întunecat, mult după ce schimbul de noapte și-a început tura. Fac o plimbare în jurul spitalului pe la jumătatea dimineții și apoi încă una după-amiază, îmi mănânc sendvișurile în camera pentru aparținători, iar în restul timpului stau cu Dylan. Fiecare zi, fiecare săptămână e la fel.

Sus, deschid televizorul. Când Max e plecat, în casă este prea liniște, iar în capul meu prea multe bipuri și zgomote de la aparatele de la Terapie Intensivă. Găsesc un film alb-negru și dau volumul încet până când aproape că nu se mai aude nimic și-mi trag perna într-o formă care imită trupul lui Max lângă mine.

De trei ori au încercat să-l deconecteze pe Dylan de la aparate și tot de trei ori a cedat și au fost nevoiți să-l pună din nou la oxigen. Mâine vor încerca iarăși și, dacă reușește să se descurce de unul singur – dacă reușește pur și simplu să tragă aer în piept –, atunci va fi cu un pas mai aproape de întoarcerea acasă.

2. MAX

— Ceva de băut, domnule?

Însoțitoarea de zbor are dinții de un alb-strălucitor și păr lucios. Doar ce am plecat din Chicago, și deja mă simt extenuat. Clienții pe care am fost convocat să-i întâlnesc sunt noi – un start-up din Illinois cu finanțare academică – și se așteaptă de la mine nu doar să păstrez în portofoliu afacerea lor, dar să-i și dublez valoarea. Mi-am petrecut prima zi prezentând soluții rapide de succes care să justifice alegerea lor; iar seara am încercat să-i impresionez la Schwa. După ce, în cele din urmă, ne-am despărțit – încă un *pahar, și-am plecat!* –, am stat treaz până la trei dimineața, pregătindu-mă pentru ziua următoare. Și tot așa.

— Se pare că suntem pe mâini bune, a spus unul dintre ei la final.

Dar amândoi știm că rezultatele sunt cele care contează cu adevărat. Cum zice proverbul: Pomul după rod se cunoaște.

Casc. Întâlnirile încheiate la 3 dimineața și-au spus cuvântul. Aș da orice să dorm acum. Dylan dormea deja toată noaptea de pe la zece luni, dar nu te mai odihnești niciodată cum o făceai înainte de îndată ce ai copii, nu? Ești cu urechea ciulită tot timpul, gata oricând să te trezești. Aș fi convins că Dylan s-a rătăcit pe undeva și m-aș trezi brusc, iar picioarele mele ar coborî din pat înainte ca creierul meu să intervină și să-mi spună că visez. Și chiar și atunci, tot ar trebui să traversez holul și să stau în pragul ușii de la camera lui ca să mă asigur că este cu adevărat în pătuț.

Dar în hoteluri, când știam că Dylan era acasă în siguranță? Doamne, ce mai eram în stare să dorm… Sigur că diferența de fus orar era neplăcută, dar nimic nu bate o cameră de hotel izolată fonic, cu draperii care blochează lumina, minibar și mic dejun servit în regim de room service.

— Cum a fost călătoria? ar fi întrebat Pip când mă întorceam din Phoenix, New York sau Toronto. Drăguț hotelul?

— Bunicel, aș fi spus. N-am apucat să stau prea mult acolo.

Și adevărul e că niciodată nu apuc – clienții noștri plătesc onorarii consistente și Dumnezeu știe că fac ca fiecare bănuț cheltuit să merite efortul –, dar orele acelea în care eram la hotel… jur că n-am dormit niciodată atât de bine.

Reprizele de somn adânc de prin hoteluri au încetat când Dylan s-a îmbolnăvit. Am început să am din nou visele acelea, doar că de data asta Dylan nu numai că se rătăcise în casa noastră sau în parc, ci era sub apă și, dacă nu-l găseam, se îneca. Așa că stăteam treaz în camera cufundată în beznă și-mi doream să fi fost la spital sau acasă, asigurându-mă că Pip este bine. Mă uitam la CNN și mă simțeam impasibil la durerea altor oameni.

Comand o votcă și Coca-Cola, apoi deschid laptopul. Dacă-mi termin raportul cât sunt „în aer", pot să „lucrez de-acasă" când ajung în Marea Britanie și să-mi petrec, în schimb, timpul cu Pip și Dylan la spital. *Dacă* pot să termin raportul. Mă uit fix la ecran, cu ochii împăienjeniți și mintea în altă parte, apoi îmi trec degetele peste trackpad și deschid aplicația Foto.

Când s-a născut Dylan, eu și Pip am început să ținem un album în care puneam amândoi fotografii. Ea posta câte o imagine nouă în fiecare zi și a invitat întreaga familie să se alăture. Era o modalitate la îndemână de a uni pe toată lumea, în ciuda distanței dintre noi. Dacă treci cu viteză prin toate imaginile, obții același efect ca și cum ai parcurge una din cărțile acelea de benzi desenate, doar că în locul unei figuri desenate este fiul meu, transformându-se din bebeluș în copilaș, cu indicii ale bărbatului care va deveni cândva.

Părul blond cu care s-a născut – la fel de bălai ca al lui Pip – a început să se închidă la culoare anul

trecut, iar când a început chimioterapia, șuvițele care-i rămâneau pe pernă erau aproape la fel de întunecate ca ale mele. Dar încă era întruchiparea mamei sale. Ochi mari și căprui, cu gene lungi, și obraji bucălați. Fălcuțe de hamster, după cum le spune Pip, care își umflă și dezumflă obrajii, făcându-mă să râd.

Sub fotografii sunt comentarii. *Adorabil! Îi cam place mâncarea, nu? La asta seamănă așa de tare cu tine, Pip! Am o fotografie cu Max la plajă fix ca asta. O, te rog să ne-o arăți și nouă, ne-ar plăcea s-o vedem.* Bunici care s-au întâlnit o singură dată, la nunta noastră, uniți de o parte și de alta a unui ocean de către unicul lor nepot.

Fiecare fotografie trezește o amintire. Primul zbor cu avionul al lui Dylan, ca să-și viziteze bunicii Adams la Chicago. Parcul-fermă cu gașca de la Organizația Caritabilă pentru Copii. Petreceri aniversare, Ziua Recunoștinței, botezul lui Dylan.

— O să frângă ceva inimi când va crește, spune însoțitoarea de zbor când îmi ia paharul gol. V-ați hotărât ce vreți să mâncați?

— Aperitivul cu somon, vă rog. Și apoi friptura de vită.

Femeia zâmbește uitându-se la ecran.

— Ce copil drăguț!

Poza de pe ecran a fost făcută vara trecută. Dylan poartă un costum de pirat și un tutu roz pe care a refuzat să și-l dea jos.

— Doar când dormi, a încercat să-l convingă Pip, dar nimeni nu negociază vreodată cu succes cu un copil mic, așa că timp de trei săptămâni Dylan a dormit cu un cerc de tul roz în jurul pijamalei sale cu dinozauri.

— Seamănă cu câteva dintre pasagerele de pe cursa de Ibiza de ieri, spunea atunci Pip, în timp ce ne plimbam prin împrejurimile de la Packwood House, iar tutuul lui Dylan era în contradicție evidentă cu tricoul și pantalonii scurți de dedesubt.

— Petrecere de burlăcițe? am întrebat, termenul britanic fiind încă străin mie, chiar și după zece ani petrecuți în Anglia.

Colegii mei americani îmi spun că par a fi britanic; englezii, că sunt yankeu sută la sută. Pip spune că ea nu-și mai dă seama.

— Eu îl aud pe Max, pur și simplu, zice ea de fiecare dată.

Am luat-o spre grădina cu topiari, unde tise vechi de sute de ani acopereau peluza ca niște piese de șah gigantice, iar Dylan alerga printre ele cu brațele întinse, ca un aeroplan.

— Da, petrecere de burlăcițe. Tutuuri și aripioare și deja abțiguite înainte ca semnalul pentru centuri să se stingă. Nu au avut bani ca să plătească locuri rezervate, așa că și-au petrecut tot drumul foindu-se de colo-colo prin avion și stând una în poala alteia.

— Un pic diferit de petrecerea ta.

Dylan fuge să se ascundă în spatele unui copac, iar eu alerg în sens opus, ca să-i strig „Bau!” și să-l fac să țipe.

Eu și Pip am împrumutat câte ceva de pe ambele țărmuri ale Atlanticului pentru festivitățile de dinainte de nuntă, găzduind o petrecere într-un pub de pe strada noastră, ceva ce s-a vrut deopotrivă petrecere de burlăcițe, de burlaci și repetiție pentru eveniment. Fără cadouri, am spus noi, și totuși toată lumea a adus atunci un dar sau le-a trimis după nuntă cu un nesfârșit șir de șoferi de la companii de curierat.

— E o chestie de etichetă, a spus Pip, în timp ce masa noastră din bucătărie se clătina sub greutatea a noi și noi cutii atent împachetate. Oamenii se simt prost dacă nu ne oferă nimic.

— Sunt sigur că e și mai puțin potrivit să ignori dorința fericitului cuplu de a nu primi cadouri.

— Poate că oamenii fac toate astea ca să mă simt eu mai bine, a spus Pip, uitându-se cu coada ochiului la mine, șmecherește. Poate cred că o vază frumoasă din cristal o să compenseze cumva faptul

că m-am măritat cu americanul acela îngrozitor, care încearcă să oprească oamenii să-mi facă daruri și care nu mă lasă să port plăcuțe de înmatriculare cu „începător” și o pereche drăguță de aripi înfoiate la petrecerea mea de burlăcițe…

Am tras-o spre mine și am început s-o gâdil până când gâdilatul s-a transformat în sărut, iar sărutul a devenit ceva ce ne-a obligat să dăm la o parte cutiile de pe masă.

Însoțitoarea de zbor zâmbește uitându-se la fotografia lui Dylan.

— Câți ani are?

— Împlinește trei ani în mai. Poza e de anul trecut.

— Se schimbă așa de repede, nu? spune ea. Pun pariu că acum arată cu totul altfel.

Reușesc să schițez un zâmbet firav, iar însoțitoarea de zbor pleacă să-mi aducă mâncarea. Lasă în urmă o mireasmă floral. Pip ar ști ce anume este. Se pricepe la parfumuri așa cum alți oameni se pricep la mașini sau la muzică.

— Jo Malone, Rodie neagră? ar spune ea cuiva într-un lift.

Și se mai zice că americanii sunt prea direcți.

Mi-a plăcut de ea imediat. Zburam acasă la Chicago după o călătorie la un client în Londra – aproximativ invers față de cum fac acum. Avea cele mai lungi gene pe care le-am văzut în viața mea, și eram atât de preocupat să-mi dau seama cum fac femeile să le crească genele așa de mult, încât au trecut câteva secunde până când am luat prosopelul fierbinte pe care îl ținea cu răbdare întins spre mine.

Mai apoi – când ne-am regăsit în același bar din River North și băuserăm deja trei cocktailuri – am complimentat-o pentru genele ei.

A râs.

— Sunt false.

M-am simțit ca și cum aș fi avut din nou 16 ani și mi-am dat seama că fetele își mai puneau câte

ceva în plus în sutiene și se bronzau artificial, doar că acum nu mai aveam 16 ani, aveam 28 și nu eram tocmai lipsit de experiență. Știam ce sunt genele false, doar că habar n-aveam că arată așa de… Adevărul era că fusesem dat pe spate de cât de frumoasă era ea, de fapt.

Pip și-a pus mâinile pe cap.

— Și-apoi, desigur, mai este și peruca, a spus și și-a mutat mâinile așa încât scalpul ei s-a mișcat de sus în jos și trebuie să recunosc că pentru o clipă… Ce față ai făcut! a spus și a izbucnit din nou în râs.

Când Pip râde i se luminează toată fața. Face gropițe în obraji și i se strâmbă cumva nasul și e imposibil să nu te facă și pe tine să râzi.

— Nu mi-ar păsa, am spus eu cu indiferență.

— Nu ți-ar păsa dacă aș fi cheală?

Am sărutat-o chiar atunci, în mijlocul barului, iar ea mi-a răspuns la sărut.

Și nici măcar n-ar fi trebuit să mă aflu în avionul acela. Am făcut rezervare la American, apoi zborul s-a anulat, iar cei de la biroul meu mi-au schimbat zborul pe linia British Airways.

— Gândește-te, i-am spus lui Pip odată, după ce ne-am logodit. Dacă avionul meu nu ar fi fost anulat, nu ne-am fi cunoscut.

— Ba ne-am fi cunoscut, a spus ea imediat. Dacă ceva e menit să se întâmple, se va întâmpla. Indiferent de restul.

Ne-am revăzut când ea a zburat din nou la Chicago, apoi iarăși când am fost eu din nou la Londra și aveam câteva ore libere înainte de zborul înapoi, iar ea tocmai își terminase tura. A început să-mi fie dor de ea, iar ea a spus că și ei îi era dor de mine.

— Nu poți să te transferi? m-a întrebat.

— Să mă mut în *Anglia*? am spus pe un ton doar pe jumătate în glumă.

Dar eram deja îndrăgostit de ea și m-am gândit că pot la fel de bine să lucrez de la biroul din Marea

Britanie la fel cum o făceam de la cel din Chicago, iar restul este, cum se spune, istorie.

Apăs pe keypad și derulez imaginile, una câte una. Dylan cu o minge de fotbal, Dylan cu bicicleta cu rotițe ajutătoare, Dylan cu peștișorul de aur pe care l-a câștigat la un târg. Fiecare imagine este diferită, fiecare surprinzând un moment în timp care nu se va mai întoarce niciodată.

Fotografiile zilnice s-au oprit în octombrie. Pip a continuat să le mai facă o vreme, după ce s-a îmbolnăvit Dylan. În poze se vede cum el a slăbit, cum și-a pierdut părul, cum ține degetele în semn de victorie în ușa de la secția de Oncologie. Sunt poze cu el dând o mână de ajutor la radioul spitalului și jucându-se cu tovarășii săi în încăperea de la capătul culoarului. Dar apoi a făcut pneumonită și a fost transferat la Terapie Intensivă Pediatrică și după aceea fotografiile nu-l mai înfățișau cum crește, ci cât de mic era progresul însănătoșirii lui.

Mă uit în schimb la mesajul de pe WhatsApp pe care Pip mi l-a trimis aseară.

Băiatul nostru e un luptător!

În istoricul mesajelor mele este povestea vieților noastre. În texte și imagini. Orare de zbor, fotografii din aeroport, selfie-uri obosite și gif-uri caraghioase. Fotografiile, la fel. Unele pe care bunicii nu le văd. Fotografii care vorbesc în numele nostru, atunci când nu ne găsim cuvintele. Un pahar de vin; o pernă goală; radioul din mașină la care se aude cântecul nostru. Rezultatele de la analizele de sânge ale lui Dylan, tubul de hrănire, etichetele de la noile medicamente. Când nu pot să dorm, intru pe Google și caut medicamentele, ratele lor de succes.

La cină, cuprins de dorul de-acasă și obosit după zbor în vreun bar dintr-un hotel oarecare, caut prin conversațiile noastre până când mă ia amețeala; până când ajung la vara trecută, înainte să aflăm că Dylan era bolnav. Citesc mesajele și mă simt de

parcă aș asculta conversația a doi oameni pe care i-am cunoscut cândva, dar cu care am pierdut de mult legătura.

Mă întorc până-n 8. Comandăm mâncare, o sticlă de vin și ne facem ceva timp sexy de îndată ce D a adormit?

Omule, în niciun caz, dacă-i spui timp sexy.

Zâmbesc, citind mesaje în continuare. Câinele ăla afurisit latră de o oră!

Oare chiar ne pasă de câinele vecinilor de vizavi? De faptul că întrerupe pentru o oră viețile noastre altminteri perfecte? Ultimele șase luni au adus în prim-plan viața într-un chip dureros, acut.

— Aperitivul dumneavoastră, domnule.

Pun telefonul deoparte și mut laptopul pe scaunul gol de lângă mine. Însoțitoarea de zbor așteaptă să fac loc pe măsuță.

— Îmi pare rău.

— Nicio problemă. Ați vrea și vin?

— Da, mulțumesc, roșu, vă rog.

Dacă nu l-am fi avut pe Dylan, Pip ar lucra în continuare pe avioane transatlantice. E amuzant cumva să mi-o imaginez aici, turnând vin vreunui om de afaceri și retușându-și machiajul pe la jumătatea zborului. I-a lipsit chestia asta când a renunțat – i-au lipsit avioanele de mari dimensiuni, destinațiile importante –, dar nu s-a plâns niciodată.

— Escalele scurte se potrivesc mai bine cu programul lui Dylan, spunea de fiecare dată când o întrebam despre asta.

Acum pare că nu a lucrat niciodată, e ca și cum și-ar fi petrecut toată viața într-o secție de spital.

O invidiez pe Pip pentru timpul pe care și-l petrece cu Dylan, dar în același timp nu știu dacă eu m-aș putea descurca. Perioada pe care o trăiesc departe de spital îmi dă puteri pentru următoarea dată când trebuie să mă întorc acolo. Faptul că pot să mănânc mâncare adevărată mă hrănește pentru momentele în care nu mănânc deloc. Faptul că văd oameni sănătoși și fericiți în jurul meu îmi

amintește de viața pe care am avut-o cândva. De viața pe care o vom avea din nou.

— Ce-ți mai face familia? m-a întrebat clientul din New York de îndată ce ne-am strâns mâinile în holul de la recepție cu o lună în urmă.

— Grozav! am spus, nu doar ca să-l scutesc de o situație neplăcută, ci pentru că la momentul acela mă puteam preface că așa stăteau lucrurile.

Mă uit la însoțitoarea de zbor care trece pe culoar, oprindu-se să umple paharul cuiva. În bucătărioara de la capătul culoarului se sprijină de tejghea și ridică un picior scos din pantof ca să-și frece călcâiul. Vorbește cu o persoană pe care nu o pot vedea și o zăresc râzând de ceva ce și-au spus. Simt cum mă cuprinde dorul de casă și, pentru o clipă, Pip îmi lipsește atât de mult, încât efectiv simt că mă doare.

Când s-a îmbolnăvit Dylan, nu mi-a mai păsat aproape deloc de serviciu. Inboxul meu s-a umplut, iar telefonul îmi clipea mereu arătând mesaje vocale nepreluate. Am petrecut o zi și o noapte la spital, n-am mâncat, n-am dormit. Și apoi, medicul specialist ne-a luat deoparte.

— Mergeți acasă! Mâncați, odihniți-vă!

— Dar Dylan…

Doctorul a fost ferm.

— Nu-l puteți ajuta dacă vă îmbolnăviți și voi.

Era un sfat pe care l-am auzit de multe ori în săptămânile care au urmat; un sfat pe care destul de curând am început să-l dăm noi înșine părinților care erau nou-veniți la spital. *Odihniți-vă! Trebuie să rămâneți puternici pentru fiul vostru, pentru fiica voastră, unul pentru celălalt. E un maraton, nu un sprint.*

Niciunul dintre noi n-a mai fost la serviciu timp de câteva săptămâni. Șeful lui Pip nici că ar fi putut fi mai înțelegător. I-a acordat concediu medical de însoțitor; a plătit-o pentru primele șase săptămâni, lăsându-i ușa deschisă pentru oricând ar fi fost dispusă să se întoarcă. *Sunt împrejurări*

excepționale. Tuturor ne pare rău. Dacă te putem ajuta cu ceva, să ne spui.

Compania la care lucrez eu, Kucher Consulting, organizează de două ori pe an zile pentru familii, eveniment în cadrul căruia managerii de nivel mediu sunt fotografiați împărțind bomboane și aruncând mingea la coș alături de adolescenți scrobiți, instruiți să se comporte ca și cum s-ar simți bine. Anul trecut, *Forbes* ne-a introdus pe lista primelor 25 de companii în care echilibrul dintre muncă și viața personală funcționa cel mai bine.

Când i-am spus lui Chester că fiul meu are o tumoare pe creier, mi-a dat trei zile libere. Mi-am folosit toate zilele de concediu, mi-am luat o săptămână liberă pretinzând că am gripă, iar apoi am dispărut pur și simplu de pe radar. Când, în cele din urmă, mi-am ascultat mesajele vocale, erau toate de la Chester, fiecare mai direct decât precedentele. *Și ce ar trebui să le spun clienților, Max? Schulman amenință că se mută la Accenture. La naiba, Max, unde ești?*

Am vrut să-mi dau demisia, dar Pip m-a oprit.

— Din ce-o să trăim?

— Îmi găsesc altă slujbă.

Dar chiar în timp ce rosteam cuvintele, am știut că nu puteam renunța. Mă pricepeam la ceea ce făceam. Eram respectat… până la un punct. Aveam un program flexibil… în limite rezonabile. Eram bine plătit.

M-am întors la treabă.

Niciunul dintre noi nu știe de ce anume va avea nevoie Dylan când se va întoarce acasă. S-ar putea să-i trebuiască un scaun cu rotile. Echipament special. O asistentă care să stea cu noi. Nu știm, iar necunoscutul acesta poate însemna mulți bani. În concluzie, am nevoie de jobul acesta. Și, ca să fiu pe deplin sincer, n-aș putea face ce face Pip. N-aș putea fi zi de zi la spital. Nu știu cum de reușește ea.

Însoțitoarea de zbor îmi ia somonul și-l înlocuiește cu friptura de vită, cu garnitură de legume noi și o sosieră micuță cu un sos lucios. Nu mi-e foame, dar mănânc oricum, întorcând capul către laptop între înghițituri, ca să-mi amintesc ce am scris până acum. Însoțitoarea de zbor îmi ia farfuria; îmi oferă brânzeturi, desert, cafea, încă puțin vin. Aleg cafeaua. În jurul meu, ceilalți oameni își termină masa și își lasă scaunele pe spate, transformându-le în paturi. Însoțitoarele de zbor împart perne suplimentare, desfac pături, oferă gustări. Luminile își pierd din intensitate.

Mă lupt cu oboseala. *Fă-ți raportul,* îmi spun, *și vei putea să-ți vezi băiatul.* Băiatul care – cu voia lui Dumnezeu – va respira singur mâine.

Mă uit la ceasul de mână. Deja este mâine în Marea Britanie. Mă îndrept în scaun, mai concentrat. Astăzi. Lui Dylan îi este scos ventilatorul astăzi.

3. LEILA

Leila Khalili a pus alarma să sune la 5:30. Din cauza geamurilor înghețate, aerul e rece deasupra patului, în ciuda încălzirii centrale, pe care e hotărâtă s-o lase pornită peste noapte până când mama ei se va obișnui cu temperatura. Sunt doar zece grade mai puțin aici decât la Teheran, dar Habibeh Khalili, în vârstă de 72 de ani, simte diferența până-n măduva oaselor.

Când Leila coboară scara, Habibeh este deja la parter, îmbrăcată cu treningul de velur verde-mentă pe care îl poartă prin casă.

— *Maman!* De câte ori trebuie să-ți mai spun? Nu e nevoie să te scoli odată cu mine.

La televizorul din camera de zi, o femeie machiată impecabil, într-un costum de culoarea lămâii, laudă un set de tigăi neaderente. Canalele de cumpărături sunt plăcerea vinovată a lui Habibeh, iar QVC, drogul ei. În ultimele două săptămâni, bucătăria Leilei s-a îmbogățit cu un spiralizator, un decojitor de ananas și 20 de lavete din microfibră.

Habibeh o sărută pe fiica ei.

— Ți-am pregătit prânzul. Ce vrei la micul dejun?

— Doar ceai. Dar îl fac eu, tu du-te înapoi în pat.

— Stai jos!

O împinge ușor pe Leila pe un scaun și pune apă la fiert în ibricul pentru ceai, clătind ceainicul pe care Leila îl folosește doar pentru musafiri.

— *Maman,* nu am timp pentru micul dejun.

Leila nu-i spune că e puțin probabil să aibă timp și pentru prânz și că *kotlet*-ul și murăturile pe care Habibeh i le-a împachetat cu dragoste în cutii vor rămâne în geanta ei până la sfârșitul zilei, când va găsi un pic de timp să le mănânce cât va merge spre bicicleta ei.

Leila își bea ceaiul și acceptă o felie de lipie cu faimosul gem de căpșune al mamei sale.

— Trebuie să plec. Ieși să te plimbi azi?

— Poate. Am o grămadă de treabă pe-aici. Ferestrele tale sunt o rușine.

— Nu te-apuca să-mi ștergi geamurile, *Maman,* te rog. Mergi la o plimbare.

Sub verandă, bicicleta Leilei este argintie de la îngheț. Vecina ei, Wilma Donnachie, îi face cu mâna de la fereastra dormitorului. Este 6:30 – de ce nu vrea nimeni să stea în pat astăzi? Când o să se pensioneze, își spune Leila, o să doarmă până târziu în fiecare zi. Îi face și ea cu mâna, dar Wilma arată în jos, spre trotuar, și apoi dispare. Coboară. Leila se uită la ceas. Are nevoie de 20 de minute să ajungă cu bicicleta la serviciu și are puțin mai mult de atât până să intre în gardă.

— Bună dimineața, drăguță. Voiam să văd cum se acomodează mama ta.

Wilma e îmbrăcată bine, cu un pulover gros încheiat, peste o maletă.

— Până la urmă n-am văzut-o la vânzarea de plăcinte.

— Îmi pare rău.

Habibeh se află aici deja de două săptămâni și încă nu a ieșit din casă. Leilei i-a luat ceva timp s-o convingă pe mama ei să viziteze Marea Britanie. Și chiar și mai mult timp să convingă autoritățile să-i dea voie să facă asta. Leila se teme acum că Habibeh își va petrece cele șase luni, pe care le-a obținut când i s-a acordat viza, închisă în casa fiicei sale, cu terasă și două dormitoare, din suburbia Birminghamului.

— O să trec mai târziu pe la ea s-o văd, da? Să bem un ceai?

— Sunteți foarte drăguță, mulțumesc!

Leila dă la o parte casca de duș înflorată, cu rol de a păstra șaua bicicletei uscată, și o aruncă în coșul de modă veche din fața casei.

— Dacă nu deschide ușa…

Wilma zâmbește:

— …n-o s-o iau personal.

Leilei îi place să meargă cu bicicleta la serviciu. Îi plac schimbările subtile de peisaj, pe măsură ce suburbiile lasă loc orașului; libertatea de a trece pe lângă o coadă de mașini ai căror ocupanți bat nerăbdători cu degetele pe volanele care nu se mișcă. Îi place aerul proaspăt care încheie o zi de muncă lipsită de lumina zilei și exercițiul fizic pe care altfel nu ar avea timp să-l facă. Sunt zile când este o plăcere să mergi cu bicicleta prin Birmingham; prin Highbury Park, pe lângă Moscheea Centrală cu minaretele ei cu semiluni în vârf. Și mai sunt și zile precum cea de astăzi.

Ploaia pare să bată orizontal, lovindu-te indiferent de direcția în care circuli. Apa rece ca gheața i se strecoară prin fularul umed prelingându-i-se pe sub tricou și, în ciuda faptului că sunt impermeabili, pantalonii i s-au lipit de picioare. Adidașii sunt fleașcă; picioarele, amorțite. Lipsa somnului face ca membrele Leilei să i se pară grele; fiecare mișcare de pedalat, un adevărat efort.

Cu coada ochiului zărește o strălfulgerare argintie; o oglindă laterală se freacă ușor de brațul ei. O mașină trece pe lângă ea, mult prea aproape, și ea simte valul de spaimă care vine odată cu ideea că a fost atât cât pe ce s-o lovească. Drumul nu este suficient de lat pentru depășiri când vine cineva din sens opus, dar asta nu-i oprește pe unii să încerce.

Mai trece o mașină pe lângă ea, apoi încă una, iar când Leila se uită peste umăr să vadă ce mai urmează, simte cum roata din față alunecă sub ea, deraind, în acel moment al ei de neatenție. Se aude zgomotul aspru al unui claxon, apoi două, trei mașini trec mai departe, nerăbdătoare să înainteze, ca nu cumva un accident să le oblige să se oprească.

Leila se lovește cu umărul de asfalt, un bufnet care-i spune deja că va avea o vânătaie, dar că nu și-a rupt nimic. După care se lovește cu capul, apoi

cu tot trupul, lăsând să-i scape în neant o înjurătură involuntară.

— *La'nati!*

Aude sunetul metalic, frecarea cauciucului pe asfalt. Ar vrea să ridice capul, dar corpul nu o ascultă. Cineva o ține la pământ.

— Stai liniștită, așa. E cineva aici care poate să cheme o ambulanță?

— Sunt bine, n-am nevoie de ambulanță.

O femeie într-o pelerină albastră de ploaie a îngenuncheat lângă Leila, uitându-se în sus spre cei câțiva trecători care s-au oprit să cască și ei gura.

— Bicicleta mea…

— Dă-o-ncolo de bicicletă, spune femeia pe un ton autoritar, stai cu capul nemișcat, s-ar putea să ai gâtul fracturat. O ambulanță! strigă ea din nou.

— Nu mi-am fracturat gâtul.

Leila simte o durere surdă în umăr. Îndoaie degetele de la mâini și picioare ca să se asigure că poate s-o facă, apoi deschide capsa căștii de protecție și o împinge de pe cap, cuprinsă dintr-odată de claustrofobie.

— Niciodată să nu-ți mai dat casca jos! țipă femeia și, pentru o clipă, Leila se gândește că ar fi în stare să i-o îndese la loc pe cap.

Încearcă din nou să se ridice, dar încă gâfâie.

— Pot să vă ajut?

De partea cealaltă a Leilei este un bărbat în picioare. Dă să-și miște capul ca să-l vadă mai bine, însă femeia cu pelerină îi strigă din nou să nu se mai miște.

— Am făcut cursuri de prim-ajutor și a fost chemată și ambulanța.

— Iar eu sunt paramedic, spune bărbatul. O să mă uit cum stau lucrurile și apoi o să pot informa echipajul care vine.

— Nu aveți uniformă.

— Sunt în drum spre serviciu.

Bărbatul îi arată legitimația și, deasupra capului ei, Leila vede culorile familiare are legitimației de

spital.

— Și-a scos casca… eu i-am spus!

— Mă ocup eu de-acum.

Bărbatul o ocolește pe Leila și îngenunchează, fără să-i lase celeilalte femei altă variantă decât să-i facă loc. Leila o aude mormăind ceva către o persoană pe care nu o poate vedea:

— N-ar trebui să-ți scoți casca. I-am spus…

Bărbatul îi zâmbește:

— Bună, eu sunt Jim. Cum te numești?

— Leila Khalili. Sunt doctor. Și n-am nimic.

Jim își dă ochii peste cap.

— Of, cei din breasla voastră sunt cei mai îngrozitori pacienți. Dentiștii vin tare pe locul doi. Întotdeauna vă pricepeți voi mai bine. Să ne înțelegem, nici restul oamenilor nu sunt cu mult mai grozavi… mai mult se încred în doctorul Google decât în cineva care chiar a fost instruit să-și facă meseria…

În timp ce vorbește, o examinează pe Leila; îi verifică atent craniul și cu blândețe, ceafa, urechile și nasul, îi desface fularul și-și trece degetele peste clavicula ei. Leila geme.

— Doare?

— Nu, dar ai mâinile reci ca gheața.

Bărbatul râde, un râs sănătos care se potrivește cu figura lui amabilă.

— Îmi pare rău.

Ochii lui căprui au sclipiri aurii. Câțiva pistrui îi acoperă puntea nasului.

— Am aterizat pe umărul stâng. Am doar o echimoză.

Grupul de oameni s-a disipat acum, nivelul dramei nefiind suficient de ridicat cât să merite să te uzi până la piele. Jim continuă cu atenție examinarea. Nu poartă geacă, iar ploaia i-a închis la culoare părul blond.

În cele din urmă, se lasă pe călcâie:

— E doar o vânătaie.

— Știu, spune Leila, exasperată, dar zâmbește, pentru că și el face la fel și pentru că știe că, în locul lui, și ea ar fi procedat tot așa.

Prinde mâna pe care el i-o întinde și se ridică încet în picioare. Doamna cu pelerină i-a recuperat bicicleta – în afară de o protecție antinoroi îndoită și de coșul zdrobit, a scăpat nevătămată.

— Mulțumesc pentru ajutor, le spune Leila amândurora.

— O să anulez ambulanța, răspunde Jim. Mașina mea este acolo. Pune bicicleta în portbagaj și te conduc până la serviciu.

— Mulțumesc, dar mă… dă să spună Leila, însă se oprește.

Durerea din umăr i s-a amplificat, Leila e udă până la piele și înghețată și a și întârziat la serviciu.

— Ar fi grozav!

Odată bancheta din spate coborâtă, bicicleta Leilei încape la fix în Passatul lui Jim.

— Scuze pentru dezordine, spune Jim și înșfacă un braț de haine de pe locul din dreapta șoferului pe care le abandonează în spatele lor.

Podeaua este acoperită de sticle de apă goale, pachete de sendvișuri și ambalaje de la McDonald’s, și ceva ce scârțâie sub picioarele Leilei.

— A trebuit să mă mut din apartamentul meu acum câteva săptămâni și încă nu am găsit unul nou. Stau pe la prieteni, dar de fapt trăiesc mai mult în mașină și… ei bine, e greu să păstrezi curățenia în condițiile astea.

— Ar trebui să ți-o împrumut pe mama mea.

— Îi place să facă curat?

— Nu îndrăznesc să pun jos cana de ceai până nu l-am băut pe tot… altfel o spală și o pune la loc cât ai zice pește.

Jim râde.

— Pare colegul perfect de apartament. E bine dacă te las aici?

Oprește în stația de autobuz de lângă clădirea Pediatriei, coboară și scoate bicicleta Leilei, îndoind protecția antinoroi cât să nu mai bată în roată.

— Ar fi bine s-o duci undeva pentru o verificare, ca să fii sigură.

— Așa voi face. Mulțumesc încă o dată.

În drum spre secție, Leila se oprește la Neurologie, băgând capul pe ușa deschisă a unui birou mare în care sunt șiruri de rafturi. Mentorul ei, Nick Armstrong, citește un dosar, lăsat pe spate într-un scaun care stă în echilibru pe două picioare. Se apleacă în față când o vede pe Leila, scaunul aterizând cu zgomot înfundat pe toate cele patru picioare.

— Ce-ai pățit?

Leila se uită în jos la pantalonii ei impermeabili, stropiți cu noroi.

— Am căzut de pe bicicletă.

Se așază și începe să caute în rucsac o pastilă de 50 de miligrame de codeină; o pune pe limbă și o înghite fără apă.

— Sunt bine.

— Se întâmplă să ai ceva de mâncare în rucsac?

Leila scoate cele două caserole din geantă și i le împinge pe birou.

— *Kotlet.* Cea mai bună mâncare făcută de maică-mea.

— Ce mai face?

— Mă aduce la disperare. Nu vrea să iasă din casă.

— O să-ți fie dor de ea când o să plece.

Leila se uită de jur-împrejurul biroului lui Nick; la rafturile care gem de cărți de specialitate, la pereții acoperiți cu fotografii cu soția lui și cei patru copii adulți ai lor. Pe pervazul din spatele lui este o fotografie cu el și regina, când el a primit Ordinul de Excelență al Marii Britanii în 2005. Acum are câteva riduri în plus – linia părului începe probabil

un pic mai sus pe frunte –, dar altfel, nu s-a schimbat. Costumele lui sunt mereu șifonate, iar cravata, strâmbă. Astăzi este chiar mai boțit decât de obicei.

— De când ești aici?

Nick se uită la ceasul de mână.

— De cinci ore și jumătate. Hemoragie subarahnoidă pe secția Traume.

— Ai dormit?

— Câteva ore sub birou, spune el și-și freacă gâtul. N-aș recomanda asta.

— Și pacientul?

— A murit, răspunde și ia o gură de *kotlet.* Chestia asta e grozavă? Ce este?

— Carne de vită tocată și cartofi, date prin ou și pesmet și apoi prăjite în baie de ulei. Îngrașă enorm.

Leila zâmbește larg, pentru că Nick este înalt și slăbănog și are posibilitatea de invidiat de a mânca orice are chef fără să se îngrașe vreodată. Leila este exact opusul. Nu la fel de micuță precum Habibeh și nici la fel de solid construită, dar rotunjoară și gata să pună kilogramele doar dacă se uită la un foitaj.

— Te așteaptă o zi plină?

— Nu e la fel tot timpul? în dimineața asta îl extubăm pe Dylan Adams.

Nick se încruntă a mirare.

— Adu-mi aminte!

— Trei ani, meduloblastom.

— Pneumonită?

— Da, el e. Am încercat de trei ori și de fiecare dată a revenit pe ventilator în douăzeci și patru de ore.

— Reflexele căilor respiratorii?

— Intacte.

— Secreții?

— Nimic ce nu putem gestiona. Sigur e pregătit. Am înlocuit cu ventilație impusă intermitent și

suport pentru presiune în ultimele patruzeci și opt de ore… toate semnele sunt bune.

— O zi bună, atunci, spune Nick, între două îmbucături de *kotlet.*

Leila nu spune nimic. Nu-și poate alunga sentimentul că ceva rău e pe punctul de a se întâmpla.

Aude vocea care se răstește înainte să ajungă în secție și grăbește pasul până când ajunge la Salonul 1, unde Cheryl vorbește calm cu cel care strigă; un bărbat cu gâtul gros care poartă un tricou cu echipa de fotbal a Angliei, întins pe burta ca un butoi.

— După cum v-am spus, nu pot să fac asta.

— Atunci găsește un nenorocit de doctor care poate!

— Bună dimineața tuturor, spune Leila senină, ca și când n-ar fi observat că ceva era în neregulă.

Un al doilea asistent, Aaron, stă lângă Cheryl, cu pumnii strânși, ca un bărbat gata să se ia la harță într-o încăierare la bar.

Pip Adams are un braț întins pe perna fiului ei. În mâna liberă ține o perie de păr cu dinți moi – de genul celor pe care le folosești pentru bebeluși. Piaptănă perișorul rar de pe creștetul băiatului; nu amintește cu nimic de nimbul de bucle șaten-deschis din fotografia de pe peretele de lângă patul lui.

Dylan Adams, aproape trei ani. Meduloblastom.

Detaliile trec prin mintea Leilei aproape subconștient, ca imaginea unei fotografii apărând pe ecran.

De partea cealaltă a pătuțului lui Dylan sunt Alistair și Tom Bradford, părinții lui Darcy.

Darcy Bradford, opt luni. Meningită bacteriană.

— Cum a fost la teatru? întreabă Leila, din politețe, dar și ca să detensioneze un pic atmosfera.

Alistair zâmbește.

— Foarte frumos, mulțumim.

— La mulți ani pentru ziua de ieri!

Din partea cealaltă a încăperii se aude un pufnet disprețuitor și dintr-odată Leila își dă seama ce se întâmplă, dar, în același timp, speră că se înșală. Se îndreaptă spre patul lui Liam Slater unde mama lui, Nikki, stă în picioare alături de bărbatul burtos despre care Leila presupune că este soțul ei. Leila îi întinde mâna dreaptă.

— Doctor Leila Khalili. Sunt unul dintre medicii specialiști care au grijă de Liam.

Bărbatul se holbează la Leila, care rezistă tentației de a clipi. Îi susține privirea și ține mâna întinsă până când devine evident că bărbatul nu i-o va întinde pe a lui.

— El este Connor, spune Nikki cu vocea tremurândă, de parcă n-ar fi sigură că așa stau lucrurile. Tatăl lui Liam.

O venă pulsează pe gâtul lui Connor. Leila simte mirosul de transpirație și un iz de bere stătută. În cele din urmă, bărbatul vorbește.

— Vreau ca Liam să fie mutat.

Liam Slater, cinci ani. Atac de astm. Stare critică, dar stabilă.

— Mutat? Domnule Slater, fiul dumneavoastră este foarte bolnav. Secția de Terapie Intensivă Pediatrică este cel mai bun loc…

— Nu mă lua de sus, *domnișoară doctoriță,* spune bărbatul subliniind cuvintele ca pe o insultă. Vreau să fie mutat în alt pat. Departe de oamenii ăștia.

Scuipă cuvintele în direcția lui Tom și Alistair Bradford. Leila își ia un aer confuz, deși în realitate nu e deloc așa.

— Îmi pare rău, departe de cine?

Speră ca tatăl lui Liam să refuze să spună lucrurilor pe nume, dar Tom Bradford nu le dă ocazia să afle dacă așa va fi.

— Departe de niște *gay,* asta vrea să zică.

E oarecum amuzant – cu adevărat sau doar aparent, Leila nu poate fi sigură – felul exagerat în

care Tom spune asta, iar buza de sus a lui Connor tremură dezaprobator.

— Serios, domnule Slater?

Leila este doctor, nu gardian al moralei sociale, dar chiar și-așa, felul în care pune întrebarea trădează felul în care judecă lucrurile.

Își amintește seara în care Darcy a fost internată, cu febră mare și o eczemă care nu lăsa loc de îndoieli acoperindu-i trupșorul firav. Alistair și Tom, ținându-se strâns de mână. Părinți, ca oricare alții, temându-se pentru copilul lor.

— Vreau să fie mutat.

Vocea lui Connor Slater este aspră și nervoasă, bărbatul ține pumnii strânși de o parte și de alta a corpului; iar ochii lui sunt umflați și roșii. Sunt părinți care plâng în văzul tuturor în această secție; alții care mai bine mor decât să fie văzuți vărsând o lacrimă. Leila bănuiește că el, Connor Slater, aparține celei de-a doua categorii.

— Mă tem că așa ceva nu se poate.

— Cred că este incredibil că Tom și Alistair sunt atât de calmi când vorbiți despre ei într-un asemenea fel, spune Pip. Asta nu demonstrează decât ce oameni minunați sunt.

— Mulțumim, drăguță, și tu ești minunată.

Tom adoptă un ton efeminat, Leila nu l-a mai auzit niciodată vorbind așa. Ridică o mână și-și lasă palma să atârne fără vlagă din încheietură.

Alistair își dă ochii peste cap.

— Tom, asta nu ne ajută prea mult.

— Nu vreau ca fiul meu să fie expus la… – fața lui Connor devine purpurie, atât de schimosită de furie, că-i este greu să pronunțe cuvintele – la *chestia asta.*

Aaron face un pas spre Connor.

— Hai, amice, nu poți…

— Nu sunt amicul tău, la dracu'!

Un părinte aflat în vizită, care trece pe lângă ușa deschisă, se holbează înăuntru. Leila ridică ambele mâini, cu palmele deschise.

— Ajunge! Domnule Slater, aici suntem într-un spital cu copii grav bolnavi, părinții lor înspăimântați sunt la doar un pas distanță, așa că purtarea dumneavoastră este inacceptabilă.

— Îmi plătesc taxele…

— …și pentru asta sistemul național de sănătate vă este recunoscător. Nu sunt alte paturi, domnule Slater. Liam se află aici pentru că acesta este locul în care trebuie să fie. Dacă va fi mutat, va fi dintr-un motiv medical, nu din cauza unor preferințe personale. Mai ales când acele preferințe par să fie în cel mai bun caz deranjante, ca să nu zic de-a dreptul homofobe.

Leila se oprește brusc, înainte să depășească limita. Poate că a făcut-o deja.

O roșeață urâtă se întinde pe gâtul lui Connor în timp ce el continuă să se uite chiorâș la Leila. Bărbatul zâmbește strâmb și se încruntă, după care se întoarce la nevasta lui și ridică din umeri.

— Eu nu înțeleg o iotă din ce spune, tu pricepi ceva?

Leila se uită din nou la ochii înroșiți ai lui Connor Slater. Își spune din nou că e în situația incertă în care ar putea să-și piardă un copil și că este furios pe lume, în general, nu pe ea, în mod special. Vorbește clar și rar.

— Domnule Slater, nu-l mut pe Liam.

El se uită în ochii ei.

— Îmi pare rău, nu înțeleg… e din cauza accentului, drăguță.

Din spatele Leilei se aude cum cineva trage adânc aer în piept. Poate Pip. Leila nu reacționează. Connor Slater nu e primul și nu va fi nici ultimul.

— Vreți să găsesc un alt doctor care să stea de vorbă cu dumneavoastră?

— Da, zice Connor, și pe chipul lui se vede un triumf prost mascat. Da, aș vrea.

De data asta nu mai are nicio problemă cu accentul ei.

— Desigur. Cred că doctorul Tomasz Lazowski e de gardă. Sau poate doctorul Rehan Quereshi?

Trece o fracțiune de secundă până când ochii Leilei și ai lui Connor se fixează reciproc, apoi Connor cedează.

— Mă duc să mănânc ceva, îi spune el nevestei.

Ea se ține repede după el și, în timp ce ușa se închide – un mecanism de siguranță preîntâmpinând trântitul pe care cu siguranță Connor și l-ar fi dorit –, se aude o bătaie ușoară din palme.

— Bravo, domnișoară doctor Khalili.

Leila ia fișa lui Liam și o verifică, jenată de aplauzele celor doi Bradford.

— E speriat, atâta tot.

— Cu toții suntem speriați, spune Pip încet.

— Ai fost grozavă, spune Tom, efervescent în lauda sa.

Leila se întreabă dacă nu cumva lui Tom și Alistair le pasă mai mult de cuvintele lui Connor Slater decât lasă să se întrevadă. Se întreabă dacă astfel de cuvinte îi rănesc sau dacă, la fel ca ea, sunt și ei imuni la așa ceva.

— Nu știu ce să zic despre asta. Îmi pare rău că s-a ajuns la o asemenea situație.

Alistair îl cuprinde pe Tom cu un braț.

— Am trecut și prin chestii mai rele, te asigur.

— Chiar și-așa. Vreți să încerc să găsesc alt loc pentru Darcy?

— Și să-l lăsăm pe el să câștige? În niciun caz, zâmbește Tom larg. Și, oricum, nu o să mai fim aici multă vreme, nu?

— Nu atât de multă vreme, nu.

Leila nu vrea să se angajeze la niciun fel de calendar.

— O să vă mutăm în secția de Tratament și Monitorizare Intensivă de îndată ce se eliberează un pat, apoi vreau să văd că rezultatele analizelor lui Darcy sunt mai stabile, înainte să începem să vorbim despre plecarea acasă.

— Ai auzit, prințesă? Acasă!

Alistair se apleacă peste pătuțul lui Darcy și o ridică cu atâta grijă, de parcă ar fi de sticlă, atent să nu desprindă oximetrul atașat de laba piciorului ei, electrozii lipicioși ținând evidența bătăilor inimii ei. Tom îi îmbrățișează pe amândoi și cei doi se uită la fiica lor.

— O familie superbă, spune Pip, și pe fața ei apare un zâmbet despre care ai putea să juri că e real, dacă nu ai fi zărit – așa cum a făcut Leila – că durerea era acolo cu o clipă mai înainte. Va trebui să dați o mare petrecere ca să compensați că ați fost nevoiți să petreceți primul ei Crăciun aici.

— Asta da idee, spune Tom, dar Alistair se uită la Pip, care a început din nou să tricoteze, încă zâmbind.

— Ne pare rău, Pip, nu vrem să ne dăm mari.

— Nu fi prostuț! Mă bucur pentru voi. În scurt timp va veni și rândul nostru. Dylan va fi scos de pe ventilator azi, nu-i așa? spune ea uitându-se la Leila.

Leila dă din cap că da.

— După ce se termină vizita. Aș vrea s-o facem aici, ca să minimizăm stresul pentru Dylan, așa că… zice și se uită la Alistair și la Tom.

— Ne facem nevăzuți, spune Tom.

Ușa de la Salonul 1 este închisă. Familia Slater este la cantină, iar cei doi Bradford, la serviciu. Leila a încercat s-o convingă pe Pip să meargă la o plimbare, spre binele ei, dar și pentru Leila și echipa sa, însă mama lui Dylan a insistat să rămână cu fiul ei. Stă pe un scaun într-un colț din încăpere, ca o minimă concesie la pledoaria Leilei pentru nevoia de spațiu.

Lângă Leila, pe un cărucior metalic, sunt tuburile endotraheal și de trahestomie, precum și un bisturiu steril și lidocaină, în cazul puțin probabil în care Leila va fi nevoită să deschidă o cale respiratorie de urgență. De o parte a lui Dylan este Cheryl, de

cealaltă, Aaron, care scoate leucoplastul de pe fața lui Dylan cu atâta grijă, cu atâta tandrețe, de parcă Dylan ar fi copilul lui.

— OK?

Leila confirmă din cap, privindu-și pe rând colegii. Aaron trage tubul endotreaheal, apoi dezumflă balonul de aer care-l ține la locul lui. Leila verifică monitoarele, căutând un ritm cardiac uniform și un nivel stabil al saturației de oxigen. Încet, milimetru cu milimetru, ea trage afară tubul. În spatele ei aude ritmul rapid al respirației lui Pip; vocea calmă a lui Cheryl în timp ce vorbește cu Dylan, în ciuda faptului că băiețelul e sedat.

— Aproape gata, iubire, așa. Te descurci foarte bine.

Data trecută n-au ajuns așa departe. Leila crezuse că Dylan era pregătit, aranjaseră totul la fel, dar semnele sale vitale cedaseră atât de repede și atât de dramatic, că se opriseră și așteptaseră până când băiețelul avea să fie din nou stabilizat, și când asta nu s-a mai întâmplat, Leila n-a mai avut ce să facă decât să parcurgă procesul invers.

De data asta, își spune ea. Dar pe șira spinării încă simte fiorii reci ai unei îndoieli care o bântuie. Ceva rău o să se întâmple.

Și abia atunci tubul este scos, auzindu-se o tuse ca un lătrat care o face pe Pip să sară de pe scaunul ei.

— Ce se întâmplă? E bine? Respiră?

— E un reflex, îi spune Leila blând. La început o să-l ajutăm un pic pe Dylan să respire și apoi o să reducem treptat presiunea și vom vedea cum se descurcă.

Aaron curăță căile respiratorii ale copilului, iar Leila îi pune pe față o mască cu oxigen și ajustează presiunea.

— Dacă se descurcă cu asta, îi spune ea lui Pip, vom încerca o canulă nazală cu flux intens. Dar s-o luăm încetișor.

Pip dă din cap înțelegătoare. Așteaptă până când Cheryl și Aaron dau la o parte căruciorul și Leila se îndepărtează de patul lui Dylan, apoi Pip traversează încăperea și își lipește buzele de fruntea băiatului. Își trece degetele peste urma lipicioasă rămasă de la leucoplast.

— O să rog pe cineva să vă aducă niște spirt.

Pip tresare, de parcă ar fi uitat că Leila era acolo. Apoi zâmbește prudent, cu ochii săgeată la Leila, de parcă ar fi în stare să-i citească gândurile.

— E bine, nu-i așa? Nu? Ce credeți?

Și pe fața ei se vede că imploră un răspuns pozitiv, iar în voce e disperare, încât Leila n-ar vrea să spună decât *Da, e foarte bine, se descurcă grozav, o să fie bine.*

Dar Leila nu poate să mintă. Așa că, în schimb, spune:

— O să vedem cum îi merge în următoarele douăzeci și patru de ore.

Apoi pleacă. Pentru că senzația pe care a avut-o în capul pieptului toată ziua – senzația pe care a încercat-o și în biroul lui Nick, că ceva rău urma să se întâmple – e mai puternică decât oricând.

4. PIP

Pe partea opusă culoarului de la Terapie Intensivă Pediatrică este camera destinată aparținătorilor, un spațiu comun cu fotolii confortabile, un fierbător de apă pentru ceai și un frigider plin cu lapte și o mulțime de caserole din plastic etichetate. *Anna Roberts. Beckinsale. Bastonașele de brânză ale lui Noah. Vă rog nu atingeți – e tot ce mănâncă!* Îmi scot sendvișurile și mă așez la masă să le mănânc.

Încăperea este amenajată precum cea din căminul de bătrâni în care a fost bunica mea: scaune cu spătar înalt și brațe de lemn, huse impermeabile, măsuțe de cafea vopsite într-o culoare deschisă, teancuri de reviste vechi. Mai există un raft cu pliante cu titlul *Copilul tău este la Terapie Intensivă Pediatrică – ce ai de făcut* și un televizor montat pe perete, prea sus ca să poată fi urmărit cu ușurință. Sunetul este oprit tot timpul, subtitrările apărând pe ecran la o secundă după ce se petrece acțiunea, ca un film prost dublat. Mă uit la o prezentatoare ITV care recită mutește replicile subtitrate în josul ecranului dintr-o reclamă pentru un produs de curățat covoare, înainte ca propriile cuvinte s-o ajungă din urmă. Îmi amintește de duminica de Ziua Mamei, în luna martie a anului trecut, când Max s-a trezit mai devreme ca să mă lase pe mine să dorm. Dylan trecea printr-o fază în care se trezea la 5 dimineața și, când m-am sculat și eu, la 7:30 – chiar m-am lăfăit, dacă pui lucrurile în perspectivă –, i-am găsit pe cei doi uitându-se la un episod din *Peppa Pig* cu sonorul oprit.

— N-am vrut să te trezim, spune Max. La mulți ani de Ziua Mamei, iubito!

— De ce ai pus subtitrare? l-am întrebat ridicându-l pe Dylan pentru o îmbrățișare.

Micuțul s-a cuibărit la pieptul meu, cu o mână pe spatele tricoului meu.

— Adică, știu că fiul nostru este excepțional de dotat, dar nu cred că poate să citească încă.

Max și-a frecat ceafa și a ridicat din umeri, cum făcea de obicei.

— Este episodul în care doctorița Hamster îl pune pe animăluțul ei de companie să câștige premiul întâi… e chiar nostim.

— Vrei să zici că subtitrarea este *pentru tine!*

Am râs atât de tare, că Dylan mi-a atins fața uimit, apoi a râs și el și am hohotit amândoi până când Max s-a prefăcut ofensat.

— Șșșt, asta-i faza, a spus el și a dat sonorul mai tare, mutându-se mai încolo astfel încât eu și Dylan să ne putem ghemui lângă el.

Și mult după ce Dylan s-a lăsat să alunece de pe canapea ca să se joace cu dinozaurii lui, eu și Max am rămas ghemuiți, uitându-ne la *Peppa Pig.*

E prea devreme pentru prânz, dar nu mi-am luat micul dejun și, de foame, mi s-a făcut greață. Sendvișurile mele – în frigider încă de ieri – mi se par uscate și beau apă de la robinet ca să le pot înghiți. Mă simt fără vlagă… efectul advers de după stresul de azi-dimineață. Sunt atât de multe lucruri care depind de succesul scoaterii lui Dylan de la ventilator, și totuși n-a fost un moment de *ta-daaa!,* căci nu există un verdict definitiv. *Grăbește-te ca să ai ce aștepta,* obișnuia mama mea să numească astfel de situații, când trebuia să ne grăbim îngrozitor de tare să ajungem undeva doar pentru ca, odată ajunși, să stăm acolo degeaba.

Patruzeci și opt de ore, spune doctorița Khalili. O să-și facă o idee mai clară despre felul în care răspunde Dylan în următoarele douăzeci și patru de ore, dar dacă nu mai are nevoie de aparate timp de două zile, atunci va considera că procedura a fost un succes. E încă adormit. Nici nu-i de mirare, dată fiind perioada lungă în care a fost sedat, îmi spun, hotărâtă să nu las sentimentul acesta de lipsă de vlagă să mă înmoaie și mai mult. Îmi scot telefonul.

Scoaterea tubului endotraheal a mers f.f. bine. Deocamdată, mască de oxigen, dar până acum arată bine. Drum bun înapoi acasă diseară! Ne e dor de tine!

Aproape imediat, telefonul meu bâzâie și primesc răspuns.

Și mie mi-e dor de voi. Nu mai e mult până mă întorc.

Trei pupici.

— Unul pentru tine, a spus Max cu niște ani în urmă, în primul bilețel pe care mi l-a scris după ce i-am spus că sunt însărcinată, unul pentru mine și unul pentru bebeluș. O familie de pupici.

Simt cum mi se împăienjenesc ochii de lacrimi și încerc să le alung. Mă ridic, strâng restul sendvișului în ambalajul lui din folie de aluminiu și-l arunc la coș. Pornesc fierbătorul de apă și apoi fac câțiva pași prin încăpere, lăsându-mi capul într-o parte și-n cealaltă și simțind cum gâtul îmi pocnește, de durere sau ușurare, nici eu nu mai știu sigur.

Pe măsuța de cafea este o agendă în format A4 pe care Cheryl mi-a dat-o atunci când am întrebat dacă pot deschide un caiet de sugestii.

— Nu pentru voi, i-am explicat, ci pentru ceilalți părinți. Pentru nou-veniți. Un caiet unde să împărtășim sugestii despre cum să se descurce.

— Ce idee genială! Îți aduc un caiet.

Am crezut că era vorba să-l aducă dintr-un dulap cu rechizite de la spital sau ceva de genul acesta, dar a doua zi, când mi-a dat caietul cu spirală, am văzut eticheta cu prețul de pe spate cojită pe jumătate. Am încercat să-i înapoiez banii, dar nici n-a vrut să audă. Îl deschid acum, jucându-mă cu stiloul între degete. Ultima notiță îmi aparține.

Domino Pizza livrează la spital! Dați-le codul poștal al Spitalului de Pediatrie și vă întâlniți cu ei

la recepție. Unul dintre brancardieri mi-a spus și mie când m-a găsit holbându-mă la un automat de mâncare gol, într-o duminică seara, târziu. Max și cu mine am comandat pizza pepperoni și ne-am năpustit pe feliile unsuroase ca și cum ar fi fost mâncare de la un restaurant cu stele Michelin.

Deasupra însemnării mele, cineva a scris cu litere de tipar: *Dacă faceți stânga pe lângă Secția de Terapie Intensivă Pediatrică și traversați parcarea auto pe lângă clădirea asistentelor, sub un stejar uriaș este o bancă. E un locșor minunat să stai și să-ți aduni gândurile.*

Știu banca aceea și au dreptate… *chiar e* un loc minunat, liniștit. Scot capacul stiloului, încercând să mă gândesc la un pont pe care nu l-am împărtășit, ceva ce va avea însemnătate pentru părinții extenuați și neliniștiți. Părinți care nu se mai descurcă în situația dată, care nu știu ce să facă, ce să spună, unde să meargă.

Pun la loc capacul stiloului.

Sângele îmi susură în urechi când un val de spaimă și durere mă străbate, și mă ridic în picioare ca să mă duc la chiuvetă. Mă gândesc la lebedele la care îl duceam pe Dylan ca să le hrănească pe canalele Stratford și mă întreb dacă ele cedează vreodată – dacă tot acel înot furios când dau din piciorușe sub apă devine într-o zi prea mult, dacă situația se tensionează și se tot tensionează, așa cum mi se întâmplă mie, până când nu mai pot fi calme, nu mai pot aluneca pe suprafața apei, pretinzând că totul este în regulă. Și apoi… ce se întâmplă?

Simt cum mă prăbușesc, am genunchii moi și mă sprijin de uscătorul de vase, cu fața distorsionată în reflexia de inox. Deschid gura într-un strigăt mut – *De ce eu, de ce noi, de ce băiatul meu?* – care nu e niciodată îngropat prea adânc în mine, și mă gândesc la lebede, cum dau mereu din piciorușe, părând atât de calme, atât de stăpâne pe situație. *De ce eu, de ce noi, de ce băiatul meu?*

În spatele meu se deschide ușa. Trag adânc aer în piept. Clipesc des. *Dă din piciorușe!*

— Am pus apă la fiert, spun eu și afișez un zâmbet.

Pe uscătorul de inox, o reflexie diformă îmi zâmbește înapoi. *Înoată, înoată, înoată!* Trebuie să fie Nikki Slater sau bărbatul ei ori vreun părinte nou-sosit, încă năuc de ciudățenia întregii situații și care are nevoie de o figură prietenoasă, are nevoie de puțin sprijin.

Și atunci simt un braț pe talia mea și țepi aspri care-mi zgârie ceafa.

— Bună, iubito, am venit acasă.

Scap cana pe care am luat-o și ea scoate un zgomot puternic când atinge chiuveta metalică. Max. Miroase a cafea și a călătorie.

— Surprinsă?

Mă întorc să-l văd. Inima parcă îmi explodează.

— De unde-ai știut?

— Ce să știu?

Încep să plâng, de parcă dintr-odată povara a tot ce se întâmplă este mult prea grea.

— Că aveam nevoie de tine chiar acum.

Își ia brațul de pe talia mea și-mi cuprinde obrajii în palme. Are cearcăne adânci.

— Pentru că și eu aveam nevoie de tine tot acum.

În ultimele luni am învățat că pe un talger al balanței este speranța, iar pe celălalt, disperarea; că trecem prea repede dintr-o parte în alta. Am învățat să fim prudenți, să întrebăm mai degrabă decât să presupunem, să luăm fiecare zi, fiecare oră așa cum vine.

Așa că, chiar și când sedativele sunt complet eliminate din trupul lui Dylan, suntem prudenți. Chiar și când doctorița Khalili vine și ne spune *Bine, acum hai să trecem la o canulă nazală,* suntem prudenți. Suntem încântați când vedem că, pentru prima oară în săptămâni, pe fața fiului nostru

nu mai există masca de oxigen și tubul endotraheal, apoi ne temperăm imediat unul altuia entuziasmul.

— A prins culoare în obraji, uite!

— Încă nu e în afara oricărui pericol.

— E atât de bine să vedem că semnele lui vitale sunt stabile!

— E încă devreme să ne pronunțăm, totuși.

Facem cu rândul când vine vorba să aruncăm cu apă rece peste scânteile de speranță ale celuilalt, nelăsându-le să se transforme în flăcări. Și totuși, pe măsură ce douăzeci și patru de ore devin treizeci și șase, iar extubarea lui Dylan este declarată în mod oficial un succes, e imposibil să nu speri.

— Respiră, spune Max, cu o voce care pare ea însăși un pic mai mult decât o respirație.

Se uită cu atenție la fiul nostru, canula nazală odihnindu-se acum pe pernă, lângă el, pentru orice eventualitate. Mă uit la monitorul care măsoară saturația de oxigen din sânge și văd nivelul oscilând în jurul a 93 de procente. Saturația la un copil sănătos este undeva de la 96 până la 100%, dar pentru Dylan 93 este foarte bine. Ba chiar 93 este grozav.

— Respiră, spun și eu.

Ne uităm unul la altul, niciunul dintre noi nevrând să fie el primul cel care rostește ceea ce gândim amândoi. O *să fie bine.*

Max dă din cap:

— Da.

Iar Dylan își întoarce capul și se uită la tatăl lui de parcă ar vrea să spună: *Sigur că respir… te-ai îndoit vreodată?*

— Cum se simte?

Nikki și Connor se întorc de la cantină. Și Liam are mască de oxigen, dar asistentele nu au spus nimic legat de faptul că ar putea să i-o scoată și mă întreb dacă nu cumva celor doi le este greu să-l vadă acum pe Dylan total deconectat de la oxigen.

— Bine, cred, spun cu o voce neutră, pentru orice eventualitate.

— Ținem pumnii, spune Nikki.

Se așază lângă patul lui Liam, iar Connor spune ceva cu voce joasă, așa că nu pot auzi. M-am enervat a doua zi când s-a întors la Terapie Intensivă, după ieșirea nervoasă din ziua anterioară, dar de-atunci de-abia dacă a mai rostit un cuvințel. Aș vrea să cred că i-a fost jenă, dar n-ai spune asta după figura lui, schimonosită în permanență de o furie mută. Liam are frați de vârstă școlară, iar familia Slater nu are decât o mașină, așa că pe la 2:30 în fiecare după-amiază își strâng lucrurile și pleacă acasă. Rutina asta face ca ei să nu se mai întâlnească cu Tom și Alistair, care vin la 7 dimineața să-i dea micul dejun micuței Darcy, apoi se întorc după serviciu ca să-și petreacă serile împreună cu ea. *Ca la creșă,* a spus Tom odată, deși știm cu toții că nu-i așa. Sunt ușurată că rutina familiei Slater din timpul săptămânii înseamnă că nu se află la Terapie Intensivă în același timp cu Tom și Alistair, dar am emoții pentru weekend, când e posibil să se vadă cu toții din nou.

Când cei doi Bradford ajung în cele din urmă, Alistair se preface că se uită la Dylan ca și cum nu l-ar recunoaște.

— Bravo, micuțule!

— 94 la sută, spune Max mândru.

Alistair îi strânge mâna lui Max, iar Tom mă îmbrățișează, de parcă noi am fi fost cei care l-am făcut pe Dylan să respire, deși totul i se datorează lui… micului meu luptător.

— În ritmul ăsta, o să ajungeți acasă înaintea noastră, spune Tom, chiar dacă Darcy s-a ridicat deja în pătuțul ei și gângurește, și e evident că, în ciuda perfuziei prin care i se administrează încă antibiotice, e aproape gata să meargă acolo unde îi este locul.

— Cred că mai avem cale lungă, spun, dar datele îmi trec prin cap precum calendarul de pe biroul lui Max și mă întreb dacă Dylan va fi acasă luna aceasta, luna următoare, de Ziua Mamei.

N-o să mai vreau să stăm să lenevim acasă anul acesta. Niciodată n-o să mai vreau să stăm să lenevim. Mă gândesc la toate dățile în care m-am plâns că eram prea obosită, că nu mai apuc să mă duc la toaletă singură sau să beau o ceașcă de ceai cât încă era fierbinte. Mă gândesc la toate dățile când am bombănit *Vreau doar cinci minute pentru mine, e chiar atât de mult ce cer?* și mi se ridică în gât un gust amar. De ce n-am înțeles atunci ce aveam? Cât de norocoasă eram? Când Dylan se va întoarce acasă, o să dorm când doarme și el și o să mă trezesc când se trezește și el și n-o să mai ratez nicio secundă din timpul pe care o să-l avem de petrecut împreună.

— Să ieșim la cină, spune Max mai târziu, când Dylan a adormit din nou; se uită la ceas. Dacă plecăm acum, ajungem la Bistro Pierre pe la 8:30.

— N-am mai fost acolo de o mie de ani. De când s-a întâmplat asta… zic eu ezitând.

Genele lui Dylan se odihnesc pe obrăjori; o mișcare abia perceptibilă pe sub pleoape.

— Nu știu ce să zic.

Max mă ia de mână.

— O să fie bine.

Vorbește mai tare, întorcându-se spre Cheryl și o altă asistentă, pe care n-o cunosc, care verifică niște medicamente.

— O să fie bine, nu-i așa?

— Sigur. Mergeți la cină. Sunați dacă vreți să vedeți cum stau lucrurile, dar dacă se schimbă ceva, vă anunț eu.

— Nu mi se pare normal să ieșim la cină când Dylan este aici.

— *Puneți-vă masca de oxigen înainte de a-i ajuta pe alții,* spune Cheryl, zâmbește și ridică din sprânceană. Nu asta spuneți voi în avion?

Bistro Pierre este locul în care ne-am logodit, restaurantul micuț și intim luminat, cât să încapă doar două mese pe rând, cu un labirint de coridoare

înguste și separeuri micuțe care îți lasă impresia că ești singur acolo. Pierre este de fapt Larry, născut și crescut în Birmingham, dar cu un talent pentru bucătăria franțuzească de care nu ți-ai da seama auzindu-i accentul.

— Bine ați revenit, străinilor!

— Bună, Larry, ce mai faci?

Ne conduce la masa noastră preferată – într-un separeu, la capătul unui grup de trepte – și ne întinde meniul, o singură foaie A4 printată în dimineața aceea. Nu sunt feluri speciale, nicio vastă varietate de feluri, doar câte trei opțiuni pentru fiecare fel, pe baza a ceea ce găsește Larry proaspăt la piață în fiecare dimineață.

— Și la ce oră trebuie să-i dați liber bonei în seara asta?

Am venit la restaurantul acesta prima oară când l-am lăsat pe Dylan cu o bonă și mi-am petrecut întreaga seară verificându-mi telefonul și întrebându-mă dacă n-ar trebui să sun acasă. Am înghițit în grabă felurile principale și am sărit peste desert ca să putem ajunge înapoi acasă înainte de ora 10, doar ca s-o găsim pe bonă uitându-se fericită la televizor în timp ce Dylan dormea dus în pătuțul lui.

— V-ați întors deja? a spus ea. Credeam că o să stați câteva ore.

— Nu e cu o bonă, îi spun acum lui Larry, apoi ezit. De fapt, Dylan a cam fost prin spital în ultima vreme, spun și simt cum Max se încordează. Are cancer.

Max nu i-ar fi spus, Max nu spune nimănui.

— La naiba… spune Larry, încurcat.

Nu știe ce să spună, ce să facă. Nimeni nu știe. Îl liniștesc.

— Dar e mai bine, am trecut de ce a fost mai rău. Dylan a făcut șase serii de chimioterapie și doctorii i-au extirpat mare parte din tumoare, așa că lucrurile merg spre bine. De fapt, suntem aici ca să sărbătorim faptul că a fost scos de la ventilator.

Simt că Max este cu ochii pe mine. Vorbesc prea repede, spunându-i lui Larry lucruri pe care nu are nevoie să le afle. Dar lui Larry i se luminează privirea.

— Ei bine, e fantastic! Și, auziți, să-l aduceți pe omuleț la ceai într-o zi, când se va întoarce acasă, da? Fac cinste.

— Mulțumim, Larry.

Mâncăm supă de ceapă cu o felie groasă de pâine prăjită cu brânză topită și tocană de rață care se desprinde de pe os și trebuie mâncată cu lingura de fragedă ce e. Vorbim despre Connor Slater și cât de tăcut a fost de când doctorița Khalili l-a pus la punct. Vorbim despre Tom și Alistair și despre cum mi-ar plăcea să-i invităm la cină într-o bună zi.

— Dar avem ceva în comun totuși? În afară de timpul petrecut la STIP?

— Dar așa începe, nu?

Rup o bucățică de pâine și o înmoi în tocană.

— O prietenie, adică. Ai ceva în comun – copiii, plimbările cu câinele sau faptul că sunteți în același timp la Secția de Terapie Intensivă – și, de-acolo, lucrurile evoluează. Nu sunt prea mulți oameni care pot înțelege prin ce trecem noi acum.

— Nici ei nu pot totuși. Nu chiar. Experiența lui Tom și Alistair este diferită de a noastră, este diferită de a lui Nikki și a bărbatului ei neanderthalian. E ca și cum… se oprește Max ca să-și caute cuvintele potrivite. Ca și cum călătorim toți în aceeași țară, dar spre destinații diferite. Știi? Suntem singurii care știu cum este călătoria noastră, ce înseamnă s-o parcurgi, spune el și-mi ia mâna. Doar noi.

După căldura din restaurant, aerul rece al nopții mă face să tremur și-mi înfășor de două, de trei ori fularul în jurul gâtului. Când respirăm, iese abur, așa că mergem spre casă parcă învăluiți în propria noastră ceață. Îmi strecor degetele printre ale lui Max și el îmi ia mâna și o bagă la el în buzunar.

Printr-o înțelegere tacită, când ajungem acasă nu zăbovim prea mult pe hol sau în bucătărie. Nu stăm în ușa de la sufragerie să discutăm despre cum am putea-o transforma în dormitor. Nu vorbim deloc. Mergem sus și facem dragoste pentru prima oară de foarte multă vreme.

5. MAX

— Și când credeți că va putea să se întoarcă acasă?

Suntem în genul acela de local în care nu mergi niciodată până când nu ai copii, când scaunele cu spătar înalt și un loc de joacă deschis sunt dintr-odată mai importante decât gama de ginuri cu plante aromatice. Alison și soțul ei, Rupert, au ajuns aici mai devreme, ocupând două mese mari de lângă ușa care dă în grădina de vară. Copiii cer permanent să fie scoși, după care, aproape imediat, vor să fie aduși înapoi înăuntru, părinții lor fiind ținuți ostatici de teroriști de-o șchioapă, care au nevoie de hăinuțe și mănuși pe care le abandonează un minut mai târziu.

— Greu de zis.

— Dar e vorba de săptămâni sau de luni?

Rupert este medic generalist, ceea ce aparent îi dă autoritatea să întrebe lucruri pe care ceilalți le au în minte, dar pe care n-ar îndrăzni să le întrebe.

Mă uit la ceas.

— Nu știm.

O oră, a spus Pip. *Nu se pot aştepta să stăm mai mult, nu cu Dylan în starea în care este.*

— Adică, deja se află la STIP de… cât… șase săptămâni?

Trei luni, răspund în gând.

— Câteva săptămâni, aș zice, și Pip se uită la mine. Nu-i așa?

Știe că nu trebuie să-mi răspundă.

— Câteva săptămâni, continui eu. O lună, cel mult.

Mă gândesc la altceva. Nu vreau să vorbesc despre Dylan în fața tuturor acestor oameni, care se apleacă spre noi cu atenție în caz că au ratat vreun cuvințel din povestea îngrozitoare, teribilă, care-i face să se simtă disperat de ușurați că nu li s-a întâmplat lor.

— Nu putem refuza, a spus Pip, când i-am sugerat să nu ne ținem de promisiunea de a merge la ei. Gândește-te cum te-ai simți și tu dacă ei n-ar veni la ziua lui Dylan.

— Aș înțelege, dată fiind situația.

Dar Pip a fost de neclintit, așa că, în loc să stăm cu Dylan, ne petrecem după-amiaza de duminică într-un local dintr-un cunoscut lanț de restaurante, cu copiii altora. Cu copiii *sănătoși* ai altora. Nu că le-aș dori și lor să treacă prin ce trecem noi acum – sau oricui altcuiva –, dar… este greu, atâta tot.

Pip le dă detalii în continuare.

— Am avut câteva deviații după ce a fost scos de pe ventilator, dar e stabil deja de câteva zile. Luni are programată o tomografie, ca să ne asigurăm că tumoarea n-a mai crescut, și apoi ne vom întâlni cu medicul specialist după ce Max se va întoarce de la Chicago. Nu-i așa, Max?

Încearcă să mă facă să particip și eu la conversație.

— Este grozav, spune una dintre femei.

Să fie Phoebe? Le tot încurc. Trebuie să le tot grupez mental cu soții lor ca să-mi pot aduce aminte cine e fiecare. Phoebe și Craig; Fiona și Will. Atunci *este* Phoebe. Are capul aplecat într-o parte. *Ce îngrozitor!*

— Ne gândim cu toții la voi, intervine și Fiona. Tot timpul.

— Și ne rugăm, adaugă Phoebe.

Gânduri și rugăciuni, îmi spun. Surprind privirea lui Pip, dar ea pare cu adevărat mișcată de platitudinile acestea.

— Mulțumesc, fetelor. Înseamnă mult pentru noi.

Nu înseamnă nimic. Nu *rezolvă* nimic. Mă ridic și mă duc la ușă. Afară, unul dintre copilași încearcă să se cocoațe pe tobogan. Se agață de margini cu pumnișorii îmbrăcați în mănuși, dar nu poate ridica piciorul suficient de sus și, de fiecare dată, adidașii lui alunecă pe tobogan și îl fac să pice

înapoi. Un bărbat aleargă la locul de joacă și-l prinde pe copil de talie, purtându-l peste tobogan ca pe un avion. Mi se pune un nod în gât. Mă uit în altă parte.

O chelneriță aduce două boluri cu cartofi prăjiți – *Să ciugulească și ei ceva,* a spus Alison – și toată lumea își adună copiii, îi urcă pe genunchi și rupe bucăți de cartof, pe care suflă și le înmoaie în ketchup. *Știu că e plin de zahăr, dar n-o las să mănânce așa ceva acasă.* Fetița lui Will plânge pentru că nu voia să fie luată de la joacă, iar acum nu vrea să înghită, și *dacă nu vrea nimic, n-o obliga, o să mănânce când o să-i fie foame.*

Doar Pip stă locului. Doar Pip stă singură, fără niciun copil la ea în poală, fără niciun copil în brațe. Zâmbește și vorbește cu Craig despre scaune de mașină, și ai crede că ea chiar se simte bine, dar eu îmi cunosc soția. *O cunosc.*

Eram împreună cam de un an când am dus-o la o recepție găzduită de biroul din Marea Britanie. Am fost separați unul de altul – Chester voia să-mi mai fac niște cunoștințe, iar Pip fusese luată de lângă mine de către Janice de la Contabilitate – și de fiecare dată când încercam să mă întorc lângă ea, mai apărea o persoană pe care trebuia neapărat s-o cunosc. Am văzut-o pe Pip zâmbind și chiar râzând cu Janice, apoi zâmbind și chiar râzând cu prietenii lui Janice, apoi cu Brian de la IT și, dacă n-o cunoșteai, ai fi zis că se distrează grozav. Dar eu o cunoșteam.

— Vrei să mergem într-un loc mai drăguț? îi șoptisem atunci la ureche, după ce reușisem, în cele din urmă, să traversez încăperea.

— Da. Chiar vreau!

Mă uit acum la ea, când râde de ceva ce a spus Craig și îi dă Fionei oțetul pentru cea mică – *Mănâncă orice cu oțet, e o nebunie, nu-i așa?* –, și plec de la locul meu de lângă ușă ca să mă duc lângă ea. Mă aplec până când părul ei îmi atinge buzele.

— Vrei să mergem într-un loc mai drăguț?
— Da, chiar vreau!

În drum spre STIP, pe coridorul lung, ne dăm la o parte ca să facem loc să treacă un brancardier care împinge un scaun cu rotile în care stă un puști. Copilul are în jur de 14 ani, e palid și umflat de steroizi. Își împinge standerul pentru perfuzii cu un braț întins, învinețit din cauza branulei.

La STIP este aglomerație și așteptăm câteva minute până când ni se deschide ușa. Ne atârnăm hainele în cuier, ne spălăm pe mâini, facem gesturile pe care le facem în fiecare zi de atâta vreme. *Săptămâni sau luni?* a întrebat Rupert. Dă, Doamne, să fie săptămâni!

Pip îmi dă un ghiont când ajungem la Salonul 1 și-i găsim acolo și pe cei doi din familia Slater, și pe cei doi Bradford. Sunt separați de patul lui Liam și de pătuțurile lui Darcy și Dylan; fiecare familie ignorând-o pe cealaltă cu simț de răspundere. Trei copii mai mari îi însoțesc pe cei doi Slater, adânciți în iPodurile lor, cu un aer plictisit.

Nu stau să analizez prea mult situația din încăpere, pentru că părțile laterale ale patului lui Dylan au fost coborâte până la jumătate și, în loc să stea întins pe spate, se sprijină de o pernă mare de spumă. O fizioterapeută îl bate ușor pe piept cu mâna făcută căuș.

— S-a ridicat! se grăbește Pip spre el, zâmbindu-i larg fizioterapeutei. Ce bine e să-l vedem așa!

— Aproape c-am terminat. Asta va elibera secrețiile și să sperăm că va tuși zdravăn după aceea.

Fizioterapeuta are cercel în nas și accent sud-african. La gâtul ei, un șnur în toate culorile curcubeului e acoperit de ecusoane strălucitoare. Bate ușor în piept copilul din nou, iar Dylan scuipă, un mucus gros umplându-i gurița. Fizioterapeuta îl apleacă în față, cu o mână acoperită în tifon

susținându-i bărbia și golindu-i gura cu o mișcare bine exersată.

— Ce băiat cuminte!

Îl bate din nou pe piept, plimbându-și mâinile făcute căuș de-a lungul trupului său firav. Brațele lui Dylan cad ca două bețe pe lângă corp.

A avut patru kilograme trei sute la naștere. Două săptămâni după termen și așezat atât de jos, că Pip nu mai putea să meargă fără să se țină cu ambele mâini de burtă, ca și cum acela ar fi fost singurul lucru care l-ar fi oprit să cadă. Avea brațele și piciorușele ca ale omulețului Michelin, și obrajii atât de rotunzi, că ochii păreau închiși chiar și atunci când nu erau.

— Poate o să se facă luptător de wrestling, a spus Pip, când bebelușul avea șase luni.

Îi schimba scutecul și i-a strâns coapsele grăsuțe, depunând un pupic pe buricul lui.

— Sau degustător de pizza.

Pip mi-a aruncat o bavețică în cap.

A pierdut toată acea grăsime când a început să meargă, desigur. Aproape peste noapte, colăceii de grăsime s-au topit de pe brațele lui și treptat l-am văzut transformându-se din bebeluș în copilaș și făcându-se apoi copil mare.

Și apoi s-a îmbolnăvit și a slăbit. Și acum aș da orice să mai văd din nou acele piciorușe ca ale omulețului Michelin.

— Cum merge, campionule?

Dylan mai expectorează niște mucozități.

— Faci o treabă foarte bună, Dyl!

Fizioterapeuta îl șterge la gură, apoi îi așază capul cu blândețe înapoi pe perna de spumă.

— Poate să mai stea ridicat un pic, dacă vreți.

E bine să-l vedem ridicat și, chiar dacă tot adoarme și se trezește iar (nici nu-i de mirare, dat fiind cocktailul de medicamente pe care îl ia), îți dai seama că știe că suntem aici. După o vreme, fizioterapeuta se întoarce, ia perna de spumă și-l întinde pe Dylan pe o parte, sprijinindu-l de o pernă

mai mică. Pip își scoate lucrul de tricotat, iar eu îmi iau iPad-ul, mă asigur că este pe modul avion, apoi mă uit în gol la ecran.

Dylan nu vorbea prea mult nici înainte să se îmbolnăvească. Știa puțin peste 50 de cuvinte – le-am scris pe o foaie de hârtie lipită pe frigider –, dar abia începuse să le lege între ele. *Vreau lapte. Nu pâine prăjită. Tati carte.*

Simt un nod în gât. Mă încrunt citind un reportaj despre Bitcoin, apoi închid articolul și apăs pe meniul de articole salvate în lista mea de lecturi. Rate de supraviețuire în caz de meduloblastom, apare scris pe primul rând. *Dacă boala nu s-a răspândit, rata de supraviețuire este în jur de 70 până la 80 de procente.*

— 80 la sută, a repetat Pip când i-am spus. E bine. E foarte bine.

A continuat să repete asta, de parcă n-ar fi fost tocmai convinsă. Nu i-am spus și ce scria pe rândul următor.

Boala are tendința să fie mai agresivă în cazul copiilor sub trei ani, pentru care rata de supraviețuire este mai scăzută.

Mă uit la fiul meu, palid și slăbit sub păturica lui; cu cicatricea de la operație vizibilă prin părul lui fin. S-a aflat în sala de operații timp de șase ore și fiecare minut mi s-a părut a fi un an. Mi-am adus laptopul; am stat în sala de mese răspunzând la câteva e-mailuri pe care abia dacă le-am citit și pregătind o prezentare de care nu-mi păsa.

Pip se uita la mine uimită.

— Cum poți să te gândești la muncă în asemenea momente?

— Cineva trebuie să plătească ipoteca, am izbucnit eu, rănit de privirea ei și incapabil să spun ceea ce voiam să zic de fapt, și anume că era mult mai ușor să mă gândesc la muncă decât la ce se petrecea în sala de operații.

Au scos cea mai mare parte din tumoare. O *rezecție sub-totală,* au spus. Am căutat termenul în

timp ce așteptam să-l vedem pe Dylan. *Îndepărtare în proporție de 50 până la 90 la sută,* mi-a spus Google.

— E o diferență mare între 50 și 90.

Stăteam amândoi de o parte și de alta a pătuțului lui Dylan, chirurgul aflându-se la picioare, cu dosarul în mână.

— Puteți fi mai precis?

— Am scos cât de mult am putut fără să cauzez și mai mult rău celulelor sănătoase din jurul tumorii.

A driblat întrebarea, înlocuindu-ne o temere cu alta. *Afectarea creierului.*

Creierul lui Dylan a fost afectat. Mai întâi din cauza tumorii, apoi – printr-o crudă ironie – din cauza operației de îndepărtare a acesteia. Anumite părți ale creierului își vor reveni, altele, nu și, în ciuda tuturor cunoștințelor medicale, în ciuda studiilor, doctorii nu pot ști cum se vor împărți aceste zone. Va trebui *să așteptăm și să vedem.*

— Mă duc să iau puțin aer, îi spun lui Pip.

Se întinde spre mine s-o sărut.

Trec prin parcarea auto și pe lângă clădirea asistentelor către banca de sub stejar. Mă așez și-mi sprijin coatele pe genunchi, frecându-mi ochii cu podul palmelor. Presiunea îmi apasă în cap de parcă m-aș afla sub apă, ca și cum greutatea unui ocean ar fi toată peste mine. Mă gândesc la tumoarea de la baza creierului lui Dylan și mă întreb dacă așa trebuie să se fi simțit el înainte să i-o extirpe medicii. Mă gândesc la tomografia pe care i-o vor face luni. Încerc să vizualizez ce a rămas din tumoare – închipuindu-mi-o stafidită și micșorată în urma radioterapiei –, dar tot ce pot vedea este umbra de pe acea primă tomografie care ne-a fost arătată după ce Dylan a fost internat.

— Îmi pare rău, spusese medicul specialist, de parcă ar fi fost vina lui.

Tumoarea era acolo de ceva vreme. De câteva luni. Luni de zile cu dureri de cap. Luni de zile cu

greață. Luni de zile cu tulburări de vedere și pierderea echilibrului și o mulțime de alte simptome pe care un copil mai mare le-ar fi putut verbaliza, dar Dylan… Îmi apăs palmele și mai tare peste orbite. Mă gândesc în urmă, la vara trecută, încerc să-mi dau seama dacă exista vreo cale prin care să fi știut, o cale prin care *ar fi trebuit* să știu…

— Hopaaa! făcuse Pip când Dylan s-a lovit cu capul de zid, a căzut și apoi a căzut din nou când a încercat să se ridice.

Am râs cu toții. Ne-am amintit de jocul pe care îl jucam când eram mititei, când te învârți în cerc și apoi încerci să mergi în linie dreaptă.

Am râs de el.

Atunci a fost? Atunci s-a declanșat totul? Nu era neîndemânatic, nu era un copilaș care încerca să se țină pe picioare, ci era bolnav. Las să-mi scape un geamăt.

Cineva tușește.

Mă ridic, jenat să descopăr că nu sunt singur, și-l văd pe Connor Slater pe bancă, lângă mine. Fac un gest scurt din cap și dau să mă ridic, și atunci îmi dau seama că nu o tuse auzisem.

Connor Slater plânge.

S-a prins cu mâinile lui aspre și roșii de marginea băncii. Pe interiorul antebrațului are un tatuaj – numele lui Liam scris cu litere șerpuitoare. În ciuda anotimpului, poartă pantaloni de trening scurți, iar picioarele îi sunt bronzate și pistruiate. În picioare, ghete de culoarea nisipului, cu carâmbul uzat.

Nu știu pe nimeni de genul lui Connor Slater, nu știu cum să-l ajut.

Nu-l știu pe omul acesta.

Și totuși.

Știu ce înseamnă să-ți lași familia lunea și să nu te mai întorci decât vinerea. Știu cum e să primesc un telefon de la soția mea, care-mi spune *Sunt la spital – trebuie să vii. Trebuie să vii acum.* Știu

cum e să-ți fie atât de teamă că-ți pierzi fiul, încât nimeni și nimic altceva nu mai contează.

Toate astea le știu.

— Greu, nu?

Connor dă încet din cap. Se uită fix în pământ și-și cuprinde genunchii cu mâinile.

— E un spital bun. Unul dintre cele mai bune din țară. Liam e pe mâini bune.

Îmi dau seama că sunt platitudini, chiar în timp ce le rostesc, dar Connor își freacă fața și dă mai viguros din cap, și mă gândesc că uneori platitudinile astea sunt tot ce avem nevoie să auzim.

— Încerc să fiu alături de Nik, știi? Și nu vreau ca ceilalți băieți să-și facă griji, așa că le spun că totul este în regulă și mă asigur tot timpul că ei sunt bine și că Nik e bine și…

Se oprește, dar am apucat deja să recunosc în cuvintele lui propriile mele gânduri.

— Și nu te întreabă nimeni niciodată dacă *tu* ești bine?

Connor strânge din buze.

— Și nu ești bine.

— Nu! spune uitându-se la mine, iar ochii lui sunt roșii și umflați. Pentru că e vina mea că Liam este aici.

6. PIP

— A uitat inhalatorul.

Nikki îi schimbă pijamaua lui Liam. Max este la birou astăzi, așa că suntem doar noi două. Există niște paravane pe care le poți muta de colo-colo dacă vrei un pic de intimitate, dar niciunul dintre părinți nu este aici și pe niciuna dintre noi n-o deranjează prezența celeilalte și e ceva reconfortant în felul în care amândouă avem grijă de băieții noștri.

Cu foarte mult timp în urmă, am vorbit cu Alison despre cum ar fi să plecăm undeva la un moment dat – despre cum noi, mamele, am închiria un loc pentru câteva zile împreună cu copiii. Să gătim, să avem grijă de cei mici.

— Ca o micuță comunitate, a râs ea.

Acum mă întreb dacă o s-o facem vreodată.

Nikki îi ridică fiului ei tricoul peste cap.

— Liam a primit un rucsac de ziua lui. Și-a pus în el toate lucrurile pentru școală, dar nu a scos inhalatorul din buzunarul micuț din față de la cel vechi.

Eu îi curăț dinții lui Dylan. Are 14, și chiar în spate, jos, pot simți cum un set de molari își face loc, spărgând gingia. Dylan se uită la mine cu ochii mari și sticloși.

— Te dor dinții, iubire?

Aș vrea să spună ceva. Aș vrea să scoată un sunet… orice fel de sunet.

— Nu mai făcuse nicio criză de foarte mult timp, spune Nikki. Dar când s-au dus la Breakfast Club, Liam și-a amintit dintr-odată că nu are inhalatorul cu el și s-a necăjit tare.

— Bietul copil!

Mișc periuța moale peste dințișorii lui Dylan. A fost hrănit artificial timp de luni de zile, și cu toate astea dinții lui tot trebuie curățați de trei ori pe zi ca să ne asigurăm că nu se depun bacterii, lucru care

ar putea să-l îmbolnăvească. Mă întreb cât o să mai treacă până când voi începe să gătesc pentru el din nou; mă întreb dacă o să-i mai placă ovăzul cu banane când se va întoarce acasă sau dacă va prefera altceva. Clătite, poate, sau friganele.

— Connor a întârziat și… ei bine, cred că s-a gândit că nu-i mare lucru… cum am spus, Liam nu mai avusese o criză de luni de zile, zice Nikki pe un ton defensiv. Și apoi… continuă ea și vocea îi tremură, cei de la școală ne-au sunat să ne spună că au chemat o ambulanță.

— Cred că v-ați ieșit din minți.

Termin de periat dinții lui Dylan și pun periuța în sertar, apoi traversez încăperea ca să vărs apa pe care am folosit-o.

— Teoretic ar trebui să aibă și ei un inhalator pentru urgențe, dar nu mai fusese înlocuit. Mă tot gândesc: dacă Liam n-ar fi primit un rucsac nou, dacă s-ar fi întors Connor…

Dacă! Mantra părinților de la STIP. *Dacă ne-am fi dus la doctor mai devreme, dacă am fi ascultat, dacă ne-am fi gândit, dacă…*

— Eu am știut, spun și scot pijamaua curată pe care am adus-o de-acasă și o pun în dulapul lui Dylan, pentru mâine. Am știut că ceva era în neregulă cu Dylan. Pur și simplu, am știut.

Anul trecut în mai am mers toți trei în vacanță. Am închiriat un mic apartament în Gran Canaria, acolo am mâncat chorizo și brânză de capră și miere și am înotat într-un ocean atât de albastru, încât te dureau ochii de intensitatea culorii lui. Zborul cu avionul nu prea i-a plăcut lui Dylan. L-au durut urechile din cauza presiunii din cabină și a plâns tot drumul până acolo… și nici a doua zi n-a prea fost în apele lui.

— Uită-te la locul ăsta, i-am spus eu arătând cu brațul spre golf. Credeam c-o să alerge de colo-colo superentuziasmat.

Dylan era în cărucior, amețit și îmbufnat. Mai târziu l-am văzut căzând, în timp ce explora

apartamentul.

— Cade cam des, nu? i-am zis atunci lui Max.

— Are doi ani.

— Dar i se întâmplă mai des decât unui copil obișnuit de doi ani, nu crezi?

Max mi-a aruncat aceeași privire ca înainte să meargă Dylan de-a bușilea, când eram convinsă că se dezvoltă cu întârziere; aceeași privire pe care mi-a aruncat-o când m-am întrebat cu voce tare dacă nu cumva Dylan avea intoleranță la lactoză, pentru că vomase de două ori lăpticul dinainte de ora de culcare.

— Bine, bine! am ridicat eu mâinile. Sunt o mamă paranoică. Mă declar vinovată.

Acum îi zic lui Nikki:

— Mai târziu am aflat că tumoarea generase hidrocefalie. O acumulare de lichid la nivelul creierului. Dă dureri de cap, tulburări de vedere, dezechilibru. Presiunea din cabină trebuie să fi fost de două ori mai nocivă pentru Dylan decât pentru un copil care nu suferă de hidrocefalie.

Simt un nod în gât. *Dacă…*

— N-aveați de unde să știți, spune Nikki.

Doar că *eu am știut.* Ceva din mine știa. O mamă știe întotdeauna.

O vreme nu mai spunem nimic, pierdute fiecare în gândurile ei, în propriul *dacă.* A trecut o lună întreagă până când l-am dus pe Dylan la doctor. *Dacă…* Mă uit cu atenție la fața fiului meu, căutând copilul care a fost, copilul care va fi. Arată la fel și totuși… e o lipsă de reacție pe figura lui, o goliciune în ochii lui care mă sperie. Stă supus unde este așezat, mișcând din când în când o mână sau un picior, dar în majoritatea timpului rămâne nemișcat. Cu o privire fixă.

— Nu e un om rău, să știi. Connor al meu.

Replica vine din senin.

— Sunt sigură că nu e, răspund eu automat, deși încă am în urechi veninul din vocea lui când s-a

războit cu Tom și Alistair și apoi cu doctorița Khalili.

— Nici măcar nu cred ca a vorbit serios când a zis toate lucrurile pe care le-a zis. Era speriat și-i era rușine că nu se întorsese să ia inhalatorul lui Liam.

Nikki își ține degetele pe marginea patului băiatului.

— Are mare grijă de noi toți. Ceilalți copii nu sunt ai lui, doar Liam este, dar nu ți-ai da seama de asta. Îi iubește pe toți atât de tare… și e mult mai puternic decât mine, e puternic, știi? Nu ca mine.

— *Plângea,* mi-a spus Max, când mi-a povestit despre întâlnirea pe care a avut-o cu Connor pe bancă.

Ne întorseserăm acasă și Max își făcea bagajul pentru o nouă călătorie de afaceri.

— Stătea acolo… bărbatul ăsta masiv și furios, cu lacrimi curgându-i pe față.

Am încercat să-mi imaginez scena, apoi am încercat să-mi imaginez situația inversă – pe Max plângând și pe Connor încercând să-l consoleze – și mi-am dat seama că nu-l pot vedea pe Max în felul acesta.

— Știu, îi spun acum lui Nikki.

Dacă Connor nu vrea ca soția lui să știe că și lui îi este greu, nu e cazul să-i spun eu lucrul acesta.

— Când i se face lui Dylan tomografia?

Mă bucur că a schimbat subiectul. Mă bucur că sunt căsătorită cu un Max, și nu cu un Connor. Ușurată că soțul meu se concentrează pe găsirea soluțiilor, nu pe probleme; pe viitor, nu pe trecut. Nu ne permitem să cedăm amândoi.

— După-amiază, nu-i așa, Aaron?

Asistentul dă din cap că așa e.

— O să văd dacă pot să aflu exact, dar știi cum e.

La început eram mereu atentă când trebuia să port o conversație, căci cineva din personalul spitalului era mereu prezent acolo. Vorbeam cu Max în șoaptă, ca și cum am fi fost singuri într-un

restaurant unde nu se vorbește, chiar dacă tot ce spuneam era foarte banal. Dar ce era să fac? Să tac din gură șase luni de zile? Așa că Aaron, și Yin, și Cheryl și toate celelalte asistente au ascultat povești despre conflictele lui Max cu clienții și cu Chester, relatările mele emfatice despre vânarea bursucilor și despre excursiile mele pline de remușcări la mama și la tata. Au asistat la dispute generate de stres și oboseală și la săruturi de împăcare când totul a trecut.

— Nu bagi în seamă, a spus Cheryl când am întrebat-o despre asta. Poate tu crezi că ascult, dar în realitate probabil că mă întreb unde a dispărut înlocuitorul meu, ori dau medicamente sau ajustez perfuzii, sau pregătesc ceva de mâncare ori întorc un pacient de pe o parte pe alta…

— Ai emoții pentru tomografie? mă întreabă Nikki acum.

— Nu avem noi, mamele, tot timpul emoții? zâmbesc eu. Dar totul pare să fie bine. Nu mai este conectat la ventilator, respiră bine, i-a scăzut temperatura… ținem pumnii, adaug și mă întreb dacă există vreun alt loc în lume unde fraza asta mai este atât de mult rostită și dacă mai înseamnă altundeva atât de mult. Apoi ne întâlnim cu doctorița Khalili miercuri să discutăm despre întoarcerea acasă.

— Uau!

Invidia de pe fața lui Nikki este evidentă și imediat mă simt prost. Familia Slater este chiar la începutul călătoriei lor la STIP, pe când noi ne apropiem de sfârșit. Îmi temperez spusele.

— Totuși, asta nu se va întâmpla deloc curând. Trebuie să ne mai suporți o vreme.

Îmi amintesc gelozia amară care-și punea amprenta și asupra mea în primele zile, de fiecare dată când un copil părăsea Terapia Intensivă ca să meargă într-un salon obișnuit. De ce ei, și nu noi? Când vine și rândul nostru?

Acum, îmi spun, uitându-mă la Dylan. *Acum e rândul nostru.*

7. MAX

E un sentiment ciudat să te întorci în casa în care ai crescut. Strada e aceeași, dar cumva diferită; copacii, mai înalți, mașinile, mai noi. O mulțime de loturi au fost curățate și noi autorizații de construcție acordate. Când părinții mei au cumpărat terenul de la numărul 912, N Wolcott Avenue, la mijlocul anilor ’70, casa lor făcea parte dintr-un șir de clădiri identice. Cu fronton, cu trepte până la verandă și o peluză pătrată cu gazon în față. Îngustă, dar lungă, cu camere dispuse una după alta, ducând până la curtea din spate. La vârsta la care eram destul de mare ca să merg cu bicicleta pe stradă, genul acesta de case de familie începuseră să fie deja dărâmate ca să facă loc unor masive blocuri de apartamente din cărămidă. Acum, casa mamei mele este pitică pe lângă vecinii săi, una dintre cele trei de genul ei rămase pe stradă.

Încui mașina închiriată și rămân lângă ea, uitându-mă la casă. Tencuiala ar avea nevoie de o zugrăveală nouă – roșul-intens se cojește, iar placarea a început să se îngălbenească – și plasele atârnă cam șui la ferestrele de la subsol, unde eu și prietenii mei ne prefăceam că suntem spioni.

Bat la ușă și o aud pe mama strigând „Vin acum!”, ca și cum cel aflat la ușă nu vrea să aștepte nici măcar o secundă, apoi mă sprijin de verandă zâmbind larg în sinea mea. Trei, doi, unu…

— Ooo!

Uimirea ei se transformă în încântare și mama întinde brațele către mine. Poartă pantaloni de trening și o bluză cu model, iar părul negru și l-a prins într-o coadă de cal.

— Nu mi-ai spus că ești în oraș!

— Nu știam dacă voi avea timp să trec pe-aici.

Mă aplec s-o sărut, uimit ca de fiecare dată de faptul că mereu îmi pare tot mai mică. Când eram la facultate, îmi spuneam că e din cauză că eu tot

creșteam, dar cu siguranță eu n-am mai crescut în ultimii 20 de ani. Tata a murit la doi ani după ce eu și Pip ne-am căsătorit și mama s-a micșorat cu vreo doi centimetri și jumătate peste noapte. Îmi fac griji pentru ea, am încercat s-o conving să vină să stea cu noi, dar are prieteni și o viață aici.

— Rămâi peste noapte?

— Am avion la ora 10.

Văd reacția mamei și-mi pare rău că a trecut atât de mult timp de când am văzut-o ultima oară. Când m-am mutat în Marea Britanie, întotdeauna îmi luam o zi liberă în plus în călătoriile mele la Chicago sau mă vedeam cu mama în oraș la prânz între întâlnirile de afaceri. După ce s-a născut Dylan, a fost un pic mai complicat. Cred că atunci când devii tu însuți părinte, trebuie să te străduiești mai mult să rămâi copilul părinților tăi.

— Mă gândeam că poate te scot la cină mai devreme?

— S-a făcut. Dă-mi 10 minute să mă pregătesc.

Îmi verific telefonul în timp ce aștept. *Abia așteptăm să lucrăm împreună,* scrie în e-mailul de după întâlnirea de azi și, abia când nu mai simt nodul din stomac, îmi dau seama cât de neliniștit am fost.

— Am impresia că nu prea ți-a stat capul la treaba asta, mi-a spus Chester ieri.

Am răspuns pe un ton neutru, ca să nu dau de înțeles că aș fi fost iritat.

— O să obțin rezultatele scontate.

A fluturat din mână ca și cum ar fi fost irelevant, deși în compania Kucher Consulting se pune mare accent pe rezultate. Chiar și pentru Chester nu contează decât rezultatele.

— Ți-am simțit lipsa la partida de golf. Bob a întrebat de tine.

Bob Matthews. Șeful cel mare de la Send It Packing, o firmă de curierat londoneză, un start-up care începuse să se dezvolte mai repede decât putea face față. Ne-au angajat ca să le sporim eficiența

procedurilor interne, să le dăm libertatea celor din linia de mijloc de management să se ocupe de cucerirea unor noi piețe.

— Am avut alte planuri cu familia.

Și Bob Matthews are copii, chiar dacă nu ți-ai da seama de asta. La fel ca Chester, îi place să facă afaceri la cină sau pe terenul de golf. La fel ca Chester, măsoară loialitatea în funcție de timpul pe care echipa sa îl alocă orelor suplimentare.

Chester s-a lăsat pe spate în scaunul lui, împreunându-și degetele.

— Când te-ai mutat în Marea Britanie, înțelegerea a fost că te vei ocupa de clienții de acolo. Că vei fi „alter-egoul meu britanic", spune și face semnul ghilimelelor în aer. Că te vei ocupa de clienți împreună cu fermecătoarea ta soție.

Strâng din pumni.

— Fiul meu este în spital.

— Încă?

De parcă ar fi fost o noutate pentru el.

— Îmi pare rău.

Deși nu-i părea rău.

— O să mai rămână internat mult timp?

De parcă i-ar fi păsat.

Mă pregăteam să spun *Nn știm, dar da, e posibil, o să mai dureze ceva timp,* însă am văzut cum Chester începuse să bată cu stiloul în birou, arborând un zâmbet îngrijorat.

— Nu, va veni acasă în curând și totul va reveni la normal.

O minciună, oricum ai fi luat-o.

Mama coboară.

— Cum arăt? întreabă și face o piruetă.

Poartă o rochie verde și și-a pus o curea de aceeași culoare cu pantofii.

— Minunat, mamă, răspund zâmbind.

Mâncăm la Rookery, în partea de vest a orașului Chicago; eu iau *poutine,* iar mama alege salata de creveți cu garnitură de verdețuri.

— Și, spune ea cu o privire serioasă, ce mai face băiatul nostru?

Iau o gură de apă înainte să răspund.

— E bine. Azi a făcut o tomografie. Pip spune c-a mers bine.

Mi-a trimis după aceea o poză cu obrazul ei lipit de al lui Dylan. Amândoi uitându-se spre cameră, niciunul dintre ei zâmbind, dar amândoi frumoși. Îi arăt mamei fotografia.

— Mâine o să aflăm mai multe.

— Mi-e dor de fotografiile pe care Pip ni le trimitea tuturor.

— Știu, dar e greu. Îi este greu.

— Ea ce mai face? întreabă mama, dar nu mai așteaptă să-i răspund. O întrebare prostească. Dar ai grijă de ea, da?

— Sigur că am grijă de ea.

Simt că mă înghiontește sentimentul de vinovăție pentru că nu sunt cu ea acum, că e acasă sau la spital, făcându-și griji pentru tomografie, știind că doctorița Khalili trebuie să fi văzut deja rezultatele și se gândește deja la următorii pași…

— Aș vrea să vin în vizită. Nu l-am mai văzut pe Dylan de la ultima lui aniversare.

Înainte să se îmbolnăvească, îmi spun. Pe vremea când totul era încă în regulă.

— Aș putea să-i fiu de ajutor lui Pip, să mă ocup de casă, să-i mai dau o pauză de la timpul petrecut zi de zi la spital…

Intervin.

— Vino când se va întoarce Dylan acasă, mamă. Nu mai e mult până atunci și vei putea să-ți petreci ceva timp cu el după aceea.

Nu-i spun că-mi fac griji că atmosfera apăsătoare de la Terapie Intensivă s-ar putea să fie prea mult pentru ea; că aparatele care țiuie, alarmele și toată hărmălaia o vor agita. Nu-i spun că, oricât de mult ar vrea să fie de ajutor, prezența ei va fi un motiv în plus pentru noi – pentru Pip – să ne facem griji; că

în momentul de față, nu avem loc în mințile noastre decât pentru Dylan.

Mama dă din cap și spune *Cum crezi tu că-i mai bine,* iar eu mă gândesc la vară și la cum o s-o iau pe mama de la aeroport, împreună cu Dylan. Mă gândesc la ei doi stând pe o rogojină în grădină, cu o tavă cu căpșune.

— Și băiatul *meu* ce face? întreabă mama, fixându-mă cu privirea ca și cum ar putea să vadă prin mine.

— Eu? zâmbesc. Sunt bine.

Altă minciună, oricum ai fi luat-o.

8. LEILA

Leila se uită pe fereastră.

— Și dacă e ceva ce-mi scapă?

— Nu este, spune Nick ferm.

Stau amândoi fără să vorbească. Afară, un măcăleandru țopăie pe pervaz, apoi își ia zborul.

— Se așteaptă?

— Ne-au cerut să fim onești cu ei de la bun început. Nu le-am vorbit cu mănuși.

Leila se uită după pasăre, dar pe cer nu se vede nimic.

— Tratat.

Leila se uită la Nick, fără să înțeleagă.

— Nu i-ai *tratat* cu mănuși. Tratat, nu vorbit.

— Ah, mulțumesc.

Corecția este neliniștitoare. Leila vorbește o engleză fluentă. Gândește în engleză, ba chiar visează în engleză, face asta de ani de zile. Dar uneori, subtilitățile limbii îi scapă și ea își face griji ca nu cumva să ofenseze pe cineva sau că ceva ce a spus poate fi greșit înțeles.

Când se întoarce în secție, simte că-i bubuie capul. Se gândește la pacienții pe care-i are în grijă; la responsabilitățile ei de la spital. Se gândește la raportul pe care Comisia pentru Decese Infantile îl așteaptă de la ea și la informările de la ultima întâlnire administrativă încă nedeschise în Inboxul ei. Se gândește la cererea venită de la conducerea clinicii ca ea să se implice în programul educațional și se întreabă unde să mai găsească orele suplimentare care să-i permită să facă asta. Se gândește la patul ei și la cât a trecut de când a stat în el. Se gândește la mama ei și la cum să facă s-o convingă să iasă din casă.

Când Leila s-a întors acasă în seara precedentă, Habibeh o aștepta în bucătărie. O mașină Sodastream nou-nouță stătea pe blatul de bucătărie, lângă cuptorul cu microunde.

— Când ai cumpărat asta?

— A ajuns azi.

Habibeh s-a apucat să-i recite bla-bla-ul publicitar.

— Băuturi carbogazoase delicioase printr-o simplă apăsare de buton!

A umplut un castron cu *ash reshteh* din oala care nu dispărea niciodată de pe mașina de gătit, tăiței lați alunecând din polonic în castron.

— *Bokhor, azizam.* Mănâncă.

Stomacul Leilei ghiorțăie acum la gândul mâncării, în vestiarul ei, un alt prânz pe care Habibeh i l-a împachetat așteaptă o pauză în care Leila ar putea avea timp să ia o gură, mestecând încă în timp ce s-ar întoarce în secție. Mama ei purta din nou hainele ei de casă în seara precedentă, ridicând din umeri când Leila a întrebat-o dacă ieșise la aer.

— Am avut treabă. Poți vedea fundul coșului tău cu rufe de călcat… nu cred că l-ai mai văzut de ceva vreme.

— Nu trebuie să-mi calci tu lucrurile.

— Cineva trebuie s-o facă.

— Îmi fac griji pentru tine, *Maman.*

— Pentru mine? Ha! Fă-ți griji pentru tine, Leila *joon,* că muncești atâtea ore pe zi. Când o să-ți faci timp să cunoști un bărbat drăguț?

— Am destul timp să cunosc pe cineva.

— Ai 34 de ani, Leila.

— Și crezi că ar trebui să mă mulțumesc cu vreun tip oarecare?

— Eu m-am mulțumit cu tatăl tău.

Leila zâmbește acum, când își amintește de încercarea lui Habibeh de a-i spune așa ceva pe un ton serios, după care se strâmbă amuzată și ochii-i strălucesc. Părinții Leilei s-au iubit atât de mult, încât atunci când tatăl ei a fost omorât, Leila s-a gândit că și mama ei o să moară, că viața avea să se scurgă din ea pur și simplu pentru că el nu-i mai era alături. Habibeh n-a murit, dar s-a ofilit. A încetat

să mai iasă din casă. A încetat să se mai vadă cu oameni. Leila își face griji pentru ea, singură în apartamentul ei din Teheran.

— Dacă aș găsi un bărbat ca *Bâbâ,* aș fi mulțumită și eu.

Ochii lui Habibeh se îmblânzesc, odată spusă această glumă.

— Nu sunt mulți ca el.

— Ei bine, atunci asta e.

Leila se gândește încă la toate aceste lucruri în momentul în care-și informează echipa de gardă care este situația din secție. Încearcă să se concentreze.

— Luke Shepherd, 11 ani. Supraviețuitor cu succes al unui transplant de rinichi de la un donator viu, cu trei zile în urmă, gulerul cervical și tubul de intubare nazogastrică scoase ieri.

Leila se gândește la Luke, un băiat vesel și un fan înfocat al echipei Birmingham City, care în permanență imploră să i se permită să stea în camera pentru aparținători ca să se uite la meci, și căruia, dacă progresul lui va fi constant, în curând i se va da voie să facă asta.

— Incizia se vindecă bine și nu sunt semne de infecție.

Cheryl o întrerupe să-i spună că are un vizitator. Îi aruncă Leilei o privire pe care aceasta nu prea reușește s-o descifreze.

— Du-te!

Jo Beresford – specialistul care-i ia locul Leilei și singura femeie pe care o cunoaște capabilă să arate elegant în pantofi fără toc și cu halat alb – își consultă notițele.

— Am cam terminat, cred. A mai rămas doar Liam Slater. Salonul 1. Sex masculin, cinci ani, astm acut? Perfuzie cu salbutamol. Tahicardie. Monitorizat pentru hipocalcemie.

Jo are părul blond, aproape alb, aranjat într-o tunsoare scurtă care îi dă un aer aproape băiețesc, dacă nu ar fi buzele ei pline și roșii, culoarea lor

pusă în evidență doar de un pic de balsam de buze transparent.

— Perfect!

— Atunci, asta e. Du-te și fă ce ai de făcut!

Pe holul de lângă STIP, sprijinit de un perete, cu mâinile băgate adânc în buzunare, stă Jim, paramedicul care a luat-o pe Leila de pe stradă după ce a avut accidentul de bicicletă.

— M-am gândit să văd ce face pacienta.

Leila zâmbește.

— Am niște vânătăi impresionante, dar pronosticul este bun. Mulțumesc din nou că m-ai salvat.

— Ai nevoie de ceva medicamente?

— Leila se uită de jur-împrejur, după care se preface dezamăgită.

— Adică n-ai adus entonoxul?

— E mai mult decât îmi permit cu slujba mea.

Jim își freacă vârful ghetei pe podea, lăsând o urmă neagră de cauciuc.

— Dar dacă ești liberă într-o seară săptămâna care vine, aș putea să-ți scriu o rețetă pentru vitamina B.

— Vitamina B?

Leila e surprinsă. Trece în mintea ei printr-o întreagă listă de suplimente și beneficiile lor, când Jim ridică mâna dreaptă și mimează acțiunea de a bea.

Leila râde. *Vitamina B.* Bere. Se gândește preț de o clipă. Se gândește la cele o sută unu lucruri pe care le are de făcut. Apoi se gândește la insistența mamei ei ca ea să cunoască pe cineva. Scoate o bucată de hârtie din buzunarul de la piept, verifică să nu fie nimic important pe ea și notează numărul ei de telefon mobil.

— Mai bine dă-mi pentru vitamina L și S și ne vedem.

Și acum e rândul lui Jim să aibă un aer confuz, în timp ce Leila se întoarce la treabă, întrebându-se cât timp îi va lua bărbatului ca să se prindă.

Leila așteaptă până la sfârșitul turei sale ca să vorbească cu Pip și Max Adams. Vrea să se asigure că nu va fi chemată în altă parte; că vor fi destui colegi la datorie care să se ocupe de alergătura de zi cu zi din secție. Vrea să le acorde toată atenția ei părinților lui Dylan.

— Vreți să beți ceva? Ceai? Apă?

Cheryl participă și ea. Va lua notițe, ca să nu existe dubii în legătură cu ceea ce se spune și de către cine. La fel ca Leila, și ea este tăcută. Discretă.

— Nu, mulțumesc, spune Pip.

— Nici eu.

Max Adams e atât de brunet pe cât e Pip de blondă, cu păr des care s-ar încreți dacă n-ar fi tuns așa de scurt. Are tipul acela de păr facial care e mai degrabă țepos, cu barba tunsă drept sub bărbie, confirmând faptul că n-a uitat să se bărbierească. E înalt – aproape 1.85 –, și îmbrăcat în costum arată chiar impozant. Inspiră un aer de încredere în sine care a făcut ca de câteva ori să fie luat drept medic specialist de către părinții nou-veniți.

Max își împletește degetele cu ale soției sale, iar mâinile le sunt îngropate în canapeaua pe care stau. Camera este simplu mobilată. O canapea pentru părinți, două scaune pentru personal. O măsuță de cafea și un coș cu jucării pentru copii. O cutie cu șervețele. Flori de plastic, prăfuite, pe pervaz.

Pe plăcuța de pe ușă scrie CAMERA DE RELAXARE, aici poate veni oricine, fie pentru o clipă de meditație, fie pentru o conversație departe de secție.

O conversație dificilă.

Leila nu a adus niciodată părinți aici ca să le spună despre copilul lor că e în remisie, că a scăpat de infecție, că e gata să plece acasă. În această încăpere a dat numai vești proaste și deja simte cum aerul din jur o apasă, greu și încărcat de tensiune. A

auzit că încăperea aceasta mai este numită și camera de plâns.

Leila nu poate să îndulcească ce are de zis părinților lui Dylan și nici nu încearcă.

— Tumoarea a crescut.

Pip geme surd, trăgând cu gura larg deschisă aer în piept, pe care apoi îl eliberează încet. Leila le spune că centimetrul de tumoare rămas în creier după operație – pentru că înlăturarea completă a fost imposibilă – a devenit un centimetru și trei milimetri. Crește lent, dar crește.

— Mai are nevoie de încă o operație? întreabă Max.

Bărbatul se încruntă. Pip își mușcă interiorul buzei de jos. Ambii se apleacă în față, ascultând, așteptând. Ar vrea ca Leila să sugereze ceva nou, ceva ce încă nu au încercat.

Ceva care va funcționa.

— Tumoarea este aproape de trunchiul cerebral, vorbește Leila blând, știind ce impact are fiecare cuvânt asupra lor. O altă operație ar implica un risc major.

— Atunci, mai multe ședințe de chimioterapie?

Leila se uită pe rând la ei.

— Domnule și doamnă Adams, creierul lui Dylan este afectat global și masiv. Starea lui, în final, este terminală și chiar dacă o nouă schemă de tratament ar însemna să mai câștige ceva timp, va trebui să punem în balanță acest lucru cu calitatea vieții lui.

De pe coridor se aude un râs înfundat când pe lângă camera de relaxare răsună pași.

— Ce vreți să spuneți? întreabă Pip șoptit.

Un nod mare i se pune Leilei în gât. Când era la Facultatea de Medicină, una dintre colegele ei se temea că nu va fi în stare să dea vești proaste fără să izbucnească ea însăși în plâns. Era emotivă, spunea ea, întotdeauna fusese. Îndrumătorul lor a sfătuit-o să se concentreze pe un punct de pe puntea

nasului persoanei cu care stătea de vorbă, oricare ar fi fost aceea.

— Din punctul lor de vedere, încă îi privești direct în ochi, a explicat el. Dar de fapt n-o să le vezi ochii… nu vei experimenta același tip de răspuns din punct de vedere emoțional.

Leilei i s-a părut că asta înseamnă să trișezi. Se uită în ochii lui Pip. Femeia clatină din cap; o mișcare abia perceptibilă, dar care nu încetează. *Nu, nu, nu, nu…*

— Vă cer să luați o decizie pentru viitorul lui Dylan.

Pip lasă să-i scape un geamăt. Vine din adâncul ei și trece de buzele abia întredeschise, continuând până când nu mai rămâne niciun pic de aer în trupul ei.

— Știu că de asta v-ați temut cel mai tare de când Dylan a fost internat și nu pot să vă zic cât de mult mi-aș dori să putem face ceva!

— Cât timp mai are? întreabă Max.

Vocea lui răsună puternic în încăpere și Leila o vede pe Pip tresărind.

— Fără tratament. Cât timp ar mai avea?

Asta vor să afle toate rudele; este întrebarea la care niciun doctor nu poate să răspundă.

— Nu avem cum să știm sigur, spune Leila. O să-l ajutăm pe Dylan să se simtă mai bine, o să avem grijă să nu aibă dureri, posibil să-i mai prescriem ceva chimioterapie, dar va fi totul paliativ… pur și simplu, ca să atenuăm simptomele și să ne asigurăm că nu va suferi.

— Cât timp?

— Câteva săptămâni. Trei luni, cel mult.

Leila simte că-i dau lacrimile. Nu poate să cedeze acum. Ea trebuie să fie cea care deține controlul, care conduce totul. Simte un nod în gât.

— Și dacă vom continua tratamentul? întreabă Pip, cu vocea înecată de lacrimi. Dacă mai face o operație? Chimioterapie? Radioterapie? Atunci?

Leila ezită.

— E posibil să mai aveți câteva luni. Poate un an… chiar mai mult. Chiar și cu un tratament agresiv e puțin probabil ca Dylan să trăiască mai mult de doi, trei ani, iar consecințele degradării neurologice îl vor face să fie într-o stare avansată de invaliditate.

Pip închide ochii, fața ei e contorsionată de o durere mută în timp ce se ghemuiește peste pumnii strânși.

— Mulți oameni cu dizabilități duc vieți pline și satisfăcătoare, spune Max dintr-odată, ca și cum ar cita dintr-un mesaj de interes public.

Are dreptate. Sigur că are dreptate.

— Dylan este paralizat de la gât în jos, spune Leila. E puțin probabil că va mai merge vreodată sau că va vorbi, va înghiți sau va avea control asupra vezicii sau a intestinelor. Fără medicamente ar avea dureri permanente. E puțin probabil că va ști unde se află, ce e în jurul lui. Va fi complet dependent de voi pentru toate nevoile sale.

Încet, Pip ridică privirea. Se încruntă.

— Suntem părinții lui, spune ea. Pentru asta ne aflăm aici.

— Cercetările în domeniul cancerului sunt mai intense decât în cazul oricărei alte boli, spune Max. Există medicamente noi, tratamente noi care sunt testate tot timpul.

— Da, răspunde Leila.

— Apar tratamente miraculoase *tot timpul.*

Leila nu mai spune nimic. Nu crede în miracole. Crede în știință și medicamente, și RMN-uri. Crede că Dylan a suferit destul. Dar decizia nu-i aparține.

— Sunt oameni care scriu cărți doar clipind, care pictează cu picioarele.

— Da.

— Oameni cu dizabilități care fac lucruri incredibile în fiecare zi.

— Da.

Max se apleacă înainte, uitându-se la fața Leilei.

— Spuneți că e *puțin probabil* ca Dylan să mai meargă… dar nu știți asta cu certitudine, nu-i așa?

Leila ezită. Este cât se poate de sigură că Dylan Adams nu-și va mai recăpăta niciodată mobilitatea voluntară. Dar poate ea – sau oricine altcineva – să garanteze ceva?

— Nu.

Max se ridică, iar Pip îl urmează, fără să-i lase Leilei altă variantă decât să se ridice și ea. Bărbatul o privește direct în ochi.

— Atunci încercăm mai departe.

— Și cum a rămas?

Nick și Leila merg spre parcarea auto, pașii Leilei sunt de două ori mai rapizi decât pasul lung al lui Nick.

— Le-am spus să-și acorde câteva zile să se gândească la asta, să mă întrebe tot ce vor ei și să ia în considerare ce este mai bine pentru fiul lor.

Un bărbat iese de la Maternitate cu câte un scaun de mașină încărcat în fiecare mână, și cu bicepșii încordați în timp ce încearcă să împiedice scaunele să se lovească de picioarele lui. În spatele lui, o femeie micuță și blondă merge cu pasul atent al unei proaspete mămici. Leila le zâmbește noilor părinți, iar ei îi răspund la fel, radiind. Pe fețele lor se citește un amestec de mândrie și teamă; responsabilitatea de părinți care trebuie să se descurce singuri apăsând din ce în ce mai greu pe umerii lor cu fiecare pas cu care se îndepărtează de moașele din spital. El va conduce acum spre casă mai încet decât a făcut-o vreodată. Ea va sta în spate, între cei doi bebeluși, pentru că, dacă nu le poate vedea fețele, ceva groaznic o să se întâmple și ea n-o să-și dea seama.

Leila și Nick merg pe cărarea dintre Maternitate și Cercetare, spre spațiul gol îngust din gardul viu care servește drept intrare neoficială la spital, economisind astfel cele cinci minute cât le-ar lua dacă ar ocoli pe drumul principal. Se duc la King’s

Arms, aproape de spital, în consecință mereu plin de personal medical gata să bea o halbă după program sau o cafea într-o gardă extenuantă. Leila ar trebui să fie în altă parte – a întârziat deja foarte mult la cina aniversară a prietenei sale, Ruby –, dar simte nevoia să se deconecteze înainte de a intra din nou în lumea reală.

Niciunul dintre ei nu bea alcool. Leila nu o face în general, iar Nick este de gardă, așa că își comandă două cafele și le duc la o masă liberă, unde Nick se uită la Leila, gânditor.

— Ce vrei să hotărască?

Leila are inima grea. *Vrei* este un cuvânt nepotrivit. Nu *vrea* să-i pună pe părinții lui Dylan într-o astfel de încurcătură. Dar slujba ei este plină de conversații dificile.

— Cred c-ar trebui să-l lase să plece, spune ea în cele din urmă.

Un grup de femei se reped pe ușă, vorbind toate odată. *Abces perianal… nu voia să stea naibii locului… Amândoi, plini de puroi*! comandă vin – *Pahar mare sau mic, doamnelor? Oh, mare, clar!* – și stau în picioare la bar până când toate își primesc băuturile.

— Și dacă ei nu cred asta, spune Nick, oprindu-se, pentru a da greutate cuvintelor care urmează. Te-ai gândit la următorii pași?

Mama Leilei se chinuie să înțeleagă rolul lui Nick în viața profesională a fiicei sale.

— E profesor? a întrebat-o Habibeh. Studiezi din nou?

— Studiez în permanență, *Maman,* dar nu, nu e profesor. Este mentorul meu.

Te-ai gândit la următorii paşi?

De când îl cunoaște, Nick nu i-a dat niciodată el răspunsul Leilei. În schimb, a pus întrebările. *A vrut să știe ce gândea și apoi a încurajat-o. Vezi, știi ce ai de făcut. Ești sigură pe ceea ce faci.* În toți anii în care Leila s-a dus la Nick să-i ceară sfatul, de fiecare dată știa deja răspunsul.

Până acum.

Tăcerea ei vorbește pentru ea și Leila se uită în jos la cafeaua ei. Când Nick vorbește, o face pe un ton blând, dar ferm.

— Poate c-ar trebui.

Leila își spune că poate totuși nu va merge la aniversarea lui Ruby. Oricum a întârziat jenant de mult și oricum ea însăși n-ar fi o companie prea plăcută.

— Ți-e foame? îl întreabă ea pe Nick înainte să se hotărască să nu meargă. Putem să luăm ceva de mâncare?

Se lasă o tăcere stânjenitoare, apoi Nick zâmbește amabil, ceea ce-i chiar mai rău decât tăcerea, pentru că e evident că nu vrea nici s-o supere, nici s-o jignească, iar acum Leila simte că ar vrea să intre sub masă și să dispară.

— Trebuie să mă întorc, spune el. Chestiuni de familie.

Chestiuni de familie. Soția lui.

— Sigur.

Leila simte că-i ard obrajii. N-a vrut să spună că…

Sau poate că da?

— Altă dată.

— Sigur.

Leila se ridică, lovindu-se de masă în graba ei.

— Oricum ar trebui să ajung la o petrecere… cred că măcar ar trebui să dau un pic pe-acolo.

Se bucură de SMS-ul care-i face telefonul să bâzâie când se îndepărtează, dându-i ceva de făcut cu mâinile. Numărul nu este salvat în memoria telefonului.

Lămâie și sifon! este mesajul. Jim paramedicul și-a dat în sfârșit seama care este băutura preferată a Leilei. Ar vrea s-o invite să bea ceva. Săptămâna următoare?

Sigur, îi răspunde ea la mesaj. De ce nu?

Restaurantul este aglomerat, iar Leila scrutează mesele în căutarea prietenei sale.

— Îmi pare rău, Ruby. Serviciul…

— Nicio problemă, spune Ruby, dar s-a întâmplat prea des pentru ca zâmbetul ei să mai fie sincer.

Există un motiv pentru care doctorii și asistentele socializează între ei, își dau întâlniri, se căsătoresc. Mai puține explicații de dat, mai puține scuze.

Ruby se mută pentru ca Leila să se poată strecura pe locul de pe banchetă de lângă ea. Leila se apleacă să-l sărute pe soțul lui Ruby, le face cu mâna lui Scott și Danni, care sunt adânciți în conversație de partea cealaltă a mesei și se uită de jur-împrejur să vadă pe cine mai cunoaște. Sunt vreo 12 oameni la masă, aflați acolo pentru sărbătorirea tardivă a celei de-a patruzecea aniversări a lui Ruby, prima persoană pe care Leila a cunoscut-o când s-a mutat în Marea Britanie să-și facă studiile de Master. Ruby se înscrisese la o școală postuniversitară, urmată de ceea ce ea a numit ea decizia crizei vârstei mijlocii și anume faptul că și-a părăsit locul călduț de contabil și a devenit profesoară de științe. Opt ani mai târziu, este directoarea școlii pe care ziarul local o numește „o provocare” cu o viață socială împărțită în semestre și vacanțe.

— Suntem la desert, spune Ruby.

Toată lumea și-a terminat felul principal, mesele au fost debarasate și fața de masă la început albă este acum marcată de semiluni în culoarea vinului și farfurioare unsuroase cu măsline. Leila își comandă un Virgin Mojito și înmoaie o rămășiță de pâine în oțet balsamic. În aer se aude clinchet de tacâmuri; zgomotul de fundal al conversațiilor punctate de râsete. Atât de multe râsete! Se uită de jur-împrejurul încăperii. La mesele din centru, sub candelabrele vaste, sunt mai ales grupuri – o ciudată petrecere de burlăcițe și poate o petrecere de Crăciun sau două serbate cu întârziere. Pe

margini sunt mese mai mici, unde lumina difuză aruncă umbre asupra cuplurilor care se curtează. O pereche mai în vârstă, îmbrăcată ca pentru teatru, se uită la ceasuri și cer în grabă nota. Vieți pline de celebrări, dragoste, fericire. Leila simte cum i se pune un nod în gât și înghite cu greu o îmbucătură de pâine. Se întreabă ce fac acum Max și Pip. Dacă s-au hotărât.

— Te simți bine?

Kirsty, profesoară și ea, este o prietenă de-ale lui Ruby și, acum, prin apropierea lor, și a Leilei.

— Am avut o zi grea la serviciu.

— Mie-mi spui! Cred că clasa mea de nota zece la istorie se așteaptă ca eu să dau simularea în locul lor, la cum arată rezultatele de la recapitulare.

— Și cum o să se descurce?

Pe fața lui Kirsty apare o urmă de mândrie și ranchiună.

— O să se descurce. Cei foarte buni și cei foarte slabi vor primi ce merită, iar cei mediocri vor primi un șut în fund care să-i facă să recapituleze cum trebuie pentru examenul adevărat. Asta dacă nu și-au ratat șansa de a obține un loc la universitate.

Ia o gură mare de vin și apoi face o grimasă.

— Stresant!

Telefonul Leilei vibrează. Verifică ecranul, în caz că e ceva de la serviciu, dar e un mesaj de la Jim, care confirmă ora întâlnirii.

— Oooo, spune Ruby uitându-se ia ecranul telefonului Leilei. Ai întâlnire?

Leila întoarce ecranul spre masă.

— Nu e nimic.

— Haide, nu fi așa!

Ruby îi înșfacă telefonul și ceva cedează în Leila… un punct-limită, impus de prea multe ore de muncă sau de prea multe lucruri care-i umplu capul și…

— Dă-o-n mama mă-sii de treabă, Ruby!

Pentru o fracțiune de secundă se lasă liniștea în jurul mesei, după care vacarmul conversației

reîncepe.

— Îmi pare rău, spune Leila atingând brațul prietenei sale. Îmi pare rău, Rubes.

— O zi grea?

Leila dă din cap că da. Ar vrea să vorbească despre asta, dar soțul lui Ruby se apleacă peste masă.

— Ai auzit despre examenele la Biologie? Se pare că lucrările au fost „compromise", spune el și face semnul ghilimelelor în aer.

La masă urmează o pauză în conversație; un „oooh" colectiv pe măsură ce toată lumea aude subiectul. Leila schimbă o privire solidară cu Danni, ziaristă și singura de la masă care, la fel ca ea, nu este profesoară.

— Aș vrea ca și lucrările mele de la franceză să fi fost compromise, spune cineva. În felul ăsta poate că acești *espèces de merde* ai mei ar avea o șansă să treacă.

La auzul acestei replici urmează un râset răgușit, iar Leila se lasă din nou pe spate rezemată de spătarul de pluș și catifea și se gândește la Dylan. Când Leila a plecat de la serviciu, întârziată de un episod de atac febril, s-a oprit în ușa deschisă a Salonului 1. Keeley Jacobs, abia venită de la Pediatrie Generală, o cuibărise pe Darcy pe un braț, legănând-o ușor în timp ce fetița sugea înfometată dintr-un biberon. În timp ce Leila se uita la ele, monitorul lui Darcy a început să bipăie insistent, iar Keeley, părând să nu audă, a luat biberonul de la gura fetiței și a așteptat ca respirația să i se stabilizeze din nou înainte să-i dea iar să mănânce. Asistenta a surprins privirea Leilei și i-a zâmbit.

— Are ochii mai mari decât stomacul asta mică.

În patul din mijloc, Dylan dormea, înconjurat de un păienjeniș de tuburi și fire. Un tub subțire pentru hrănire șerpuia dintr-o nară, iar branulele din ambele brațe făceau ușor accesul la sistemul circulator, când era nevoie. Pip și Max stăteau lângă el, cu scaunele trase unul lângă altul, așa

încât Pip să se poată rezema de soțul ei, care-și ținea brațul strâns în jurul ei. Nu și-au ridicat privirea. Nu au văzut-o pe Leila, nici lacrimile care i-au umplut ochii înainte să se poată abține.

— S-a întâmplat ceva astăzi?

Leila se uită în sus, confuză. La masă au fost aduse deserturi pentru toată lumea.

— La serviciu, spune Ruby, scrutând fața Leilei. S-a întâmplat ceva?

Leila dă din cap, incapabilă să vorbească.

— Ai pierdut vreun pacient?

Leila ia o gură din băutura ei ca să-și dreagă vocea.

— Nu, spune ea. N-am pierdut pe nimeni.

Nu încă.

9. PIP

Max conduce până acasă. Eu stau cu mâinile strânse în poală, invidiindu-l pentru că poate să se lase absorbit de faptul că șofează – privirea concentrată, mișcările reflexe cu mâinile și picioarele –, toate astea însemnând că el are ceva de făcut. Ceva la care să se gândească, altceva decât Dylan.

Mașina lui Max este folosită mai rar decât a mea – petrece la fel de mult timp în parcările de la aeroport cât acasă, pe aleea noastră –, așa că e mai puțin uzată de drumurile la picnicuri sau de plimbări prin noroi, și totuși știu că, dacă m-aș lăsa în genunchi și aș căuta pe sub scaune, aș găsi o stafidă, o grisină, un pachet gol de pufuleți organici care înlocuiesc chipsurile. Lângă mine, în buzunarul portierei, este un CD cu melodii pentru copii. În spatele meu, scaunul de mașină al lui Dylan așteaptă cuminte următoarea lui călătorie.

Cum se poate ca fiul meu să fie la un pas de moarte, când în jurul meu sunt atâtea dovezi ale vieții sale? Când îl *simt* în inima mea, ca atunci când l-am purtat în pântec?

Mă întorc și-mi sprijin obrazul de tetieră, uitându-mă cum clădirile fac loc gardurilor vii. Am făcut drumul acesta de 240 de ori. De câte ori o să-l mai fac? De câte ori până când o să plecam de la STIP fără să mai spunem *Ne vedem mâine*? Fără să ne sărutăm copilul de noapte bună?

M-am gândit la moarte încă de când Dylan a fost diagnosticat cu tumoare pe creier. La fiecare întâlnire cu aparținătorii, la fiecare discuție cu un specialist. La fiecare ședință de chimioterapie. Și apoi, după ce a făcut pneumonită și a fost internat la STIP și a stat acolo mai întâi câteva zile, apoi câteva săptămâni. Pregătindu-mă pentru un telefon primit la trei dimineața: *Îmi pare rău… am făcut tot ce-a fost posibil… pur și simplu a cedat.* Mi-am

imaginat echipa de intervenție, defibrilatorul, picioare care aleargă, un cărucior cu instrumente adus în mare viteză. *Pregătește-te pentru ce-i mai rău, speră la ce-i mai bun,* a spus Cheryl odată. *Așa o să rezişti.* Mi-am spus că sunt o ființă realistă, imaginându-mi telefonul de la spital, dar adevărul e că tentam diavolul. Un concurs de uitat ochi în ochi; care pe care. *Dacă mă gândesc la asta, n-o să se întâmple.*

Doar că *se întâmplă.*

— Nu e drept, spun eu încet.

Mă refer la faptul că nu e drept să ne pună pe noi să alegem – oameni obișnuiți, fără pregătire medicală –, să hotărâm dacă cineva trăiește sau moare, dar chiar când pronunț cuvintele îmi dau seama că ce vreau să spun de fapt este că nu e drept că toată povestea asta s-a întâmplat, că Dylan era sănătos și noi eram fericiți și că cineva a aruncat o grenadă în viața noastră.

Cu ce am greșit?

— Nu.

Max are maxilarul încordat, iar încheieturile degetelor de la mâini sunt albe pe volan. Se uită din când în când în oglinda retrovizoare și mă întreb dacă-l vede pe fiul nostru în scaunul din spate, așa cum mi-l imaginez și eu acum. Gângurind non-stop, abia inteligibil, un șir de cuvinte care există și altele inventate. Arătându-ne tractoare, cai, camionete. Lovind cu picioruşele în spătarul scaunului meu și amuzându-se să facă asta. Îmi aduc brusc aminte cum l-am lovit într-o zi ca să-l fac să tacă, iar amintirea asta vine ca un upercut în stomac. Dacă aș fi știut… îmi amintesc buclele care-i veneau în ochi pentru că nu m-am îndurat să-l duc la tuns încă. Părea o chestie atât de matură… încă nu eram pregătită să recunosc că nu mai era bebeluș. Și apoi, în câteva zile, i-a căzut tot părul.

— Când o să-ți crească la loc, i-am spus, te duc la frizerul ăla grozav din oraș. O să stai culcat în scaunul mare și te vor spăla pe cap. O să-și

pregătească foarfecile ascuțite și o să fie foarte atenți și poate că pe gât o să folosească mașina de tuns și o să te gâdile puțin.

Închid ochii.

— Ce-o să facem?

Max scutură din cap și nu știu dacă acesta este răspunsul lui sau nu știe, sau nu vrea să vorbească despre asta. Așa că mă uit pe geam și încerc să nu mai scot niciun sunet. Dar ochii mi se umplu de lacrimi și, câteva secunde mai târziu, îmi curg șiroaie pe obraji, așa că trag aer adânc în piept, având impresia că mă sufoc. Trag din nou o gură de aer, dar apoi simt că nu mai vrea să-mi iasă din plămâni, și aud vocea îngrijorată a lui Max ca și cum ar vorbi de undeva de deasupra apei, iar eu nu pot să respir, nu pot să respir, nu pot să respir.

— Pip! Liniștește-te! Liniștește-te!

Doar că nici vocea lui nu pare calmă… și-a pus o mână pe genunchiul meu, în timp ce pe cealaltă o ține pe volan, iar eu nu pot să respir, nu pot să respir…

— Pip!

După care trage pe dreapta, lasă motorul pornit și trage frâna de mână, își desface centura de siguranță și mă ia în brațe, într-o poziție incomodă. Iar mașinile care vin din sens opus ne luminează puternic, dar scurt, și tot ce simt se citește și pe fața lui.

— Nu pot să fac asta, Max.

— Poți. Trebuie. O vom face amândoi.

Plânge.

Nu l-am mai văzut niciodată pe Max plângând. În ziua nunții noastre, ochii lui luceau de emoție; când s-a născut Dylan, i-am simțit nodul din gât. Dar nu l-am văzut plângând niciodată.

Cât despre mine, maternitatea mi-a deschis șuvoiul de lacrimi și nu s-a mai închis de-atunci. Reclame, anunțuri umanitare, filme cu Richard Curtis. Saluturi – bună, la revedere –, declarații de

iubire. Max râde de lacrimile mele, dar nu o face cu răutate.

— E simpatic, spune când bocesc la partea *aceea* din *Patra nunti și-o înmormântare.* Duios.

Îl face să se simtă protector, mi-am spus eu în cele din urmă. Ca un bărbat alfa adevărat.

Acum, lacrimile își fac drum printre pleoape strânse și se scurg pe obrajii lui și toată chestia asta este în neregulă – nu e nimic în regulă cu faptul că Max plânge, din moment ce el a fost totdeauna cel puternic. Chestia asta nu se întâmplă, pur și simplu nu se întâmplă. Vreau să mă întorc cu un an în urmă, când totul era încă bine, când Dylan se juca în grădină, când înota în mare în Gran Canaria. Vreau să mă duc la doctor și acesta să-l examineze pe Dylan și să-mi spună că totul este bine, *toți copiii mici sunt mai neîndemânatici.* Vreau să mă duc acasă simțindu-mă ridicol, iar Max să-mi spună *ai văzut?, ți-am spus eu.*

Acesta nu este Max al meu. Max al meu este puternic. Știe mereu ce trebuie să facă. Deține controlul. Nu plânge, e rațional, în timp ce eu sunt plângăcioasă și emotivă. Acest Max este la fel de pierdut ca mine, la fel de neputincios.

— Nu pot, încep să spun, iar Max clatină din cap încontinuu.

— Nu. Nu putem. N-o s-o facem.

Cuvintele – sau simplul fapt că le rostim, că ne mișcăm – par să-l ajute, se șterge pe obraji cu furie cu ambele mâini, se îndreaptă și-și drege glasul.

— N-o s-o facem, spune din nou, cu mai multă siguranță, cu mai multă putere.

Mă cuprinde din nou cu brațele și mă ține strâns, iar eu închid ochii cât pot de tare, alungând decizia care trebuie luată, imaginea acestui Max care pare la fel de pierdut ca mine, la fel de dărâmat ca mine. Nu pot să-l văd așa. Am nevoie ca Max să fie puternic, pentru că eu nu pot fi puternică.

N-am ajuns acasă nici de un minut, când Max își deschide laptopul. Stă jos la masa din bucătărie, cu haina încă încheiată și cu cheile de la mașină în mână. Eu trec prin rutina pe care o am de obicei când ajung acasă: închid ușa de la intrare, îmi scot pantofii și-mi pun papucii de casă, aprind luminile. Citesc bilețelul pe care mama mi l-a lăsat lângă fierbătorul de apă, mut caserola din plastic cu *chilli – e destul de picant!* – din frigider în congelator.

Nu există niciun motiv pentru care casa să mi se pară mai goală decât era azi-dimineață – așa cum este în fiecare zi în care mă întorc acasă fără băiatul meu – și totuși astăzi așa mi se pare. Astăzi am impresia că l-am pierdut deja.

Stau fără niciun scop în mijlocul bucătăriei, căutând ceva de făcut, apoi iau o lavetă din chiuvetă și o storc.

— Ce faci?

— Curat în bucătărie.

— De ce?

Stropesc suprafețele cu dezinfectant și frec totul cu o mișcare ritmică, circulară, pe care o găsesc ciudat de liniștitoare.

— Pip!

Pe unul dintre mânerele cromate a rămas un strop de sos… ketchup, probabil. În cap îmi răsună vocea Fionei. *Știu că-i plin de zahăr, dar acasă nu-i dăm voie să mănânce…* și mă gândesc la acel local oribil dintr-un lanț de restaurante cunoscut, cu Alison și Fiona, și Phoebe, și soții lor gălăgioși și copiii lor perfecți și sănătoși… și curăț ketchupul. *Să te ia dracu', Fiona. Să te dracu' pe tine, cu tot cu predica ta elogioasă despre zahăr.* Dacă Dylan se întoarce acasă, *când* Dylan se întoarce acasă, o să-i dau ketchup în fiecare nenorocită de zi dacă vrea, o să-i dau cât de multă ciocolată și dulciuri și chipsuri vrea, îi dau luna de pe cer dacă mi-o cere.

Mă mut la ușile de la dulapuri, pe care cu siguranță nu le-am mai șters de dinainte să rămân însărcinată. Pregătirea cuibului, nu așa se cheamă?

Eram deja în a patruzecea săptămână de sarcină – puteam să nasc în orice moment – și eram hotărâtă să curăț casa și să vopsesc lambriurile de pe hol înainte să vină pe lume bebelușul. Probabil că tot atunci am curățat ultima oară și cămara… sunt tot felul de lucruri acolo expirate de mult.

Las jos laveta și mă așez pe podea, scot cutii de conserve, borcane și pachete cu făină care împrăștie mici norișori albi când le pun jos, nemulțumite că au fost mutate de la locul lor.

— Pip!

Dylan s-a născut la două săptămâni după termen. Eram cât o balenă. O clădire, cât China. Aveam gleznele umflate și el coborâse atât de jos, că am mers ca o rață crăcănată la centrul de sănătate pentru ruperea membranelor. Max n-a vrut să vină.

— Este… și-a căutat el cuvântul. Scârbos?

Mi-am dat ochii peste cap.

— Nu fi ridicol! Cum o să fie când se va naște? Și asta o să ți se pară scârbos?

Privirea lui Max mi-a dat de înțeles că așa era posibil să stea lucrurile.

Când s-a întâmplat, nu a mai găsit nimic scârbos la naștere. Nici eu. Și știu că suntem genetic programați să uităm părțile îngrozitoare și să ne amintim doar sentimentul acela magic și frumos de a-ți ține în brațe copilul pe care tu l-ai făcut – copilul pe care *chiar l-ai făcut* –, dar jur că într-adevăr asta este tot ce-mi amintesc eu. Asta și faptul că m-am uitat la Max și i-am văzut ochii strălucind.

— Fiul nostru, a spus. Avem un fiu.

— Pip!

Un strigăt, de data asta, străbătând printre amintiri. Mă uit în jurul meu, uimită, la grămada de cutii de conserve și la pachetele de paste și orez.

— Trebuie să fac curat.

— Ba nu.

— Ba da! Uită-te la tonul ăsta… e din…

Caut data expirării, dar nu o găsesc. Și tot învârt cutia.

— O avem de ani de zile. Și fasolea asta…

— Oprește-te!

— Nu. Vreau să…

— Pip, oprește-te!

— Adică nu e nicio problemă că tu te așezi la laptop și faci Dumnezeu știe ce, iar eu nu pot să fac curat în bucătărie când e atâta mizerie și…

— Încerc să găsesc un leac pentru fiul nostru!

Zbiară, iar dacă nu aș fi stat deja jos, m-aș fi prăbușit.

Pe când așa, rămân stană de piatră, cu o conservă de fasole în mână. Ce naiba fac aici?

— Trebuie să existe ceva, spune Max. Un tratament care să le fi scăpat. Ceva despre care ei n-au aflat încă.

— Sunt doctori, Max.

Se uită la mine.

— Și ce? Crezi că asta îi face mai buni decât noi?

— Nu, dar… spun și mă ridic, uitându-mă mirată la mâncarea pe care nu-mi amintesc s-o fi scos din dulap. Sunt experți.

— Nu au cum să fie experți în toate, nu? În fiecare tip de cancer, fiecare grupă de sânge, fiecare sistem nervos?

Vorbește în continuare, dar ochii lui cercetează ecranul la fel de repede ca degetele lui care se mișcă pe tastatură.

— Îți aduci aminte ce a zis medicul de familie prima oară când l-am dus pe Dylan să-l vadă?

Voi îl știți mai bine pe fiul vostru.

— Pare că ceva e în neregulă cu el, am spus eu, așteptându-mă – ba nu, *dorindu-mi* – ca doctorul să ne trimită acasă cu un zâmbet binevoitor și un gând pentru sine despre părinți hiperprotectori.

Vorbiserăm despre asta săptămâni întregi, la urma urmelor, încă din vacanța aceea în Gran Canaria. *E normal să doarmă atât de mult?*

Gemenii lui Alison nu sunt nici pe departe atât de neîndemânatici. E palid… nu crezi că-i palid?

— Pare că e ceva în neregulă cu el, i-am spus doctorului. Probabil că nu e nimic serios.

— Voi îl știți mai bine pe fiul vostru, a fost răspunsul doctorului, în timp ce scria raportul, și în expresia gravă de pe figura lui s-a citit viitorul nostru, chiar dacă atunci nu mi-am dat seama de asta.

— Îl știm mai bine pe fiul nostru, spune Max acum. Trebuie să fie vreo sută de pacienți la spitalul ăla, iar doctorița Khalili se ocupă de câți? Să zicem 30 dintre ei? Poate că-l vede pe fiecare dintre ei… cam cât? Câteva minute de trei ori pe zi… asta înseamnă 10–12 minute pe zi pentru fiecare pacient. *12 minute.*

Se uită la mine.

— Cum e posibil să știe mai multe despre ce e mai bine pentru un copil decât un părinte care-și petrece 12 *ore* pe zi lângă el? Un părinte care și-a petrecut aproape trei ani ținându-l de mână?

Amețeala mă face să-mi doresc să nu mă fi ridicat, încerc să-mi amintesc când am mâncat ultima oară ceva.

— Trebuie să mai facem cercetări.

Max se uită la mine, asigurându-se că-l ascult.

— Cu tratamentul adecvat, Dylan ar mai putea trăi încă cinci ani. Ar putea să se vindece complet… citești tot timpul despre astfel de cazuri.

Are o energie care știu sigur că mie îmi lipsește; o energie pe care și-a găsit-o numai de când ne-am întors acasă, de când a început să caute pe internet.

— Gândește-te: cum pot doctorii să trateze perfect fiecare caz? Să analizeze fiecare boală până în pânzele albe? Cum și-ar putea permite să facă asta?

Acesta este Max în ipostaza de om care soluționează probleme. Analizând, căutând, testând. Se uită la ceas.

— E ora 8 aici, deci 2 la Chicago, 3 la Washington DC…

Se ridică și ia receptorul din furcă.

— Măcar dă-ți haina jos.

O lasă să-i alunece de pe umeri, iar haina cade de pe spătarul scaunului și se face grămadă pe podea.

— Mă duc să dau drumul la căldură.

Cu săptămâni în urmă, am oprit termostatul care pornea automat încălzirea centrală la 4 după-amiaza și încălzea până la 10 seara. Ce rost avea, dacă noi tot nu eram acolo? Când intram pe ușă în fiecare seară, doar ca să mergem direct la culcare?

Mă duc în sufragerie și aprind gazul. Aproape că mă aștept ca Max să rămână la masa din bucătărie, dar vine și el după mine și se așază greoi pe canapea, cu laptopul pe genunchi și telefonul lângă el. Stau jos lângă el. Jucăriile lui Dylan sunt într-un colț al încăperii, adunate cu grijă în coșuri crem. În ziua în care a fost internat în spital, am făcut curat în casă. Aveam impresia că sunt jucării și ziare peste tot. L-am lăsat pe Dylan să se uite la Paw Patrol și eu m-am învârtit prin casă, făcând din nou ordine înainte să plecăm la spital, fără să mă gândesc vreo clipă că Dylan s-ar putea să nu se mai întoarcă. Acum îmi doresc să fi lăsat totul cum era; să las jucăriile lui împrăștiate ca și cum s-ar fi oprit din joacă doar pentru o clipă.

— Ar trebui s-o sun pe mama.

Max nu mă bagă în seamă. Nici măcar nu știu dacă m-a auzit. Iau telefonul și formez numărul copilăriei mele; mi-o imaginez pe mama uitându-se la tata și spunând *Cine-ar putea fi?* pentru că nimeni nu sună după 9 seara, apoi lăsând deoparte lucrul pe care-l croșeta și răspunzând…

— Eu sunt.

O aud cum trage adânc aer în piept.

— Ce s-a întâmplat?

Familia mea nu prea folosește telefonul. Când sunăm, ceva s-a întâmplat, ceva rău.

Dau să vorbesc, dar cuvintele parcă mă strâng de gât și reușesc să scot un sunet firav care-l face pe Max să ridice ochii de la ecranul lui și să-mi întindă o mână.

— Dylan, reușesc eu să spun.

Și apoi, durerea mă face să suspin îndelung, dar neauzit, apoi mă chircesc și mă cuprind cu brațele, iar Max îmi ia telefonul, pentru că nu pot să vorbesc din cauza suspinelor.

— Karen? Nu, nu e… nu a…

Max tace, deși nu-mi dau seama dacă din cauză că vorbește mama sau pentru că și el trebuie să se adune.

— Dar mă tem că am primit vești proaste.

Din interiorul coconului pe care mi l-am făcut singură, abia dacă-i aud vocea; tonul calm pe care-i explică mamei mele ce ne-a spus doctorița Khalili azi-dimineață. E la fel de calm precum a fost și ea, la fel de lipsit de emoție. Cum își poate bloca emoțiile în felul acesta? Nu-l doare și pe el acolo, în piept? În inimă? Nu are și el aceeași durere pe care o simt eu acum… o durere care-mi sufocă orice strop de aer din plămâni? Nu-l omoară și pe el cum mă omoară pe mine?

— Nu renunțăm, îl aud pe soțul meu spunând. Nu atâta vreme cât mai există o șansă.

O șansă. E tot ce ne trebuie. O mică șansă ca Dylan să supraviețuiască.

Dacă există o mică șansă, vom profita de ea.

Două ore mai târziu, capul mi-e greu din cauza lipsei de somn și a crizelor de plâns în care izbucnesc chiar și atunci când pare că nu mai am lacrimi. Iau o gură de cafea din cana pe care o țin în mână și-mi dau seama că este rece. Mă sprijin de umărul lui Max. Ne uităm amândoi la laptopul lui, la un articol științific pe care l-a găsit, dar cuvintele plutesc în fața ochilor mei. *Per total rata de supraviețuire a fost semnificativ mai redusă în cazul bolilor recurente (P = 0,001; Fig. 2A) și semnificativ mai bună pentru pacienții care nu au*

mai făcut iradieri anterioare (P = 0,0001; Fig. 2B).
Max subliniază o frază, o copiază și o pune într-un document Word deschis pe ecranul lui. E plin de fraze similare, al căror înțeles devine clar abia după ce am parcurs fiecare frază de zeci de ori.

— Mai vrei o cafea?

Max scoate un sunet neutru pe care îl iau drept afirmativ.

Mă ridic și mă duc la bucătărie, simțind cum se clatină încăperea, de parcă aș fi băut. Mă uit la fierbătorul de apă un minut întreg după ce a fiert apa, fără să fiu în stare să-mi amintesc ce caut aici, apoi pun granulele de cafea instant în două căni și torn lapte în a mea.

— Crezi că doctorița Khalili va fi de acord? întreb în timp ce mă întorc în sufragerie cu ochii la cănile din mâini. Oncologul a spus că Dylan nu poate face radioterapie din cauza vârstei.

Am umplut prea mult cănile de cafea, iar lichidul se lovește de pereții interiori ai cănilor, câteva picături ajungând pe covor. Calc cu șoseta peste petele de cafea de pe jos.

— Terapia cu fascicul de protoni este diferită. Folosește acceleratori de particule care să meargă direct la celulele canceroase, fără să afecteze țesutul sănătos din jur.

Max vorbește sigur pe el, fără să se uite la notițele consistente pe care și le-a făcut pe laptop; la fel cum poate analiza o broșură a unei corporații la micul dejun pentru a ține o prezentare despre rafinăriile de țiței înainte de prânz. Îi întind lui Max cafeaua și el se uită la ea timp de o secundă, ca și cum nu prea înțelege ce-i dau, după care o ia și o așază lângă el.

— Rata de supraviețuire de cinci ani pentru pacienți sub 18 ani este de 79 la sută.

Subliniază numărul acesta, apoi se încruntă uitându-se la ecran. Degetele lui zboară pe tastatură.

— El n-are nici trei ani, spun încet. Care sunt ratele de supraviețuire pentru pacienți sub trei ani?

Max nu răspunde. Notițele lui sunt pline de procentaje găsite pe internet care ne dau orice răspuns căutăm. Cifrele sunt convingătoare. Dylan ar mai putea trăi doi ani, trei. Am mai putea avea încă un Crăciun împreună, câteva aniversări, câteva sărbători. De nicăieri, imaginile se întrupează în mintea mea – alergând pe plajă, sărind în valuri, suflând în lumânări – și apoi intervine realitatea.

— Trebuie să vorbim despre felul în care i-a fost afectat creierul.

— Am salvat articolul ăsta.

Apasă pe un link și întoarce ecranul spre mine să văd. O adolescentă zâmbește spre mine, aplecată într-o parte.

— A suferit același tip de operație ca Dylan, în urma căreia a rămas mută și paralizată, dar învață să vorbească din nou și tocmai a terminat o cursă sponsorizată de 5 kilometri.

— Și dacă nu se întâmplă așa, Max?

O pauză lungă, apoi Max se uită la mine, cu ochii umezi, cu maxilarul încleștat.

— Atunci vom avea un fiu handicapat. Și vom fi recunoscători în fiecare zi că-l avem.

Îmi caută mâna și mi-o strânge, apoi se întoarce la laptopul lui.

Mă ia dintr-odată frigul, îmi trag picioarele sub mine pe canapea și-mi iau cana de cafea în mâinile făcute căuș. Mă gândesc la cuvintele doctoriței Khalili, despre un băiat care nu poate să meargă, să vorbească, care nu poate mânca sau merge la toaletă singur sau care nici măcar nu poate spune ce-l doare. Îmi iau telefonul și caut podcastul *Cum o cresc pe B,* care mi-a ținut companie în lungile drumuri cu mașina de la spital către casă, și apăs pe linkul de contact.

Nu mă cunoști, scriu, *dar am nevoie de ajutorul tău.*

10. MAX

Dylan se uită la minge, concentrat. Aleargă spre minge și o lovește cu toată puterea lui, aproape răsturnându-se în efortul de a face balonul să-și atingă ținta, la distanță de un metru și jumătate de el. În fața porții de plastic alb – atât de mică, încât aș putea cuprinde cu brațele întinse ambele laturi –, stau în genunchi în iarba încă udă după noaptea precedentă.

Poarta a fost un cadou pentru Dylan când a împlinit doi ani și, în fiecare dimineață de atunci, m-a târât afară să ne jucăm. Sunt la biroul din Marea Britanie de două săptămâni și mai sunt câteva săptămâni bune până la următoarea mea călătorie, așa că mă bucur din plin de timpul acesta petrecut cu fiul meu. Se schimbă atât de mult, chiar și de la o zi la alta, încât o călătorie înseamnă că te întorci acasă la un copil diferit.

Mingea încetinește. Iarba a fost tăiată cu doar câteva zile înainte, dar în această perioadă a anului crește repede, iar mingea gonflabilă a lui Dylan nu face față unui buchet de margarete. Mă duc spre margine și mă arunc pe minge căzând parcă cu încetinitorul, ratând-o.

Când trec pe lângă minge, o îndrept în direcția potrivită, rostogolind-o pe iarba udă și luându-mă cu mâinile de cap într-o mirare prefăcută.

— *Go!* strigă Dylan, o abreviere pentru *gol,* care mie și lui Pip ne place atât de mult, încât am adoptat-o noi înșine.

— Cum a fost meciul? mă va întreba ea după partida de fotbal în cinci la care particip când reușesc.

— N-a fost rău, voi spune. Zero-zero până când Johno a tras un *go* chiar înainte de fluierul final.

Dylan sare peste mine și eu stau întins pe iarbă, uitându-mă în sus la fiul meu, văzându-i conturul în lumina dimineții.

— Un *go* grozav! îi spun.

În ciuda căldurii soarelui, umezeala mi se strecoară prin haine, iar gâtul mi-e înțepenit și nu mă simt chiar confortabil.

— Hai jos, campionule!

Mă ridic și-l las să alunece de pe pieptul meu și scoate un zgomot mult prea puternic pentru un băiat care se răstoarnă pe iarbă…

Clipesc cu greu, trupul meu e tras fără voia lui din brațele somnului. Laptopul deschis este pe podea, la picioarele mele. Încă arde focul, dar lumina zilei se strecoară printre draperiile pe care nu ne-am mai bătut capul să le tragem aseară, iar aerul din încăpere e stătut și fierbinte. Pip este ghemuită ca o pisică pe canapea lângă mine, cu ambele mâini strânse sub cap. Îi ating umărul, și ea mormăie ceva, dar nu se trezește.

— Iubito, e trecut de 9.

Deschide ochii și se ridică în capul oaselor.

— Ce? O, nu!

Se ridică în picioare și aproape cade, amețită de oboseală și înțepenită din cauză că a dormit pe canapea.

— Nu-i nimic.

— Dar întotdeauna ajung acolo până-n 7. Întotdeauna!

— Nu-i nimic.

Se întoarce spre mine.

— Ba nu-i așa. Încetează să tot spui că nu-i nimic. Avem o rutină. Eu ajung la spital pe la ora 7. În fiecare zi. În fiecare zi. În fiecare zi.

Înainte să-și poată termina propoziția, izbucnește în lacrimi și, chiar dacă mă ridic și o iau în brațe, e rigidă și nu mă lasă s-o fac.

— De ce nu te duci să faci un duș, iar eu sun la STIP și le spun…

— Nu vreau să fac duș, vreau doar să fiu cu Dylan.

Se ferește de încercările mele de a o face să se simtă mai bine, s-o consolez, și aș vrea să nu fi

încercat s-o fac.

Ies din cameră.

— Ei bine, eu mă duc să fac duș. Port hainele astea de 24 de ore și put.

Un sfert de ceas mai târziu, sunt curat și complet treaz. Îmi pun un costum, dar fără cravată. Armura, după cum obișnuia Pip să spună când făceam bagajele pentru vreo călătorie. Stătea pe pat, iar eu îi spuneam cu cine trebuie să mă întâlnesc și ce voi face, și ea îmi alegea cămășile și-mi spunea că e ca și cum aș fi plecat la bătălie.

— Dacă ai fi femeie, ai avea nevoie și de machiaj, a spus ea odată. De-aia îi spunem camuflaj de război. Ceva în spatele căruia ne ascundem… care să ne facă să arătăm mai puternice decât suntem de fapt.

Pip mă așteaptă în hol. Și-a luat geanta, dar părul îi este turtit într-o parte, iar o urmă în formă de semilună se întinde de la urechea ei stângă până în dreptul nasului. Nici nu apuc bine să pășesc pe ultima treaptă, că a și deschis ușa de la intrare, iar motorul de la mașină e pornit înainte să apuc să ies din casă. Dacă observă că port costum sau dacă se întreabă de ce port așa ceva deși nu mă duc la serviciu, nu spune nimic.

Conduce nervos, trăgând cu putere de volan și rățoindu-se la oricine îndrăznește să se oprească la vreo intersecție sau ezită la un sens giratoriu. Este aglomerat și, din tensiunea brațelor încordate ale lui Pip, până și asta e tot din vina mea. La semafoare calcă cu putere frâna, chiar dacă știe că mă deranjează lucrul ăsta, și pufnește când se face din nou roșu înainte să apucăm noi să trecem.

Nu vorbim. Închid ochii.

Limitatoarele de viteză din fața spitalului mă trezesc. Pip se uită la mine.

— Nu știu cum poți să dormi… spune și lasă propoziția neterminată, în timp ce se dă jos din mașină.

— Cred că m-am obișnuit, răspund, gândindu-mă la reprizele de somn de scurtă durată, din pricina efectelor zborului cu avionul, de care am parte în taxiuri între aeroport și hotel, apoi remarc rigiditatea din coloana ei vertebrală în timp ce se îndepărtează și-mi dau seama că ce vrea să spună este *Cum poți să dormi în asemenea condiții? Cum poți să dormi când fiul nostru este pe moarte?*

Mă macină frustrarea. E greșit să dormi, oare? Să faci duș, să te îmbraci, să-ți perii părul? E greșit să funcționezi normal, pentru că fiul nostru este în spital… asta e? E greșit să faci față situației?

Mergem către STIP unul în spatele celuilalt, nervoși, printre mașinile parcate. Pip nu și-a luat nicio haină și văd vârfurile albe ale degetelor ei când își cuprinde trupul cu brațele. Când ne apropiem de STIP, văd un cuplu pe care-l recunosc. Între ei este un copil… un adolescent. Mama copilului mă vede și ridică un braț în semn de salut. Adolescentul era deja la Terapie Intensivă când l-am internat pe Dylan. Accident de mașină, cred. A fost transferat într-un salon obișnuit imediat după Crăciun. Tatăl cară o geantă; sub braț are îndesată o pernă. Cred că pleacă acasă. Inima îmi este inundată de o invidie injustă, incontrolabilă. Mă uit direct înainte și mă prefac că nu i-am recunoscut.

Și Pip i-a văzut. Se uită în cealaltă direcție și văd că are maxilarul încleștat, ceea ce înseamnă că încearcă să nu plângă. Se oprește și așteaptă s-o ajung din urmă.

— Îmi pare rău.

— Și mie.

O iau de mână și o strâng.

— Tot citesc despre cupluri care se despart, spune și se întoarce cu fața spre mine. Interviuri cu oameni ai căror copii au avut accidente ori s-au îmbolnăvit de cancer sau au murit, și de fiecare dată spun același lucru. Mereu spun cum *situația aceea ne-a afectat căsnicia* sau cum *relația noastră n-a fost suficient de puternică să facă față…*

— Nu e cazul nostru, spun și o fac să se uite la mine. Suntem cel mai solid cuplu din câte cunosc. Orice s-ar întâmpla, o să trecem peste asta.

Vocea ei este șoptită.

— Mi-e atât de teamă ca nu cumva să-l pierd, Max!

O iau în brațe și stăm așa o vreme, până când respirația lui Pip devine mai calmă, apoi ea se trage de lângă mine. Este extenuată. De când a fost internat Dylan, și-a petrecut fiecare zi în spital. Nu e de mirare că cedează nervos.

O țin de mână tot restul drumului până la STIP, dându-i drumul doar cât să sun la sonerie. Una dintre asistente se apleacă peste ghișeul ei să se uite pe hol. Zâmbesc prin ușa de sticlă și ne deschide, lăsându-ne să intrăm. În liniște, stăm unul lângă celălalt la lavoarul lung și îngust ca un jgheab, pe coridorul de lângă Salonul 1, și ne suflecăm mânecile. Ne spălăm pe mâini ca doctorii, frecându-ne cu săpun lichid palmele și încheieturile degetelor; scufundând vârful degetelor în căușul mâinii opuse. Ne clătim. Ne uscăm. Ne dezinfectăm.

— Gata?

Pip dă din cap că da. Nu pare pregătită.

— E fiul *nostru,* îi șoptesc. Ei nu-i pot face nimic din ce nu dorim noi să-i facă.

Dă din nou din cap, dar în ochii ei se citește nesiguranță și-mi dau seama că e speriată. Suntem crescuți cu convingerea că doctorii știu cel mai bine cum stau lucrurile și fiecare programare, fiecare diagnostic, fiecare explicație din spital ne dezarmează din ce în ce mai tare.

Voi vă știți cel mai bine fiul, a spus medicul de familie.

Îl știm pe Dylan. Știm ce e mai bine pentru el.

— Oh!

Când intrăm în Salonul 1, Pip se oprește în loc. Pătuțul de lângă cel al lui Dylan este gol.

— Darcy este bine, spune Cheryl repede. A făcut progrese. Au mutat-o aseară la salonul de Tratament și Monitorizare Intensivă.

— O, slavă Domnului! N-aș putea să suport să…

Pip nu-și termină propoziția, dar nici nu e nevoie. Eu nu spun nimic. Darcy are propriii ei părinți care să-și facă griji pentru ea. Liam îi are pe ai lui. Mă interesează un singur copil din încăpere și acela este băiețelul frumos care doarme în pătuțul din mijloc.

— Ce face?

— Se simte bine. Semne vitale stabile, fluidele în regulă, nu are febră.

— Grozav!

— Mă pregăteam să-l spăl, dar dacă tot sunteți aici…

Cheryl îi întinde o pânză lui Pip.

Pip își suflecă mânecile și ia bucata de pânză, iar eu, un castron de pe tejghea, pe care-l umplu cu apă caldă.

— Ai verificat temperatura? mă întreabă Pip când mă întorc.

Simt cum mă cuprinde un val de iritare.

— Nu, m-am gândit c-o nimeresc eu. Am mai făcut chestia asta și înainte, să știi.

Mă uit la Cheryl căutând un semn de solidaritate, dar nu răspunde nimeni când ridic din sprâncene de frustrare. Se uită în altă parte.

— Femeile n-au încredere în noi, amice, spun în timp ce Connor intră în încăpere ca și cum ar lucra acolo, gălăgios și plin de el. Ne tratează ca pe niște copii jumătate din timp.

Îmi dă o palmă pe spate și se uită peste umărul meu, ca și cum am fi într-un pub și se uită după barman, așteptând să fie servit. Mă retrag ușor, cuprins de o dorință copleșitoare de a-l ascunde pe Dylan privirii sale. Privirii oricui.

— Salut, reușesc să spun.

Aș vrea să-l întreb pe Connor cum se mai simte astăzi, dar figura pe care am văzut-o pe banca de

sub stejar nu mai este cea pe care o zăresc acum. Acum este din nou gălăgios și plin de el… nici urmă de bărbatul dărâmat care plângea în pumni.

— Nik e acasă, spune Connor în timp ce merge mai departe spre patul fiului său. S-a stricat boilerul școlii și au trimis toți copiii acasă. Niște sclifosiți. N-au mai auzit până acum de pus încă o haină pe ei?

— Câți copii ai? întreabă Pip peste umăr.

I-a scos salopeta lui Dylan, atentă să nu disloce plasturii lipicioși care țin locului firele de pe pieptul lui. Iau un ghemotoc de vată, îl înmoi și îl șterg pe față și în spatele urechilor.

— Patru. Liam, cel de aici, este cel mai mic.

Pip stoarce bucata de pânză și începe să șteargă cu blândețe brațele lui Dylan.

— Și cum se simte?

— Bine, cred. Nu-ți spun nimic ăștia pe-aici, nu?

Mă întreb dacă Cheryl va spune ceva, dar fie nu ascultă, fie alege să nu comenteze. Pip nu răspunde și nici eu nu vreau s-o fac, așa că, în schimb, vorbim cu Dylan, spunându-i că o *să curățăm un pic aici și mă aștept să gâdile puțin.*

Acasă, Dylan făcea băiță în fiecare seară. Era parte din rutina lui de dinainte de culcare. Poveste, băiță, lăptic, culcare. În fiecare seară. Trebuie să fi făcut – câte? – 700 de băițe? Sau 800? Pe câte dintre acestea i le-am făcut eu?

Era greu, cu serviciul. Sunt plecat câte o săptămână o dată, uneori, iar când vin înapoi în Marea Britanie nu mă întorc acasă decât târziu, revanșându-mă pentru timpul petrecut în afara biroului. În majoritatea serilor mă întorceam acasă și-l găseam pe Dylan deja în cădiță, cu Pip îngenuncheată lângă el, cu clăbuc de săpun până la coate. Îi sărutam pe amândoi, apoi coboram la parter să torn ceva de băut pentru mine și Pip; pregătit cu brațele calde să-i citesc băiatului meu o poveste când cobora și el.

De ce nu preluam eu spălatul? De ce nu am venit acasă mai devreme? De ce nu am folosit fiecare oportunitate pe care am avut-o ca să îngenunchez eu lângă cadă, în timp ce băiatul meu – băiatul meu sănătos și fericit ar fi stropit cu apa peste tot? De ce nu mi-am dat seama că era posibil ca într-o zi să nu mai pot face asta? Toate dățile acelea în care mi-am dorit ca Dylan să fi fost mai mare, în care mi-am imaginat c-o să-l iau la pescuit, să-l învăț să conducă mașina… dorindu-mi viitorul, când prezentul era deja acolo. Prezentul era perfect.

Iau un alt ghemotoc curat de vată și îl frec pe Dylan pe palma stângă. Când fac asta, mâna i se tensionează, înfășurând degetele în jurul degetului meu, ca un ecou al unei acțiuni de când era bebeluș. Inima mi se umple de dragoste, speranță și entuziasm și nu mai gândesc. Nu mă mai mișc. Pur și simplu, stau acolo în timp ce Pip îl spală pe fiul nostru, ținându-l de mână și simțind cum el o ține pe-a mea.

Totul se schimbă când devii tată. N-am știut asta la vremea respectivă, dar înainte să apară Dylan, băteam pasul pe loc, luam fiecare zi așa cum venea și rareori mă gândeam la viitor; în afară de vacanța pe care aveam s-o facem anul următor sau dacă să schimb mașina înainte să aibă nevoie de reparații costisitoare.

Sigur că simțeam o responsabilitate față de Pip pe când eram doar noi doi, dar nimic de genul celei pe care am resimțit-o când am condus-o pe ea și pe fiul nostru acasă de la spital. M-am limitat la o viteză cu 10 kilometri sub cea legală, cu palmele transpirând pe volan, convins fiind că, după ce am condus 16 ani fără vreun accident, în ziua aceea aveam să fac prima mea tamponare. Am înjurat pe cineva care s-a băgat în fața noastră – nu știau că aveam un bebeluș la bord? – și am intrat în panică la gândul că îl învăț pe fiul meu să vorbească prostii. Ce-o fi fost în capul nostru când am hotărât să facem un copil? Nu eram pregătit să fiu tată. Nu

știam destule, nu eram suficient de bătrân, de matur.

Am dus scaunul de mașină înăuntru, apoi m-am întors s-o ajut pe Pip, care mergea ca și cum tocmai s-ar fi dat jos de pe un cal. I-am instalat pe amândoi pe canapea, am adus perna pentru alăptat, o revistă, ceva de mâncare, ceva de băut. Am zăbovit prin preajmă cât Pip s-a chinuit să-l hrănească, încercând să-și amintească ce spusese moașa despre cum să pună copilul la sân și strâmbându-mă și eu de fiecare dată când Pip făcea câte o grimasă de durere. Când până la urmă a reușit, iar Pip a închis ochii și Dylan a început să sugă, m-am uitat la soția mea și la fiul meu și m-am gândit cum de picase tocmai pe mine să am grijă de ei și am simțit un amestec de bărbăție și mândrie, în combinație cu frică oarbă.

A fost o curbă de învățare foarte abruptă. Întotdeauna ne-am împărțit sarcinile în mod egal, trăind mereu alături unul de celălalt, ca doi adulți ce eram. Acum Pip era acasă având grijă de copil și strecurând treburile casnice printre orele lui de somn, iar eu aduceam acasă banii, ca și cum am fi fost June și Ward Cleaver. Înainte de asta, nu-mi făcusem niciodată griji că mi-aș putea pierde slujba – întotdeauna erau și alte slujbe, alte oportunități –, dar acum lucram de două ori mai mult, de două ori mai intens, pentru că ce ne-am fi făcut fără salariul meu lunar? Am încetat să mai pierd vremea în weekenduri și m-am concentrat la ce reparații era nevoie să fac prin casă. Am sărit în ajutorul lui Pip, chiar dacă știam că e mai mult decât capabilă să aibă grijă de ea. M-am transformat în tatăl meu.

Și acum, familia mea are nevoie de mine mai mult decât oricând. Mă uit la fiul meu, care e palid și apatic în pătuțul lui. Mă uit la soția mea, cum îngână șoptit cântece pentru copii în timp ce curăță cu blândețe saliva uscată din jurul gurii lui Dylan. Îmi reprim temerile și mi se adună un nod în gât. Pip și Dylan contează pe mine și mă simt din nou

ca-n ziua în care i-am adus acasă de la spital, la fel de lipsit de control și la fel de speriat.

Tot ce știu este că aceasta este lumea mea și nu pot s-o pierd.

11. PIP

Mama îmi pune un pahar mare cu vin în mână.

— Nu pot.

— E curativ.

— Dar dacă se întâmplă ceva…

— Atunci te conduce taică-tu.

Mama îmi ridică bărbia până când mă uit la ea.

— Trebuie să te liniștești, Pip.

Mă mângâie cu blândețe pe obraji, iar ochii mi se umplu de lacrimi. Mă dor oasele de oboseală, tot corpul mă doare ca și cum aș avea gripă. Max este la o cină de afaceri. I-a spus lui Chester că va lucra de-acasă câteva zile, dar n-a putut să scape de angajamentul din seara asta.

— Dar nici măcar dacă i-ai explica? l-am întrebat, fiindu-mi greu să înțeleg cum Max se poate gândi la altceva decât la Dylan.

Răspunsul lui a fost scurt.

— Știe.

Nu conduc o organizație de caritate, a spus Chester odată, când Max l-a rugat să nu-i mai ceară să călătorească atât de mult cât timp Dylan se află la STIP. *Înțeleg și-mi pare rău,* a spus el, *chiar îmi pare rău, dar toți avem familii, Max, toți avem belele.*

Așa îl vede el pe Dylan. Ca pe o belea.

Așa că am mers acasă la părinții mei, unde am încetat să mai fiu eu și m-am întors în brațele calde ale copilăriei. După cină, tata s-a retras în camera de zi, să moțăie cu ziarul în mână, iar eu și mama am strâns masa și am vorbit despre glicina care poate avea să înflorească anul acesta și despre culoarea St Giles Blue, dacă ar fi prea țipătoare pentru dormitorul de oaspeți. M-am gândit la Max, la cina lui de afaceri și m-am întrebat dacă o părticică din el avea nevoie de distragerea pe care i-o oferea serviciul, la fel cum eu mă simțeam mai bine ascultând flecăreala mamei mele.

— Și, spune mama în timp ce-și trage un scaun lângă mine, ce mai e nou?

— Max a găsit un doctor în Houston care crede că ne poate ajuta.

Mă uit la fotografiile lui Dylan atârnate pe peretele bucătăriei și la scaunul cu spătar înalt, curat, care așteaptă într-un colț. Mă gândesc la pătuțul lui pliant de sus, de la etaj, pentru când rămâne aici peste noapte, și la cutia cu jucăriile mele pe care mama le-a păstrat în pod în tot acest timp.

— E minunat!

— Următorul pas este s-o întrebăm pe doctorița Khalili dacă Casa de Asigurări de Sănătate îl va trimite pe Dylan acolo ca să facă terapia cu fascicul de protoni.

Ocolesc subiectul finanțării, dar un sentiment greu, dureros mi se cuibărește în stomac la gândul ăsta.

— Dacă am avea asigurare privată, a spus Max, n-ar mai fi nevoie să întrebăm. L-am duce pur și simplu pe Dylan la cel mai bun doctor din State, oriunde s-ar afla acesta.

Și nu era vorba despre *ce* a spus, ci despre ce nu a spus. N-a spus că el *avea* asigurare pe vremea când trăia în Statele Unite. Nu mi-a amintit de faptul că eu am fost cea care a vrut ca el să locuiască aici, care l-a convins să se mute la biroul din Marea Britanie, care n-a luat în seamă modificările din contractul de muncă pentru că… ce contau, când ești îndrăgostit? Nu mi-a amintit că i-am demontat toate motivele de îngrijorare legate de extinderea asigurării ca să-l cuprindă astfel și pe fiul său nou-născut; că i-am spus că o situație concretă de genul acesta ar fi făcut lucrurile inutile.

— Ar însemna să zburăm cu el în State dacă s-ar îmbolnăvi, am spus eu. Și, în afară de asta, Marea Britanie are cel mai bun sistem de sănătate din lume… toți oamenii știu asta.

Și cumva povestea s-a transformat într-una din conversațiile acelea în glumă, de genul celor în care discutăm de ce noi, britanicii, nu suntem în stare să facem un sendviș adevărat, și de ce americanii nu folosesc fierbătoare de apă. Pentru că cine se gândește că va avea nevoie de asigurare?

Mama are o mulțime de întrebări.

— Și doctorul ăsta crede că poate îndepărta tumoarea complet? Vor fi și efecte secundare? Vine el aici sau trebuie să-l duceți voi pe Dylan în America?

— America, spun, pentru că este singura întrebare la care pot să răspund. Am fi plecați acolo timp de 10 săptămâni.

— Zece săptămâni… Dumnezeule! spune mama și apoi îmbrățișează ideea. Totuși, facem tot ce se poate, nu? Tot ce contează e să-l facem să se simtă mai bine.

Îmi mușc buzele. Mă uit la îndârjirea de pe fața mamei, la dragostea din ochii ei. Dragoste nu doar pentru nepotul ei, dar și pentru mine, și pentru Max.

— Mamă?

Așteaptă.

— Ce-mi plăcea să fac când eram de vârsta lui Dylan?

Mama ezită, nevrând să-mi facă pe plac, pentru că-și dă seama în ce direcție o va lua conversația, de ce întreb așa ceva. Oftează.

— Îți plăcea să dai mâncare la rațe. Mergeam în fiecare zi după ce dormeai la prânz și trebuia să te țin de glugă ca să nu sari după ele.

Zâmbește când își aduce aminte.

— Și mai ce?

— Cărțile. Te cocoțai la mine-n poală și dădeai paginile mai repede decât apucam eu să-ți citesc povestea.

La ultimul cuvânt, vocea i se frânge.

— Și mai ce? întreb eu feroce, chiar dacă ne rănește pe amândouă.

— Să dansezi, spune mama blând, cu ochii plini de lacrimi. Îți plăcea la nebunie să dansezi.

Am un nod în gât. Mă imaginez pe mine la trei ani, făcând piruete în pantofi de balet de culoare roz-pal, aruncând pâine la rațe, îmbrăcată cu hăinuța mea de ploaie cu glugă, de culoare galbenă, dând paginile cărților una după alta, arătând imaginile, râzând la vocile pe care mama mea le imita atât de grozav. Mă gândesc la Dylan așa cum era; la cum e acum; la cum ar putea fi dacă trăiește.

Mama mă cunoaște prea bine.

— E un alt fel de viață, șoptește ea, trăgându-mă aproape. Dar e viață, Pip. E viața *lui.*

Iar eu suspin în brațele ei și-mi doresc să am iarăși trei ani și să fac piruete și mama să mă țină încă de haina de ploaie să nu cad.

Numele adevărat al lui B este Bridget. Mama ei – femeia responsabilă pentru toate acele ore de *Cum o cresc pe B* – este Eileen Pearce și familia ei trăiește într-o casă mică cu terasă la periferia orașului Bath. A răspuns la e-mailul meu trimițându-mi numărul ei de telefon; când am sunat-o, vocea ei a fost atât de caldă, de familiară, că era ca și cum stăteam de vorbă cu o prietenă.

— Dacă ți-e mai ușor să stăm de vorbă la o cafea, a spus, noi locuim în apropiere de Bath… a zis și s-a oprit. Deși… e posibil să nu poți pleca de la spital, înțeleg.

N-a fost zi în care să nu mă aflu lângă Dylan. Am fost cu el la toate programările, la toate recoltările de analize de sânge și la sesiunile de chimioterapie și la cele de după. Când a fost transferat la STIP, după ce am părăsit apartamentul părinților și făceam drumul cu mașina la spital în fiecare zi, am intrat într-o nouă rutină. Mă sculam la 5:30; eram în mașină la 5:50; cu Dylan, de la 7 dimineața până la 10 seara. Max venea cu mine dacă lucra de-acasă sau mi se alătura după serviciu dacă era la biroul din Marea Britanie. Ne întorceam

acasă fiecare cu mașina lui, unul după altul, Max insistând ca eu să fiu în mașina din față, ca și cum m-ar fi putut proteja dacă mă vedea tot timpul. La semafoarele de la centrul comercial mă uitam în oglinda retrovizoare și el era acolo, trimițându-mi un sărut sau schimonosindu-se ca să mă facă să râd.

— Mi-ar plăcea să ne întâlnim, i-am spus lui Eileen.

Max a promis că va fi la spital la 7 fix, iar mama s-a oferit să stea după-amiază acolo, ca Max să poată să treacă pe la birou. Și apoi eu am condus două ore până pe strada liniștită unde Eileen și familia ei locuiesc într-o casă cu terasă, cu o grădină pavată în fața casei, luptându-mă cu dorința puternică de a întoarce mașina și de a mă duce să fiu cu fiul meu.

Observ rampa de ciment care înlocuiește treptele până la ușa casei și furgoneta argintie cu un abțibild lipit pe spate: *Vă rog, lăsați loc pentru scaunul meu cu rotile!* Îmi spun ce i-am spus și lui Max, că sunt într-o misiune de recunoaștere.

— M-am gândit că poate fi folositor să-mi fac o idee despre ce echipament îi va trebui lui Dylan când se va întoarce acasă.

— E o idee bună. Poate că-ți dă și niște informații despre furnizori, genul ăsta de lucruri.

Nu l-am mai mințit niciodată pe Max până acum.

— Tu trebuie să fii Pip.

Eileen este înaltă și solidă, cu părul încărunțit, prins într-o coadă lungă împletită care-i ajunge până la jumătatea spatelui. Poartă jeanși și un tricou de rugby, cu mânecile suflecate.

— Phil e la serviciu și gemenele sunt la școală, dar Bridget e aici… haide, intră!

Casa este înghesuită, lângă ușa de la intrare e un morman de încălțăminte, iar pe perete sunt atârnate echipamente de sport. O urmez pe Eileen și văd o ușă deschisă către ceea ce pare a fi camera lui Bridget.

Eileen se oprește.

— Înainte era camera de zi. Acum este camera lui Bridget, toaleta ei este fosta bucătărie, bucătăria noastră este acum în sufragerie, iar camera noastră de zi este la etaj, spune râzând. A fost mai ieftin decât dacă ne-am fi mutat, dar, Dumnezeule, ce an am avut atunci!

Camera este dominată de un pat de spital și un elevator. Mai sunt aici un tub de oxigen și un fișet metalic lângă perete.

— Acolo ținem medicamentele în siguranță, spune Eileen, urmărindu-mi privirea. Esențial, cu încă doi copii în casă.

Perdele vesele atârnă la fereastră, și zâmbesc văzând CD-urile de deasupra patului, care aruncă curcubeie în toată încăperea.

— Acela a fost un episod atât de frumos, spun arătând spre instalația mobilă.

— Gemenele ar face orice pentru ea, spune Eileen zâmbind. Din păcate, vederea lui Bridget s-a înrăutățit deja de ceva vreme, așa că nu știu cât timp va mai fi în stare să le vadă. Hai, pun apa la fiert și poți să faci cunoștință cu ea.

Bridget are 14 ani. Membrele ei sunt atât de subțiri, că aș putea să le cuprind între degetul mare și arătător, și sunt prinse de scaunul cu rotile cu fâșii lungi și negre. O pernă de spumă circulară îi înconjoară capul.

— Pare barbar, știu, spune Eileen repede, dar e mai confortabil pentru Bridget dacă stă în poziția corectă. Ai noroc, astăzi are o zi bună, nu-i așa, Bridget?

Eileen își sărută fiica pe frunte. Mă uit după o reacție din partea lui Bridget – o mișcare, o tresărire care să indice că înțelege ceva, un semn pe fața ei –, dar nu văd nimic.

— Bună, Bridget, eu sunt Pip, îi zâmbesc fetei.

E ciudat să cunoști pe cineva despre care știi deja atât de multe lucruri. Mă gândesc la toate povestioarele nostime pe care ni le spune Eileen în

podcastul ei și la locurile în care ea și soțul ei au dus-o pe B de-a lungul anilor.

— Azi nu mergi la școală?

Știu că Bridget este surdă și că nu poate citi pe buze, dar mi s-ar părea nepoliticos să vorbesc cu Eileen ca și cum Bridget nu ar fi acolo.

— Ah, spune Eileen dându-și ochii peste cap. *Asta da* poveste.

Îmi întinde o cană cu ceai.

— Îmi pare rău, nici nu te-am întrebat dacă vrei și lapte. E bine așa?

— Perfect, mulțumesc.

— Școala lui Bridget s-a închis săptămâna trecută. Am primit luni o scrisoare și vineri și-a închis porțile.

Eileen stă la masa din bucătărie, pe care se află o grămadă de cărți, pixuri și resturile de la micul dejun din dimineața aceea. Și eu stau jos.

— Dar pot face asta?

— Se pare că da. Ne-au oferit un loc într-o școală aflată la două ore distanță sau un plasament la internat în Sussex – mulțumesc, dar nu e cazul.

— Și ce veți face?

Pentru prima oară de când am ajuns, în tonul ferm al lui Eileen se simte o urmă de șovăială. Ridică din umeri.

— Chiar nu știu. În timpul orelor de școală eu lucrez part-time – fără asta n-am fi în stare să ne plătim facturile – și chiar dacă avem oameni care o îngrijesc pe Bridget, ei nu pot fi aici fără ca unul dintre noi să fie prezent, îmi zâmbește ea. Dar o să se rezolve. Întotdeauna se rezolvă.

Ne bem ceaiul și apoi Eileen se scuză, ca s-o ducă pe Bridget la culcare să se odihnească puțin, iar eu insist să strâng și să spăl cănile de ceai. După aceea trag adânc aer în piept și-i pun întrebarea pe care știu că și ea o aștepta.

— Știai că Bridget va avea handicap?

— Am știut de la ecografia de 20 de săptămâni că avea spina bifida, zice Eileen și-mi zâmbește

crispat. Restul a fost o surpriză.

— Și voi…

Eileen mi-a spus că pot s-o întreb orice. Dar nu pot. Nu pot.

— Totuși, am avut-o?

Dau din cap că da, rușinată de ce implică întrebarea mea.

— Nu vreau să spun că eu…

— E-n regulă. Sunt lucruri importante care merită discutate.

Se apleacă în față și-și strânge mâinile una într-alta pe masă, uitându-se fix la degetele ei mari.

— Nu s-a pus niciodată problema să fac un avort. A fost un șoc imens, dar îi puseserăm deja un nume, ne bucuram de ea. O iubeam deja. Aș intra în foc pentru fata asta… și în anumite zile am impresia că exact asta fac.

— Așadar, n-ai regretat niciodată?

Eileen se uită la mine.

— N-am spus asta.

Privește dincolo de pragul ușii spre camera lui Bridget, vorbind încet, ca și cum n-ar mai fi pronunțat niciodată cuvintele pe care le va rosti acum.

— Oamenii spun că suntem altruiști, punând nevoile lui Bridget înaintea nevoilor noastre; dându-i viață, chiar dacă uneori asta face ca viața celorlalți să fie aproape imposibilă. Dar de fapt este exact pe dos. Am avut-o pe fiica mea pentru că mi-am dorit să am un copil.

Se oprește, iar eu îmi țin respirația, îndemnând-o să continue, având nevoie să știu ce gândește de fapt.

— Bridget mi-a făcut viața mai bogată – și viețile tuturor celor care-o cunosc – într-un milion de feluri, spune ea. Dar, dacă aș fi știut cât de grea va fi propria ei viață, dacă aș fi știut că momentele de plăcere vor fi atât de puține și atât de trecătoare, printre medicamente, crize, operații…

Eileen se îndreaptă de spate, privirea ei fiind din nou concentrată la spațiul din jurul nostru.

— Ei bine, spune ea, cu vocea încă blândă, nu știu dacă aș mai fi fost atât de egoistă.

12. LEILA

Au trecut cinci zile de când Leila le-a cerut lui Max și lui Pip Adams să ia o decizie pe care niciun părinte n-ar trebui să fie obligat vreodată s-o ia. A trecut pe la ei în fiecare zi, le-a răspuns la întrebări și s-a arătat disponibilă ori de câte ori au avut nevoie. Nu i-a forțat să ia o hotărâre, dar știe că va veni momentul – și asta curând – când va trebui ca ea să facă asta, așa că se simte ușurată când Max Adams îi solicită o întâlnire.

— Am luat o hotărâre.

Bărbatul poartă costum, iar aerul lui formal este în contrast cu puloverul lălâu al soției sale, întins peste degete neliniștite care trag de manșete, transformându-le în ghemotoace.

Leila știe care este hotărârea lor fără să fie nevoită să întrebe – își dă seama de asta din felul în care bărbatul și-a încordat maxilarul și din privirea lui oțelită –, dar așteaptă ca Max să pronunțe el cuvintele.

— Nu suntem pregătiți să renunțăm la fiul nostru.

Își ține soția de mână și-și trece degetul mare peste încheieturile degetelor ei, de parcă femeia ar avea nevoie de asigurările lui permanente că se află acolo.

— Am făcut niște cercetări privind boala lui Dylan și înțelegem că va avea handicapuri care-i vor limita speranța de viață, dar credem că, dacă există o șansă să i-o prelungim, ar trebui să încercăm și acea variantă.

Leila a auzit de puține ori un părinte vorbind cu atât de multă încredere și atât de fluent în mijlocul unei tragedii. Max Adams nici măcar nu vorbește ca un părinte, își spune ea. Discursul lui este concis. Repetat. Își dă seama că este, de fapt, o prezentare. Pentru că, presupune ea, acesta este felul de a vorbi pe care îl cunoaște Max. Nu

înseamnă că în adâncul lui bărbatul nu e îngrozit. Și, de fapt, când se uită mai atent, vede că cravata lui nu este perfect dreaptă; cămașa este puțin boțită. Un mușchi îi tresare în colțul mandibulei. Și în spatele ochilor încrezători și plini de speranță se ascunde foarte multă teamă.

— Înțeleg.

Leila nu este mamă, dar a ținut în brațe mulți copii. A adus pe lume bebeluși, atât energici, cât și liniștiți. A pierdut copii; de asemenea, a văzut durerea din ochii părinților când o parte din ei moare. Nici Leila n-ar renunța la copilul ei.

— Vrem ca Dylan să facă terapia cu fascicul de protoni.

Leila nu se aștepta la asemenea detalii, dar nici nu este surprinsă. Își imaginase că familia Adams îi va propune o altă formulă de chimioterapie, dar nici nu sunt singurii părinți care sugerează terapia cu fascicul de protoni.

— Casa Națională de Sănătate are protocoale de colaborare cu centre din Statele Unite, spune Max.

Un observator obișnuit ar putea considera tonul lui un pic aspru. Ba chiar condescendent.

— Așa am înțeles.

Leila nu este un observator obișnuit. Leila știe că Max Adams este pe punctul de a ceda, așa cum sunt mulți părinți cu copii aflați la Terapie Intensivă. Se luptă să-și păstreze controlul într-o situație în care nu are niciun fel de control, iar Leila îl va lăsa să-l aibă.

— Există centre de tratament planificate pentru Londra și Manchester, dar deocamdată nu este ceva ce putem oferi aici.

Observă ca Pip și-a retras mâna din a soțului ei și și-a cuprins trupul cu ambele brațe. Îl lasă pe Max să preia conducerea și Leila se întreabă dacă nu cumva și faptul acesta contribuie la suferința de pe figura lui Max.

— Dar puteți trimite pacienți în Statele Unite.

— Va trebui să discut cu echipa de oncologi ca să știm dacă în cazul lui Dylan se potrivește terapia cu fascicul de protoni.

— Se potrivește.

Max este direct și agresiv, iar Leila simte cum în mod reflex se îndreaptă de spate. Îi moare fiul, își spune în sinea ei. De-a lungul anilor, Leila le-a iertat multor părinți faptul că au sărit calul. Insulte spuse la mânie, diatribe furioase – odată chiar o împunsătură în umăr din partea unei mame a cărei inimă o frânsese în două cu cuvintele ei. *Îmi pare atât de rău… am făcut tot ce ne-a stat în putință.*

— Acum că știu că vreți să explorați mai multe variante de tratament…

— Vrem să explorăm terapia cu fascicul de protoni.

— …ne putem gândi la cel mai potrivit mod de acțiune.

Leila se uită la Pip cum încă stă ghemuită în propria ei îmbrățișare. Va trebui să raporteze această conversație și ar vrea să aibă părerile ambilor părinți.

— Doamnă Adams, ați vrea să adăugați ceva?

Pip Adams se uită la soțul ei. Spune un singur cuvânt, dar atât de încet, că Leila trebuie să se aplece în față ca s-o audă.

— Nu.

— Bine, atunci, spune Leila, dar e ceva în privirea plină de teamă de pe chipul lui Pip care o face să se oprească, o face să se îndoiască de faptul că a auzit bine. Vreți să spuneți, zice Leila încet, uitându-se direct la Pip, *Nu, nu mai am nimic de adăugat*?

O lacrimă își croiește drum pe obrazul lui Pip. Îi mai aruncă soțului ei o privire nervoasă, apoi înghite cu greu.

— Vreau să spun *nu.* Adică, m-am răzgândit. Nu mai vreau ca Dylan să facă vreun tratament.

Max Adams se holbează la ea, cu gura căscată.

— Ce?

— Nu pot s-o fac.

Pip începe să plângă, iar inima Leilei se strânge.

— Ce nu poți? o întreabă Max, cu vocea prea puternică pentru încăperea aceea, pentru oamenii dinăuntru.

E palid și chiar dacă încă stă jos, fiecare mușchi al său este încordat, ca și cum ar fi pe linia de plecare într-o cursă de alergare. Se uită la soția lui și vocea i se frânge când vorbește din nou, de data asta mai calm.

— Nu poți să-i salvezi viața lui Dylan?

Ochii lui Pip se umplu de durere, iar inima Leilei bate cu putere într-un piept dintr-odată prea mic pentru atâtea emoții.

— Nu pot, începe Pip, respirând sacadat. Nu pot să-l oblig să trăiască o viață pe care eu n-aș vrea s-o trăiesc.

Și apoi își ridică privirea spre Leila, cu maxilarul la fel de încleștat, la fel de hotărâtă precum soțul ei.

— Vreau să-l las să plece.

13. MAX

Prima oară când am rămas peste noapte la Pip acasă, m-a pus să salvez un păianjen din cadă.

— Ai grijă la picioarele lui, a spus, în timp ce car creatura jos în palmele făcute căuș și i-am dat drumul în grădină. Să nu-i faci rău.

Mă uit acum la ea, fără să-mi vină să cred. Pip plânge la reclamele cu căței salvați, donează pentru campaniile de întrajutorare în caz de dezastre, mută melcii ieșiți după ploaie pe trotuar, ca să nu fie striviți. Nu suportă să vadă o ființă vie suferind. Despre ce vorbește acum?

— Dar am hotărât…

— Ba nu! Tu ai hotărât, spune ea și se întoarce să se uite la mine. A trecut prin atât de multe, Max… nu suport să-l văd suferind mai mult de-atât.

— Terapia cu protoni ar putea să-l vindece complet de cancer! I-ar putea salva viața.

— Care viață?

Pip plânge, iar eu mă simt distrus, jumătate din mine ar vrea s-o consoleze, și totuși sunt îngrozit de ceea ce aud.

— Hrănit printr-un tub, catetere, branule, sucțiune orală… asta nu e viață, Max, asta este pur și simplu existență.

Doctorița Khalili își drege glasul.

— Poate că ar fi mai bine dacă v-ați mai acorda ceva timp să discutați…

— Nu mai e nimic de discutat, spun eu. Nu renunț la fiul meu.

— Gândiți-vă oricât e nevoie.

Doctorița pleacă, iar eu mă ridic și mă duc la fereastră, cu spatele la Pip.

— Nu pot să cred că faci asta.

— Mi se rupe inima.

— Și-atunci… spun și mă întorc, iar brațele mele întinse vorbesc în locul meu, dar ea scutură din cap.

— Dacă ar fi un animal – un cal care nu poate să meargă, nu poate să pască –, nu ai ezita. Ai spune că e cel mai omenesc lucru care se poate face. Un ultim act de compasiune.

— Fiul nostru nu-i un animal! scuip eu cuvintele, oripilat de comparație, dar Pip nu cedează.

— Te rog, Max. Nu-l mai lăsa să sufere. Nu este vorba despre noi aici, nu e vorba despre cum o să ne simțim dacă o să-l pierdem. Aici este vorba despre Dylan și despre acceptarea faptului că am ajuns la capătul drumului.

— Nu.

Traversez încăperea și deschid ușa. Nu mă mai simt distrus. Nu mai simt nevoia presantă să-i alung lacrimile.

— Nu voi renunța niciodată la fiul meu!

Oricât de mult timp îți petreci cu cineva, oricât de bine crezi că-l cunoști, tot poate să rămână un străin pentru tine.

În Salonul 1, rămân pentru o clipă lângă Dylan, ținându-l de mână și jurând în sinea mea să fac tot ce-mi stă în puteri ca să-l protejez. Sunt uimit de nevoia presantă de a-l lua în brațe și de a-l duce de-acolo; de a-l pune în mașină și de a-l duce la aeroport și de-acolo în primul avion acasă.

Acasă. America n-a mai fost casa mea de mai bine de 10 ani, și totuși sunt dintr-odată copleșit de dorul de casă. *Vom ajunge acolo în curând,* îi promit lui Dylan. O *să-ți facem rost de cei mai buni doctori și de cel mai bun tratament, și apoi o să te întorci acasă. Tu* te vei întoarce.

Las cheile de la mașină lângă pătuțul lui Dylan și mă duc în stația de taxiuri de lângă intrarea principală a spitalului.

— Kenilworth? O să vă coste 70–80 de lire, știți asta, da? mă întreabă taximetristul.

Îmi vine să-i răspund că e șofer de taxi, nu analistul meu financiar, în schimb mormăi că *e în regulă.* Omul încearcă nu foarte convingător să

poarte o conversație, apoi renunță și parcurgem drumul spre casă în liniște.

Nu sunt obișnuit să fiu acasă de unul singur. Din octombrie încoace, abia dacă am trecut pe-aici. Timpul meu se împarte între hoteluri, avioane și mașini, între holurile sterile și secțiile de la spital. Dacă sunt acasă e ca să dorm sau ca să fac rapid un duș și să mă schimb după un zbor lung.

La etaj, ușa de la camera lui Dylan este deschisă și o închid fără să mă uit, fără să verific. Știu că Pip intră aici. Stă în fotoliul pentru alăptat și pornește caruselul, se uită la pătuțul gol și și-l imaginează cu un copil în el.

Din când în când, Pip îmi cere să-i aduc ceva din încăperea aceasta. O salopetă curată, o jucărie, o carte preferată. Trebuie să-mi fac curaj să intru și apoi, când o fac, mă duc direct la comodă, la cutia cu jucării, la bibliotecă. Nu mă uit în jur. Nu pot.

Mai sunt încă două camere la etajul lui Dylan; biroul, pentru când lucrez de-acasă, și camera de oaspeți, pentru vizitele mamei mele. Eu și Pip ocupăm dormitorul principal de la ultimul etaj. Mai este acolo și un dressing separat, cu dulapuri, și o baie cu două chiuvete și uși pe șină mai joase, acolo unde acoperișul în pantă se intersectează cu tavanul. Deschid una dintre ele și scot o valiză din spațiul înghesuit.

O pun pe pat și încep s-o umplu. Pantaloni scurți, pulovere, pantaloni, costume. Nu-mi dau timp să mă gândesc la ceea ce fac; dacă împachetez pentru o seară, o lună, pentru totdeauna. Nu-mi dau voie să gândesc deloc. Știu doar că în momentul acesta nu pot fi aici.

14. PIP

Uneori nu știi sigur dacă ai luat decizia corectă decât ulterior. Fie este clar imediat – ca și cum nici nu se putea altfel –, fie gândul zăbovește, țepos și diform, într-un colț al minții tale. *Nu e bine – ai făcut o alegere greșită.*

Așa am simțit și eu când Max i-a spus doctoriței Khalili că vrem ca Dylan să continue tratamentul.

Nu e bine.

În timp ce Max vorbea, m-am gândit la Bridget și la mama ei. M-am gândit la ce anume face viața să fie viață. M-am gândit la cât de mult îl iubesc pe Dylan și cum i-aș curma suferința într-o clipă dacă aș putea.

Și atunci mi-am dat seama că, de fapt, aș putea. Că aș putea să fac asta pentru el.

Dacă Dylan moare, eu voi suferi pentru totdeauna. Dar pentru el suferința se va fi terminat. Fără durere, fără medicamente, fără otrava care-i picură în trupul fragil. Fără neplăcerile nedemne ale dependenței totale de alții pentru fiecare nevoie, pentru fiecare mișcare.

Știam că Max va pleca de la STIP. Pot să număr pe degetele de la ambele mâini de câte ori ne-am certat, dar toate disputele s-au încheiat cu Max plecând și întorcându-se când s-a liniștit și a avut ocazia să se gândească mai bine la felul cum stăteau lucrurile.

— E enervant, am spus eu odată. Ești atât de hotărât și încăpățânat să ai tu ultimul cuvânt!

Max s-a arătat surprins.

— Nu e vorba deloc despre așa ceva… o fac pentru că mi-e teamă să nu spun ceva ce voi regreta după aceea, ceva ce nu meriți.

Așa că nu sunt surprinsă să găsesc cheile de la mașină lângă pătuțul lui Dylan și, în toiul evenimentelor îngrozitoare de astăzi, faptul că lui Max îi pasă suficient cât să nu mă lase aici blocată

mă face să mă simt mai bine. În camera de relaxare s-a uitat la mine de parcă mă ura. Are nevoie de spațiu, atâta tot.

În mod reflex, pe drumul spre casă ascult *Cum o cresc pe B,* dar nu pot să-i aud vocea lui Eileen fără să-i văd chipul atunci când a pomenit despre o viață alternativă – una în care nu ar fi dus sarcina până la capăt –, așa că închid radioul.

Când ajung acasă, aleea pentru mașini este liberă. Max a plecat cu mașina mea. O presimțire încolțește în adâncul meu, crescând atât de repede și cu atâta forță că până în clipa în care reușesc să intru în casă nu-l strig, nici nu-l caut în bucătărie, alerg sus în dormitorul nostru și văd locul gol de pe noptiera lui, acolo unde își ține cărțile, ochelarii de citit, ceasul deșteptător argintiu pe care nu și-l ia niciodată în călătoriile de afaceri. Umerașe goale zornăie în șifonierul lui.

Îl sun pe telefonul mobil. E închis. Îi trimit un mesaj, degetele mele ezitând pe tastatură, în timp ce mă gândesc ce să-i scriu. Ce aș vrea să spun este *M-ai părăsit?* dar întrebarea este redundantă. Mă rezum la: Te rog, sună-mă.

Nu sună. Trimite un mesaj, o oră mai târziu, când stau în bucătărie uitându-mă la cuptorul cu microunde în care se încălzește un castron cu supă pe care știu că trebuie să-l mănânc.

M-am cazat la un hotel.

Te întorci?

Întreb. Urmăresc punctulețele care clipesc pe ecran și care îmi indică faptul că scrie ceva și-mi dau seama că, orice ar vrea să spună, e mai lung decât un simplu *Da.* Mă uit la desenele prinse pe frigider. Petale pictate cu degetele într-un lan de floarea-soarelui; frunze de toamnă pe o farfurie de carton modelată să arate ca un dovleac; un om de zăpadă din vată cu un fular făcut dintr-un șervețel. Toate aduse cu grijă acasă de la grădiniță de un băiețel mândru nevoie mare. *Uite, mami! Dylan pictat! Dylan desenat!* Durerea îmi sfredelește

pieptul când telefonul bâzâie anunțând răspunsul lui Max.

Doar dacă te-ai răzgândit.

Cum s-a întâmplat una ca asta? Cu un an în urmă eram o familie fericită. Săptămână trecută pe vremea asta, eu și Max eram uniți, sărbătorind faptul că Dylan respira din nou singur, plini de speranță pentru viitor. Și acum… Chiar va trebui să aleg între soțul și fiul meu?

Pe frigider sunt cinci desene. Doar cinci. I-am mai trimis câteva mamei lui Max, la fel și părinților mei. Un dosar cu alte câteva sunt în biroul lui Max, un desen solitar rămas în portbagajul mașinii mele. 40? 50? Și restul, aruncate fără prea mare grijă în cutia pentru materiale reciclabile la sfârșitul fiecărei săptămâni.

— Totuși, nu e chiar Van Gogh, i-am spus lui Max, domolindu-mi sentimentul de vinovăție cu un zâmbet larg și un pahar de Pinot Noir.

Am ridicat capodopera din ziua aceea… stropi de culoare împrăștiați printr-un pai.

— Ai dreptate, a spus Max, cu un ochi critic la desen. E mai degrabă Jackson Pollock.

Am pus desenul la coș și am îndesat un ziar deasupra lui așa încât Dylan să nu-l vadă.

— Nu putem păstra chiar tot.

Îmi rețin un suspin. Ceva se strânge în mine, încet și insistent, apoi din ce în ce mai rapid și mai greoi. Vină și furie, și rușine, și durere. De ce nu am păstrat tot? Toate desenele lui Dylan. Fiecare pană pe care a cules-o la fiecare plimbare, fiecare pietricică peste care și-a trecut degetele și pe care a examinat-o cu ochii mari, uitându-se la ceva ce eu uitasem de mult cum se privește. De ce nu le-am păstrat?

Îi scriu încă un mesaj lui Max.

Vreau doar ce-i mai bine pentru Dylan.

Răspunsul lui vine aproape instantaneu.

Și eu la fel.

Mă trezesc de multe ori în timpul nopții, otrăvită de vise cu Dylan într-o barcă și o furtună care îl poartă din ce în ce mai departe pe mare. Mă trezesc plângând, căutând ceva în spațiul gol de pe partea de pat a lui Max. La spital mă uit prin parcare după Zafira mea albastră și nu știu dacă mă simt ușurată sau dezamăgită că nu o văd. Petrec mai mult timp decât de obicei ca să mă spăl pe mâini, nesigură dacă Max este totuși aici până la urmă, întrebându-mă dacă asistentele au vorbit despre noi.

— ’Neața!

Cheryl e la fel de veselă ca întotdeauna. Abia mă pot abține să întreb dacă l-a văzut cumva pe Max.

— I-am pus canula nazală. Semnele vitale au fost foarte oscilante peste noapte, așa că e doar ca să-l ajutăm puțin.

Un tub îngust de plastic transparent îi înconjoară capul lui Dylan, două găuri mici eliberând un fir subțire de oxigen în ambele nări.

— Pari obosită, spune Nikki. O noapte grea?

Dau din cap și mă așez lângă patul lui Dylan. Aș vrea să trag perdelele în jurul nostru, dar mi se pare nepoliticos. Nu știu de ce-mi pasă, dar îmi pasă.

— Max e iarăși plecat?

— Da.

Îmi scot lucrul de tricotat din geanta de sub scaunul meu, chiar dacă nu m-am atins de el de vreo săptămână și nu vreau s-o fac nici acum.

— Trebuie să fie grozav să călătorești atât de mult.

Nici urmă de femeia agitată care a venit cu Liam în ziua aceea. Acum s-a obișnuit cu atmosfera de la STIP, își pune prânzul în frigiderul din camera destinată aparținătorilor și notează sugestii în caietul pentru ceilalți părinți.

— Și totuși, se spune că nu apuci să vezi decât interioarele camerelor de hotel și aeroporturile, nu-i așa? Unde este de data asta?

— Boston, spun fără să mă gândesc și pulsul mi se accelerează imaginându-mi cum ar fi dacă Max

ar intra acum.

Ce proastă sunt, ar trebui să spun, *cred că nu m-am uitat bine în orarul lui…* Dar șirul gândurilor mele se întrerupe brusc când Liam scoate un sunet. Un sunet firav, nu chiar un geamăt, dar în mod sigur mai mult decât o respirație.

— Ai auzit?

Vocea lui Nikki e pițigăiată de emoție. Se ridică, iar picioarele scaunului ei zgârie podeaua. Cheryl a făcut deja câțiva pași ușori din partea cealaltă a încăperii și se apleacă deasupra lui Liam. L-au scos de pe ventilator alaltăieri, trupul lui eliminând treptat medicamentele care-l mențin sedat. *Un joc al așteptării,* mi-a spus Nikki, încercând să fie curajoasă, iar eu am strâns-o de braț. *Știu, l-am jucat și eu, am primit echipamentul.*

Liam geme din nou – sunetul inimitabil scos de un copil care se trezește –, iar Nikki își înăbușă un hohot de plâns.

— Sunt aici, iubitule, mami e aici.

Mă ridic și trag perdelele care despart patul lui Liam de al lui Dylan și murmur *Ca să aveți puțină intimitate,* dar nimeni nu aude, pentru că de partea cealaltă a perdelei se spune doar *Se trezește, chiar se trezește!* și Liam tușește, și Cheryl o cheamă pe Yin să-i dea puțină apă, *doar înghițituri mici… nu prea repede,* iar aici, de partea aceasta a perdelei, băiatul meu este tăcut, nemișcat și palid, iar eu nu mai pot, pur și simplu nu mai pot.

Ies din spital, mă sprijin de un perete, respir întretăiat și dureros, ca și cum aș fi alergat. Nu mi-am luat haina cu mine, dar chiar și-așa o iau din loc, simțind nevoia să-mi limpezesc gândurile înainte să intru din nou. Mă îndrept spre șirul de magazine aflat la două străzi distanță și merg fără țintă prin supermarketul micuț, umplându-mi coșul cu tot felul de gustări pentru camera destinată aparținătorilor. Coada de la casa de marcat șerpuiește, întinzându-se până la raftul cu conserve, așa că mă duc la casele cu autoplată.

— E chiar *aici!* murmur, trecând o sticlă cu apă prin scanner pentru a treia, a patra oară. Efectiv te uiți la ea!

O femeie de la casa alăturată chicotește.

— Mă bucur că nu sunt singura care vorbește cu chestiile astea.

Zâmbesc, scanând în continuare produsele și punându-le apoi în sacoșa de cumpărături din dreapta.

— Vă rog să puneți produsul în sacoșă, spune mașinăria, la o secundă după ce am pus deja un pachet de biscuiți.

— *Este deja* în sacoșă.

Un nou chicotit de solidaritate din partea femeii de lângă mine, care aproape și-a terminat cumpărăturile și tastează codul PIN.

— Vă rog să puneți produsul în sacoșă.

Mă gândesc la Liam și mă întreb dacă s-a ridicat deja, dacă e destul de treaz cât să vorbească. Iau pachetul de biscuiți și-l mai pun încă o dată în sacoșă.

— Vă rog să puneți produsul în sacoșă.

Mă întreb dacă Dylan a observat că am plecat, dacă e confuz, dacă îmi simte lipsa. Mă cuprinde un sentiment de vinovăție.

— E deja în afurisita de sacoșă! spun și trântesc biscuiții atât de tare, că aud cum se sfărâmă.

De data asta, femeia de lângă mine nu mai chicotește.

— Vă rog să puneți produsul în sacoșă.

Pe frunte îmi apar picături de sudoare, lacrimi de frustrare mi se adună în ochi și-mi curge nasul. Iau biscuiții și-i țin în pumnul strâns, ridic brațul sus și-i trântesc în punga de cumpărături iar, și iar, și iar, în timp ce spun fiecare cuvânt din ce în ce mai tare.

— Produsul! Este! În! Afurisita! De! Sacoșă!

Sunt vag conștientă de prezența celor din jurul meu, de hârâitul unei stații de emisie-recepție și de un *Ești bine, drăguțo?* și o mână fermă pe brațul meu.

Dau mâna aceea la o parte și fac un pas în spate. Aerul freamătă de șoapte și priviri furișe, coada de la casă deformată de curioși care fac un pas în față să vadă mai bine. Femeia care nu mai chicotește se uită repede în altă parte când o surprind holbându-se la mine.

Mâna care m-a atins era a unui bărbat în costum negru și vestă fosforescentă, cu o stație de emisie-recepție prinsă la centură. Pare nesigur și cred că trebuie să fie mai degrabă obișnuit să aibă de-a face cu oameni care fură din magazine și cu minori care vor să se dea mari decât cu femei de 35 de ani care au căderi nervoase la casa de marcat automată. Îmi aranjez mai bine cureaua genții pe umăr, ridic bărbia mai sus și plec. Sunt înapoi la spital înainte să-mi dau seama că încă mai țin în mână pachetul de biscuiți.

— Soțul dumneavoastră vine astăzi?

Doctorița Khalili n-are de unde să știe că Max și-a petrecut noaptea la hotel, dar vocea ei este așa de amabilă, de parcă ar ști. E trecut de prânz și nu am primit niciun semn de la Max. După explozia inițială de entuziasm, Liam stă din nou nemișcat, cu Nikki lipită de el. Așteptând, așteptând.

— Nu… nu sunt sigură, ezit eu. Ce se va întâmpla dacă el… dacă nu putem ajunge la un acord?

— Nu sunteți singurii părinți care au păreri diferite pe parcursul tratamentului, spune doctorița Khalili. Noi vă putem oferi mediere – vă recomandăm pe cineva independent care vă poate ajuta să luați o decizie cu care să fiți mulțumiți amândoi și apoi…

— Asta nu se va întâmpla.

Nu vreau s-o întrerup, dar ea nu-l cunoaște pe Max, nu știe cât de mult a studiat despre cazul acesta, cât de implicat este.

— Așadar, care sunt următorii pași? întreb cu mai multă autoritate decât am, de fapt.

Doctorița Khalili ezită. Pentru o clipă, două linii se formează deasupra punții nasului ei, înainte să adopte o figură mai neutră.

— În cazul puțin probabil în care nu reușim să obținem o înțelegere, îi va reveni Casei de Asigurări sarcina de a face o recomandare și – dacă se ajunge acolo – să ceară apoi părerea unei instanțe ca să meargă mai departe cu varianta de tratament.

Mă uit la doctorița aceasta care îl cunoaște pe fiul meu de cinci luni de zile și care, cu toate acestea, nu l-a văzut niciodată alergând sau nu l-a auzit vorbind. Știe cu mult mai mult decât mine despre operația prin care a trecut Dylan, despre medicamentele pe care le ia, despre cât de afectat îi este creierul, care, pentru ochiul meu neantrenat, este un conglomerat de masă întunecată pe o radiografie. Am văzut-o cum s-a îndreptat de spate cu atenție când Max a vorbit despre terapia cu fascicul de protoni; am văzut sclipirea plină de respect din ochii ei. A impresionat-o… Max impresionează pe toată lumea. Am aceeași putere de convingere ca a lui Max, dar nu am și puterea lui de a face oamenii să se comporte într-un anumit fel. Nu-mi pot susține decizia cu cifre și date concrete, ci doar cu inimă și instinct și certitudinea dureroasă și absolută că acesta este cel mai uman lucru pe care-l pot face pentru fiul meu.

Pot să mă încred că doctorița aceasta va lua decizia corectă?

Și ce se va întâmpla cu mine și Max dacă o va face?

15. LEILA

— Nu vă putem mulțumi îndeajuns, domnișoară doctor Khalili!

Leila îi zâmbește lui Darcy, care gângurește fericită și întinde niște brațe grăsuțe ca să prindă ochelarii lui Alistair. Fetița poartă o salopetă elastică ce are imprimat pe ea sloganul *Doi tați sunt mai buni decât unul singur.* Au trecut două zile de când am stat cu părinții lui Dylan în camera de relaxare, două zile de când atmosfera din secție a fost încărcată de tensiune. Veștile bune ale zilei de azi sunt binevenite.

— Am vrea să ne arătăm cumva recunoștința, spune Tom. Avem o casă în Antigua…

— Aer condiționat, intervine și Alistair, piscină infinity, vedere spre ocean…

— …și ne-am bucura tare mult dacă ați folosi-o. Luați și un prieten sau pe minunata dumneavoastră mamă, poate?

Leila se gândește cum ar fi să dea peisajul cenușiu și ploios din Birmingham pentru două săptămâni sub soarele din Caraibe; se gândește la Habibeh, tremurând în hanoracul ei gros.

— E foarte generos din partea dumneavoastră, vă mulțumesc. Dar nu pot accepta.

— Sigur, este…

— Politica spitalului, spune Leila amabil. Ca să fie siguri că tratăm pe toată lumea la fel.

Cei doi bărbați par dezamăgiți, iar Leila simte că a fost cumva nepoliticoasă.

— Există însă o organizație caritabilă, numită Prietenii STIP, spune ea. Sunt sigură că s-ar bucura nespus de o vacanță pe care s-o ofere ca premiu la următoarea lor tombolă, dacă puteți lua în considerare…?

Înainte să apuce să termine de vorbit, amândoi bărbații dau din cap, confirmând cu entuziasm.

— Ne-ar bucura foarte mult.

Leila zâmbește.

— Vă mulțumesc foarte mult. Strâng bani pentru un defibrilator nou. Casa de Asigurări nu are buget să-l înlocuiască pe cel vechi până la noul exercițiu financiar.

— Dar este îngrozitor!

— Există unul în sala de operații și încă unul la secția Tratament și Monitorizare Intensivă, dar în mod cert nu este de-ajuns. Dacă ajutați organizația, ar fi cel mai bun mesaj de recunoștință pe care ni l-ați putea trimite.

Leila merge cu cei doi Bradford până la capătul coridorului. Sub un impuls de moment, îi îmbrățișează pe amândoi când își iau la revedere. Când se întoarce înapoi în secție, o vede pe Pip Adams uitându-se la ei din Salonul 1. Doare, Leila știe asta, să vezi copilul altcuiva care sosește aici și apoi pleacă, în timp ce al tău rămâne nemișcat și bolnav. Max Adams este și el aici, dar ceva s-a întâmplat – o schimbare în relația lor –, care a răspândit în toată secția o atmosferă de stânjeneală.

Pip – sau Max – a mutat cele două scaune de lângă pătuțul lui Dylan așa încât, în loc să stea unul lângă altul, sunt despărțite de pat, ceea ce înseamnă că toate conversațiile între cei doi se poartă printre barele de la pat.

— Oricum, abia dacă-și vorbesc, mi-a spus Cheryl de dimineață. În dimineața asta el i-a spus *Trebuie să trec pe la apartament mai târziu.*

Când Leila a părut că nu înțelege, Cheryl a ridicat din sprâncene:

— Pe la *apartament.* Nu pe *acasă,* ci pe *la apartament.* Cred că s-au despărțit.

Leila e tristă. Ar vrea să le poată spune celor doi Adams că totul va fi bine, că acesta este cel mai îngrozitor, cel mai teribil lucru care li se va întâmpla, dar că, într-o bună zi, vor fi în stare să râdă din nou. Că muntele care s-a ridicat între ei și care pare insurmontabil poate că nu se va dărâma, dar ei vor învăța să-l urce. Se vor întâlni din nou, în

vârf, și se vor uita în urmă la urcușul lor și li se va părea imposibil, dar cumva vor fi acolo.

Nu le poate spune asta. Nu este sarcina ei. Ea are o meserie de făcut, iar astăzi trebuie să ducă la capăt cea mai dificilă sarcină pe care o are de când a devenit doctor. Se uită la peretele din spatele pupitrului asistentelor, unde tabla mare de plută este acoperită cu fotografii și scrisori de mulțumire. Fotografii de la școală, instantanee din vacanțe, poze de la ceremonii de absolvire. Fotografii făcute profesionist, cu toată familia stând pe burtă, într-un studio foto, râzând. Pușți schiind, lovind mingi de fotbal, călărind. Pușți care joacă baschet aflându-se în scaune cu rotile; care aleargă, deși au proteză în locul unui picior. Copii care au sfidat pronosticurile, ale căror vieți au atârnat în balanță în acest spital, ai căror părinți au stat chiar în această încăpere și au ascultat un doctor care le spunea că este posibil ca fiul sau fiica lor să nu supraviețuiască. Și totuși au făcut-o.

Astăzi, Leila trebuie să le spună lui Pip și lui Max Adams că spitalul a făcut o recomandare oficială referitoare la calea de tratament pe care trebuie s-o urmeze fiul lor. Trebuie să le ofere ocazia să se pună de acord cu recomandările făcute și apoi, dacă oricare dintre părinți nu este de acord, trebuie să-i informeze că va fi intentată o acțiune legală de către Casa de Asigurări.

Înainte de întâlnire are o pauză, un moment rar de respiro de 20 de minute, în care ar avea timp doar să meargă până la sala de mese și înapoi, fără să mai aibă timp să mai și cumpere ceva. În loc să facă asta, se duce în biroul lui Nick, unde bea pe nerăsuflate un ceai făcut cu fierbătorul pe care-l ține în dulap.

— S-ar putea să se pună de acord, spune Nick.

— N-o vor face.

— Atunci, ai sprijinul Casei de Asigurări, zice Nick și se uită la ea. Nu ești singură în toată povestea asta.

Dar Leilei așa i se pare. Printre nenumăratele pachete cu mâncare pe care Habibeh le-a pregătit pentru ea, este și unul plat, învelit în folie de plastic. Leila zâmbește. *Tahdig.* Felul în care se gătește orezul în stil persan face ca pe fundul cratiței să rămână o crustă crocantă – o delicatesă despre care Leilei i se reamintea că trebuie împărțită cu musafirii atunci când era copil. Rupe bucata de *tahdig* în două și îi dă lui Nick o parte.

— Trebuie să ascunzi pașaportul mamei tale. Chestia asta e incredibilă.

— E destul de bună.

Leila simte că dragostea mamei ei și încurajările lui Nick o ajută. O sună pe Ruby când se îndreaptă din nou spre secție.

— Am vrut să te sun mai devreme. Îmi pare rău că am întârziat la ziua ta. Îmi pare rău că m-am răstit la tine.

Ruby nu a fost niciodată o persoană ranchiunoasă.

— Păreai stresată… mi-am făcut griji pentru tine.

— Eu sunt întotdeauna stresată, încearcă Leila să glumească.

— Nu așa. Ce se întâmplă?

Leila îi povestește lui Ruby câte ceva din ce se petrece, iar Ruby o ascultă în liniște și apoi spune *Iisuse, e îngrozitor* și *Eu aș fi praf* și *Nu știu cum te descurci,* și apoi Leila se trezește în fața intrării de la STIP și…

— Trebuie să închid.

— Sunt aici dacă ai nevoie de mine, da?

Sunt atât de mulți oameni care s-o prindă în cazul în care cade! Ajută puțin să știi asta, dar când bagă capul pe ușa Salonului 1 și le spune lui Max și Pip *Când sunteți gata…* și când merge cu câțiva pași înaintea lor, pe coridorul lung, ca să stea din nou împreună în camera de relaxare, are impresia că nu s-a simțit niciodată mai singură.

— Nu.

Max Adams este cuprins de un fior care-l face să pară că tremură, chiar dacă stă nemișcat.

— Nu vă las să faceți asta.

— Știu că asta este cea mai proastă veste pe care o puteați primi, spune Leila. Am analizat îndeaproape cazul lui Dylan și, chiar dacă suntem de acord că terapia cu fascicul de protoni îi poate reduce tumoarea, nu credem c-o va eradica în totalitate.

— Așa că o lăsați să crească? întreabă Max. Până îl omoară!?

— O să punem la punct un plan de tratament paliativ ca să gestionăm situația și durerile lui Dylan, și…

— E vina ta, spune Max întorcându-se spre Pip, care a ascultat în liniște rezumatul pe care Leila li l-a făcut după întâlnirea cu directorul medical al spitalului. Decizia era a noastră. *A noastră.* Și apoi tu te-ai răzgândit, iar acum… spune și se oprește, frecându-și fața cu ambele mâini.

— Direcția pentru Protecția Copilului va numi un tutore independent pentru Dylan, spune Leila. Acesta va nominaliza un avocat pentru el, continuă ea, uitându-se la Pip și la Max. Amândoi veți participa la aceste proceduri și veți avea dreptul să vă pregătiți dosarul.

— Va trebui să ajungem în instanță? întreabă Pip uimită. Unul contra celuilalt?

Leila își alege cuvintele cu grijă.

— Spitalul a depus o cerere pentru obținerea unei hotărâri judecătorești care să-l împiedice pe Dylan să părăsească spitalul St. Elisabeth și să primească orice alt tip de tratament în afară de cel paliativ. La orice moment, cererea poate fi retrasă…

— Așadar… încearcă Max să spună, dar Leila insistă.

— …dacă amândoi vă dați consimțământul pentru acest plan de tratament, termină ea ce are de

zis.

În încăpere se lasă liniștea, fiecare dintre cei trei gândindu-se la ce înseamnă asta pentru Dylan. Pentru ei.

— Atunci vă aștept la tribunal, spune Max și îi aruncă o privire soției sale, iar Leila se întreabă dacă Pip poate să vadă durerea din ochii lui sau dacă aceasta este suficient de bine mascată de furia din glas. Pe amândouă!

Leila simte că-i bubuie capul. A stabilit să se vadă cu Jim la 8:30 și se gândește să anuleze, dar este deja 8 seara și nu vrea să fie genul de persoană care procedează astfel. Se întâlnesc la King's Arms.

— Un sifon cu lămâie, vine imediat.

Jim face o reverență teatrală și dispare la bar. Leila vede masa la care a stat cu Nick în seara petrecerii lui Ruby și simte un val de jenă când își amintește cât de delicat a refuzat el sugestia ei de a-și petrece seara împreună.

Jim reapare cu o halbă de bere și cu băutura răcoritoare a Leilei.

— Așadar, Khalili, zi-mi punctele principale ale zilei tale. Cel mai prost moment, cel mai bun moment. S-auzim!

Vorbește ca și cum s-ar adresa unei mulțimi – plin de energie și cu chef de glume – și Leila se întreabă dacă în timp chestia asta poate deveni obositoare. Dacă se oprește vreodată. Oricum, nu se poate stăpâni să nu zâmbească.

— Cel mai bun moment? spune Leila și ridică paharul. Un pahar după serviciu.

— Asta este cel mai bun moment? Vai, trebuie să fi avut o zi de-a dreptul groaznică, zâmbește larg Jim, dar vocea i se înmoaie când vede figura Leilei. Of, tu chiar ai avut o zi groaznică, nu-i așa?

Leila dă din cap că da.

— Vrei să vorbești despre asta?

— Nu e mai rău decât de obicei, adică… se chinuie ea să găsească vorbele potrivite și-l fixează

cu privirea. Pacienții mai și mor, nu? Pierdem oameni. Tot timpul. Dar… spune ridicând din umeri neconvingător, asta-i meseria.

— Asta nu înseamnă că e mai puțin dificil.

Fiecare soarbe din băutura lui. Leila se întreabă ce se va întâmpla cu Pip și Max.

— Părinții unuia dintre pacienții mei nu cad de acord în privința tratamentului fiului lor.

Jim dă din cap, căzând pe gânduri.

— Se mai întâmplă. Mai des decât crede lumea.

Se gândește la disputele din prima linie la care el, ca paramedic, e nevoit să asiste în fiecare zi. *Nu merge la spital… Ba da, merge! Mă duc eu cu el… Ba nu, mă duc eu! Nu-l atinge… Fă ceva!* Leila se întreabă dacă presupunerile ei cum că disputele în care se vede prins Jim sunt mai puțin grave pentru că sunt purtate de obicei pe stradă, într-un pub, în camera de zi a cuiva. Și el are de-a face în fiecare zi cu situații de viață și de moarte… poate mai des decât i se întâmplă Leilei. Dacă cineva înțelege prin ce trece ea acum, atunci Jim este acela.

— Pacientul suferă de o boală terminală.

Nu e nimeni la mesele de lângă ei, dar Leila vorbește oricum încet. Jim se încruntă uitându-se la halba lui și ascultă ce-i spune Leila.

— Recomandarea noastră este să aplicăm un tratament paliativ, pentru ultima etapă de viață. Mama este de acord. Tatăl, nu.

Jim ridică privirea.

— Și ce se întâmplă acum?

— Mergem în instanță, îi spune Leila, cu un profesionalism pe care nu-l simte. Și lăsăm judecătorul să decidă.

Tăcere, apoi Jim se lasă pe spate, sprijinindu-se de canapeaua capitonată.

— Am avut un Ordin de neresuscitare săptămâna trecută. Un bătrân. Stop cardiorespirator. Măcinat de cancer, când în spital, când acasă, și cred că se săturase. Fusese destul de clar ultima oară când a fost internat că nu mai voia să fie resuscitat dacă

avea să se întâmple din nou, iar soția lui știa chestia asta.

Jim ia o gură din băutura lui, apoi pune cu atenție paharul înapoi pe masă.

— Doar că atunci când s-a întâmplat, femeia ne-a cerut să-i salvăm viața.

— Și ce-ați făcut?

— Am făcut în așa fel încât să nu aibă dureri și l-am lăsat să moară, spune Jim, apoi se oprește. Iar soția lui m-a făcut criminal, și chiar dacă mă uitam la Ordinul de neresuscitare semnat de bărbatul a cărui mână o țineam, o mică parte din mine tot s-a simțit așa.

— Îmi pare rău.

Jim ridică din umeri.

— Cum ai zis și tu, face parte din meserie, nu?

Trec apoi la subiecte mai ușoare – unde a crescut fiecare dintre ei și ce i-a adus la Birmingham. Jim are talent la a mima lucruri, iar Leila râde atât de tare de impresiile lui cu privire la colegii comuni, încât simte că o doare într-o parte. Mai beau ceva, apoi încă un pahar și când Leila se uită la ceas e șocată să descopere că s-a scurs toată seara.

— Ar trebui să mai facem chestia asta, spune Jim când pleacă amândoi de la pub.

În seara asta, Leila s-a simțit bine. Timp de trei ore, a râs, a vorbit și s-a gândit la viața de dincolo de STIP, de dincolo de propria ei existență. Dar în timp ce pedalează către casă, simte din nou cum o apasă o greutate pe umeri și se gândește la Pip, la Max și la Dylan, și i se strânge inima.

Ca majoritatea iranienilor, Leila are două rânduri de perdele la geamurile de pe fațada casei. Unele grele, cu model, care să protejeze în seri friguroase, și un rând diafan, cu borduri aurite, pentru intimitate. Ambele sunt trase, dar când Leila își sprijină bicicleta de balustradă și pune casca de duș înflorată peste șa, aude sonorul canalului de cumpărături și sunetul firav al vocii prezentatoarei

perorând liric despre niște accesorii. Un aspirator? Robot de bucătărie? Leila intră în casă.

— *Leila, joon!* Am făcut *torshi.*

Leila nu trebuie să se uite ca să-și dea seama că dulapurile ei sunt pline cu conserve de legume – conopidă, morcovi, țelină – murate în oțet acrișor și iute.

— A trecut Wilma pe-aici? Îmi spune că tot încearcă să te vadă, dar nu dă de tine.

Leila știe, desigur, că Wilma n-are cum *să nu dea* de Habibeh, pentru că Habibeh în continuare n-a ieșit din casă. Mama ei se uită în altă parte, aparent dezgustată de ceea ce Leila își dă acum seama că este un fel de aparat pentru lifting facial la domiciliu.

— Așadar, numai patru minute pentru o piele mai fină, cu o elasticitate sporită și care arată în mod vizibil mult mai tânără. Unde mă înscriu?

Prezentatoarea râde melodios. Leila simte cum o cuprinde un val de frustrare. Din cauza mamei ei, pentru că ignoră încercările Wilmei de a se împrieteni. Din cauza canalului de cumpărături, pentru seducțiile sale superficiale.

— Se poate. Cred c-am auzit pe cineva la ușă, dar aveam șalul sus și până când am ajuns… zice Habibeh, ridică ambele mâini și apoi ridică din umeri.

— *Maman!* zice Leila, apoi ia telecomanda și închide televizorul.

Habibeh scoate un sunet dojenitor.

— Sunt sigură că e o femeie drăguță, dar vorbește farsi? Nu, nu vorbește. Eu vorbesc engleză? Nu, nu vorbesc. Ți-am spus, Leila, sunt fericită aici. Gătind, uitându-mă la canalul de cumpărături.

Se oprește. Se înmoaie. Pentru că este, la urma urmelor, mamă.

— Ce s-a întâmplat, *Leila joon*?

Leila îi povestește despre Dylan Adams. Despre procesul care le va destrăma viețile părinților lui

mai mult decât a făcut-o deja boala fiului lor.

Habibeh cuprinde capul fiicei ei în palme, degetele sale mari făcând cercuri pe tâmplele Leilei.

— Ești o fată bună, Leila, și un doctor bun. Poți face numai ce consideri tu că este just.

Și Leila o lasă pe mama ei s-o țină în brațe ca și când ar fi din nou copil.

16. MAX

Șezlonguri gri de plasă sunt înșirate ordonat pe fiecare latură a piscinei hotelului, iar pe fiecare dintre ele este pus un prosop rulat cu grijă. Dintr-un jacuzzi aflat într-un colț se ridică aburi. În ultimele două săptămâni am fost primul în piscină în fiecare dimineață la ora 6, ușurat că pot să încetez să mă mai prefac că dorm și că pot să umplu cumva orele acestea redundante înainte ca restul lumii să se trezească. Înot și alerg și muncesc suficient cât să-l țin pe Chester departe de mine; așteptând să treacă timpul până la momentul în care mă pot concentra pe singurul subiect care contează: Dylan.

Stau, cu degetele de la picioare îndoite, pe marginea piscinei. Plăcile ceramice de pe fund sunt negre, dând apei un aspect întunecat, ca de oglindă. Mă aplec în față și pentru o clipă simt cum mă dezechilibrez, ajungând în punctul din care nu mai există cale de întoarcere. N-aș putea să mă mai răzgândesc acum nici dacă aș vrea. Tai apa cu o săritură rândunică care mă duce atât de aproape de fund, încât mai că-l ating cu burta.

Nu am voie să-l vizitez pe Dylan până la 3, o restricție care mă scoate din sărite de fiecare dată când îmi vine în minte.

— Trebuie să mă gândesc și la ceilalți pacienți, mi-a spus doctorița Khalili.

Nu ne-am certat. A fost doar o conversație mai aprinsă când Pip a îndrăznit să spună că-l *târâi pe Dylan prin tribunale,* iar eu i-am amintit că ea a fost cea care a început toată povestea asta, că ea a dat înapoi după ce hotărâserăm ceva și a obligat spitalul să ia partea unuia dintre noi, și ne-am uitat lung unul la celălalt, întrebându-ne cine eram… cum am ajuns în punctul acela?

— Vă rog, domnule Adams!

Doctorița Khalili ne-a invitat în camera de relaxare, dar eu nu m-am mișcat din loc. Am privit

fix pe coridorul de afară, unde un inginer monta un defibrilator nou pe perete și m-am străduit să alung lacrimile pe care nu am vrut să le las să curgă în fața ei. Urăsc camera de relaxare. Urăsc mulțimea de pliante împrăștiate pe măsuța de cafea și cutia cu șervețele, atent plasată ca să-ți ștergi, chipurile, durerea. Urăsc faptul că cineva s-a gândit în mod expres că niște perne viu colorate s-ar putea prin cine știe ce metodă să facă un părinte îndurerat să se simtă mai bine. Urăsc sticla groasă, texturată, de la geamul ușii, estompând granița dintre veștile bune și veștile proaste. Urăsc toate astea.

— Poate că dacă dumneavoastră și doamna Adams l-ați vizita pe Dylan separat ar fi mai simplu pentru personalul medical, a spus doctorița.

Am dat s-o contrazic, dar ea nu terminase.

— Și pentru Dylan.

Am acceptat restricția – cum aș fi putut altfel? – și de la 3 după-amiaza și până la miezul nopții timpul meu petrecut cu Dylan este întrerupt doar de necesitatea de a suna pe cineva înapoi la telefon sau de a răspunde la un e-mail în timp ce pregătesc procesul care îl va ține în viață.

Ochelarii de înot pe care i-am împrumutat de la fata care stătea la recepție și căsca sunt zgâriați și mătuiți de-atâta purtat. Urmez linia distorsionată de plăci ceramice de pe fundul apei și, pe măsură ce valurile generate de scufundarea mea se estompează, încep să înot… o mișcare, apoi încă una. Fără să respir.

Când aveam 10 ani, puteam să-mi țin respirația pe o distanță de aproape 50 de metri. Mergeam la orele de înot în fiecare sâmbătă și, când terminam antrenamentul, ne mai prosteam și noi. O vreme chestia asta cu ținutul respirației a fost la modă. Eram doar doi care puteam să ne ținem respirația pe toată lungimea de 50 de metri a bazinului; eu și o fată pe nume Blair, care pe-atunci locuia lângă casa noastră și care a câștigat competiția la stilul fluture la campionatul național de juniori.

Acum simt cum plămânii mi se contractă înainte chiar ca vârfurile degetelor de la mâini să ajungă la ceva distanță de peretele bazinului. Nu mi-am numărat mișcările, dar piscina asta n-are cum să aibă mai mult de 25 de metri. Îmi țin bărbia în piept cât fac o rostogolire, apoi continui cu o mișcare care ar trebui să fie fluidă și lină. Doar că-mi arde pieptul și bâjbâi după ceva de care să mă țin, împingând cu un singur picior, ieșind de pe culoarul meu imaginar. Sunt dat peste cap și nu am aer, ies la suprafață și mă ridic în picioare în același timp, trăgând cu nesaț aer în piept și tușind.

— Sunteți bine?

E fata de la recepție. Stă lângă vestiar, cu o grămadă de prosoape în mână.

— Sunt bine.

Jenat de faptul că am avut și public, încep să înot din nou, tăind apa lină cu mișcări sigure, clare, rotindu-mi corpul într-o parte la fiecare trei mișcări, ca să iau o gură de aer. Încă îmi ard plămânii. Cred că s-au întâmplat multe de când aveam 10 ani.

Am început lecțiile de înot cu Dylan când avea trei luni. Pip considera că era prea mic, dar lui îi plăcea la nebunie. Un adevărat împătimit al apei. Avem o poză cu el sub apă, cu ochii larg deschiși, cu brațele întinse spre mine. Îl duc la înot sâmbătă dimineața și apoi stăm la cafeneaua din centrul sportiv și înmuiem foitaje cu unt în ciocolată caldă. Îl duceam. Simt o presiune în piept care n-are nicio legătură cu respirația mea și apoi o durere insuportabilă care mă face să mă întreb pentru o clipă dacă nu cumva fac un infarct. Mi se încețoșează privirea, dar nu e de la zgârieturile de pe ochelarii de înot, ci pentru că mi se umplu ochii de lacrimi. *Dylan.* Ascuns sub apă, las aerul care mi-a mai rămas în piept să iasă în suspine grele, zgomotoase și, pentru că simt cum presiunea se mai micșorează puțin, continui.

Mai înot încă 20 de lungimi de bazin tot așa, hohotind de plâns sub apă. Îmi scot ochelarii de

înot când am senzația că e mai multă apă în ei decât afară și înot mai repede și cu mai multă forță, iar ochii mă ustură din cauza clorului. Pe o lungime de bazin, 20 de mișcări. Apoi 18. Apoi 15. Când termin, mă țin de margine, mă ridic sprijinindu-mă în brațe și, preț de o clipă, acestea mă dor când simt mușchii cum se întind, dar apoi mă împing în sus afară din bazin și mă duc să mă îmbrac. Trebuie să prind trenul.

Avocata mea, Laura King, are biroul în Londra și mă taxează cu 210 lire pe oră. Poartă un inel cu diamante tăiate în briliant și mă întreb câte ore de muncă reprezintă. O zi întreagă? Două? Biroul ei este mare, cu o masă din lemn de nuc curbat și două canapele, așezate una în fața celeilalte, unde stăm noi acum. Un bărbat cu părul prins hipsterește în coc ne servește cu cafea și pune pe masă o tavă cu minicroasanți.

— Nu știam dacă ați luat micul dejun, spune Laura.

Poartă un costum cu pantaloni de culoare neagră și o cămașă albă apretată. Când se lasă pe spate, sacoul se desface și lasă să se vadă o căptușeală roșu-aprins care mă duce cu gândul la un costum de Dracula pe care l-a purtat Pip la un bal mascat.

— Bine, să începem, da?

Sunt recunoscător pentru tonul ei formal, pentru lipsa de compasiune pe care mi-a arătat-o când am venit. Îmi permite să vorbesc despre Dylan fără să mă bâlbâi, fără să mă plâng. Trebuie să abordez situația ca pe un studiu de caz… e singura modalitate prin care voi putea trece prin asta.

— Spitalul a solicitat o declarație cum că furnizarea unui tratament pentru susținerea vieții nu mai este în interesul copilului.

Laura citește dintr-un dosar pe care îl ține în poală.

— Mai exact, ei caută declarații cum că: a) copilul este lipsit de capacitatea de a consimți sau

de a refuza tratamentul, din cauza vârstei sale fragede; și b) că este în interesul lui să nu mai primească tratament suplimentar de susținere a vieții, și în schimb să primească îngrijire paliativă după cum consideră necesar personalul medical care-l tratează. Corect până aici?

Se uită la mine și eu dau din cap că așa e, deși lucrurile sunt departe de a fi corecte. Aș vrea să întorc capul să mă uit la Pip, aș vrea ca mâna mea s-o găsească pe-a ei. Ar trebui să înfruntăm totul împreună și mi se pare complet greșit să mă aflu aici de unul singur.

— Cum poate fi în interesul lui să i se refuze un tratament care i-ar putea salva viața?

— Exact asta va trebui să-i demonstrăm judecătorului.

Enumeră punctele, pe degetele ei subțiri.

— Unu, că terapia cu fascicul de protoni pe care ați identificat-o are o mare șansă de succes; doi, că potențialele beneficii pentru Dylan depășesc părțile negative.

— Ce părți negative?

— Impactul unui zbor transatlantic asupra stării lui, mutarea de la un spital la altul, următoarele ședințe de radioterapie…

Ridică ușor din umeri, ca și cum ar sugera că sunt nenumărate riscuri, iar eu simt că-mi dă târcoale o criză de furie. Mă întind după un croasant și folosesc un șervețel drept farfurie, rupând un foitaj în două, ca să nu trebuiască să mă uit în ochii ei. Da, sunt riscuri. Da, faptul că ar trebui să-l iau pe fiul meu să traversăm jumătate de lume va fi greu pentru el, chiar înainte ca efectele terapiei cu fascicul de protoni să intervină.

Dar alternativa… alternativa e și mai rea.

— Spitalul spune următoarele: calitatea vieții fiului dumneavoastră în urma terapiei cu fascicul de protoni este considerabil mai scăzută decât ceea ce poate fi considerat rezonabil.

— Considerat rezonabil de către cine?

— Un punct de vedere excelent. Termenul este subiectiv… vom încerca să demonstrăm feluritele moduri în care Dylan s-ar putea bucura de viață în ciuda handicapurilor sale.

— Ce trebuie să fac?

Vorbesc în mod conștient pe același ton serios pe care avocata mea l-a avut în timpul conversației noastre.

— Să mă ajutați să pregătesc dosarul. Doctorului… – își verifică notițele în căutarea numelui – Sanders i se va permite să depună mărturie prin videoconferință, dar trebuie să-l consulte pe Dylan ca să vadă despre ce e vorba și să vă susțină cazul.

Am pierdut șirul numărului de doctori cu care am vorbit în ultimele două săptămâni, câtor dintre ei le-am trimis e-mailul cu subiectul *Copil mic cu meduloblastom.* Cine știa că există atât de multe centre care folosesc terapia cu fascicul de protoni în Statele Unite? L-am găsit pe doctorul Gregory Sanders, din Houston, Texas, când renunțasem să mai caut „oncolog terapie cu protoni” și am început să caut „proces judiciar terapie cu protoni”.

Domnul și doamna Howes i-au trimis un emoționant mesaj de mulțumire doctorului Gregory Sanders, a cărui mărturie „convingătoare” a contribuit fără doar și poate la decizia curții, în această dimineață.

Îl găsisem pe doctorul nostru.

Poate că eu nu mai făcusem asta înainte, dar el da. Și câștigase.

— Aș mai sugera, de asemenea, să vorbim și cu fizioterapeuți independenți, cu specialiști în terapia prin joc, spune Laura, cu oricine care ne poate oferi o imagine despre starea lui Dylan și care să nu poată fi influențat de Casa de Asigurări.

— Și dacă ce descoperă este la fel cu ce spune doctorița Khalili?

— Atunci nu vom folosi acele dovezi.

Răsfoiește dosarul înainte să-și ridice din nou privirea.

— Din câte înțeleg, terapia cu fascicul de protoni poate prelungi viața fiului dumneavoastră, dar e puțin probabil că va îndepărta tumoarea cu totul. E posibil să treceți prin toate astea ca să câștigați o foarte scurtă perioadă de timp. V-ați pregătit pentru așa ceva?

— Dylan are aproape trei ani. O lună reprezintă aproape trei procente din viața lui. Trei procente. Chiar dacă terapia cu fascicul de protoni ne mai dă doar nouă luni în plus, asta înseamnă să adăugăm 25 la sută la speranța lui de viață. E ca și cum eu sau dumneavoastră am mai trăi încă 10 ani.

Mă uit la ea.

— Nu ați profita de asta?

Laura evită întrebarea.

— Înțeleg, spune în schimb.

— Ce mă oprește să-l iau pe Dylan din spital?

Dacă e alarmată de sugestia mea, n-o arată.

— Acum? Nimic. Poliția ar putea cere un ordin de protecție emis de urgență, Dylan poate trece sub tutela curții sau poate fi subiectul unui ordin prohibitoriu cu putere de arest, spune Laura, apoi se oprește. Și, mai important, fără medicația corectă, fără echipamentul potrivit, starea fiului dumneavoastră s-ar putea să aibă de suferit.

Nu spun nimic, iar ea îmi susține privirea.

— Domnule Adams, sunteți sută la sută sigur că vreți să ajungeți în instanță cu povestea asta? Oricare ar fi rezultatul, va avea un impact important asupra dumneavoastră și a familiei.

Văd un licăr de înțelegere în ochii ei și răspund înainte ca vocea tăcută a îndoielii să aibă șansa să-și facă loc.

— Sunt sigur, domnișoară King. Vreau să-i dau fiului meu o șansă să trăiască.

Înainte să răspundă face o pauză.

— Atunci așa vom face.

Mă uit la ceas când ies din biroul ei, adăugând mental 420 de lire la nota de plată din capul meu. Slavă Domnului, avem economii, dar taxele legale le vor consuma imediat, și asta înainte să intervină costurile tratamentului.

Doctorul Sanders a fost de acord să-l trateze *pro bono* pe Dylan… altfel, tratamentul ar putea ajunge să coste 100.000 de dolari. *Caritate,* a spus, și sunt sigur că în parte așa și este. Publicitatea pentru clinică, acesta este motivul principal. Un alt proces câștigat, o altă mențiune în CV-ul lui. Nu contează de ce, contează numai că o face. Zborurile însă… nu plătește și pentru acestea. Costurile de zi cu zi cât vom fi în Houston, hotelul la care stau chiar acum. Simt cum mă cuprinde amărăciunea la gândul că m-am mutat în țara asta afurisită, cu legile ei arhaice, că Pip m-a convins că nu avem nevoie de asigurare de sănătate, ba chiar și că am cunoscut-o pe Pip…

Doar că, desigur, dacă n-aș fi cunoscut-o pe Pip, nu l-aș fi avut pe Dylan.

Nu pot plăti singur cheltuielile lui Dylan și nici nu pot să împrumut o astfel de sumă. Mă gândesc la toate acele dăți când am dat click pe un link de pe Facebook sau trimis de vreun coleg de la serviciu. *Puteți da o mână de ajutor contribuind cu câteva lire?* De câte ori am făcut asta? Poate că nu de fiecare dată, dar destul de des. Poate că n-a fost o sumă prea mare de bani pe care am donat-o, dar chiar și-așa, a contat. Și dacă gestul acesta s-ar repeta… iar, și iar, și iar…

În tren, întorcându-mă la Birmingham, găsesc GoFundMe și deschid un cont. Creez o pagină, adaug povestea lui Dylan, câteva fotografii. Caut prin albumul zilnic pe care îl ținea Pip cu poze ale lui Dylan, oprindu-mă mai mult asupra uneia în care apărem toți trei. E un selfie; stăm lipiți, ni se ating obrajii, zâmbim larg. Poza e făcută de-aproape; nu se vede nimic în fundal. Mi se strânge inima. Așa mă simțeam când eram cu Pip și cu

Dylan. Mergeam acasă vinerea și nu mă mai gândeam la serviciu, iar lumea se micșora și nu mai eram decât eu, Pip și Dylan. Ce se va întâmpla după proces?

Pip va veni la Houston? Știu răspunsul încă înainte de a pune întrebarea. Sigur că va veni. Dylan va avea nevoie de ea. Clipesc des, uitându-mă pe geam la câmpurile goale până când sunt sigur că nu o să plâng. *Eu* voi avea nevoie de ea. Se pare că poți ajunge să urăști ce face cineva și, cu toate astea, să o iubești pe acea persoană atât de mult, încât doare!

Trimit link-ul cu strângerea de fonduri tuturor persoanelor din agenda mea, apoi deschid contul de Twitter și copiez link-ul GoFundMe într-o postare nouă. Atașez două fotografii cu Dylan. Într-una din ele aleargă printre dunele de nisip de la Woolacombe, râzând în soare. În cealaltă este la STIP, cu ochii închiși și pielea străvezie.

> Sunt împiedicat să-mi iau fiul să-l duc la un tratament care-i poate salva viața. Unde sunt drepturile mele de tată? Vă rog, ajutați-mă să strâng bani pentru lupta legală pentru #Dylan Adams și să plătesc cheltuielile de zi cu zi cât va fi la tratament în America.

Adaug câteva hashtag-uri – #dreptlaviață #proviață #parenting –, apoi postez, share-uind postarea cu toate celebrițile la care mă pot gândi. Vă rog, puteți retrimite asta tuturor celor care vă urmăresc? Îmi petrec restul călătoriei trimițând postarea și altora, reîncărcând pagina și căutând alte celebrități.

Atât de trist! O femeie pe nume Alexa Papadakis îmi răspunde. Biografia ei pomenește de trei reality show-uri TV și un link către managerul ei. Haideți, utilizatorilor, faceți-vă treaba! Un emoticon trist completează postarea, care a fost deja distribuită de 48 de ori. Fanii Alexei îi urmează exemplul și *feed-*

ul meu este în curând plin de emoticoane triste și de *hashtag*-uri. Apăs pe link-ul GoFundMe și văd că un mare zero s-a transformat acum în 30 de lire. Am demarat strângerea de fonduri!

E trecut de 4 când ajung la STIP. *Feed*-ul meu de Twitter este bombardat de mesaje de solidaritate, dar faptul că am răspuns la toate mai degrabă m-a extenuat decât înviorat și este o ușurare să-mi închid telefonul și să trag un paravan în jurul pătuțului lui Dylan, ținând la distanță tot restul lumii.

Nu-i mai aud pe cei doi Slater și nici conversația în șoaptă dintre Cheryl și Aaron. Cobor grilajul pătuțului și-l ridic ușor pe Dylan. Are ochii deschiși, dar e greu, ca un copil adormit.

— Toată lumea e de partea ta, campionule, îi șoptesc.

Când s-a născut Dylan, moașa a încurajat-o pe Pip să-l culce pe pieptul ei gol, înveliți amândoi într-o pătură.

— Recomandăm cât mai mult contact cu pielea când sunt așa de mici, i-a spus ea lui Pip. Va stabiliza ritmul cardiac și respirator al micuțului și-i va regla temperatura… ba chiar îi va crește nivelul de oxigen din sânge.

Îl iau pe Dylan la mine în poală. Se mișcă cu dificultate, capul îi e prea greu pentru gâtul lui și are spatele rigid. Cu o mână, desfac capsele de la salopeta lui, apoi îmi deschei cămașa. Îl mut pe Dylan așa încât picioarele lui să vină de o parte și de alta a trunchiului meu, cu capul ghemuit în curbura gâtului meu și pieptul gol lipit de al meu. Trag pătura de molton de pe o parte a patului și i-o înfășor în jurul spatelui. Simt cum mă cuprinde emoția și încerc să mă împotrivesc, pentru că acum nu este momentul pentru emoții. Nu așa vreau să mă vadă fiul meu.

Îi aud bătăile inimii în cutia sa toracică osoasă. Mă uit la indicațiile semnelor vitale de pe

monitorul lui, văd cum saturația nivelului de oxigen crește de la 93 la 95, apoi 96. Văd cum îi scade pulsul. Și apoi închid ochii și ignor mașinăriile. Simt căldura trupului său lipit de al meu, ascult ticăitul regulat al inimii sale. Îi ascult respirația, umedă pe gâtul meu. Ascult să aud viața… și o descopăr.

17. PIP

Opresc alarma înainte să se declanșeze și stau întinsă în întuneric. Max a plecat de-acasă de trei săptămâni și în tot acest răstimp n-am dormit mai mult de câteva ore, chinuite, înainte să mă trezesc cu o greutate ca de plumb pe piept, ca și cum cineva m-ar fi țintuit în pat. În dimineața asta, greutatea este și mai mare, iar ochii îmi sunt lipiți de cât am plâns ieri. Mi-am petrecut după-amiaza revizuind situația medicală a lui Dylan împreună cu avocatul meu și echipa lui. Să rezist trei ore m-a costat o noapte de nesomn – fraze din raportul doctorului învârtindu-se în întuneric în jurul meu. *Nicio previziune de calitate a vieții… crize neplăcute… nevoia permanentă de medicamente pentru ușurarea durerii.*

Toți cei care iau parte la proces trebuie să prezinte dovezi independente care să le susțină argumentele și cel mai bun mod de a obține așa ceva, după cum mi s-a spus, îl reprezintă rapoartele medicale.

— Judecătorul va vrea să audă și o altă părere.

Avocatul meu, Robin Shane, este incredibil de tânăr, cu o barbă care arată ca și cum ar fi împrumutată de la cineva mai în vârstă. În jurul ochilor îi apar linii fine trădând multă empatie atunci când vorbește, ceea ce face conversația noastră și mai copleșitoare. Tatăl meu l-a angajat și a venit cu mine la prima întâlnire, după care i-a dat cartea lui de vizită lui Robin, cu instrucțiunea precisă *să-mi trimiți toate notele de plată mie.* Nu mi s-a permis să mă contrazic pe această temă.

— Ai destule pe cap ca să-ți mai faci griji și pentru bani, a spus tata.

Am căutat pe fața lui confirmarea faptului că făceam ce trebuie, dar tata a fost greu de citit, ca întotdeauna.

— Nimeni altcineva nu poate lua hotărârea asta în locul tău, Pip, e tot ce a spus el. Nici noi, nici Max.

— Ai plăti taxele legale dacă ai considera că ce fac este greșit?

— Da, a spus tata simplu. Pentru că acum nu e vorba să facem ce este mai bine pentru nepotul nostru, ci să facem ce este mai bine pentru fiica noastră.

Solicitarea unei „a doua opinii" înseamnă că Dylan a fost examinat de patru doctori diferiți, inclusiv unul angajat de echipa legală plătită de stat. Rapoartele circulă pe măsură ce se întocmesc, fiecare echipă trebuind să prezinte în totalitate rezultatele sale în fața celorlalți înainte de procesul care se apropie cu pași repezi.

— Nu credeam că se va întâmpla totul atât de repede, îi spun avocatului, chiar înainte să-mi dau seama că e firesc să fie așa.

Întreaga noastră argumentație se bazează tocmai pe ideea că este inuman să-l mai ținem pe Dylan în viață în continuare.

Aprind lumina. Astăzi mă duc la spital devreme. Nu mai am mult timp de petrecut cu Dylan și este ceva ce vreau să fac împreună cu el. Ceva ce vreau ca el să vadă, chiar dacă o singură dată în scurta lui viață.

Blugii mei miros a stătut și se vede o urmă de noroi pe tiv. Încerc să-mi amintesc când mi-am spălat părul ultima oară, când am făcut un duș. Am plutit de acasă la spital, de la întâlnirile cu avocatul înapoi la spital; să am grijă de mine a fost mereu pe planul al doilea. La urma urmei, lui Dylan nu-i pasă, așa că de ce mi-ar păsa mie?

Îmi aduc aminte de o vreme când stăteam pe pat și-l ajutam pe Max să-și facă bagajul, când selectam cravate și alegeam cămăși care să transmită *Dețin controlul, ai încredere în mine, angajează-mă.* Camuflaj de război. Armură. Nu pot

schimba ce se întâmplă sau ce face Max, dar pot schimba felul în care mă raportez eu la situație.

După 20 de minute stau în fața oglinzii dintre etaje și trag adânc aer în piept. E mai bine. Mă simt mai puternică. M-am machiat – pudră, rimel, ruj – și chiar dacă port tot blugi, cel puțin sunt curați. Faptul că-mi pun o pereche de ghete cu toc în locul cizmelor comode din piele de oaie pe care le-am tot purtat de câteva săptămâni încoace mă face nu doar să par mai înaltă, dar să mă și simt la înălțime, mental vorbind. Îmi îndrept spatele.

La parter, beau un suc de portocale pentru că e mai rapid decât să aștept să se infuzeze ceaiul și apoi să se răcească. Simt un impuls bine cunoscut de a fi lângă fiul meu, așa că las paharul pe jumătate băut și plec cu mașina la spital. Străzile sunt încă înghețate și-mi stăpânesc cu greu dorința de a fi mai repede cu Dylan, ca să mă asigur că ajung totuși cu bine la el. Repet ce o să le spun asistentelor. O să mă lase, sunt sigură de asta.

— Îmi pare rău, Pip, pur și simplu nu se poate.

— Cheryl, te rog. A fost în încăperea aia șase luni de zile. Nu a văzut cerul de *șase luni.*

Ferestrele de la Salonul 1 sunt mici și plasate foarte sus… iar ce se vede dincolo de ele este zidul cenușiu de cărămidă al clădirii de alături. Ca o închisoare. Mai rău decât la închisoare.

— Dacă judecătorul aprobă ordinul, e posibil să mai avem doar câteva săptămâni cu el. Vreau să simtă din nou aerul pe obraji… să audă ciripitul păsărelelor.

Cheryl se uită în altă parte. Își mușcă buza și o văd cum își înghite nodul din gât. Îmi țin respirația, dar când se uită din nou la mine, încă mai clatină din cap.

— E prea riscant. Ar trebui să luăm și monitorul, și…

— E ca și cum am merge în camera pentru aparținători. Doar că un pic mai departe.

Obișnuiam să mergem în camera pentru aparținători când era liniște în secție și era destul personal disponibil care să ne ajute să mutăm tot echipamentul de care avea nevoie Dylan. Puneam desene animate la televizor și ridicam pernele ca să se poată uita și alegeam să nu observăm ochii lui translucizi, în schimb făceam un comentariu legat de desene, în speranța că-mi va auzi vocea și va însemna ceva pentru el.

— Cheryl, te rog. Te implor. Doar câteva minute.

De îndată ce ordinul judecătorului va fi dat, singura medicație care-i va mai fi administrată lui Dylan va fi pentru calmarea durerii. Dacă are o criză, nu va mai fi resuscitat.

— E prea frig.

— Îl învelim.

— Îmi pare rău.

Mă agăț de barele de la pătuțul lui Dylan. Eram convinsă că Cheryl va fi de acord.

— Poți măcar s-o întrebi pe doctorița Khalili?

Cheryl oftează.

— Dă-mi un minut.

Doctorița Khalili are aerul ușor rătăcit al unei persoane care tocmai a ieșit dintr-un lung schimb de noapte. Are uniforma pătată și boțită, iar din coada de cal i-au scăpat șuvițe de păr. Își trece cu blândețe o palmă peste fruntea lui Dylan, apoi se uită la mine.

— Doar 10 minute. Și rămânem cu voi tot timpul.

Recunoscătoare, pot respira ușurată.

— Mulțumesc! spun și mă uit la ceas. Trebuie să…

— Mergem acum.

Mă ajută să-l pun pe Dylan în pături, gata să-l înfășurăm în ele de îndată ce părăsim spațiul cald al încăperii. Brancardierul Paul aduce un scaun cu rotile, iar Cheryl pregătește standerul cu perfuzia și o mască cu balon de resuscitare.

— Pentru orice eventualitate, spune ea repede.

— Gata?

Dau din cap că da, dar doctorița Khalili se adresează celorlalți, nu mie.

— Ne comportăm ca la orice alt transfer critic, da?

Paul apucă scaunul cu rotile. E prea mare pentru Dylan, prea lipsit de structură, iar Dylan se apleacă într-o parte, în pernele pe care le-am așezat de jur-împrejur. *E mai ușor decât cu o targă,* a spus doctorița Khalili. Și bate și mai puțin la ochi, îmi închipui.

— Gata. Încotro, doamnă? întreabă Paul.

— Spre banca de lângă clădirea personalului, spun dintr-odată. Sub stejarul acela mare.

Și pornim într-acolo, o procesiune ciudată alcătuită din doctor, asistentă, brancardier și cu mine. Și Dylan, un rege dus cu fast în automobilul lui, un prinț indian călare pe elefant. Cheryl duce monitorul pe un cărucior, iar eu preiau standerul pentru perfuzii, în timp ce doctorița Khalili merge grăbită în față. Facem un traseu circular prin spital, evitând scăderea de temperatură cât de mult putem. Nu-mi iau ochii de la Dylan; Cheryl nu-și ia ochii de la monitor. Semnele vitale oscilează, dar nu se prăbușesc. Ritmul cardiac încetinește, dar se stabilizează.

Și reușim să ajungem.

Mă așez pe bancă, umezeala pătrunzându-mi prin blugi, iar doctorița Khalili îl ridică pe fiul meu ușor ca un fulg și mi-l pune în brațe ca și cum aș fi din nou o proaspătă mămică, iar ea, doctorița care m-a ajutat să aduc copilul pe lume.

— 10 minute, îmi reamintește blând, dar ferm, și apoi se dau toți la o parte.

Încă nu s-a luminat de ziuă, dar întunericul care m-a însoțit în drumul până la spital face loc unei penumbre opace. În spatele nostru, clădirile spitalului sunt îmbrăcate în reflexii gălbui de la lămpile cu sodiu și luminate de farurile mașinilor

care ajung aici, dar în fața noastră, o întindere de gazon coboară spre oraș.

— Nu mai e mult, îi șoptesc lui Dylan, întrucât cerul cenușiu deja se face albastru și la orizont se întrevede o fâșie aurie. Vreau… spun dar mă opresc, însă e important ca el să audă asta, și e important ca eu s-o spun. Vreau să știi că te-am iubit din clipa în care am aflat că exiști, din clipa în care a existat cea mai mică *șansă* să exiști.

Îi ating cu vârful degetului semnul din naștere de culoarea ceaiului cu lapte și în urechi îmi răsună râsetul lui Max – *Atunci nu mai e niciun dubiu că-i al meu* – și închid ochii strâns ca să blochez suferința amintirii unei zile care a fost perfectă.

— Când te-ai născut, am promis c-o să am grijă de tine și n-o să las pe nimeni să-ți facă rău. Și… îi spun și respir încet, hotărâtă să închei fără să plâng, să-i arăt lui Dylan că și eu pot fi curajoasă. Și-mi pare rău că nu te-am putut feri de boală, dar o să am grijă de tine acum, iubitule. O să dau la o parte toată durerea, toate tuburile și firele acelea și toate medicamentele. Și când se va termina procesul și ți se va da voie să adormi, totul se va termina.

Plâng în liniște, lacrimile curgându-mi pe față în timp ce înăbuș sunetele care i-ar putea da de înțeles lui Dylan că sunt necăjită. Și în timp ce fiul meu stă în brațele mele, cald, iar briza rece ne sărută fețele, linia orizontului se colorează în roz și auriu, dezvăluind dintr-odată acoperișurile, iar fiul meu vede răsăritul.

18. LEILA

În secția de Terapie Intensivă Pediatrică există un fel de energie specială atunci când starea unui copil trece de la gravă la critică; de la stabilă la urgență. Alarma cheamă pe oricine o poate auzi, și totuși, în ciuda resurselor suplimentare care apar dintr-odată în secție, ai senzația că nu e niciodată de ajuns ca să ții de viața care pare că-ți alunecă printre degete.

Din senin, Liam are o cădere; semnele sale vitale sunt la pământ și un lichid albăstriu i se scurge printre buze. Aparatele de lângă patul său cântă un duet; un ton continuu și aspru presărat cu bipuri insistente care se prelungesc pe măsură ce ritmul său cardiac scade.

Un rezident pregătește ventilatorul și tuburile de sucțiune. O manevră făcută de o mie de ori, și totuși verificată și răsverificată de parcă ar fi executată pentru prima oară. Leila îi eliberează căile respiratorii lui Liam. Ia balonul de resuscitare pe care i-l întinde Cheryl și pune sigiliul pe gura băiatului, în timp ce Cheryl începe să apese cu mișcări lente, ritmice, pompând oxigen în plămânii goliți ai lui Liam.

— Rata respiratorie, 40. Semnele vitale se prăbușesc.

Leila este cu ochii pe ecranul pe care e afișat nivelul de oxigen. A stagnat la 96, dar acum este în cădere liberă, prea repede ca să-l mai spui: 88, 80, 75, 69…

— Va trebui să-l intubăm.

— Ce se întâmplă? Moare? Ce putem face?

Cu fiecare întrebare, vocea doamnei Slater devine tot mai pițigăiată.

— Vă rog, spune Leila și-i face semn să plece într-un colț al camerei, spre ușă, să se dea la o parte din locul în care ea încearcă să-și facă meseria.

Când un pacient are o cădere la televizor, vezi cărucioare cu instrumentar și aparatură duse în

grabă de colo-colo pe coridoare, doctorii strigând *echipa de resuscitare,* rude neputincioase și îngrijorate rămase în urmă. În sala de operație, doctorii lucrează în intimitate. Aici, totul este la vedere.

— La naiba, nu plecăm nicăieri de-aici! se aude vocea lui Connor Slater, dură și mânioasă, dar dincolo de suprafață se ascunde teama.

Leila nu se contrazice cu el. Nu are timp pentru așa ceva. Nu are timp pentru nimic decât să-i salveze viața lui Liam. Rezidentul este gata cu tubul endotraheal, dar cifrele coboară și tot coboară și bipurile sunt mai lungi și mai lungi, spațiul dintre ele închizându-se până când aproape că dispare în totalitate și…

— Îl pierdem, spune Leila cât de calm și de încet poate.

Începe să-i facă masaj cardiac.

— Ne spune și nouă cineva ce mama naibii se petrece… zice Connor Slater și uită de semnul de întrebare.

Ar vrea s-o facă pe doctoriță să se uite la el, dar nu-și poate lua ochii de la ecranul pe care cifrele spun totul, așa că, în schimb, urlă la ea.

— La naiba, nu respiră. Fă ceva! Mama naibii…

Ultima remarcă este îndreptată către cer, bărbatul aflându-se la picioarele patului lui Liam, cu pumnii încordați și ochii strânși sub amenințarea lacrimilor care stau să curgă.

— Defibrilator, strigă Leila, dar aparatul este deja întins spre mâinile ei.

Pregătit. Încărcat. În funcțiune. Leila se uită la Cheryl și dă din cap. Pun padelele pe pieptul slab al lui Liam, se opresc să verifice o secundă, care pare să dureze prea mult, iar apoi Leila strigă *La o parte!* și are atâta nevoie să salveze viața acestui copil, încât aproape că nu mai știe cine este pacientul pe care îl tratează. Din nou o verificare de siguranță, apoi un singur șoc, înainte de masaj cardiac, din nou, și din nou, și…

— Din nou!

O singură jumătate de secundă de liniște în timp ce defibrilatorul își face treaba, punctată doar de plânsetul lui Nikki și de respirația sacadată și guturală a lui Connor. Încăperea este plină de oameni, e cald și nu este aer suficient, iar Leila se pregătește să mai încerce o dată, când simte un tremur imperceptibil al copilului de sub mâinile ei. Propriul puls îi zvâcnește Leilei în urechi.

— Are ritm cardiac, spune ea, când cea mai mică pauză posibilă apare între două bipuri.

Și apoi, treptat, pauzele devin mai lungi și bipurile mai regulate și…

— Ritm cardiac, spune Leila din nou, pentru că rostind aceste cuvinte, reușește să readucă toate lucrurile la normal.

Se uită la cei doi Slater și le aruncă un zâmbet care nu păcălește pe nimeni.

— Ne-a tras o spaimă, maimuțica asta mică neastâmpărată. Pun pariu că vă cam ține pe jar flăcăul ăsta.

— O, da, ne cam ține, ne cam ține! spune Nikki ușurată, părând amețită. Întotdeauna a fost neastâmpărat.

— Va trebui să-l punem pe ventilator, îi spune Leila. O să fie sedat… nu va simți nimic… dar e mai greu pentru părinți să vadă așa ceva și ne-ar ajuta să avem mai mult spațiu ca să ne facem treaba…

— O să așteptăm afară, nu-i așa, Connor?

Tatăl lui Liam pare că a prins rădăcini în locul unde se află, cu ochii fixați asupra fiului său, cu fața albă ca varul. Fără să spună vreun cuvânt.

Abia după aceea vorbește, când Liam este stabilizat din nou și în secție totul a revenit la normal. Leila se întoarce din sala de mese, unde a cumpărat o gogoașă pe care a mâncat-o cât a stat la rând și o cafea neagră pe care a băut-o pe drumul înapoi către secție. Connor stă pe coridor, uitându-se fix la defibrilator. Nu, nu la defibrilator, ci la

plăcuța laminată pe care una dintre asistente a montat-o pe zid lângă aparat, până când reușesc să-i convingă pe cei de la Financiar că e nevoie de ceva permanent.

Donat prin amabilitatea fundației Prieteni ai Secției de Terapie Intensivă Pediatrică, cu mulțumiri lui Tom și Alistair Bradford și fiicei lor, Darcy.

Leila se uită drept înainte pe coridor, respectând momentul de intimitate al bărbatului, oricare ar fi acesta, dar când trece pe lângă el, Connor o strigă.

— Domnișoară doctor Khalili?

Pronunția este perfectă.

Leila se oprește. Se întoarce. Connor Slater poartă un război cu sine însuși. Strânge și desface pumnii de o parte și de alta a corpului, mișcarea umflându-i antebrațul și tensionând tendoanele de pe ambele părți ale gâtului său. Nu se uită într-un punct anume și clipește des, dar de data aceasta nu-și poate stăpâni lacrimile, care-i cad pe piept. Nu încearcă să și le șteargă, dar se încruntă nervos, ca și cum altcineva i-ar uda obrajii, ca și cum altcineva ar plânge în văzul tuturor pe un coridor de spital.

Leila așteaptă ca el să spună ceea ce se chinuie atât de mult să pună în cuvinte.

În cele din urmă, alege cuvinte simple. Și singurele de care este nevoie.

— Mulțumesc, domnișoară doctor.

Se uită unul la celălalt, iar privirea lui îi spune Leilei tot ce ar mai vrea el să rostească, dar nu reușește. Poate că va găsi cuvintele altă dată, poate că nu. Nu contează. Leila se îndoiește că va mai avea parte de alte ieșiri fanatice. Se îndoiește că vor mai exista probleme ca el să-i înțeleagă accentul.

— Pentru asta suntem aici, domnule Slater.

Leila este pe punctul să plece acasă când o sună directorul medical.

— Vino până la mine-n birou. Acum.

Leila oftează. A avut iar o noapte plină și abia așteaptă să ajungă în pat, să bea un ceai și să mănânce un biscuit Madar de care i-a adus Habibeh de acasă. Un sentiment de neliniște i se strecoară pe șira spinării. O fi aflat Emmett despre excursia de ieri din zori?

Leila i-a lăsat pe Pip și pe Dylan afară cât de mult a putut, până când flăcările portocalii au dispărut de pe cer, fără să lase vreo urmă că ar fi existat vreodată. Apoi, nerăbdătoare să-l aducă înapoi pe Dylan la STIP înainte să-i vadă careva, a atins-o pe Pip ușor pe umăr.

Dylan n-a pățit nimic, își reamintește ea acum. Dacă Emmett avea de gând s-o ia la rost pentru decizia ei neortodoxă, nu ar fi pentru motivul că a pus un pacient în pericol. Nu a avut niciun efect secundar negativ după ieșirea afară, de fapt a fost stabil în ultimele douăzeci și patru de ore, fără crize și fără tahicardie.

Traversează parcarea auto spre clădirea principală care găzduiește departamentele administrative și de management ale spitalului. Nu-i dă nimic de bănuit primul fotograf pe care-l vede; nu e ceva neobișnuit să vezi jurnaliști în jurul spitalului pentru copii, aflați adesea aici la cererea părinților care fac campanie pentru strângerea de fonduri sau ca să atragă atenția asupra muncii depuse de echipa de la spital.

Ocazional însă, presa vine pentru că cineva suspicios a arătat cu degetul – fondat sau nefondat – spre un comportament neglijent sau malpraxis, așa că atunci când îl vede și pe al doilea fotograf, rezemat de un zid, stând de vorbă cu un coleg într-o geacă cu puf, Leila schimbă direcția și trece de partea cealaltă a scuarului pavat unde se află fotoreporterii. Neliniștea ei crește și mai mult și, în acel moment, face legătura dintre cei doi fotoreporteri și faptul că a fost convocată în biroul directorului medical.

— E peste tot pe Twitter.

Emmett întoarce ecranul computerului așa încât Leila să poată vedea miile de tweet-uri generate de răspândirea la nivel național a *hashtag*-ului #DylanAdams. Alte *hashtag*-uri îl urmează, exprimând opinia publică în câteva cuvinte. #LuptaPentruDylan #DreptatePentruDylanAdams #DreptulLaMoarte. Informația se actualizează chiar în timp ce Leila se uită la ecran. *27 de tweet*-uri *noi. 59 de tweet*-uri *noi. 72 de tweet*-uri *noi.* Atât de multe păreri; atât de puține date concrete!

— Jurnaliștii au început să apară acum o oră. Mai este un grup în fața casei familiei Adams.

— Ei sunt bine?

— Doamna Adams este foarte supărată.

Leila își amintește cum s-a terminat garda ei de ieri-dimineață, cât de împăcată era Pip. I-a luat mâna Leilei și i-a spus *Mulțumesc, mulțumesc atât de mult,* apoi s-a întors la scaunul ei de lângă pătuțul lui Dylan și s-a uitat la el, cu fața mai liniștită decât o văzuse Leila în ultima vreme. Și-a imaginat-o pe Pip acostată de jurnaliști, strigând la ea ca să obțină un comentariu, oferindu-i exclusivitate.

— Biata femeie!

— Soțul ei, pe de altă parte, pare să fi profitat de oportunitatea asta. A dat deja o declarație.

Emmett își scoate ochelarii și își freacă obrajii.

— Înțeleg că nu e cazul să te întreb dacă ai vorbit cu cei de la presă?

— Nu… bineînțeles că nu.

— Povestea tot s-ar fi aflat până la urmă, dar așa, ne-a prins pe picior greșit. Orice declarație de presă am face acum o să pară defensivă, chiar dacă am spune ce plănuiserăm să spunem oricum, adaugă Emmett, apoi se oprește. Dar știu *detalii,* Leila. Nu doar despre ordinul judecătoresc, dar și despre faptul că cei doi Adams au o dispută pe tema asta. Informație care nu poate să provină decât de la cei doi – lucru pe care amândoi îl neagă categoric – sau cineva din spital a făcut să răsufle ceva.

Leila simte că ia foc.

— Nu am vorbit cu niciun jurnalist. N-aș face așa ceva. Dar chiar în timp ce pronunță cuvintele, își aduce aminte de telefonul dat prietenei ei, Ruby; faptul că s-a folosit de tragedia celor doi Adams ca să-și explice purtarea nepoliticoasă. Ruby n-ar face asta. Nu ar face așa ceva. Nu intenționat. Dar e posibil să fi pomenit despre asta altcuiva, gândindu-se că nu avea nicio importanță?

Emmett a mijit ochii la ea, iar Leila simte cum obrajii ei devin și mai roșii.

— Ce pot face ca să ajut în situația asta?

— Informează personalul în legătură cu obligațiile lor privind protejarea datelor cu caracter personal și dă-le tuturor îndreptarul despre comunicarea cu presa.

I se pare Leilei, sau tonul lui Emmett s-a mai domolit?

— Și mută pacientul într-o rezervă unde sunt mai puține șanse să fie auziți.

Leila face un audit mental al spațiului de la STIP. Decât să-l mute pe Dylan, mai degrabă îl mută pe Liam în secția principală și îi lasă pe cei doi Adams singuri în Salonul 1. Nu este ideal – două paturi înseamnă să pierzi mult într-un departament ca STIP –, dar acum vorbim despre circumstanțe excepționale.

— Îmi pare rău că s-a întâmplat așa ceva, îi spune ea lui Pip, când paturile au fost mutate și jaluzelele trase la geamurile dintre hol și Salonul 1.

Spațiul pare cavernos, iar cuvintele Leilei au acum un ecou neobișnuit. Când s-a întors din cabinetul lui Emmett în secție, a avut parte de un stop cardiac și un doctor învoit pe motiv de boală, așa că este deja în a opta oră din a doua gardă neprogramată. Oboseala a devenit un concept abstract, unul fără legătură cu realitatea lui aici și acum. Știe că este obosită, dar nu are nicio relevanță. Trebuie să-și facă meseria.

— Cumva au aflat numărul meu de telefon mobil, spune Pip tremurând. Mă tot sună, iar și iar.

— O să vă arăt o cale alternativă de intrare și ieșire din clădire.

Leila desface fișa lui Dylan de la capătul pătuțului și o pune deoparte, ca să nu poată fi văzută atunci când ușa este deschisă.

— Drumul este mai lung, dar în felul ăsta o să puteți evita orice fotoreporter care vă așteaptă la ieșirea din spital.

Pip se uită la ceas, apoi se ridică în picioare.

— Puteți să mi-l arătați acum, vă rog?

Leila se uită și ea la ceas. Mai este un sfert de oră până începe tura lui Max.

Leila spune ezitând:

— Cred că situația… e complicată pentru voi.

— E ca și cum ar trebui să aleg între fiul meu și căsnicia mea.

Cuvintele lui Pip sunt cumva pompoase. Încearcă să nu plângă.

— Nu vreau să-l pierd pe niciunul dintre ei, dar…

Pierde bătălia și lacrimile îi curg pe obraji.

Dar acum ai sentimentul că-i pierzi pe amândoi, își spune Leila. Ar vrea s-o consoleze pe Pip, s-o îmbrățișeze, dar nu e treaba ei, nu se cade să facă ea așa ceva. Îl roagă pe Paul, brancardierul, să-i arate lui Pip ieșirea personalului și apoi repetă scuzele în fața unui Max cu chipul împietrit, când ajunge și el, 10 minute mai târziu.

— Toată lumea e de partea lui Dylan, spune el. Toți reporterii, fotografii. Și ei vor ca băiețelul să trăiască.

Ce vor ei este o poveste, își spune Leila în sinea ei, dar e suficient de înțeleaptă cât să nu dea glas gândurilor. Nici asta nu se cuvine să facă. Și este ușurată când, în cele din urmă, își termină treaba. Ușurată, de această dată, când cu bicicleta ei se apropie de casă, că mama ei nu citește ziarele, că nu se uită la știri. Când va ajunge Leila acasă,

Habibeh probabil că se va uita la canalul de cumpărături, iar fiica ei va sta lângă ea și vor discuta despre avantajele relative ale aparatelor de curățat cu aburi versus soluțiile de curățat grăsimi.

Pe hol este o cutie al cărei conținut este fragil, după cum o atenționează eticheta de pe pachet. Leila se întreabă care este ultima achiziție pe care a făcut-o mama sa, când aude o voce pe care o recunoaște. În bucătărie, lângă Habibeh, se află vecina lor, Wilma. În fața celor două femei sunt două pahare cu ceai și un iPad, ecranul arătând două casete goale ale programului Google Translate.

— Bună, Leila! o întâmpină Habibeh pe fiica ei, în engleză.

— Mama ta mă învăța cum să fac *kofte,* zâmbește Wilma.

La auzul mențiunii despre chifteluțe, Habibeh ridică o mână.

— *Yek lahzeh lotfan. Just a second…,* arată ea spre iPad.

— Sigur, te rog.

Wilma se uită la Leila.

— Am adus iPad-ul. M-am gândit c-o să ne fie de folos să ne putem cunoaște.

Habibeh tastează pe ecran. Se oprește și citește traducerea, vorbind rar, dar perfect, un zâmbet triumfal răsărindu-i pe față când termină.

— O să-ți dau mentă.

Deschide un dulap și-i dă vecinei una dintre punguțele cu mentă uscată pe care le-a adus cu ea de la Teheran.

— *Merci,* Habibeh.

— Cu plăcere.

Cele două femei zâmbesc vesele una către cealaltă, iar Leila se bucură să aibă o vecină căreia să-i pese atât de mult, acum când inima Leilei este deja atât de plină.

19. MAX

Profesorul Greenwood are o șuviță firavă de păr alb pieptănată cu grijă peste creștetul chelios. Își odihnește coatele peste brațele îmbrăcate în piele ale scaunului său și își răsfiră degetele și se uită la ele gânditor în timp ce vorbește.

— Majoritatea elevilor noștri au paralizie cerebrală, chiar dacă îngrijim tineri cu o varietate de nevoi medicale complexe. Mulți nu vorbesc și mare parte dintre ei au boli degenerative sau care le diminuează calitatea vieții.

Mă uit la broșura lucioasă din mâna mea și la prețurile care te fac să plângi de pe bucata de hârtie strecurată discret între pagini. Pe copertă, o fată într-un scaun cu rotile pictează cu degetele, cu capul dat pe spate și gura deschisă într-un zâmbet vesel.

— Scopul nostru, spune profesorul Greenwood, este să ajutăm fiecare elev să-și atingă maximum de potențial. Echipa noastră de terapeuți este multidisciplinară – avem logopezi și specialiști în terapia limbajului, fizioterapeuți, precum și legături excelente cu clinici care te învață despre nutriție, ortopezi, specialiști în proteze…

Prezintă o listă de agenții, dintre care recunosc doar jumătate. Dau din cap și scot câte-un sunet ca să vadă că-l ascult, și mă uit prin broșură la fețele fericite, radiante. Mi-l imaginez pe Dylan într-un scaun cu rotile special, pictând, cântând, învățând să facă lucrurile pe care doctorița Khalili pretinde că nu le va face vreodată.

— Doctorii de la spitalul St Elizabeth consideră că nevoile fiului meu vor fi complexe.

Profesorul Greenwood pare iritat de întrerupere. Un *hm* ascuțit îi scapă, deghizat într-o expirație. Își desface degetele și ridică raportul pe care i l-am trimis pe e-mail înainte de întâlnirea noastră; un

rezumat al cazului lui Dylan, așa cum se prezintă acum și cum este prognozat.

— Acesta este cel mai sumbru scenariu, desigur, adaug eu. Am aranjat ca Dylan să fie examinat de un consultant independent și mă aștept din partea lui la concluzii mult mai favorabile.

— Desigur.

Profesorul Greenwood pune deoparte raportul.

— În opinia dumneavoastră, fiul meu ar putea să ducă o viață împlinită și plăcută?

— Ambii termeni sunt subiectivi…

— Ar putea să facă lucrurile descrise aici? spun eu fluturând broșura.

— …și relativi. Ceea ce pentru o persoană poate fi o existență plictisitoare și fără sens, pentru alta poate fi una plină de mulțumire și plăcere. Filosofia noastră este că orice viață merită trăită, fiecare rezultat obținut merită celebrat.

Se ridică.

— Poate ați vrea să vedeți camera noastră senzorială?

De afară, Oakview School are aerul unui hotel de țară; la interior este un mix curios de școală și spital.

Holurile sunt largi, cu rampe în loc de trepte și mirosul de antiseptic de la STIP.

— Mulți dintre elevi au un sistem imunitar deficitar, spune profesorul Greenwood, așa că menținerea unei bune igiene este esențială.

Pe pereții holurilor sunt expuse desenele copiilor și fotografii de genul celor din broșură. Trecem pe lângă birouri denumite cu acronime străine – *SLT, SaLT, OT* – și o clasă unde vreo șase copii bat la tobe. Într-o bibliotecă construită ca un spațiu deschis, o copilă stă întinsă pe un scaun cu rotile orizontal. Lângă ea este o femeie cu un ecuson de identificare prins de cămașă.

— Genie are paralizie cerebrală, epilepsie, scolioză și profunde dificultăți de învățare, spune

profesorul Greenwood. Nu poate să meargă, să stea jos sau să vorbească.

Observ ecranul computerului de lângă scaunul cu rotile.

— Ce face?

— Genie le trimite un e-mail părinților ei ca să le spună ce face la școală.

Tonul său, aproape răstit când mi se adresează, se înmoaie când se uită la elevă.

— Nu o pot îngriji acasă și trăiesc la ceva depărtare de aici, așa că… Ecranul acela este un Eyegaze Edge. Poate surprinde privirea utilizatorului până la 0,6 centimetri. Cu ajutorul lui – și cu o minimă intervenție din partea noastră –, Genie își poate controla scaunul cu rotile, poate cânta la instrumente muzicale, se poate uita la videoclipuri, poate genera un discurs, poate trimite e-mailuri sau chiar să scrie o carte.

— Incredibil!

— Este o fetiță incredibilă, într-adevăr.

Să fie acesta viitorul lui Dylan? Iar dacă da, atunci cu siguranță asta este viața pentru care merită să luptăm? Mi-o imaginez pe mama lui Genie deschizând e-mailul de la ea și apoi arătându-i-l soțului ei, scoțând la imprimantă scrisoarea lui Genie pentru ca apoi s-o poată pune lângă celelalte care înregistrează progresul fiicei sale. Trebuie să fie mândri de realizările ei, mândri de ea.

Și totuși, Genie nu trăiește acasă la ea. *Nu poate* trăi acasă la ea. Pentru că nevoile ei sunt prea mari? Pentru că părinții ei nu se descurcă în situația aceasta? Așa că Genie trăiește aici, în locul acesta scump și foarte bine echipat care nu este nici spital, nici școală, și totuși cumva reușește să fie ambele.

Încă mă mai gândesc la Genie când ajungem la camera senzorială, un spațiu liniștit și luminat difuz, cu podele și pereți capitonați și lumini strălucitoare pe un tavan în culorile cerului în miez de noapte. În colț, o coloană de sticlă cu apă trimite

spre cer explozii de bule, în timp ce lumina i se schimbă din verde în roșu și apoi în mov. În centru, o minge sclipitoare trimite mici fascicule de lumină care dansează de jur-împrejurul încăperii. Este un singur elev în camera senzorială, întins pe podea în poziție fetală, cu ochii deschiși, dar cu fața lipsită de orice expresie. Un membru al personalului stă în liniște lângă el.

— Lui David i-a fost afectat creierul când a fost rănit în timpul unui meci de rugby, când avea 14 ani, spune profesorul Greenwood. Are deteriorări cognitive semnificative și mobilitate limitată.

Tânărul de pe covoraș trebuie să fie cât mine de înalt, cu membrele subțiri, dar lungi.

— Câți ani are acum?

— Are 19 ani. Ar fi trebuit să ne părăsească cu un an în urmă, dar e o tranziție complicată. David are nevoi multiple.

— Unde o să se ducă? întreb, încercând să mi-l imaginez pe Dylan adult. Unde se duc de obicei?

Profesorul Greenwood începe din nou să meargă, și-mi dau seama că am făcut un cerc complet și am ajuns aproape de recepție, acolo unde m-am înregistrat la sosire.

— Îi ajutăm pe părinți să găsească locuri în aziluri specializate, în principal, dar, după cum vă puteți imagina, locurile sunt limitate. Sunt cu mult mai puține resurse pentru adulți decât pentru cei mici.

— Câți elevi aveți aici?

— La momentul acesta, 43.

Încep să încerc să extrapolez numerele, dar profesorul Greenwood intervine cu amabilitate.

— Nu toți dintre ei vor ajunge la vârsta adultă, desigur. Continuă să meargă și, pentru o clipă, rămân în urmă, pe coridor, plin de incertitudini.

Plec cu cartea de vizită a profesorului Greenwood și cu asigurarea lui că va depune mărturie – dacă instanța îl va solicita – în legătură cu calitatea vieții pe care Dylan este de așteptat s-o

aibă dacă terapia cu fascicul de protoni va funcționa. Timpul și experiența lui Greenwood mă vor costa 3.000 de lire și mă gândesc la toate acele dăți când mi-am taxat clienții cu sume de trei ori mai mari și nici n-au clipit la suma respectivă.

Pagina de pe GoFundMe a ajuns la un număr cu cinci cifre și încă mai crește, dar deocamdată nu știu în totalitate ce ne va trebui. Sunt cheltuielile legate de martori și cercetările adiționale, și costul zborului pentru ca doctorul Sanders să-l examineze pe Dylan, întrucât altfel instanța nu va accepta declarația lui. Și, dacă reușim, va trebui să găsesc un loc unde să locuiesc în Houston și o modalitate să plătesc pentru asta. Țin și cu dinții de slujba mea, dar este doar o chestiune de timp până când Chester își va pierde răbdarea.

Înapoi la hotelul unde stau, mă uit la ce mai este nou pe Twitter, deși acum am câteva mii de urmăritori și nu mai pot ține pasul cu sutele de mesaje pe care le primesc în fiecare zi.

@MaxAdams lumea se luptă pentru băiețelul tău – rămâi puternic! X

@MaxAdams este o inspirație. Băiețelul acela merită dreptate #DylanAdams #LuptăpentruViață

Suntem cu toții lângă tine @MaxAdams #DylanAdams #proviață #putereapărinților

Dau click pe *hashtag*-ul cu numele fiului meu, mă încarc cu putere de la toate mesajele care curg pe ecranul meu. Multe dintre conturi au o luminiță galbenă care sclipește la avatar; un filtru special adăugat ca să-și arate sprijinul. *Pentru fiul meu.* Simt cum mă cuprinde încrederea, mă remontez.

Ridic receptorul telefonului din camera de hotel și formez un număr pe care încă-l știu pe de rost. În timp ce aștept ca mama mea să răspundă, caut utilizatorul de Twitter al lui Pip. S-a retras de pe platformă la câteva luni după ce s-a înscris, iar

feed-ul ei este gol, cu excepția câtorva postări de pe vremea când era însărcinată. *Abia aștept să dorm din nou pe burtă!* scria ea atunci. Doi oameni i-au dat *like.*

— Eu sunt.

— Oh, dragule…

— Sunt bine, mamă.

— El cum e?

— Nicio modificare.

Aud un oftat. Mi-o imaginez în casa de cărămidă roșie în care am crescut, stând în picioare în bucătărie ca să vorbească la telefon, chiar dacă aparatul fix a fost schimbat de mult cu unul fără fir.

— Dar ăsta este un lucru bun, mamă. Cu cât respiră mai mult singur, cu atât le va fi lor mai greu să aibă argumente contra noastră.

Spun *noastră* pentru că mă refer și la Laura King, la martori precum doctorul Sanders și profesorul Greenwood. O spun și pentru cei care mă urmăresc pe Twitter, vocali în sprijinul lor. O spun pentru că mă face să mă simt mai puțin singur.

— Și Pip ce mai face?

În urma căutărilor de pe *feed*-ul lui Pip, ajung la mesaje de la alți oameni. Mi se taie răsuflarea în timp ce le citesc.

Cineva ar trebui să-i oprească aparatele lui @PippiLongStock și să vedem atunci dacă-i mai place!

@PippiLongStock nu ești demnă să te numești mamă

— Max?

— Nu știu.

Mă ia greața. Sper că Pip n-a văzut mesajele astea, că nu i-a trecut prin cap să caute pe Twitter.

— Nu vorbim.

Liniștea de la capătul firului îmi spune ce crede mama despre felul în care au evoluat lucrurile. Închid aplicația.

— Nu vreau să mă amestec…

— Atunci n-o face. Te rog.

— …dar adu-ți aminte, fata asta suferă la fel de mult ca tine. Ca noi toți.

O pauză în discursul mamei și, dacă va începe să plângă, știu că și eu voi face la fel.

— Trebuie să închid, mamă.

— Vin acolo, spune ea. Rezerv un loc pentru mâine.

— Mamă, te rog… vino să ne vezi la Houston. Atunci o să avem nevoie de tine. *Eu* voi avea nevoie de tine.

Mama oftează un *Bine* și eu închid ochii, dorindu-mi să nu se afle la opt ore distanță de mine. Dorindu-mi să fiu acasă cu Pip, dorindu-mi ca Dylan să fie bine, dorindu-mi ca nimic din toate astea să nu se fi întâmplat.

Mă duc la consultație doar ca să scap de Chester, dar doctorița îmi ascultă miriadele de simptome – greață, dureri de cap, de stomac – și ajunge la concluzia că sunt stresat. *Nu zău,* îmi spun.

— La momentul acesta e ceva ce vă îngrijorează?

Doctorița este tânără și inocentă. Povestea lui Dylan apare în fiecare zi în toate ziarele și mă întreb dacă chiar n-a făcut legătura sau dacă acesta este vreun fel prefăcut de a proteja datele cu caracter personal. Teoretic, este medicul meu de familie, chiar dacă n-am mai întâlnit-o niciodată până acum. De fapt, n-am mai călcat niciodată în cabinetul ei. Pip a fost cea care l-a adus pe Dylan la vaccinuri, cea care a implorat pentru o consultație de urgență când a avut o iritație.

— Îți faci prea multe griji, i-am spus odată lui Pip.

Amintirea îmi lasă un gust amar. *E bine. Nu e nimic în neregulă cu el. Toți copiii mici sunt neîndemânatici.*

— Prefer de o mie de ori să văd un copil care este bine decât să ratez un copil bolnav o singură dată, i-a spus doctorița lui Pip când, în cele din urmă, ea m-a ignorat și a stabilit o consultație, doar ca să i se spună că avea dreptate. Dylan era bolnav.

Pip avea dreptate și eu m-am înșelat.

Și dacă greșesc și acum? Gândul se strecoară nechemat printre celelalte gânduri ale mele; un vierme de îndoială săpând în certitudini.

— Fiul meu este la Terapie Intensivă la St. Elizabeth, îi spun eu. Săptămâna viitoare, o instanță va hotărî dacă medicii vor putea sau nu să-i oprească aparatele sau dacă eu voi putea să-l duc în Texas pentru tratament.

Doctorița deschide gura făcând un *o* perfect.

— Terapia comportamental cognitivă poate avea rezultate excelente, spune doctorița, revenind în prezent, dar listele curente de așteptare implică perioade de șase până la opt săptămâni, așa că…

Mă vede că am sprâncenele ridicate și se întoarce la ecranul computerului ei.

— O să vă prescriu ceva care să vă ajute să dormiți și un betablocant pentru anxietate.

Imprimanta se pune în acțiune.

— Este în mod cert o soluție pe termen scurt, însă… tot trebuie să vă trimit la terapie.

— Sigur, cum credeți.

În șase până la opt săptămâni, eu și Dylan vom fi în Texas. Pot dormi în Texas. Pot mânca în Texas. Am doar nevoie de altceva decât de whisky și țigări – pentru că, după 18 ani ca nefumător, mă trezesc dintr-odată din nou cu țigări în buzunar – care să mă ajute să trec de săptămâna următoare.

— Poftim.

Îmi întinde rețeta, un pliant despre terapie și o scutire pe motiv de boală pentru șeful meu. Ezită, mușcându-și buzele. Observ fotografia pe care o are pe birou: un copilaș zâmbitor, cu o barbă din înghețată.

— Succes, spune ea în cele din urmă. Sper… sper…

— Mulțumesc.

Îi trimit lui Chester adeverința medicală și apoi scriu un anunț – *Nu sunt la birou* – care să intre automat de pe e-mailul meu și-mi închid telefonul de serviciu. Simt cum pereții camerei de hotel mă strâng, tapetul învârtindu-se… pare începutul unei migrene. Iau două pilule betablocante pe care mi le-a prescris medicul de familie și mă duc să înot. Îmi las hainele la vestiar, apoi merg pe coridor spre piscină. Se aud voci care ricoșează pe plăcile ceramice și încetinesc ritmul de mers. O familie. Mama care-și învață fiica, cu aripioare ajutătoare, să înoate; tatăl care le aruncă bastoane pentru scufundări celor doi băieți. Râsetele din apă ajung la mine ca o ironie a sorții. Mă gândesc la diminețile de duminică pe care le petreceam cu Dylan la piscină, la brațele mele deschise pentru el ca să sară în apă de pe margine. *Haide, Dylan, poți s-o faci!*

Pulsul meu nu ține cont de betablocante, îmi zvâcnește în urechi într-un ritm care mă împiedică să mai pot respira. Mai repede, mai repede, mai repede. *Stres,* a spus doctorița. Mă întorc în vestiar și mă îmbrac, stau pentru o clipă în holul hotelului – unde să mă duc, ce să fac? –, apoi plec să alerg, iar pașii mei la început ezitanți își găsesc ritmul pe asfaltul umed. Alerg ca și cum m-ar urmări cineva, ca și cum sunt într-un vis urât cu monștri care-mi suflă-n ceafă, ca și cum ar alerga tot timpul mai repede decât mine, oricât de mult m-aș strădui. Alerg și alerg, și apoi îmi dau seama că picioarele m-au adus aici. La spital.

Nu este rândul meu. Nu este nici măcar ora prânzului, iar Pip poate să stea cu Dylan până la 3. Dar simt o durere-n piept – Iisuse, mă doare atât de tare! – și vreau doar să-mi văd băiatul pentru cinci minute. Cinci minute și apoi mă voi întoarce la

hotelul meu, voi face un duș și mă voi schimba și o să mă simt mai bine.

Mulțimea din fața Spitalului de Pediatrie este mai mică astăzi. Există un grup devotat care vine în fiecare zi și faptul că-i văd acolo mă face să mă simt mai puțin singur. Seara, se adună și mai mulți oameni. Adeseori, când plec de la STIP, pe la 10–11 noaptea, grupul numără deja în jur de 50 de persoane, stând în semicerc în jurul lumânărilor aprinse pe jos în forma literelor care alcătuiesc numele lui Dylan. Presa a fost aici în fiecare zi, iar protestatarii au profitat ca să amplifice lucrurile. Noi afișe, noi protestatari, noi tururi de forță. Ca să-l păstreze viu pe Dylan în mintea oamenilor, în inimile lor. Pentru că, dacă el trăiește în inimile oamenilor, cum ar putea atunci o instanță judecătorească să-l lase să moară?

— Te simți bine, Max?

Jamie și soția lui, Emma, fac cu rândul la adunările acestea. Câteodată vin amândoi, cu fetița lor în cărucior. *Ne-am săturat de sistem,* mi-a spus Jamie, când am vorbit prima oară. *Încearcă să ne ia toate drepturile părinteşti.*

— Sunt bine.

— Am vorbit pe grupul de Facebook despre ce să facem la tribunal.

Jamie e ras în cap și are un tatuaj pe gât reprezentând data nașterii fiicei sale. El și Emma au organizat grupul de pe Facebook – *Luptăm pentru Dylan* – care numără acum 140.000 de membri.

— O să vindem tricouri, iar alți câțiva lucrează la noile bannere, dar dacă e ceva anume ce ai vrea, spune-mi, în regulă?

— Așa voi face.

Pun o mână pe umărul lui.

— Apreciez cu adevărat faptul că faceți toate astea. Înseamnă mult.

Grație în mare parte lui Jamie și Emmei, contul lui Dylan de pe GoFundMe a adunat aproape un sfert de milion de lire. Au mobilizat susținători din

întreaga lume, distribuind link-ul și ținând pe prima pagină a ziarelor în fiecare zi povestea lui Dylan. Și chiar dacă e puțin ciudat să văd chipul fiului meu pe tricoul unui străin, ei bine, este un preț mic pe care trebuie să-l plătesc pentru banii care ne vor duce în Texas.

Îl salut cu un semn din cap pe tipul de la pază în timp ce intru. Faptul că am vorbit cu Jamie m-a liniștit, dar când merg pe hol spre STIP simt cum mi se accelerează pulsul și aproape că alerg, iar gândul de a mă afla atât de aproape de Dylan, deși încă nu fizic, este mai greu de suportat decât separarea în sine.

Dacă Cheryl este surprinsă să mă vadă la ora asta, nu se vede pe fața ei. Îmi deschide ușa și eu mă spăl pe mâini, iar ea nu zice nimic. La urma urmelor, nu este o lege – nici măcar o regulă impusă de spital –, ci doar o sugestie cu care am fost toți de acord, și anume că Pip va sta cu Dylan ziua, iar eu, serile. Dar vreau să-l văd pe Dylan acum. Și-mi dau seama, brusc, că vreau s-o văd și pe Pip.

Îi citește lui Dylan o poveste. Stă cu fața la el, cartea e rezemată ușor de pat în timp ce ea citește cu voce blândă. *„Mousse de ciocolată!”, spune Gâsca-nfometată. „Nu o da pe jos”, spune Iepurele furios.* Întotdeauna s-a priceput atât de bine să imite vocile! Țipătul îngrozit al Iepurelui, căscatul Oii, mormăitul Moliei cu gura plină de pânză.

De câte ori i-am citit cartea aceasta lui Dylan? De câte ori a tropăit până la biblioteca din camera lui și a tras de-acolo *Mousse de ciocolată pentru Gâsca-nfometată?* De câte ori n-am spus *Nu tot asta,* în timp ce Dylan țopăia spunând *Asta, asta!*

— ...dar Oaia trândavă spune: „Hai acum la somn, puiule de om”.

Acesta este momentul în care Dylan ar spune *Din nou, din nou!* Acum ar îmbrățișa-o pe Pip, și ar pupa-o pe gură, și ar râde și ar spune *Nu somn!* și Pip s-ar desprinde ușor de el și i-ar spune *Ora de*

culcare acum, puiule de om. Mâine te așteaptă noi aventuri.

Dar scena din fața mea nu respectă scenariul, iar inima mă doare atât de tare, că am impresia că o să cedeze. Nu cred că spun ceva, dar poate că o fac, pentru că Pip ridică privirea și-mi dau seama că și în mintea ei se derulează același film.

— Îmi pare rău… știu că n-ar trebui să fiu aici.

— Nu-i nimic.

Traversez încăperea și-l sărut pe Dylan. Are fruntea umedă și fierbinte, cu șuvițe de păr lipite de creștetul capului. Mă așez pe scaunul de lângă Pip. Sunt șocat de cât de slabă pare, cât de obosită.

— Ce-o să se întâmple cu noi, Max? întreabă cu un tremur în glas.

Nu se uită la mine, nu-și ia ochii de la Dylan, al cărui piept se ridică și coboară sub păturica albă. Mă gândesc la pătrățelele galbene împletite de Pip, pe care ea avea de gând să le coasă într-o păturică pentru camera lui și mă întreb ce s-a ales de ele.

Mă străduiesc să-mi păstrez cumpătul.

— Cred că vom afla în instanță.

— Nu cu Dylan, spune Pip și se uită la mine. Cu noi. Ce se întâmplă cu *noi,* Max?

Aș vrea s-o țin în brațe, s-o sărut, să-i spun cât de mult o iubesc încă, în ciuda tuturor piedicilor. Și că-mi este aproape la fel de teamă s-o pierd pe ea cum îmi este să-l pierd pe Dylan.

Dar am părăsit-o. Mă lupt cu ea. Sunt ultima persoana pe care Pip ar vrea s-o îmbrățișeze. Așa că nu spun nimic. Și, în cele din urmă, ea își mută privirea de la mine.

20. LEILA

Leila simte tensiunea în aer. Emmett a decretat ca trei asistente să lucreze până târziu și alte două să vină dis-de-dimineață, dar personalul suplimentar a adăugat o stare de agitație în secție care nu ajută cu nimic. Femeile de serviciu au fost instruite să fie extrem de meticuloase, deranjate pe drept de observația implicită că în alte situații ar fi altfel decât așa. Yin și Cheryl au dat jos bucățile de hârtie îndoite care le aminteau vizitatorilor *Spălați-vă pe mâini* și le-a înlocuit cu instrucțiuni precise, trase în țiplă. Întreaga secție este cu sufletul la gură și totul pentru un singur om.

Doctorul Gregory Clark Sanders Jr. este cu cel puțin 10 ani mai în vârstă decât în fotografia de pe site-ul său de pe internet, care-l prezintă drept un doctor tânăr și ambițios, stând jos, cu picioarele deschise, într-un birou mahon. Leila s-a uitat de câteva ori la fotografie – a citit lista impresionantă de calificări pe care le deține specialistul din Houston – și s-a simțit de fiecare dată ea însăși mai puțin impresionantă, mai puțin calificată.

Acum, când traversează coridorul către ușa de sticlă de la intrarea în STIP, simte cum îi revine încrederea în sine. Gregory Sanders este un bărbat mic de statură, cam durduliu, cu păr nisipiu și o figură amabilă, fără urmă din aroganța afișată pe site. Bărbatul îi întinde o mână când Leila se apropie.

— Domnule doctor Sanders, e o plăcere să vă cunosc.

— Te rog, spune-mi Greg.

Leila nu se pricepe la accente. Anticipase unul mai puternic la Greg – accentul texan pe care și-l amintea din reluările serialului *Dallas,* care lui Ruby îi plăcea atât de mult –, dar accentul lui Greg Sanders pare diferit de al lui Max.

— Iar dumneaei este avocata mea, Laura King, spune Max punând o mână pe umărul unei femei care are în jur de 45 de ani.

Avocata are șuvițe de culoarea caramelului, părul de lungime medie, vopsit pe bani mulți. Poartă un blazer bleumarin și pantaloni albi și arată ca și cum ar trebui să zboare la Monte Carlo, nu să se afle la intrarea în STIP a Spitalul de Pediatrie St. Elizabeth din Birmingham.

— Bine-ați venit la secția de Terapie Intensivă Pediatrică!

Leila îi conduce la chiuvetă și așteaptă până se spală pe mâini. Yin trece pe lângă ei, încercând să nu se holbeze, dar cu siguranță având aceleași sentimente ca și restul personalului față de acest specialist american care pretinde ca poate reuși acolo unde ei au dat greș. Vizita lui presupune o critică implicită care-i face pe cât de curioși, pe atât de defensivi. Și Leila este curioasă, dar deși își petrece următoarea oră cu Greg, el cere mai mult decât oferă și Leila află puține lucruri față de ce știa deja.

— Houston ProTherapy are cea mai mare rată de succes din lume, spune el când ajung în Salonul 1. Avem echipament de cea mai bună calitate și personalul nostru are calificări excepționale.

Leila se simte dintr-odată gata să ia apărarea propriului ei personal excepțional. Se întreabă cum s-ar descurca oamenii lui Greg cu tăierile de buget din partea Casei de Asigurări de Sănătate și cu resursele insuficiente sau dacă și Houston ProTherapy își face treaba bazându-se pe părinți care, din recunoștință, cumpără defibrilatoare salvatoare de vieți.

— Principalul avantaj al terapiei cu fascicul de protoni este faptul că ne permitem să direcționăm fasciculul și să ne oprim acolo unde vrem să ne oprim.

Greg răspunde la o întrebare pusă de Laura King, dar, în timp ce vorbește, se uită pe rând în ochii

fiecăruia, făcând-o pe Leila să se simtă ca și cum ar fi din nou la un seminar.

— În cazul unui meduloblastom, tratăm calea lichidului cerebrospinal, întregul creier și întreaga măduvă, dar fără extinderea radiației care are loc în cazul tratamentului convențional.

Stă lângă Dylan, mișcându-și mâna ca să arate unde și cum va fi administrat tratamentul, dar încă nu l-a salutat pe copil. Nu i-a atins brațul, nu i-a spus cine este, nu i-a explicat că vrea să se uite puțin peste fișa lui și nici că se află aici pentru a-l ajuta. Leila știe că Dylan nu poate înțelege cine e lângă el, dar chiar și-așa, doctorița tot trebuie să-și muște buza să nu spună nimic. Dylan Adams este un copil, nu un studiu de caz. Îl mângâie pe frunte și-i spune în gândul ei: *E în regulă, doar o grămadă de vorbărie.*

Leila a citit raportul aflat printre documentele care i-au parvenit prin intermediul avocatei Laura King, care contestau punerea în aplicare a ordinului judecătoresc. L-a citit și nu este de acord cu el. E posibil ca terapia cu fascicul de protoni să reducă tumoarea aflată la baza craniului lui Dylan, dar cu ce cost? Alte 12 săptămâni de tratament – de călătorii, tomografii, iradiere – în speranța că Dylan va mai câștiga câteva luni, poate câțiva ani, timp în care să trăiască cu limitările cu care a rămas în urma bolii. Nu va avea decât foarte puțin sau chiar deloc controlul asupra membrelor sale. Nu va vorbi aproape deloc. Nu-și va putea coordona mișcările. Epilepsie, pierderea auzului, incapacitate cognitivă…

— Domnule doctor Sanders – Laura are o listă de întrebări, cu pixul pregătit pentru fiecare dintre ele –, pacientul are sindrom de fosă cerebrală posterioară ca rezultat al operației pe creier, ceea ce înțeleg că va afecta funcțiile executive, vorbirea, mobilitatea și așa mai departe. Terapia cu fascicul de protoni va avea un impact similar?

— Dimpotrivă, efectele secundare ale terapiei cu fascicul de protoni sunt semnificativ mai reduse decât în cazul intervenției chirurgicale.

Răspunsul este prea rapid, prea simplu și Leila știe că urmează un scenariu; că întrebările Laurei King sunt puse pentru Leila, nu pentru Greg.

— Dacă Dylan nu ar fi avut rezecția chirurgicală, spune ea, mai incisiv decât ar trebui, ar fi murit.

Max se uită la ea.

— Dar asta vreți acum, nu?

Leila simte cum i se pune un nod de furie în gât.

— Nu, nu asta este ce *vreau* eu. Ceea ce vrem oricare dintre noi. Toți ne dorim ce este mai bine pentru Dylan și, în opinia mea profesională, asta nu înseamnă să-l duci cu avionul jumătate de glob și să-l pui să treacă prin alta serie de tratamente, când…

— Să păstrăm discuția aceasta pentru instanță, da? intervine Laura King, cu vocea clară și autoritară.

Cele două femei se uită una la cealaltă, apoi Leila privește în altă parte. Își va păstra energia – și argumentele – pentru când va fi nevoie de ele.

Protestatarii vin la spital de două săptămâni. Emmett a angajat personal de pază, care stă la intrarea de la STIP, purtând cravate negre și geci fosforescente, cu ecusoanele prinse pe banderole în jurul brațului stâng. Protestatarii au fost de acord să rămână într-un spațiu delimitat între tomberoane și marginea parcării auto. În fiecare zi apar fețe noi, dar și unele mai vechi, și Leila se întreabă cum de pot oamenii aceștia să vină aici în fiecare zi. Nu au servicii? Familii? Viață personală? Ce-i face să le pese atât de mult de un copil care nu este al lor?

Plouă și doar o mână de oameni se află în spațiul marcat dintre tomberoane și parcarea auto. Demonstranții cei mai hotărâți, își spune Leila, care nu se dau bătuți nici pe vreme rea. Trece pe lângă ei, cu capul în jos și gluga trasă pe cap, dar când își

aude strigat numele intervine instinctul. O femeie cu o căciulița roșie începe să strige un șuvoi de cuvinte neinteligibile – și restul turmei i se alătură, cerând sânge.

A doua zi, în ziare apare o fotografie cu Leila, făcută de unul dintre fotoreporterii care pierd vremea pe lângă spațiul pentru fumat de lângă parcarea auto, așteptând să se întâmple ceva. Vede articolul la standul de ziare în drum spre serviciu, bicicleta ei clătinându-se când întoarce capul să se mai uite o dată.

Titlul din ziar o numește *Doctorița Moarte.* În imagine, figura Leilei este surprinsă într-o grimasă amenințătoare și întunecată, ochii ei sclipind către camera foto.

Fotografia face ca mulțimea să se multiplice peste noapte. Lumânări; muzica; steaguri întinse între copacii de lângă parcare. Ar arăta mai degrabă a festival decât a protest dacă n-ar fi cuvintele scandate în ritmul unei tobe mici. *Dreptul la viață, dreptul la viață.* Leila ocolește parcarea auto, urmând de această dată o cale mai sinuoasă către STIP. La miezul zilei a fost deja convocată în biroul directorului medical.

— De ce nu-ți iei niște zile libere? Până la audiere?

Emmett are ziarele întinse în fața lui.

— Nu pot… lipsește deja o parte din personal și…

— O să ne descurcăm noi, spune Emmett ferm. Cu fiecare oră mai apar alți protestatari – pentru Dumnezeu, au pus la dispoziție autobuze. A trebuit să punem agenți de pază la ușa după ce unul dintre ei a făcut un grup pe Facebook numit *Să-i lăsăm să ardă.*

— Doar n-o să dea foc de-adevăratelea…

— Să sperăm că nu, spune Emmett posomorât, apoi se îmbunează puțin. N-ai la ce să te gândești, Leila. Ia-ți câteva săptămâni de vacanță. Lasă lucrurile să se stingă de la sine.

Leila nu are altă soluție decât să fie de acord.

În prima zi din concediul ei forțat se trezește devreme. Aude scârțâind patul din încăperea alăturată, când mama ei se scoală să-și facă rugăciunile. Astăzi este *Norooz,* prima zi a anului persan. O zi care se presupune că simbolizează un început, speranță renăscută. În loc de așa ceva, Leila se trezește cu sentimentul groazei a ceea ce urmează să se întâmple.

Se gândește la Pip și la Max, așa cum face adesea, și spune în gând o rugăciune, sperând ca ei să-și găsească liniștea odată ce-și vor lua rămas-bun de la fiul lor. Pentru că Leila este destul de sigură că instanța va da dreptate spitalului, în ciuda avocaților scumpi pe care i-a angajat Max, în ciuda sprijinului pe care l-a obținut din partea opiniei publice, în ciuda încercărilor protestatarilor de a-i discredita mărturia. Instanța le va da dreptate, pentru că este decizia corectă.

Așa crede ea.

Alte imagini își fac loc în amintirea Leilei, dând logica la o parte. Dylan, care deschide ochii la auzul vocii mamei sale. Ritmul său cardiac stabilizându-se când se cuibărește la pieptul tatălui lui. Leila se ridică în capul oaselor și aprinde veioza de lângă pat. Își trage afară picioarele din pat și se ridică. Știință, nu emoție, își reamintește ea. Fapte, nu supoziții. Doctor, nu părinte.

La parter, cu cămașa de noapte bine strânsă în jurul ei ca să alunge răcoarea dimineții, deschide fierbătorul de apă și pregătește două pahare. Pune ceai din recipientul de cositor pe care l-a adus cu ea din Iran și urmărește frunzele întunecate învârtindu-se în ceainic când adaugă apa fierbinte. Ritualul acesta este liniștitor, are o familiaritate care îi oferă siguranță. În timp ce pregătește ceaiul preferat al mamei sale, aude pași pe scări. Nu este pe gustul lui Habibeh băutura persană intensă, amețitoare, care o face pe Leila să se simtă ca

acasă, ci ceaiul Earl Grey de cea mai bună calitate care se găsește la Marks&Spencer, împachetat în pliculețe care atârnă de fire de ață cu etichetă. Este în fruntea listei de dorințe când vine vorba de lucruri pe care Habibeh i le cere Leilei când o vizitează, alături de ciocolată și de brânză Cheddar împachetată în vacuum. Leila adaugă lapte până când ceaiul capătă nuanța de bej-insipid care-i place cel mai mult lui Habibeh. Face *sheer berenj,* o budincă de orez care se gătește doar în dimineața de *Norooz,* și când mama ei coboară la parter, Leila se străduiește să zâmbească.

Habibeh o sărută.

— *Sad Saal be în Saal-ha, Leila joon.*

Încă o sută de Ani Noi fericiți. Leila s-ar mulțumi și cu unul singur.

— Astăzi nu lucrez, *Maman.*

Habibeh se luminează la față. S-a chinuit să înțeleagă de ce Leila nu voia să-și ia zi liberă de *Norooz,* și cum o secție de spital confruntată cu lipsa de personal, foarte încărcată, înseamnă că specialiștii nu și-au mai luat liber de luni de zile.

— De fapt, n-o să mai lucrez o vreme. Mi-am luat o vacanță.

O mică minciună nevinovată, între cele două. Habibeh este încântată. Leila se simte de două ori mai rușinată. În onoarea ocaziei, Habibeh renunță la QVC în favoarea canalului BBC Persia, unde se dă numărătoarea inversă pentru Anul Nou persan, cu alaiul său de staruri pop, dansuri și rutina de comedii. Leila se chinuie să zâmbească și o ascultă pe Habibeh cum plănuiește să-și petreacă timpul împreună – felurile de mâncare pe care le vor găti, filmele la care se vor uita – în timp ce în ea anxietatea crește și o învăluie ca o spirală până când se simte complet ametită.

În timp ce pregătesc masa de *Norooz* ciugulesc nuci și curmale. *Kofte, samanoo,* un fel cremos de *must,* cu stafide și petale de trandafiri, lămâie și ulei de măsline. Masa este împodobită cu fața de masă

specială a Leilei, cumpărată din bazarul din Shiraz, o vază cu zambile, cele mai bune tacâmuri. Pe ecranul televizorului, Sami Beigi cântă cele mai cunoscute hituri ale sale.

— *Asheghetam, Leila joon.*

— Și eu te iubesc, *Maman.*

Sună la ușă. Poate că este Wilma, vecina de alături. Leila se duce să răspundă, în timp ce Habibeh își înfășoară șalul în jurul capului. Dar nu este Wilma.

— Hei, bună!

Este Nick. I se pare ciudat să-l vadă aici, în grădina din fața casei ei, și simte cum îi bate inima mai tare. Închide puțin ușa… nu vrea ca Habibeh să-l audă pe Nick vorbind despre cazul lui Dylan sau despre ziarele pe care mama ei nu le va vedea niciodată.

— Voiam să știu ce mai faci.

— Sunt bine.

Tăcere.

— Pot să intru?

— Nu e un moment potrivit.

Habibeh vine la ușă. Așteaptă să se facă prezentările, dar înainte ca Leila să se hotărască ce să spună, Nick tușește.

— Hm, *haletun chetorah,* spune el, cumva plin de sine. *Esm e mari* Nick *ask.*

Leila este la fel de surprinsă precum Habibeh. Se uită în jos la mâinile lui Nick, pătate de cerneală albastră.

— Ce altceva ai mai notat acolo?

Nick se uită la cealaltă mână.

— Păi… *dashshuee kojast*?

Se lasă o scurtă tăcere. Habibeh și Leila se privesc.

— La capătul scărilor, pe stânga. Mânerul de tras apa ține puțin, spune Leila. Dacă chiar asta voiai sa întrebi.

Nick are un aer jenat.

— Mâna greșită, scuze. Am notat asta în caz de urgență.

— Dar de ce ai avea nevoie de așa ceva? întreabă Leila, fără să înțeleagă.

— Nu știam dacă vei fi acasă și nu am vrut s-o îngrijorez pe mama ta apărând aici fără să fiu în stare să spun cine sunt. L-am scos pe portarul iranian la o cafea – mai știi, tipul ăla care cântă tot timpul? El mi-a notat câteva fraze.

— Mai bine intri.

Leila se bucură că holul de la intrare este îngust, pentru că în felul acesta nu au cum să stea toți acolo în picioare; se bucură că în felul acesta se poate întoarce cu spatele ca să-și ascundă fața, roșie dintr-odată. Face un ceai pe care-l pune în pahare înalte de sticlă pe care le strecoară în suporturi de argint și se uită la Nick, care dă sincer din cap în timp ce Habibeh recită numele tuturor mâncărurilor de pe masă.

— Tabloidele de ieri… spune el blând, când Habibeh s-a dus la bucătărie să mai aducă niște mâncare.

— Mă numesc *Doctorița Moarte*... Cred cu toții despre mine că sunt un monstru.

— Este un joc, Leila.

— Este un joc crud.

Ochii i se umplu de lacrimi. Ia un cub de zahăr pe limbă, o gură de ceai și lasă dulceața să-i umple gura. Nick ezită, apoi îi strânge mâna – preț de o secundă –, apoi îi dă drumul.

— După proces o să se termine totul.

Se trage la o parte când Habibeh se întoarce în încăpere și Leila simte că-i este dintr-odată prea frig și prea cald în același timp.

— Ai auzit, spune el, încercând să schimbe subiectul, că unul dintre paramedici a fost dat afară din spital azi?

— Ce? De ce?

— Pentru că a divulgat informații presei. Îți aduci aminte de articolul acela din *The Mirror,*

despre operațiile făcute pe coridorul spitalului?

Leila dă din cap că da, deși de fapt nu-și aduce aminte. Se scriu atâtea prostii!

— Se pare că el a fost la mijloc. Câteva săptămâni mai târziu, s-a dus la *The Mail* cu detalii despre un pacient în vârstă a cărui soție nu era de acord cu cererea lui de a nu fi resuscitat, și cei de la ziar au scris un articol de două pagini despre subiectul asta: este ordinul de neresuscitare mai bun sau nu decât eutanasierea?

Ordin de neresuscitare. Leila aude în cap vocea lui Jim. *Soția lui mi-a spus că sunt un criminal… o parte din mine chiar s-a simțit ca unul.*

— Familia a făcut o plângere la Casa de Asigurări și când Emmett s-a dus la ziar să vadă despre ce era vorba, hackerul a dezvăluit sursa.

— Nick…

Leilei îi păruse atât de rău pentru Jim! A crezut că el înțelegea prin ce trecea ea cu cazul Adams și că o va asculta fără s-o judece. A avut încredere în el. Habibeh, fără să înțeleagă mare lucru din conversație, se scuză ca să mai aducă niște mâncare, pe care n-o vor mânca.

— Nick, eu i-am spus despre Dylan Adams.

În capul pieptului simte greață.

O singură sprânceană, ridicată abia perceptibil, indică faptul că Nick a auzit. Leila așteaptă ca el să spună ceva, dar bărbatul ia o gură de ceai, iar tăcerea lui deliberată înseamnă că Leila este cea care va trebui să vorbească.

— Am căzut de pe bicicletă. El m-a examinat — Jim Laithwaite, numele lui este Jim Laithwaite – și m-a condus la serviciu. Am ieșit să bem ceva ca să-i mulțumesc.

Ar trebui să mai facem asta. Îi arde fața când își aduce aminte cât de proastă a fost. Nu este de mirare că tipul n-a mai sunat-o. Obținuse deja ce voia. Leila și-l imaginează punând mâna pe telefon chiar în timp ce se uita după ea cum se îndepărta.

Amice, am o poveste trăsnet pentru tine…

— Ți-ai dat seama că de fapt pescuia informații?

Leila închide ochii strâns.

— Nu a fost nevoie să pescuiască. Eu i-am spus tot, din proprie inițiativă.

Nu-i spune lui Nick că în ziua aceea a fost dărâmată; că faptul că a trebuit să asiste la cum se prăbușea lumea lui Pip și Max Adams aproape că a terminat-o.

Nick se uită la Leila cu atenție, apoi ridică vag din umeri.

— Toți suntem de aceeași parte a baricadei, Leila. Ar trebui să putem avea încredere unii în alții. Când cineva îți trădează încrederea, ești rănit. Dar nu este vina ta, spune el și se lasă pe spate în scaun, cu o figură surprinsă. De ce iei toată povestea asta așa de dramatic?

— Este un caz sensibil. Părinții lui Dylan n-ar fi trebuit să intre așa în atenția publicului până când nu erau pregătiți, până când nu se mai putea evita asta.

— A fost inevitabil de la bun început. Tu știi asta. Ce nu-mi spui?

Leila simte cum o ia căldura și mai tare, urcând pe gât și cuprinzându-i toată fața.

— Mi-a plăcut de el, spune ea în cele din urmă.

Se lasă o tăcere lungă. Leila nu trebuie să se uite la Nick ca să-și dea seama că nu se simte în largul lui; că se întreabă cum poate schimba subiectul. Dar a întrebat-o, așa că ea o să-i spună.

Leila se uită fix la masă.

— Am 34 de ani și sunt singură… după cum îmi reamintește mama constant. Și apoi l-am întâlnit pe Jim și mi-a plăcut de el și am crezut că și el mă place pe mine și… ei bine… de-asta.

O tăcere lungă.

— Are balta pește.

Leila se chinuie să zâmbească.

— Cred că năvodul meu are găuri.

Și apoi se întoarce Habibeh, iar Nick se ridică s-o ajute cu vasele și o întreabă despre *Norooz* și

despre Iran, iar Habibeh se deschide ca o floare care a dat de soare. Și mult mai târziu, când au stomacul plin și farfuriile goale sunt stivuite în chiuvetă, Nick se apleacă spre Leila.

— Paramedicul ăla? spune el, cu colțurile gurii ridicate abia perceptibil. Nu te-a meritat.

21. PIP

Max stă pe o canapea roșie. Poartă pantaloni de costum gri, dar în loc de sacou are un tricou tras peste cămașa cu mânecă lungă. Tricoul are pe el imaginea lui Dylan și arată ca și cum cineva i l-ar fi dat lui Max când a intrat în platou și i-ar fi zis: *repede, pune ăsta pe tine… o să dea foarte bine la camere.* Nu arată deloc bine… are mai degrabă un aer patetic, ca bărbații de 55 de ani care poartă șepci de baseball sau ca mamele care împrumută adidașii copiilor lor adolescenți.

Max nu se simte confortabil, în mod evident. Are umerii căzuți și pare mai bătrân, dărâmat. În contrast, femeia de lângă el – avocata lui Max, Laura King – poartă un costum cambrat, parcă e o ținută de seară, și pantofi negri cărora li se văd tălpile roșii când își încrucișează picioarele, lucru pe care-l face frecvent. Din când în când, îl atinge pe Max pe braț și eu mă trezesc vorbind de una singură cu televizorul.

— Lasă-l în pace, pentru numele lui Dumnezeu!

Moderatorii – un bărbat și o femeie cu mult prea multă chimie între ei ca să fie soț și soție – rezumă povestea „până la acest punct”, înainte de hotărârea de mâine a instanței. În timp ce moderatorii vorbesc, în colțul din dreapta sus a ecranului curg imagini cu Dylan. Sunt fotografiile mele din albumul o-poză-pe-zi… înregistrarea pe care am făcut-o înainte de St Elizabeth și simt cum mă cuprinde furia pentru că Max nu mi-a cerut acordul înainte să le arate tuturor.

— Trebuie să fie un coșmar pentru tine.

Moderatoarea își lasă capul într-o parte. Chiar are lacrimi în ochi.

— Nu, spune Max. Dylan este cel care trăiește un coșmar. El este cel care se luptă pentru viața lui. Prin ce trec eu este nimic în comparație cu ceea ce a trebuit să îndure el în aceste ultime luni.

Moderatorul se apleacă în față. Observ că în ochii *lui* nu sunt lacrimi.

— Din păcate, nu este prima oară când am stat de vorbă cu un părinte care se luptă cu echipa medicală care-l are în grijă pe copilul lor, dar în cazul tău există o diferență majoră, nu-i așa?

Laura King își pune din nou mâna pe brațul lui Max.

— Nu te plătește să-l agresezi, spun eu printre dinți.

— Fiecare caz este diferit, răspunde Laura prompt. Speranța noastră este că în această săptămână se va face dreptate și lui Max i se va permite să-și exercite drepturile părintești, acordându-i lui Dylan îngrijirile medicale de care are nevoie cu atâta disperare.

— Dar există un motiv pentru care mama lui Dylan nu se află astăzi aici cu voi, nu-i așa? spune prezentatorul, ca un câine de vânătoare în căutarea unei prăzi mai suculente.

Știrea zilei de ieri, îmi spun în gând. Aș vrea să închid televizorul, dar dorul de Max s-a transformat într-o durere fizică – ca dorul de acasă –, și să-l văd mă rănește și mă tămăduiește deopotrivă.

— Și eu, și soția mea ne dorim ce este mai bine pentru Dylan, spune Max, apoi se oprește. Se întâmplă să nu fim de acord asupra a ceea ce reprezintă acest bine.

— Înțeleg că la momentul actual locuiești la hotel, la ceva distanță de casă.

Din nou la vânătoare. Adulmecând.

— Am vrut să fiu mai aproape de spital. De fiul meu.

— Și soția ta stă și ea acolo?

Max ezită. Privirea lui o caută pe Laura King, dar ea nu-l vede, nu preia răspunsul.

— Avem informații că ți-ai părăsit soția… ne putem imagina ce fel de presiune pune asta asupra…

Max strânge pumnii.

— Eu și soția mea nu ne-am despărțit și unde locuiesc eu nu are nicio legătură cu lupta pe care o duc pentru a-i asigura lui Dylan tratamentul pe care-l merită.

Pare că mai are multe de zis, dar camera de filmat pune un prim-plan pe moderatori și orice ar mai fi fost de adăugat s-a pierdut.

Și totuși m-ai părăsit, îmi spun în gând.

Ultimele zile de dinainte de proces par deopotrivă fără sfârșit și totuși zboară. Îmi petrec fiecare clipă cu Dylan, înghesuind o viață de amintiri în ore și minute. Aduc la spital fiecare carte de pe raftul său de acasă și i le citesc iar și iar, în timp ce el stă nemișcat, adormind și trezindu-se repetat. Îi cânt, îl spăl, îi perii puținul păr pe care îl mai are. Îi spun povești însorite, cu final fericit, simțindu-mă o mincinoasă, pentru că viața nu are final fericit, nu-i așa?

Audierea în cazul *Spitalul St. Elizabeth versus familia Adams* va avea loc la instanța pentru Dreptul Familiei de la Curtea Regală de Justiție, o clădire gotică spațioasă cu acoperiș cu turnulețe și sute de ferestre care par să privească în jos spre noi când ne dăm jos din taxiul comandat de avocatul meu.

În tribunalele pentru familii nu există galerie pentru public, iar mulțimea de oameni adunați în fața clădirii a fost ținută de partea cealaltă a străzii cu ajutorul barierelor metalice și a polițiștilor în uniforme fluorescente. Oamenii poartă tricouri cu chipul lui Dylan și flutură pancarte cu mesajul care imploră instanța: *Lăsați-ne băiatul să trăiască!*

Băiatul nostru? Când a devenit *băiatul lor*?

Mă fac să-mi doresc să-l iau pe Dylan acasă și să încui ușa. Mă fac să-mi doresc să șterg orice fotografie cu el pe care am pus-o vreodată pe Facebook, să-i opresc pe oamenii aceștia să le mai copieze, să le mai retușeze, să le mai folosească drept fotografie de profil. Departe de a căpăta

putere în urma acestui spectacol, despre care știu că se vrea a fi unul de solidaritate, nu am decât senzația unui cuțit răsucit în rană.

Strigă la mine în timp ce urc treptele împreună cu Robin Shane și cei doi asistenți ai săi.

— Criminalo!

— Nu te întoarce, spune Robin. Mergi mai departe!

Înăuntru, pantofii mei creează un ecou pe podeaua cu plăci ceramice în timp ce ne îndreptăm spre sala de judecată, unde un brusc *Toată lumea în picioare!* suprimă rapid flecăreala avocățească.

Judecătorul Merritt poartă o robă neagră cu margini de catifea, singura pată de culoare fiind cele două panglici scurte, roșii, de la gâtul său. Nu poartă perucă, are părul grizonant și tuns îngrijit. Are aerul unui bunic. Mi-l imaginez dând huța-huța un copilaș pe genunchi, mergând în patru labe pentru ca cel mic să se poată juca de-a călușul.

În fața pupitrului la care stă judecătorul este un altul, mai jos, ocupat – ca în planul pe care Robin mi l-a schițat cât am stat pe bancheta din spate a taxiului – de grefieri. Tot în față, dar întoarse spre judecător, mai sunt câteva rânduri. Noi stăm în partea stângă, în spatele echipei juridice a spitalului, lângă tutorele lui Dylan și avocat. Echipa lui Max este în partea dreaptă.

— Cine sunt toți oamenii aceștia care au venit cu el? șoptesc eu.

Robin ridică din sprânceană.

— Sunt aici ca să o facă pe avocata lui să arate impresionant. Și-au îmbrăcat internii la costume și l-au taxat pe soțul tău pentru un așa privilegiu.

Am văzut pagina de strângere de fonduri pe care a inițiat-o Max… am văzut cum sumele au crescut de la cinci la șase cifre. Am văzut, de asemenea, și facturile venite de la cabinetul lui Robin acasă la tatăl meu… cu sumele atât de mari că te fac să plângi. Printr-un fel de acord nerostit, nici eu, nici Max nu ne-am atins de economiile noastre pentru

„zile negre” și mă întreb de ce este oare nevoie ca să ajungem să facem asta.

— Onorată instanță, începe avocatul spitalului, cazul adus astăzi în fața dumneavoastră îl privește pe Dylan Adams, care este în prezent internat în unitatea de Terapie Intensivă Pediatrică a Spitalului de Pediatrie St. Elizabeth din Birmingham. Sarcina dificilă care-i revine instanței este aceea de a stabili dacă este în interesul lui Dylan să se continue administrarea tratamentului pentru susținerea vieții sale. Întreruperea unui astfel de tratament va conduce, din păcate, așa cum vor arăta dovezile prezentate în fața instanței, la decesul copilului, dar tocmai pe aplicarea acestei nefericite decizii se bazează cazul de astăzi – clienții mei solicită permisiunea instanței pentru a pune capăt suferinței lui Dylan.

Îmi înăbuș un geamăt. Mi s-a spus că este posibil ca procesul să dureze câteva zile, că pot să plec oricând doresc, că poate fi prea greu.

Este greu. Mai greu decât mi-am imaginat.

Dar nu plec. Ascult cum doctorii spun cu voci calme, liniștite, tot ceea ce doctorița Khalili ne-a spus și nouă în camera de relaxare, cu doar câteva săptămâni în urmă. Îl ascult pe judecător cum întreabă *Ce înseamnă asta mai exact pentru Dylan?* și *Puteți explica asta în termeni comuni*, *vă rog*? și încerc să deslușesc o figură care nu trădează nimic.

A doua zi ascultăm mărturia specialistului oncolog, care vorbește elocvent despre tumoarea lui Dylan și despre tratamentul prescris pentru ea și așteaptă în boxa martorilor să răspundă și la alte întrebări, venite din partea avocatei lui Max.

— Domnule Singh, se încruntă Laura King, de parcă nu ar înțelege ceva, câți copii a trimis în străinătate pentru terapia cu fascicul de protoni Casa de Asigurări de Sănătate?

— În ultimii 10 ani, cam 300. La nivel național, desigur. De la Spitalul St. Elizabeth am trimis 87 de cazuri.

— Și câți dintre acești pacienți au fost tratați cu succes?

— Aproximativ 90 la sută au avut parte de o îmbunătățire considerabilă a situației lor în urma terapiei.

În sală se aude o rumoare când Laura King se așază, întorcându-se spre Max să-i șoptească ceva la ureche. Imediat, Robin se ridică în picioare.

— Domnule Singh, trimiteți *toți* pacienții bolnavi de cancer să facă terapie cu fascicul de protoni?

— Nu.

Specialistul pare ușor iritat de întrebare.

— Trimitem acei pacienți pentru care acest tip particular de terapie este considerat a fi cel mai potrivit pentru obținerea unor rezultate satisfăcătoare. Dacă am trimite *toți* pacienții bolnavi de cancer, rata de succes ar fi semnificativ redusă.

— Mulțumesc.

Doctorița Khalili tremură ușor când se îndreaptă spre boxa martorilor și-și pune amândouă mâinile cu fermitate peste balustrada din lemn din fața ei. Când este rândul Laurei King s-o interogheze, se vede cum doctoriței maxilarul i se încleștează puțin.

— În notițele întâlnirii din data de 10 februarie – onorată instanță, ar trebui să aveți și dumneavoastră o copie la dosar – sunteți înregistrată afirmând că în cazul lui Dylan Adams terapia cu fascicul de protoni nu ar reprezenta „o utilizare potrivită a fondurilor”. Este corect?

— Am spus asta, așa este.

Mă uit la Max și văd cum i se întunecă privirea.

— Dar dacă pot să lămuresc… spune doctorița Khalili și se uită la judecător, care încuviințează. Nu este o problemă de buget. Nu am considerat că Dylan Adams trebuie să facă terapia cu fascicul de protoni, pur și simplu.

— Judecătorul se apleacă în față.

— Puteți explica de ce, doamnă doctor Khalili? Nu credeți că terapia cu fascicul de protoni ar funcționa în acest caz?

— Depinde de ce înțelegeți prin „a funcționa”. Terapia cu fascicul de protoni nu va vindeca boala lui Dylan, dar este posibil să-i mai acorde ceva timp.

Laura King intervine, atenuând efectul întreruperii cu un gest politicos din cap.

— Este exact ceea ce solicită și clientul meu, onorată instanță. Timp alături de fiul lui, oricât ar fi acesta.

Încurajată de judecător, doctorița Khalili continuă ca și cum cealaltă femeie nici n-ar fi vorbit.

— A-i prelungi viața lui Dylan nu este singura problemă și, din punctul meu de vedere, nici nu este cea mai importantă, spune și trage aer în piept. Creierul lui Dylan a fost afectat ireversibil. Dacă supraviețuiește, nu va merge și nici nu va vorbi. Nu va putea să-și comunice nevoile și nici sentimentele. Acelea sunt funcții umane de bază și opinia mea – deopotrivă ca doctor, dar și ca ființă umană – este că fără aceste funcții nu prea putem vorbi despre viață.

Aș vrea să-i surprind privirea doctoriței Khalili, aș vrea să-i arăt cât de recunoscătoare îi sunt pentru că pledează cauza noastră cu atâta pasiune. Dar refuză cu încăpățânare să se uite la mine – să se uite la oricine altcineva – și, când judecătorul îi mulțumește și ea trece pe lângă mine, înapoi la locul ei, văd că tremură din nou.

Și acum tremur și eu.

Pentru că este rândul meu.

22. MAX

Pip poartă o cămașă albă cu dungi galbene fine. Este băgată într-o fustă bleumarin mulată și, în timp ce pășește spre boxa martorilor îmi vine brusc în minte o imagine cu ea la serviciu, mergând pe culoarul avionului. Îmi aduc aminte când am văzut-o prima oară, cu genele ei imposibil de lungi; îmi aduc aminte de seara aceea, câteva ore mai târziu, într-un bar aglomerat. *Vreau să mă căsătoresc cu femeia aceea,* mi-am spus, înainte chiar ca ea să facă legătura dintre tipul pe care-l servise în avion și idiotul care-i zâmbea cretin de la bar. Am știut. Pur și simplu, știi.

Fermoarul din spate al fustei ei este strâmb, iar betelia este mai largă decât ar fi fost cu un an în urmă. Mă gândesc cum, într-o altă viață, m-aș duce la ea și i-aș aranja fermoarul, fără ca vreunul dintre noi să spună ceva despre asta, pentru că pur și simplu așa te comporți când ai fost cu cineva atâta timp cât am fost noi împreună. Simt o durere în mine ca dorul de casă, doar că nu de casă mi-e dor, ci de Pip. De noi.

Am plecat de la hotelul de lângă spital și m-am cazat într-unul mai ieftin, la câteva străzi distanță de-aici. Pip vine de-acasă în fiecare zi – am auzit-o vorbind cu avocatul când au ajuns –, dar eu trebuie să mă concentrez să fiu aproape de tribunal. Aseară am citit toate documentele, sunând-o pe Laura de vreo 12 ori pentru fiecare idee nouă care mi-a venit în minte.

— Totul e sub control, mi-a spus ea în cele din urmă. Culcă-te!

N-am putut să dorm și, după cum arată, nici Pip n-a dormit.

Machiajul ei este perfect, părul îi e pieptănat cu grijă pe spate, dar are cearcăne adânci sub ochi și este trasă la față.

Când Dylan avea cam un an și jumătate, a trecut printr-o etapă în care obișnuia să lovească alți copii dacă aveau ceva ce-și dorea el. Camionul ăla pe care-l ții în mână? Pac! Biscuitul tău? Zdrang!

— Dylan obraznic, i-am spus o dată.

Pip a clătinat din cap dezaprobator.

— Trebuie să separi copilul de fapta lui.

Mi-a spus lucrul acesta ca și cum ar fi citat de pe un site de sfaturi parentale.

— Altfel riști să-i induci o imagine de sine negativă.

S-a aplecat jos de tot ca să-l poată privi pe Dylan în ochi.

— Dylan, te iubesc foarte mult, dar nu-mi place ce-ai făcut adineauri. Nu vreau să te mai văd lovind pe cineva vreodată, da?

Dylan a plesnit-o peste față.

— Au!

— Nu râd, am spus eu râzând.

Mă uit la Pip. Mă gândesc la tot ce a spus și a făcut în ultimele două luni și știu că încă o mai iubesc. O s-o iubesc mereu. Și îndată ce vom ajunge în Texas și Dylan va fi mai bine, o să stăm de vorbă. Vom recâștiga ce am avut cândva.

— Doamnă Adams, începe avocatul lui Pip și se ridică, știu că vă este incredibil de greu. Ne puteți spune, în cuvintele dumneavoastră, de ce susțineți recomandarea spitalului ca tratamentul lui Dylan să includă exclusiv îngrijiri paliative?

Pip face o minusculă mișcare din cap, o scurtă tresărire – mai mult un tremur decât un semn de confirmare. Îi tremură buzele când dă să vorbească și, când o face, rostește cuvintele atât de încet, încât se aude un freamăt în sală, toată lumea aplecându-se în față ca să audă mai bine ce zice.

— Îmi iubesc fiul. Ceea ce spune toată lumea în ziare, la TV, nu este adevărat. Nu sunt un monstru. Aș da orice ca acest coșmar să dispară și să-l am din nou pe Dylan acasă, acolo unde îi este locul.

O lungă perioadă de timp nu mai spune nimic, cu ochii strânși și fața tensionată, încercând să nu plângă. Mă simt la fel cum m-am simțit în camera de relaxare, când Pip plângea… ca și cum m-aș dedubla. Ca și cum aș fi o persoană care se luptă cu Pip și spitalul; și încă o persoană care vrea s-o îmbrățișeze pe Pip și să-i spună *Te descurci grozav.*

— Dar asta nu se poate întâmpla.

Acum vorbește mai tare, iar încheieturile degetelor ei s-au albit, atât de tare strânge cu ele balustrada din fața ei.

— Mi-am petrecut fiecare zi cu fiul meu de când a fost internat în spital toamna trecută. Am fost acolo când a avut crize atât de grave, că a fost nevoie să fie sedat, când i-au dat morfină pentru dureri. Am învățat cum să-i aspir saliva, cum să-i masez spatele ca să elibereze secrețiile, cum să-i manipulez brațele și picioarele ca să nu se blocheze. Este un efort nesfârșit și extenuant și mi-ar consuma viața – viețile amândurora dacă Dylan s-ar întoarce acasă.

Simt cum mă cuprinde furia, dar n-a terminat.

— Și aș face mai mult de-atât dacă aș simți că printre medicamente și programările de la spital, fizioterapie și aspirarea fluidelor ar fi o viață care sa merite să fie trăită.

Liniștea se așterne în sala de judecată. Pip se uită la judecător.

— Dar nu cred că este.

Mă frec pe ceafă. Las capul în jos și mă strâmb de parcă asta ar alunga zgomotul din mintea mea, imaginile sădite acolo de Pip. Și eu am fost acolo, nu? Și eu am văzut lucrurile acelea, am ajutat cu fizioterapia și… *Când nu erai la serviciu,* se aude o voce firavă. Eu și Pip am luat decizii bazându-ne pe experiențe diferite, realități diferite. Îmi dau seama de acest lucru și asta mă neliniștește.

— Doamnă Adams, înțelegeți că, dacă instanța aprobă ordinul, fiul dumneavoastră va muri?

Un singur cuvânt, simplu și dureros.

— Da.

Avocatul se pregătește să se așeze, dar Pip începe din nou să vorbească.

— Vreau să fie limpede că eu *nu-mi doresc* ca Dylan să moară. Dar nici nu vreau să trăiască așa cum ar trăi dacă ar supraviețui. Este… vrea ea să spună, dar ezită, iar ultimele cuvinte se pierd ca și cum ar fi dintr-odată extenuată. Este o diferență.

Mă gândesc la propriul meu discurs, pregătit și gata de livrat în această după-amiază, când Laura mă va invita să vorbesc, adresându-mi-se: *Vă rog să spuneți onoratei instanțe de ce vă opuneți acestui ordin.* Mă gândesc la cantitatea impresionantă de dovezi pe care am pregătit-o, toate cu scopul de a-l ține pe Dylan în viață. Mă gândesc la imaginile pe care Pip le-a invocat pentru instanță. Și ezit.

— Toate dovezile au fost în favoarea aplicantului, spune Laura, când instanța ia o scurtă pauză.

Ia o gură din cafeaua de la cantină și se strâmbă.

— Scopul este să te facă sa ai îndoieli… asta este tot ce urmăresc. O să te simți mai bine când martorii tăi vor spune și ei ce au de zis.

Așa se și întâmplă. Primul nostru martor, doctorul Hans Schultz, are păr șaten-închis, ochelari rotunzi ca ochii de bufniță și un comportament atât de rigid, încât atunci când a venit la spital aproape că m-am așteptat să lovească din călcâie militărește. A fost cel de-al doilea doctor independent pe care l-a găsit Laura.

— Îmi pare rău, a spus primul, un pediatru francez îmbrăcat cu un costum Paul Smith. Nu vă pot susține cazul.

Raportul său a fost scurt, atât de similar cu al doctoriței Khalili, că ai fi zis că au fost trase la indigo. *Nicio posibilitate realistă de a avea o viață împlinită*, a fost concluzia lui care-ți dădea fiori de spaimă.

— Am petrecut o perioadă considerabilă de timp cu pacientul, spune doctorul Schultz instanței, într-o engleză impecabilă. Am observat că pupilele sale răspund la stimuli luminoși și că, atunci când îi vorbesc, întoarce capul în direcția mea.

Responsabilul cu controlul calității din partea spitalului ia notițe și se apleacă să-i șoptească ceva asistentului său. În sală este aer condiționat, dar eu simt că ard, așa că-mi lărgesc nodul de la cravată și-mi deschei primul nasture de la cămașă. Sunt aici și totuși nu sunt prezent, îi ascult pe toți acești oameni vorbind despre un coșmar care cu siguranță nu are cum să fie viața noastră. Mă tot uit la Pip, dar ea își privește fix mâinile, pe care le ține strânse în poală ca și cum s-ar ruga.

Mărturia doctorului Schultz durează două ore. Răspunde la întrebările puse de judecător, de responsabilul cu controlul calității din partea spitalului, de Laura, de avocatul lui Dylan. Cred că s-a descurcat bine și, împreună cu mărturia video a doctorului Gregory Sanders pe care o s-o vedem în această după-amiază, nu are cum să nu facă o breșă în cazul prezentat cu atâta certitudine de spital.

Laura este mulțumită. Crede că judecătorul va înclina balanța în favoarea noastră după mărturia doctorului Schultz, care a vorbit despre un copil care răspunde la stimuli luminoși și la voci.

— Publicul o să pună accent exact pe acest detaliu… o să vezi!

Stăm într-un magazin Pret a Manger și își șterge o urmă de maioneză din colțul gurii cu șervețelul de hârtie.

— Jurnaliștilor o să le placă asta la nebunie.

Cumpăr ziarele în fiecare zi. Pe toate. Le împrăștii pe patul meu din camera de hotel și decupez paginile cu articole care luptă pentru viața fiului meu. Subliniez citate ale oamenilor care fac campanie pentru el, ale celebrităților, politicienilor care și-au anunțat sprijinul și le pun într-un dosar.

Dylan suferă, dar la fel suferă și tatăl lui, spune un citat din mesajul unui episcop proeminent, publicat iar și iar, menționat în fiecare ziar, pe fiecare site de știri. *Mă rog să i se permită să-și exercite dreptul de părinte și să trateze suferința lui Dylan în țara lui natală.*

Când Dylan va fi destul de mare, îi voi da dosarul cu tăieturi din ziare care arată ca lumea întreagă a vrut ca el să trăiască.

În această după-amiază, sunt ceva probleme cu link-ul mărturiei video. Mesajul doctorului Sanders este întrerupt de două ori, imaginea rămânând blocată la jumătatea frazei, doctorul arătând ca un gargui cu gura deschisă. Judecătorul dă semne de iritare și sunt sigur că reprezentantul cu controlul calității își dă ochii peste cap în mod deliberat, în timp ce oftează și se uită la ceas, dar în cele din urmă sistemul funcționează.

Doctorul Sanders își face treaba bine – este evident că a mai făcut așa ceva și altă dată. Poate un pic *prea* evident. Încrederea lui de sine este la limita aroganței, are tendința să înceapă să vorbească la o secundă după ce avocații au terminat ei de vorbit, obligându-l pe judecătorul Merritt să-i atragă atenția: *Vă rog să ascultați întrebarea.* Dar mărturia lui este solidă.

— Terapia cu fascicul de protoni va reduce tumoarea și va prelungi durata vieții lui Dylan, concluzionează el.

Niciun judecător din țară nu ar putea da o decizie împotriva unui astfel de argument.

— Un rezultat bun, spune Laura.

Ieșim din clădire. Laura are tocuri destul de înalte, cu toate astea merge mai repede decât mine, ca și cum s-ar grăbi, deși am încheiat pentru ziua de azi. Ne oprim în fața hotelului meu. Este un lanț hotelier ieftin, plin de culori vii și oameni cu rucsacul în spinare. Laura stă la Four Seasons, iar eu plătesc factura.

— Am ceva de lucru la un alt dosar, spune repede, dar aș putea ieși la o cină mai târziu, dacă n-ai nimic altceva de făcut. Sau – și detectez o schimbare subtilă de ton – poate doar un pahar înainte de culcare?

Nu-și răsucește o șuviță de păr pe deget, nu flutură cochet din gene, doar o sprânceană ridicată și o ofertă clară, fără angajamente. Se uită la mine fără să clipească, așteptând.

— Cred c-o să încerc să mă duc mai devreme la culcare, reușesc să spun.

Zâmbește scurt la insinuarea pe care am făcut-o fără să vreau, și ridică din umeri.

— Alegerea ta. Ne vedem la tribunal.

O urmăresc cum se îndepărtează, tocurile făcându-i trupul să se unduiască în stil Marilyn Monroe. Mă gândesc la Pip mergând pe culoarul unui avion, pășind spre boxa martorilor ca să spună unui judecător de ce vrea ca fiul ei să moară. Mă gândesc la felul în care tot corpul meu ar fi vrut s-o consoleze, chiar în timp ce mintea mea era plină de furie la auzul cuvintelor ei. Mă gândesc la faptul că este singura persoană din viața mea cu care am fost întotdeauna în stare să vorbesc.

Când toate acestea se vor fi terminat, îmi spun, vom fi din nou o familie.

Pip, Dylan și cu mine. Așa cum eram înainte.

23. LEILA

Leila stă în fața tribunalului. În curând va trebui să intre și să-și reia locul în sala veche, tăcută, și vor asculta cu toții decizia judecătorului, vor ști cu certitudine ce se va întâmpla cu Dylan Adams, băiețelul de aproape trei ani.

Sunt cu toții acolo. Max Adams și echipa lui juridică; Pip, cu avocatul ei. Împreună, și totuși separați, ghemuiți de o parte și de alta a porților clădirii, vorbind pe un ton grav și dând din cap. Leila ar trebui să se alăture echipei spitalului – este, la urma urmelor, de partea lor –, dar nu vrea să vorbească despre proces. I-a fost greu să asculte mărturiile de astăzi. S-a văzut convinsă de argumentele susținute de doctorii aduși de Max și de dovezile prezentate de profesorul Greenwood, cu unitatea sa impresionant echipată. Își menține recomandarea, știe că face lucrul corect pentru Dylan, și totuși nu poate să nu se întrebe: *dar dacă…?*

Așa că rămâne la distanță de cele două grupuri, între ele, lângă stâlpii greoi care separă trotuarul de stradă. Își dorește ca Nick să fi fost aici și apoi, ca să se pedepsească singură, și-l imaginează pe Nick cu familia lui, alături de copiii lui adulți și de soția despre care Leila știe că este o reputată cercetătoare științifică.

Max Adams fumează. A luat o țigară oferită de unul dintre avocații săi și acum închide ochii și trage în piept nicotină ca și cum ar fi oxigen. Leila nu l-a mai văzut niciodată fumând. Se întreabă ce efect au avut asupra lui aceste ultime luni. Dacă a slăbit, dacă doarme, dacă are coșmaruri, așa cum are ea.

Sunt aici de patru zile. În fiecare zi, ziarele au publicat pe prima pagină povestea lui Dylan și a luptei sale pentru viață, a părinților săi beligeranți, a doctorilor care și-au disputat cazul. În fiecare zi,

fotoreporterii i-au urmărit pe Leila, Pip și Max și echipele juridice de la mașină la instanță și invers. Și în fiecare dimineață, Leila a văzut imaginile zilei anterioare prezentate sub titluri scrise cu litere mari în ziare.

Luptându-se să-și ascundă emoțiile, Max Adams sosește pentru a doua zi de proces la tribunal.

Philippa, mama copilului, a purtat un costum cu pantalon, croit pe corp, și și-a lăsat părul desfăcut la audieri.

Doctorița Leila Khalili este iraniancă.

Au ascultat probele scrise prezentate de 17 doctori, au înregistrat fiecare argument adus de către cele două echipe juridice și Leila încă nu are nicio idee despre ce va hotărî judecătorul Merritt.

E gata să intre din nou în clădire când vede o siluetă familiară, care se grăbește să treacă pe trotuar. Mijește ochii – nu se poate! –, dar ochii nu o înșală. Leila se îndreaptă spre respectiva siluetă.

— Surpriză!

Habibeh zâmbește larg. Poartă haina ei bună și acoperământul de cap pe care Leila știe că-l păstrează pentru ocazii speciale. Este mov cu verde, cu fir auriu. O ține pe Wilma de braț.

— Nu te îngrijora, scumpo, nu suntem aici ca să te deranjăm. Mama ta voia să vadă împrejurimile și ne-am gândit să trecem să te încurajăm un pic.

— Și să-ți aducem prânzul, adaugă Habibeh.

Îi întinde Leilei un aranjament complicat de cutii pătrate, prinse una de alta, și care se termină cu un mâner metalic.

— Cutiile Tiffin, spune ea, mândră. Pot fi folosite în siguranță în mașina de spălat vase și în congelator și sunt izolate astfel încât să păstreze mâncarea rece sau caldă.

— Oh, *Maman,* exact de asta aveam nevoie. Mulțumesc.

Nu de mâncare – Leila știe că nu va putea să înghită nimic –, ci de mama ei; cu engleza ei învățată de la canalul de cumpărături, și cu

îmbrățișarea ei care aproape c-o strivește și cu deplina ei încredere că orice ar face Leila, va fi bine.

— Mergem mai întâi la Covent Garden, spune Wilma, apoi lui Habibeh i-ar plăcea să vedem London Eye.

Leila se întreabă dacă Habibeh se va mai gândi la ideea de a pleca de tot din Iran ca să vină să locuiască cu fiica ei, acum că-și dă seama că poate avea o viață și prieteni și aici.

Habibeh caută pe cineva. Se uită pe trotuar în spatele Leilei.

— Doctor Nick?

Pare dezamăgită.

— E la spital, *Maman,* el nu depune mărturie.

— Bărbat de treabă, îi spune Wilmei. Prieten doctor. Păcat că el…

Caută cuvântul, degetele ei ciupind aerul de parcă l-ar putea extrage de-acolo. Lasă să-i scape o gură zdravănă de aer, iritată de faptul că nu știe destule cuvinte, și-și scoate telefonul.

— *Be* farsi *che mishaved, Maman*?

Dar Habibeh refuză calea ușoară.

— Engleză, insistă ea tastând cuvântul pe care vrea să i-l traducă Google Translate.

Leila a încercat să-l citească invers. E păcat că Nick este… cum? *Căsătorit,* își spune, și se înroșește din nou la ideea că mama ei i-ar fi putut citi cu atâta acuratețe gândurile.

— Divorț! spune Habibeh triumfătoare, dezaprobarea ei fiind temperată de încântarea succesului lingvistic.

— Ah, spune Wilma, filosofând. Deși, uneori e mai bine așa. Căsnicia fiicei mele s-a destrămat și a fost îngrozitor o vreme, dar acum e mai fericită ca oricând.

Leila nu ascultă povestea despre fiica Wilmei.

Divorțat?

— *Doroste?* întreabă ea. Ești sigură?

— *Aw talaq gurefth.*

Divorțează, confirmă Habibeh. *A spus asta de Norooz, când tu făceai ceai. Păcat!* Ca mulți iranieni din generația ei, Habibeh nu este de acord cu divorțul. Și totuși e ceva în felul în care o privește pe Leila – în felul în care l-a pomenit pe Nick – care o face pe Leila să se întrebe dacă nu cumva instinctele ei au fost corecte; dacă mama ei nu cumva i-a citit într-adevăr gândurile.

Nu poate zăbovi prea mult asupra subiectului. Trebuie să plece. O sărută pe mama ei și-i mulțumește Wilmei că are grijă de ea și se uită la ele cum se îndreaptă spre Covent Garden și London Eye și spre o după-amiază petrecută la diverse atracții turistice. Și apoi intră din nou în sala de judecată.

— Aceasta este audierea finală în procesul având ca obiect cererea făcută de Spitalul de Pediatrie St Elizabeth în numele Casei de Asigurări de Sănătate, aflat sub jurisdicția intrinsecă a Înaltei Curți, cerere referitoare la Dylan Adams, născut pe 5 mai 2010, având acum aproape trei ani.

Leila se uită la judecător. Încearcă să-i citească expresia de pe chip, să găsească un semn despre ce urmează să spună, dar aerul lui de jucător de poker este bine exersat.

— Atunci când, ca în acest caz grav și dificil, s-a ivit o dispută între părinți și doctorii care tratează copilul, în legătură cu stabilirea modalității adecvate de administrare a tratamentului pentru un copil grav bolnav, curtea poate fi solicitată să intervină.

Judecătorul se oprește și se uită în sală.

— Prin cererea datată 7 martie 2013, solicitanții cer curții să încuviințeze următoarele puncte. Unu, că Dylan, din cauza vârstei sale foarte fragede, nu are capacitatea să ia decizii privind tratamentul său medical. Doi, că este legal și pe deplin în interesul lui Dylan ca doctorii care se ocupă de tratamentul lui să-i acorde doar îngrijiri paliative. Și trei, că este

legal și pe deplin în interesul lui Dylan să nu fie supus terapiei cu fascicul de protoni.

Leila se uită de jur-împrejurul sălii de judecată. Singurii care se mișcă sunt cei câțiva ziariști cărora li s-a permis să asiste, făcând rapid cu pixurile semne stenografiate, notând fiecare cuvințel pe care îl rostește judecătorul. Toți ceilalți stau aproape nemișcați – uitându-se, așteptând iar Leila are ciudata senzație că e cumva blocată în timp și că este posibil să se trezească cu toții peste un an aflându-se în aceeași sală de judecată așteptând sentința care are să schimbe atât de multe vieți.

— S-au făcut atâtea speculații legate de acest caz, spune judecătorul, încât aș vrea să-i rog pe cei care nu au ascultat – așa cum am făcut noi – mărturiile medicale referitoare la Dylan Adams să nu judece deciziile care se iau în această sală.

Face o pauză lungă înainte să vorbească din nou, iar când o face, se uită direct la Max și Pip.

— Mulți oameni consideră că instanțele de judecată nu ar trebui să aibă un rol în acest tip de proceduri, că părinților ar trebui să li se permită să hotărască ce este just pentru copilul lor. Și totuși, când nu se poate ajunge la o înțelegere – fie între spital și părinți, fie între părinții înșiși –, instanța trebuie să intervină.

Leila are un nod în gât. Dacă ei îi este greu, cât de îngrozitor trebuie să fie pentru Pip și Max sa asculte ce spune judecătorul! Să știe că în câteva clipe vor afla care va fi soarta fiului lor.

Înainte de pauză, Max și Pip Adams stăteau la capetele opuse ale băncii lungi așezate în spatele echipelor lor de avocați. Sunt încă pe bancă, dar distanța dintre ei s-a contractat, iar acum stau suficient de aproape unul de celălalt cât să se atingă.

De fapt, după cum observă Leila, când judecătorul pare gata să dea sentința, se vede o mișcare. N-ar putea spune dacă Max este cel care s-a mișcat primul sau dacă a fost Pip. Și nici nu este

sigură dacă cei doi sunt conștienți de ceea ce fac. Dar, după cum vede ea, două mâini se încumetă în ținutul nimănui existent între ei doi și, încet, se ating una pe alta.

Părinții lui Dylan se țin de mână.

Judecătorul vorbește.

Și o întreagă sală de judecată își ține respirația.

Două drumuri se despărțeau într-o pădure aurie.
Îmi pare rău că nu le-am putut pe amândouă urma.
Și, pentru că eram singurul călător, am zăbovit
Privind în lungul celui dintâi, cât mai departe.

ROBERT FROST[1].

24. PIP

Judecătorul își pune ochelarii pentru citit și-și ia notițele.

— Cu inima grea, dar cu deplina convingere că este doar în interesul lui Dylan, aprob cererea făcută de Spitalul de Pediatrie St. Elizabeth și decid că pot în mod legal să sisteze orice fel de tratament, cu excepția celui paliativ, și să-i permită lui Dylan să moară demn.

Imediat, Max își trage mâna dintr-a mea. Mă întorc să mă uit la el, dar el privește fix înainte, clătinând din cap cu o mișcare scurtă, dar fluidă.

Vocea judecătorului este neutră, privirea lui, fixată la mijlocul distanței dintre avocata lui Max și cel al spitalului. Încă mai vorbește, dar cuvintele lui trec pe deasupra mea, pentru că tot ce pot să aud este decizia lui, iar și iar.

Pot în mod legal să sisteze orice fel de tratament… și să-i permită lui Dylan să moară demn.

Max își îndeasă mâna în buzunar, unde nu pot ajunge la ea. Îl ating pe braț și sare ca ars. Încă se mai uită fix la judecător, clătinând mai departe din cap ca și cum nu i-ar veni să creadă ce a auzit. Mă simt cuprinsă de ușurare la gândul că totul s-a terminat, că Dylan nu mai trebuie să sufere, dar ușurarea este de scurtă durată. Nu mă pot bucura de o decizie care înseamnă că Dylan moare, indiferent cât de justă ar fi.

Când Dylan nu împlinise încă un an și mergea de-a bușilea atât de repede, că n-am încetat nicio clipă să alerg după el, a fost bolnav o zi sau două. Nu voia deloc să se culce și ne-am petrecut ore întregi pe canapea, uitându-ne la filme Disney. *E atât de simpatic când e bolnăvior!* Era un gând clandestin, ce trebuia să fie ținut ascuns de alți oameni, care m-ar fi putut judeca pentru el. *Nu*

înseamnă că vreau să fie bolnav, explicam eu, *doar că e atât de lipicios când nu se simte bine!*

— Max, încerc să șoptesc, dar am gâtul uscat și trebuie să mă chinui să rostesc cuvântul, care iese prea puternic, prea ascuțit.

Nimeni nu se întoarce să se uite la noi, pentru că o fac deja, ca și cum am fi exponate la grădina zoologică, specimene dintr-un laborator.

Max lasă capul în jos. Are ochii închiși. Poate că plânge sau poate că nu este în stare să dea ochii cu mine. Vreau, ba nu, *am nevoie* ca el să mă țină în brațe, dar fiecare mușchi din trupul său se încordează să stea la distanță de mine. Începe să vorbească – prea încet ca eu să-l pot auzi – și se uită fix în podea, și eu nici măcar nu pot fi sigură că vorbește cu mine. Mă aplec spre el, disperată să-i aud vocea.

Cuvintele vin încet, cu pauze între ele, și vreau să cred că am înțeles greșit, dar chiar și o șoaptă poate purta cu ea trădarea.

— Tu ai făcut să se întâmple asta.

— Poftim?

O lovitură în stomac, când sunt deja la pământ.

— Nu! Spitalul…

— Ei au intentat procesul, dar tu ai întreținut totul. Tu ai depus mărturia care l-a făcut pe judecător să se hotărască.

— Max, oprește-te…

— Tu ai semnat condamnarea la moarte a propriului tău fiu.

Mi se taie răsuflarea. O durere ascuțită îmi împunge pieptul și mă agăț cu ambele mâini de banca din fața mea, ca să nu cad.

— Toată lumea în picioare.

Ne ridicăm. Se aude hărmălaie din boxa presei și trei, patru, cinci reporteri iau asta drept semnalul că e timpul să plece. Unul dintre ei îi face un semn aprobator cu mâna judecătorului în timp ce iese printr-o parte, cu carnetul la piept. Decizia va fi pe internet înainte să ieșim din clădire, va apărea în

ziarele din această seară. Publicul va diseca audierea la mâna a doua ca și cum ar fi în locul meu și va pronunța descoperirile sale ca fiind absolute. Un verdict dat unui verdict.

În sală pare să nu fie aer. Judecătorul se ridică și-și face drum pe o ușă aflată pe partea laterală a pupitrului și pare că dintr-odată cineva a dat sonorul mai tare.

— …o declarație presei în câteva minute.

— L-am considerat întotdeauna un judecător ca lumea.

— Ai timp pentru un păhărel?

Toate vocile, mai puțin a lui Max, a cărui replică înveninată se repetă în capul meu. *Condamnarea la moarte.* O mână mă atinge pe mânecă. Este Robin.

— Te-ai descurcat incredibil de bine… știu cât de greu ți-a fost.

— Mulțumesc pentru tot ajutorul, spun eu, programată să fiu politicoasă, chiar dacă „ajutorul" înseamnă munca pentru care în scurt timp îi va trimite o factură tatălui meu.

Ai semnat condamnarea la moarte a propriului tău fiu.

Mă întorc spre Max, dar a dispărut, spațiul în care s-a aflat e plin deja cu o mulțime de oameni care mă înconjoară, conversația lor fiind ca un murmur grav, ca și cum niște oameni veniți să jelească la o înmormântare de fapt bârfesc. Văd pentru o clipă haina soțului meu, ceafa lui, și apoi ușa se închide în urma lui.

— Scuzați-mă, spun și-mi fac drum spre ieșire.

Un jurnalist întârziat face un pas spre mine, apoi se răzgândește. Încep să alerg. Cineva îmi deschide ușa.

— Max! Max!

Pe coridor, oamenii așteaptă să fie chemați, timp în care stau pe scaune de plastic. Două femei cu peruci și mănuși trec pe lângă mine. Mă opresc pentru o clipă să-l caut pe Max și imediat sunt flancată de doi reporteri, cu aparatele de

înregistrare deja pornite, după cum indică luminițele roșii care clipesc.

— Ce părere aveți despre decizie, doamnă Adams?

Max stă în capul scărilor, cu o mână pe balustradă. Un reporter este la două trepte mai jos de el, aproape blocându-i drumul.

— Max, așteaptă!

Se uită în urmă și de data asta mă privește, doar că atunci când o face, eu sunt cea care nu îi poate suporta privirea. M-am îndrăgostit de ochii aceia și în ei am văzut tot dragoste. M-am uitat în ei în ziua căsătoriei noastre, când ne-am promis unul altuia că ne vom iubi și respecta. *Până când moartea ne va despărți.* Am avut sute de conversații fără cuvinte cu acești ochi, peste nenumărate mese și în nenumărate încăperi pline de prieteni. *Ce plictiseală! Încă un pahar și mergem. Te iubesc. Și eu te iubesc.* Ochii aceia mi-au dat putere când trebuia să-l nasc pe Dylan și eram atât de obosită și aveam dureri atât de mari… *Poți s-o faci. Mai împinge o dată. Te iubesc.*

Mă chinui să susțin această privire, dar mă întoarce pe dos, iar în piept am o durere așa de mare, încât simt nevoia să mă ghemuiesc, pentru că… e ca și cum m-aș uita la un străin. Ochii soțului meu sunt goi. Ce-am făcut?

O mișcare și apoi pleacă, trecând de reporter, care nu are de ales decât să se dea la o parte din calea lui.

Nici ziariștii de lângă mine nu s-au mișcat. În vocea lor e o notă de exasperare.

— Doamnă Adams?

— Aveți vreo declarație pentru noi?

O luminiță roșie clipește în fața mea, microfonul se află la câțiva centimetri de mine. Mi se încețoșează privirea și clipesc greoi, înghit. Fac totul cu efort, ca și cum abia îmi amintesc cum se fac aceste gesturi. Să vorbesc mi se pare imposibil.

Tot ce vreau sa fac este să mă întorc la spital… să mă întorc la Dylan. Oare tot la el s-a dus și Max?

— Pip?

Doctorița Khalili vorbește încet. Nu am observat-o când a plecat din sala de judecată, dar acum iată că stă lângă ușă, la câțiva metri de mine.

— Ai venit cu trenul? Ai nevoie să te duc înapoi cu mașina?

Mă uit la ea fix. Unul dintre reporteri își mută greutatea de pe un picior pe celălalt. Luminița roșie continuă să clipească. Pare imposibil să mai vorbesc vreodată, dar dacă o voi face nu va fi la acest microfon. Doctorița Khalili așteaptă răbdătoare, pe fața ei citindu-se compasiunea care nu a dispărut niciodată de când o cunosc. Și dintr-odată îmi dau seama că nu este vorba despre cele câteva cuvinte rostite de judecător, ci despre Dylan. Doctorița Khalili se va duce înapoi la Spitalul St. Elizabeth și va aduce la zi fișa lui Dylan, iar următoarea dată când băiețelul va avea o criză va fi lăsat să moară.

Dylan o să moară.

Un val de groază mă cuprinde. Mă uit la doctorița Khalili, oroarea a tot ceea ce s-a întâmplat reducându-se la această singură femeie, la acea singură zi în care ne-a chemat în camera de relaxare și a pus capăt vieților noastre.

— Totul e din vina ta, șoptesc eu.

Mă îndepărtez de ea cât de repede pot, fără să alerg. Cuvintele lui Max încă îmi răsună în urechi. Nu pot sta aici. Nu pot sta lângă această femeie care m-a făcut să-mi pierd nu numai fiul, dar și soțul.

Poate că eu am semnat condamnarea la moarte a lui Dylan.

Dar Leila Khalili a scris-o.

25. MAX

Judecătorul își pune ochelarii pentru citit și-și ia notițele.

— Nu a fost ușor să luăm o decizie. Cu emoții, dar cu deplina convingere că este doar în interesul lui Dylan, decid ca lui Max Adams să i se permită să-și ducă fiul în America pentru tratamentul care poate prelungi viața băiețelului său.

Imediat, Pip își trage mâna dintr-a mea. Scoate un sunet care nu este nici cuvânt, nici țipăt. O respirație. Și apoi se ridică și trece pe lângă mine, alergând afară din sala de judecată. Mă ridic și eu și sunt gata să mă duc după ea, dar nu știu dacă-și dorește să fac asta dacă va accepta să stea de vorbă cu mine. Am abandonat-o când avea mai multă nevoie de mine și știu că o să aibă nevoie de timp ca să înțeleagă că tot ce am făcut a fost pentru fiul nostru. Pentru familia noastră.

Oamenii se adună în jurul meu, iar echipa mea de avocați murmură respectuos felicitări și simt cum pieptul mi se umflă de ușurare, dragoste și ceva ce seamănă destul de mult cu mândria.

Decid ca lui Max Adams să i se permită să-și ducă fiul în America pentru tratamentul care poate prelungi viața băiețelului său.

Am luptat pentru fiul meu și am câștigat. Nu sunt unicul care crede ca viața lui Dylan merită salvată. Instanța a fost și ea de acord. Cu mine, cu doctorul Schultz, cu doctorul Sanders, cu Laura King. Spitalul nu poate sista tratamentul lui Dylan, trebuie să se supună deciziei instanței. Trebuie să ne permită să-l ducem pe Dylan în America pentru terapia cu fascicul de protoni.

Să *ne* permită.

Pielea mea păstrează încă amintirea mâinii lui Pip într-a mea, căldura degetelor ei. Siguranța dată de prezența unicei persoane care te cunoaște mai bine decât te cunoști tu însuți. În cele câteva minute

înainte ca judecătorul să-și anunțe decizia, Pip a avut nevoie de mine și eu am avut nevoie de ea. În acel scurt interval de timp, nu am mai fost asmuțiți unul împotriva celuilalt, ci am stat unul lângă altul. Ținându-ne de mână.

Laura dă mâna cu mine, degetele ei zăbovind în mâna mea câteva secunde mai mult decât ar fi nevoie.

— O să aștepte o declarație – te simți în stare să vorbești sau preferi s-o citesc eu?

— Nu. Nu, trebuie să vorbesc eu.

Noi. Ar fi trebuit să pot spune *noi.*

Nu mă mai simt dedublat, nu mai există doi bărbați diferiți care se luptă pentru răspunsuri diferite. Pip a făcut ce a considerat că era corect – și la fel am făcut și eu. Săptămânile petrecute lângă patul de spital al lui Dylan au epuizat-o, până când n-a mai văzut decât efortul de a-l îngriji, pierzând din vedere dragostea. Dar o s-o ajut mai mult. O să fiu mai prezent. Pip s-a temut să contrazică recomandările echipei medicale în care am ajuns să ne încredem. Dar acum va putea să aibă încredere într-o echipă nouă de doctori. O echipă care crede că ne poate salva fiul.

— Voi da o declarație. Dar după aceea va trebui să-mi caut soția.

Trotuarul din fața tribunalului e înțesat de oameni. Un strigăt de bucurie explodează în aer când eu și Laura pășim în fața clădirii și văd cum cineva flutură un steag cu imaginea lui Dylan pe el. O femeie pe care n-am mai văzut-o niciodată plânge. Vede că am observat-o și zâmbește printre lacrimi, cu o mână pe piept. Fiul meu a emoționat o întreagă națiune. O întreagă *lume.*

Cineva încearcă să facă liniște, iar eu netezesc bucata de hârtie pe care o țin în mână și pe care am scris în grabă o declarație.

— Acum câteva minute, onorabilul judecător Merritt a refuzat să aprobe cererea depusă în

instanță și care ar fi însemnat moartea unui copil nevinovat.

Ridic privirea.

— S-a făcut dreptate.

Se aud din nou urale. Mă uit prin mulțime, dar nu o pot vedea pe Pip. Emma și Jamie îmi fac cu mâna dintre oameni, cu bannerele înfipte în bețe așezate în căruciorul fetiței lor.

Nu ne facem iluzii că drumul din fața noastră va fi ușor și știm că faptul că-l vom duce pe Dylan în America la tratament nu este o garanție că vom avea succes, dar îi datorăm măcar o încercare.

Noi. Pip a fost sfâșiată – a spus lucrul ăsta în mărturia ei –, dar acum, când decizia a fost luată pentru ea, tot ce are de făcut este să se concentreze să-l facem bine pe Dylan.

— Suntem recunoscători pentru îngrijirile medicale care i-au fost acordate lui Dylan la Spitalul de Pediatrie St Elizabeth și vom continua să colaborăm cu medicii de-acolo în săptămânile care urmează, timp în care îl pregătim pe Dylan pentru transferul la Houston ProTherapy. Suntem, de asemenea, recunoscători pentru sprijinul acordat nouă de oameni din întreaga lume și pentru donațiile făcute pe pagina de strângere de fonduri a lui Dylan. Doctorul Sanders a renunțat la onorariul pentru terapia cu fascicul de protoni, dar cheltuielile asociate sunt extrem de ridicate și nu am avea cum să ajungem acolo fără ajutorul vostru.

Am gura uscată; inima îmi bate cu putere în piept. Vreau s-o găsesc pe Pip. Vreau să-l văd pe Dylan. Nu vreau să fiu aici, în fața tribunalului, în fața unei femei care plânge pentru un copil pe care nu l-a cunoscut niciodată. Mă uit în jur la fețele din mulțime, la Emma și la Jamie, la femeia cu căciulița roșie, la străinii cu tricouri cu chipul lui Dylan pe ele. Mă uit la toți și, în ciuda uralelor lor, a strigătelor, a țipetelor, nu văd nicio persoană cunoscută. Nimeni alături de care să mă simt în siguranță.

Pip. Am nevoie de Pip.

— În cele din urmă, spun chinuindu-mă să vorbesc mai rar, aceste ultime luni au fost incredibil de stresante pentru noi ca familie și vă rog ca acum să ne acordați timpul și intimitatea de care avem nevoie pentru a merge mai departe.

Unde este Pip? Mâine în ziare vor fi tot atâtea speculații despre căsnicia noastră ca și despre tratamentul lui Dylan.

Mă uit la Laura și dau din cap în timp ce ne îndepărtăm încet de tribunal. Pe câțiva metri suntem urmăriți de reporteri care vor ceva mai mult, ceva în exclusivitate, dar suntem fermi în declarația noastră – *La acest moment nu mai avem nimic de adăugat*— și apoi ei se îndepărtează.

Pe următoarea stradă ne despărțim și noi.

— Nu-ți pot mulțumi îndeajuns pentru tot ce ai făcut, spun și-i strâng din nou mâna Laurei.

Îmi zâmbește cu însuflețire.

— Ca să fiu brutal de sinceră, ar fi putut ca rezultatul să fie și invers. Mă bucur că am obținut rezultatul pe care ți l-ai dorit.

Rezultatul pe care ți l-ai dorit.

Fraza este atent construită, la un milion de ani distanță de convingerea de ieri și, în timp ce mă îndepărtez, îmi dau seama ce crede cu adevărat. Mă întreb dacă i-ar fi fost tot la fel de ușor să argumenteze dacă trebuia să fie de partea spitalului. *Sunteți sută la sută sigur că vreți să ajungeți în instanță cu povestea asta?* m-a întrebat ea la prima noastră întâlnire. *Oricare ar fi rezultatul, va avea un impact important asupra dumneavoastră și a familiei.*

Nu contează ce crede ea. Aici nu este vorba despre mine. Este vorba de Dylan. Despre cum să-l facem să-i fie mai bine, despre cum să-mi reunesc din nou familia. Pentru prima dată în luni de zile, simt cum o rază de speranță își face drum către cer.

DUPĂ

26. PIP

2013

Dylan a murit cu 19 zile înainte să împlinească trei ani.

— Dar aveam de gând să aducem baloane, am spus eu, absolut ridicol.

Cheryl a plâns în timp ce m-a ajutat să golesc dulăpiorul de lângă pătuțul lui Dylan, acum liber. L-au luat după ce ne-am spus rămas-bun – *Stați cât timp aveți nevoie* – și n-am putut suporta ideea ca el să-și petreacă ziua de naștere în morga spitalului.

— Vreau să-l înmormântăm înainte de 5 mai, i-am spus lui Max.

A dat din cap, confirmând fără să zică nimic, și împreună am făcut pregătirile necesare pe care niciun părinte nu ar trebui să le facă vreodată.

Slujba durează 35 de minute. Câte unul pentru fiecare lună de viață a lui Dylan.

Ne așezăm pe locurile încă rămase calde de la ocupanții anteriori, pe care le eliberăm 35 de minute mai târziu ca să descoperim că recepția este deja plină, auzindu-se peste tot glasurile celor care au venit să-l plângă. Aud replici ca *Dar cât ai crescut* și *Asta nu poate fi Alice* și poate la fel de bine să treacă drept o nuntă, la câte îmbrățișări, strângeri de mână și râsete, cravate colorate și pantofi cu toc, eleganți, sunt în jur. Cineva în vârstă, îmi spun, chiar înainte să văd ce scrie pe panglică – *Bunicul* –, a ales pentru coroană garoafe. Cineva care a trăit destui ani pentru ca tristețea morții să devină ușurare; pentru care o înmormântare este o celebrare a propriei vieți.

Ziua de azi nu este ce mi-am dorit. Am vrut culori vii și cântece intonate cu lacrimi în ochi, dar cu patos, de către toți cei pe care i-am cunoscut. Am vrut prieteni și familie, colegi de serviciu și vecini. Locuri în picioare pentru întârziați, pliante

cu desfășurarea slujbei împărțite în trei rânduri, baloane cu aer cald pe un cer fără de nori.

— Vă sugerez să păstrați totul un pic mai discret, a spus ofițerul de poliție când au completat hârțogăria. Mai puține șanse să se afle locul de desfășurare.

Pe masa din fața noastră, o pungă de hârtie maro conținând haina mea.

— O s-o primiți înapoi după proces, mi-a spus colega lui.

A scris Max Mara într-un singur cuvânt pe eticheta de înregistrare a probelor.

— E posibil s-o puteți curăța.

N-o mai voiam înapoi. Nicio substanță chimică din lume n-ar mai fi scos pata aceea și n-ar fi îndepărtat mirosul acela metalic pe care încă îl simțeam în nări.

Sânge de porc, îi spusese ea polițistului. Femeia care o făcuse. Era încă în față la STIP când au arestat-o, cu căciulița ei roșie, împreună cu grupul compact de protestatari care se mutaseră de la instanță la spital și care nu mai părea că se vor da duși pe la casele lor. N-au părut s-o deranjeze înregistrările de pe camerele de supraveghere, cătușele, acuzațiile de lovire și alte violențe, amenda penală.

— Riscurile meseriei, mi-a spus ofițerul de poliție aflat în bucătăria mea. Totuși, de data asta ar trebui să vorbim despre privare de libertate, a adăugat el vesel, de parcă asta era ceea ce-mi doream.

De parcă asta conta. Nimic nu conta. Nici poliția, nici haina distrusă, nici acel *Ai sânge pe mâinii* cum îmi strigase femeia aceea în față. Nu-mi păsa.

Dar apoi a urmat rahatul de câine băgat în cutia de scrisori, zgârieturile violente care au lăsat semne ca niște dungi pe mașina mea și scrisorile – atât de multe scrisori! – de la oameni care păreau să știe cu mult mai multe decât mine despre ceea ce era corect pentru fiul meu. Bărbatul care mi-a scuipat

părinții pe stradă; ziariștii care voiau *să prezinte evenimentul,* ca și cum moartea lui Dylan ar fi fost o sărbătoare câmpenească.

Așa că înmormântarea a fost restrânsă și liniștită. La crematoriu, în locul bisericii din copilăria mea. Voci prea subțiri ca să fie auzite. Părinții mei, suferind la fel de mult pentru mine ca pentru nepotul lor. Toată lumea plângând, toată lumea jelind. Și știu că este nedrept, și știu că nu sunt singura care are dreptul să se simtă ca și cum inima i s-a frânt, și totuși… Dylan era *fiul nostru.* Ce drept are oricine altcineva să simtă mai multă durere decât noi? Să plângă, când ochii noștri sunt uscați? Când ne chinuim atât de mult să ne ținem pe picioare?

— Haideți înapoi cu noi.

Mamei i-a curs rimelul sub ochi.

Îl prinde pe Max de braț cu o mână.

— Amândoi. Rămâneți. Cât de mult vreți.

Privirea ei zăbovește ușor pe Max.

— Trebuie să te fi săturat deja să trăiești cu bagajele după tine.

— Karen… o avertizează tata, lasă-i să-și rezolve singuri problemele.

Ca și cum ar fi o ceartă de adolescenți.

Tata îmi zâmbește, dar de fapt nu e chiar un zâmbet, căci are buzele strânse cu putere și sprâncenele încruntate în semn că mi-ar lua durerea într-o clipă dacă ar putea.

— O să vin pe la voi în weekend, spun eu. Cred că… cred că am nevoie să fiu puțin singură o vreme.

Ne uităm la ei cum pleacă. Mama lui Max, Heather, vine să ni se alăture. Nu-și ascunde suferința și nici resentimentele față de faptul că Max n-a lăsat-o să ne viziteze cât timp Dylan a fost la STIP.

— Te simți bine? o întreb, pentru că asta pare că am făcut toată ziua, am consolat alți oameni, i-am îmbărbătat.

O *să fie mai ușor, acum e liniștit, știu că este greu. Da, aproape trei ani. Da, atât de greu. Știu. Știu. Îmi pare rău.* Rostind cuvintele pe care eu însămi aveam nevoie să le aud.

— Aștept în mașină, îi spune Heather lui Max.

Nu l-a iertat. Nu știu dacă o va face vreodată. *Vino când se va simți mai bine,* i-a spus Max. *Când va fi acasă.* Atât de sigur era că instanța va decide în favoarea lui. Doar că nu s-a întâmplat așa, și chiar dacă am fi avut timp – chiar dacă am fi avut luni – nu s-a întâmplat așa. Am avut trei săptămâni. Trei săptămâni în care am stat în liniște într-o încăpere cu fiul meu care nu spunea nimic, și cu soțul meu, la fel de tăcut și el. Nu am vorbit, dar nici nu ne-am certat. Furia amară care l-a bântuit pe Max timp de săptămâni, până la audieri, s-a evaporat la fel de repede cum a venit, niciunul dintre noi nedorindu-și să facă nimic care ar fi putut compromite cumva timpul pe care îl mai aveam împreună cu fiul nostru.

Trei săptămâni în care am evitat protestatarii, în care am spus *nu comentez,* în care am plecat împreună de la spital, pentru că asta însemna mai puține speculații în presă; și apoi conduceam fiecare în altă direcție și ajungeam acasă singură doar ca să găsesc robotul telefonic înroșit de apeluri cu solicitări de interviuri.

Și apoi, din senin, telefonul de la STIP la două dimineața. *Trebuie să veniți. Trebuie să veniți acum.*

Max era deja acolo când am ajuns, cu haina trasă peste pijamale și fără să-mi aduc aminte drumul pe care l-am făcut până la spital. M-am uitat la ochii lui, înroșiți și umflați și pentru o clipă m-am gândit *Am ajuns prea târziu, am ajuns prea târziu,* dar el s-a întins către mine și m-a tras spre pat, acolo unde fiul nostru zăcea tăcut, dar încă viu, și am rămas acolo, toți trei, până la sfârșit.

Heather era la jumătatea drumului peste Atlantic când a murit nepotul ei. A aflat vestea la Sosiri,

înconjurată de regăsiri vesele și lacrimi de fericire, și s-a lăsat pe Max ca și cum ar fi îmbătrânit pe loc 10 ani.

— O singură dată, a spus ea. Am vrut doar să-l mai țin în brațe o singură dată.

În clădirea din spatele nostru se aude muzică – 50 de voci lansându-se năprasnic în „Măreț ești Tu, Doamne”. Simt cum lacrimile mi se adună în ochi. Vreau să plec, dar picioarele mele refuză să se miște și poate că Max simte exact același lucru, pentru că nici el nu se mișcă din loc. Stăm acolo fără să spunem nimic și mă uit la pietrele funerare gravate de la intrare și încerc să-mi imaginez cum aș veni aici, la această bandă rulantă a durerii, ca să-l comemorez pe fiul meu. Îmi îndes adânc mâinile în buzunare.

— Am putea alege o bancă, în schimb, spune Max.

Mă întorc și mă uit la el.

— În loc de o piatră funerară, spune Max. În parc, poate, sau la rezervația naturală. Un loc unde să ne putem așeza ca să fim alături de el.

La cea de-a patra întâlnire pe care am avut-o cu Max, îi terminam deja propozițiile; la a cincea, le termina el pe-ale mele. Când ne-am logodit, puteam purta o întreagă conversație fără să fie nevoie să ne vorbim. Îmi amintesc că mi-am spus atunci: *Asta e. Mi-am găsit jumătatea.*

— Am putea… încep, dar cuvintele rămân nerostite în timp ce mă imaginez împrăștiind cenușa lui Dylan într-un loc frumos, în loc să le îngropăm aici.

Max dă din cap.

— Da, au spus că putem lua cenușa săptămâna viitoare.

Nu putem simți suferință dacă nu am simțit mai întâi dragoste, iar acum inima mea este plină cu amândouă. Pentru fiul meu, pentru soțul meu, pentru căsnicia mea. Max se întoarce cu fața spre mine și văd că are riduri la ochi, riduri pe care cu o

lună în urmă nu le avea. Strâmbă nasul, alungând lacrimile care-i fac ochii să lucească.

— Îmi pare atât de rău, Pip!

Încep să plâng.

— Înțeleg dacă mă urăști. Eu…

Se uită în sus, spre cer. Trage adânc și încet aer în piept. Când se uită din nou la mine, îmi fixează privirea cu o îndârjire feroce.

— Pur și simplu n-am putut s-o fac, Pip. N-am putut să cedez. Trebuia să lupt, trebuia. Chiar dacă știam ce-o să se întâmple cu noi.

— Mi-a fost dor de tine, șoptesc.

Un convoi de mașini întoarce pe alee și se îndreaptă către parcarea auto. În crematoriu se cântă ultimul imn. Oamenii vor ieși în curând, ștergându-și lacrimile și dând indicații legate de priveghi, spunând cât de frumoasă a fost slujba, cum bunicului i-ar fi plăcut foarte mult. Mâinile îmi cad afară din buzunare, la fel cum ale lui Max își caută drum către mine.

— Băiatul nostru, spune Max. Băiatul nostru frumos.

Vocea lui frântă îmi rupe inima. Mă lipesc de el, cu capul sprijinit sub bărbia lui, în spațiul care cu siguranță a fost făcut să mă primească, și simt cum lacrimile lui îmi udă părul.

— Hai acasă, spun înainte să mă pot opri.

Se trage înapoi, ținându-mă încă de mâini. Căutându-mi privirea.

— Vorbești serios?

— Ești singura persoană din lume care știe exact prin ce trec acum. Nu pot face asta fără tine.

Și mă cuibăresc din nou la pieptul lui și ascult cum îi bate inima, pentru că asta mi-a lipsit cel mai mult: dovada fizică a vieții, a iubirii.

— Te rog, Max, întoarce-te acasă!

27. MAX

2016

Ne-am căsătorit în această biserică. Pip a fost botezată aici. A trecut prin curtea bisericii în fiecare zi în drum spre școală, a fost duminica la slujbă împreună cu părinții, a aruncat bețe care să plutească în pârâul care curge pe lângă gardul cimitirului. Și acum iată-ne aici, luându-ne rămas-bun de la fiul nostru.

Astăzi nu este o înmormântare. Noi o numim *o sărbătoare a vieții. Vă rugăm să ne fiți alături în celebrarea vieții lui Dylan Adams,* asta scrie pe invitații; 5 *mai 2010–1 septembrie 2016.* În fața congregației, pe ecranul adus pentru proiecții și imnuri, o prezentare cu fotografii îl pune pe Dylan în centrul atenției, un zâmbet de-o șchioapă luminând biserica. Câteva poze sunt cu Dylan înainte să se îmbolnăvească, lovind într-o minge, dar cele mai multe sunt mai recente. Mă uit la ecran chiar când imaginea se schimbă, trecând de la Dylan și grupul său muzical la Dylan pe trambulină. Am cumpărat una la sugestia fizioterapeutului său, ancorând-o în centrul grădinii, ca să ne fie mai ușor să-l transferăm pe Dylan din scaunul său cu rotile. Stătea pe trambulină, iar noi legănam ușor marginile, și Dylan râdea, pentru că probabil lui i se părea că zboară.

Râsul acela mi-a umplut inima de bucurie. Nu era râsul obișnuit al unui copil de șase ani și, dacă nu l-ai fi cunoscut pe Dylan, poate că nici nu ți-ai fi dat seama că râdea; în mod cert au fost oameni care s-au holbat la noi prin mall, când băiatul meu îndrăznea să-și facă apariția în public. Dar era râs. Dicționarul definește râsul ca pe o *exprimare a emoțiilor cu un sunet vocal exploziv* și nici nu-mi pot imagina un mod mai bun de a descrie felul în care râdea Dylan. Râsul lui nu era mereu previzibil

– Dylan găsea bucurii în lucruri surprinzătoare pentru mine – și venea cu un volum disproporționat în comparație cu statura lui măruntă. Era ca și cum toată energia care a pus cândva în mișcare membrele lui acum tăcute era canalizată în acest singur sunet.

— Un ban pentru gândurile tale?

Pip poartă o rochie albastră și un cardigan de culoarea lămâii cumpărat special pentru ziua de azi.

— Mă gândeam la felul în care râdea Dylan.

Pip afișează un zâmbet curajos.

— Am pregătite dopuri de urechi.

Îi susțin privirea. *OK?* Ea dă din cap că da. Am fost de acord, *fără lacrimi. O sărbătoare, nu un priveghi.* Îi iau mâna și o strâng. Ea face la fel, dar o secundă mai târziu își retrage mâna, jucându-se în schimb cu lănțișorul de la gât.

A fost o vreme când nu trebuia s-o iau niciodată pe Pip de mână, pentru că era mereu acolo. Pășeam unul lângă altul și degetele lui Pip alunecau între ale mele și nu m-aș fi simțit complet fără ele. Acum, văd alte cupluri mergând de mână și mă simt nu invidios, ci trist. Trist că am pierdut acea apropiere. Și apoi mă gândesc la toate prin câte am trecut și știu că este un miracol că încă mai suntem împreună.

O femeie pe care nu o recunosc trece ezitant prin curtea bisericii, cu o eșarfă galbenă în mână.

— Verișoara Ruth, îmi șoptește Pip. A fost la nunta noastră.

Stăm la intrarea în biserică, întâmpinând oaspeții și împărțind pliante cu desfășurătorul slujbei. Pe coperta fiecăruia este o fotografie cu Dylan; pe spate, o fotografie pe care a făcut-o la computerul de la școală, cu un software care detectează mișcările ochiului. Este o explozie de culoare, dar dacă te uiți cu atenție îți dai seama că sunt trei siluete, distincte și totuși interconectate. Se cheamă *Familia mea,* iar originalul e atârnat în holul casei noastre.

— Ruth! Mulțumim că ai venit!

— Condoleanțe!

Ruth ridică eșarfa, nesigură de excepția aceasta de la regulile convenționale.

— Este…

— E perfect, spune Pip. Mulțumesc.

Liniștită, Ruth își înfășoară eșarfa în jurul gâtului și ne urmează în biserică.

— Nu negru, a spus Pip când am plănuit cum să se desfășoare ziua de azi. Nu e potrivit. Nu pentru un copil, nu pentru Dylan.

Așa că stranele întunecate sunt înveselite de cravate, eșarfe, pălării, rochii galbene… ba chiar și o jachetă mușchi de velur pe care Frank, unchiul lui Pip, a scos-o de la naftalină. Darcy, care acum are patru ani, poartă un tricou Little Miss Sunshine, în timp ce tații ei au batiste galbene la buzunarul de la piept al sacourilor.

Sunt atât de mulți oameni aici! Membri ai familiei pe care nu i-am văzut de ani de zile; prieteni care ne-au fost alături în vremuri grele și alții care au venit și au plecat. Alison și Rupert, Phoebe și Craig, Fiona și Will. Chiar și Emma și Jamie, cuplul de tineri care a făcut campanie și care a reușit să strângă atât de mulți bani pentru călătoria lui Dylan în Statele Unite.

Sunt și prieteni noi. Părinți de-ai colegilor lui Dylan de la școală, profesorii lui, terapeutul său, logopedul, fizioterapeutul. Peste tot sunt scaune cu rotile, scutere motorizate, cărucioare. Și noi. Uitându-ne la toate acestea și dându-ne seama cât de mult a fost iubit Dylan.

Am vrut să rămânem în State – un nou început și tot restul –, dar nici nu s-a pus problema.

— N-aș putea să trăiesc atât de departe de părinții mei, a spus Pip, când am sugerat ideea de a ne muta înapoi la Chicago.

Aș fi vrut să-i reamintesc că eu făceam exact acest lucru de 10 ani, că mama mea mă vedea de trei ori pe an, dacă reușeam și-atât.

Dar nu am făcut-o. Din cauza tuturor lucrurilor nespuse dintre noi și care au rămas nerostite din clipa în care ne-am urcat în avion spre Houston. Pip nu voia să spună doar că Chicago era prea departe de ai ei; a vrut să spună *Ai obținut ce-ai vrut în sala de judecată – nu mai poți hotărî ce se întâmplă mai departe.* Nu-mi păsa. Eram încă o familie, asta conta.

— Cred că putem începe, dacă sunteți pregătiți.

Vicarul este o femeie tânără. În loc de sutană poartă blugi și o cămașă galbenă, de sub care se vede gulerul clerical.

— Suntem pregătiți, spunem amândoi odată.

Lumea *plânge,* desigur – am fost optimiști să credem că nu se va întâmpla –, dar în mare parte atmosfera este dominată de o tristețe caldă pentru că viața fiului nostru frumos și curajos a ajuns la sfârșit.

— Am fost norocoși să avem șase ani și jumătate cu Dylan.

Vorbesc rar, cu ochii fixați pe o coloană din partea din spate a bisericii, de teamă că altfel privirea mea s-ar putea opri pe cineva a cărui suferință o va aprinde pe a mea.

— În multe privințe, am fost mai norocoși decât alți părinți. Știam că timpul nostru cu Dylan este limitat. Am știut asta de când avea doi ani și jumătate, când ni s-a spus pentru prima oară despre cancerul care avea să-i curme în cele din urmă zilele. A fost devastator. Dar când știi că viața cuiva este limitată, faci ca fiecare zi să conteze.

Pip n-a vrut să vorbească. A spus că nu ar fi în stare. Mă uit acum la ea și văd că ține capul plecat și mă întreb dacă – în ciuda lipsei credinței – nu cumva se roagă.

— Suntem recunoscători pentru anii în plus pe care i-am primit cu Dylan. Recunoscători pentru prietenii pe care ni i-am făcut în Houston, care au fost puternici pentru noi când ne-a fost greu, în ciuda bolilor cu care propriii lor copii se luptau.

Câțiva dintre copiii pe care i-am cunoscut în Texas nu au fost atât de norocoși ca Dylan, dar mulți alții sunt în remisie și duc vieți active, vieți împlinite. Și asta ar trebui să facem cu toții – să avem vieți cât mai împlinite cu putință. Să călătorim, să ne vizităm rudele, să ne facem prieteni, să mâncăm, să bem, să râdem. Erau multe lucruri pe care Dylan nu le putea face, dar erau și foarte multe pe care putea să le facă.

Mai am destule idei notate, dar dintr-odată simt că nu mă mai ține vocea și că-mi tremură picioarele. Vicarul, care trebuie să fie obișnuit cu genul acesta de schimbări bruște de ritm, îi face un semn din cap organistului, care începe să cânte *Amazing Grace* în timp ce eu merg împleticit înapoi la locul meu. Pip mă înconjoară cu un braț și în timp ce toată lumea din jurul nostru se ridică să cânte, ne agățăm unul de celălalt ca și cum ne-am îneca.

După aceea, toată lumea ia câte o mână de petale galbene din coșul pe care-l ține mama lui Pip. Coborâm pe cărarea pietruită și trecem de gardul cimitirului, iar când ajungem la pârâu și străbatem calea lui șerpuită spre locul unde sunt parcate mașinile noastre, aruncăm petalele în apă și soarele curge în aval.

Acasă liniștea este încă prea asurzitoare. Dylan a murit cu o lună în urmă, aici, acasă, în dormitorul care a fost cândva sufragerie. Patul electric a fost returnat companiei de unde l-am închiriat – preluat de doi bărbați respectuoși în tricouri polo cu logoul companiei – împreună cu elevatorul, masa pliabilă și cadrul care-l ținea pe Dylan ridicat, ca să se poată uita pe fereastră. Într-un colț este o grămadă de echipament pentru care va trebui să găsim alte case. O comodă și o ploscă. Pachete cu scutece. Bavete. Suporturi pentru picioare. Hamuri. Cearșafuri pentru mutat bolnavii. Perne terapeutice pe care se

sprijinea Dylan pe podea. Echipament specializat în valoare de mii de lire.

Divanul de lângă fereastră este încă făcut. Când Dylan a venit acasă de la spital, a devenit clar destul de repede că nu-l vom auzi din dormitorul nostru de sus. Am încercat să folosim un monitor pentru bebeluși, dar secundele de care aveam nevoie ca să ajungem de la etaj până jos erau prea stresante pentru Dylan, care se trezea speriat simțindu-se rău în toiul nopții. Am pus divanul în camera lui și Pip a început să doarmă aici în timpul săptămânii. Vinerea preluam eu sarcina și Pip se muta înapoi la etaj.

Vine un moment de la care privarea de somn se transformă într-o nouă normalitate. Când senzația de plumb din membrele tale și impresia că nu mai există spațiu devin un mod de viață și nu-ți poți aminti vremea când te dădeai jos din pat cu mai multă energie decât ai avut în seara precedentă. În schimb, te desprinzi cu greu de așternuturi, prea obosit ca să mai caști, și bei cafea și mănânci pâine prăjită cu unt de arahide până când te simți din nou om.

— Există o fundație caritabilă în Chelsea care va prelua totul, spune Pip uitându-se la grămada de echipament.

Se așază pe divan.

— Foarte bine.

A trecut o lună de când a murit Dylan și Pip încă mai doarme aici.

— Mă liniștește, a spus ea.

Și, în felul acesta, chiar dacă nopțile noastre nu mai sunt zbuciumate, Pip rămâne jos și eu dorm sus, într-un pat care a fost de prea multă vreme pe jumătate gol.

— Mă întreb, spun eu, gândind cu voce tare, dacă ar trebui să vindem.

Îmi imaginez un nou început, într-un alt oraș, chiar. Mă întreb dacă Pip se va opune – dacă va vrea să păstreze amintirile pe care ni le-am făcut în

această casă – și chiar pot să văd cum apar lacrimile în ochii ei. Dar chipul ei exprimă ceva ca o înțelegere tacită sau ca resemnare, și Pip dă din cap.

— Da.

Un apartament, îmi spun. Ceva total diferit, un loft modern, din sticlă. Un oraș mare, poate. Totuși, destul de aproape cât să ne poată vizita părinții lui Pip.

— Un nou început, spun.

— Da.

O lacrimă se formează încet între genele ei. În timp ce o privesc, alunecă și se prelinge pe obraz.

— O casă nouă.

Tăcere. Și apoi:

— Două case noi.

Nu înțeleg din prima. Două case? De ce avem nevoie…?

— S-a terminat, Max.

28. PIP

2013

Max s-a întors acasă de trei luni. Mai exact două luni, trei săptămâni și cinci zile. După înmormântare a plecat de la hotel și și-a lăsat genții în hol, a rămas acolo o clipă, ca și cum n-ar fi știut ce să spună, ce să facă. Cum să *fie.*

— Cafea? am întrebat, pentru că orice altceva ar fi fost prea dificil să ne spunem.

— Sigur.

Și asta a fost. Max era din nou acasă, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, ca și cum lucrurile erau exact la fel ca în urmă cu o lună, înainte ca Dylan să moară.

— Nu trebuie să facem asta acum.

Max îmi cercetează chipul căutând urme de îndoială. Stăm între etaje, eu țin mâna pe clanța de la ușa camerei lui Dylan.

— Nu trebuie s-o facem deloc.

— S-o lăsăm așa, vrei să zici? Ca un fel de altar?

Sunt momente în care mă trezesc și este deja miercuri; altele în care mă uit la ceas și nu-mi vine să cred că au trecut doar câteva minute.

— Unii oameni așa fac.

Așa fac? Dacă golim camera lui Dylan înseamnă că-l iubim mai puțin?

— Nu, ar trebui s-o facem acum.

Dar nu mă mișc, hotărârea din vocea mea nu determină degetele să se miște.

Max dă din cap.

— Bine.

Apoi își pune mâna peste a mea și intrăm în cameră împreună.

E posibil să te uiți fără să vezi. Să acționezi fără să simți. Trebuie doar să-ți fereci inima pentru o vreme. Îngenunchez pe podea și încep să sortez hainele lui Dylan în grămezi, ridicând pulovere și

împachetându-le din nou fără să-mi dau ocazia să mă gândesc la ceea ce fac.

— Crucea Roșie va accepta toate astea, spun eu. Sau poate i le dau lui Alison pentru gemeni – sunt mici pentru vârsta lor, dar le poate păstra până când o să le vină.

— Nu vreau ca altcineva să-i poarte lucrurile.

Cuvintele sunt concise, tonul lui Max, aspru. Ține un xilofon și, în timp ce-l pune în cutia cu jucării, clapele scot un sunet surd.

— Jucăriile da, nu și hăinuțele.

— Nu putem să le aruncăm.

Mă gândesc la gemenii lui Alison – identici, dar deja atât de diferiți – îmbrăcați cu tricourile lui Dylan, cu excavatoarele viu colorate și dinozaurii care-i plăceau atât de mult.

— Cred că s-ar bucura să aibă ceva de la Dylan.

— Nu.

Max se duce la fereastră. Vara a venit fără ca eu să observ, iar grădina este neîngrijită și abandonată. În jurul porții de fotbal a lui Dylan, care i-a plăcut atât de mult pentru o perioadă de timp atât de scurtă, crește iarba. Poate că ar fi mai bine să cultivăm legume în schimb. Să punem straturi. Să pavăm totul. Orice care să presupună că n-o să mă mai uit pe fereastră ca să-l aud pe fiul meu de doi ani și jumătate strigând Go! Mă uit la spinarea lui Max, rigidă și neclintită, în timp ce privește în grădină. Cu un junghi în suflet îmi dau seama că nu știu la ce se gândește și – mai rău – că nici nu vreau să-l întreb. În schimb, continui să sortez haine, separând metodic ce poate fi purtat din nou de cele care au avut și zile mai bune.

— O să le duc în alt oraș, spune Max, încă cu spatele la mine. Sau la o fundație care să le trimită peste hotare. Dar dacă văd un alt copil purtând hainele lui Dylan…

— Se fac un milion de cămăși identice…

— Nu aș putea suporta.

Desfac tricoul pe care-l țin. Este alb cu dungi roșii, un rechin aplicat sărind din valuri brodate. În mintea mea mă duc acasă la Alison, mi-l imaginez pe Isaac alergând la ușă în tricoul alb cu roșu cu rechin. Pare firesc. E reconfortant să-mi imaginez bucata asta de bumbac din nou plină de viață.

— Bine, spun, pentru că deocamdată așa stau lucrurile.

Dacă Max nu vrea ca alt copil să poarte lucrurile lui Dylan, atunci hainele nu vor fi purtate. Să-i fac pe plac lui Max este o compensație mică pentru tot ce simte că a pierdut.

Ne facem treaba în liniște, punând cărți în cutii pentru Oxfam, împachetând pijamale și lenjerii de pat pentru NTC. Max găsește un imbus ca să desfacă șuruburile care țin pătuțul și eu sprijin secțiunile separate până când el desface totul, tot așa cum le-am susținut cu trei ani în urmă, când le-a asamblat, când aveam burta atât de mare, încât a trebuit să stau în lateral.

Mă dă peste cap o șosetă.

O șosetă mică, albă, separată de perechea sa și căzută între pătuț și perete. Talpa este murdară, materialul are încă forma piciorului și, când o ridic, aproape că mă aștept să fie călduță și acum la atingere, ca și cum Dylan tocmai ce și-a scos-o din picior. O țin lipită de față și trag în piept mirosul copilului meu – un asalt fizic asupra simțurilor mele care mă face să fiu nevoită să mă sprijin de perete ca să nu cad.

— Of, iubito!

Max vine să mă ia în brațe, dar eu scutur din cap că nu vreau.

— Sunt bine.

Dacă plâng acum – chiar și pentru o clipă –, sunt pierdută. Am învățat asta la modul dur. Plânsul nu este atât de simplu ca atunci când verși o lacrimă, apoi găsești un șervețel și îți vezi mai departe de ale tale. Plânsul durează o oră și mai bine, chircită undeva cu respirația întretăiată de junghiuri

dureroase în plămâni, în timp ce nasul meu transformă orice cuvințel într-un concert de vocale. Plânsul înseamnă că prima zi e pierdută, apoi și a doua, din cauza ochilor umflați și a unei senzații de plumb, chinuitoare, ca și cum te-ai fi trezit dintr-un somn alimentat de Valium. Plânsul nu mai este ceva ce poate fi luat prea ușor.

— Ești sigură?

— Da.

Pun șoseta în buzunar.

— Dar hai să ne oprim puțin.

Puțin înseamnă o săptămână, apoi două, apoi patru. În toamnă îmi petrec câteva zile cu părinții mei și, când mă întorc, Max mă ia de mână și-mi spune că a golit camera lui Dylan.

— Am pus pătuțul în pod, spune el.

Întotdeauna am vorbit despre o familie numeroasă. Amândoi suntem singuri la părinți. Amândoi ne-am dorit să fi avut frați când am crescut, și am tânjit după ei și mai mult ca adulți, cu părinți care îmbătrâneau, când aveam griji de oameni mari prea intime ca să poată fi împărtășite cu prietenii. Apoi s-a îmbolnăvit Dylan, iar acum… acum mi se pare în neregulă. Nu e ca și cum ai cumpăra o mașină ca s-o înlocuiești pe cea pe care ai lovit-o. Brațele goale rămân goale pentru totdeauna, chiar și atunci când sunt pline din nou.

— Pentru orice eventualitate, spune Max, și se uită în altă parte.

Îmi arată cărțile pe care le-a păstrat și elefantul cu o singură ureche, pe care Dylan l-a transformat în pernă. Apoi mă conduce sus și eu simt cum am tendința să dau înapoi, pentru că nu știu dacă voi putea să suport să-i văd camera goală.

Doar că nu este goală.

Jaluzelele au fost schimbate cu perdele fine care cad până la podea, pereții sunt zugrăviți într-un gri-deschis.

— Tu ai făcut asta?

Max dă din cap că da.

— Dar detești să redecorezi!

— Mi s-a părut diferit de data asta, spune el. Aproape cathartic.

Lângă un perete, fotografii de familie stau pe un scrin cu mai multe despărțituri, plin deja cu hârtie de scris și plicuri. Cana pe care se află amprenta mâinii lui Dylan de când avea un an este folosită ca suport pentru pixuri. În colțul opus este un fotoliu, așezat cu fața spre fereastră. Lângă el, un lampadar pentru citit este aprins, un teanc de cărți așteaptă să fie descoperite. Pe podea este și geanta mea cu lucrul de mână, plină cu pătrățelele împletite de care nu m-am mai atins de când am plecat de la spital.

— M-am gândit c-ar putea fi camera ta, spune Max, în timp ce eu mă uit încet de jur-împrejur, obișnuindu-mă cu toate schimbările. Un loc în care să tricotezi sau să citești, sau pur și simplu să…

— Pur și simplu să *fiu,* termin eu propoziția. Să mă gândesc.

Și iau hotărârea să nu plâng în încăperea aceasta, care nu va deveni un loc al tristeții, o altă încăpere a tăcerii. Îl iau pe Max cu brațele pe după gât și simt cum răsuflă ușurat că a făcut ce trebuia.

— Mulțumesc. Este perfect.

Nu tricotez în camera mea. Dar citesc. Citesc într-un ritm în care n-am mai făcut-o de când am fost însărcinată, când înghițeam o carte o dată. Când Max este plecat, îmi petrec serile aici, ridicând privirea doar când îmi dau seama că s-a făcut întuneric beznă, iar eu am înțepenit stând atâta timp nemișcată.

— Câte cărți săptămâna asta? mă întreabă Max când se întoarce acasă.

Își pune hainele murdare la spălat, dar lasă valiza pe hol.

— Luni plec la Washington DC, spune.

— Șase.

Deschid o sticlă cu vin.

— Îl dau gata pe P.D. James.

Mâncăm în fața televizorului, cu farfuriile în brațe, uitându-ne din când în când la un serial pe care niciunul dintre noi nu s-a obosit să-l oprească. Camera de filmat se oprește pe un copil aflat la spital, cu un ghem de fire încâlcite peste o pătură tricotată. Mă întind după telecomandă, dar Max ajunge la ea primul și apasă la întâmplare pe un buton – orice buton – și ne încheiem cina având pe fundal un documentar despre creșterea oilor.

— *Meet me în Mississippi*? întreb când am terminat de mâncat și butonez telecomanda. Joacă Bill Strachan. Are cronici foarte bune.

Max se strâmbă.

— L-am văzut în avion. Îmi pare rău. Dar nu mă deranjează să-l mai văd o dată. E foarte bun.

Cădem de acord asupra unei comedii, care încetează să mai fie nostimă 20 de minute mai târziu, și când mă uit la Max, a adormit, cu capul dat pe spate și gura ușor întredeschisă. Mă retrag de sub brațul lui și el nu se mișcă. Sus, cartea mea mă așteaptă, cu legitimația de la bibliotecă pe post de semn de carte, și mă înfășor într-o pătură și citesc până când adorm.

N-a fost Crăciun – nu-mi pot închipui că va mai fi vreodată. Mi-aș fi dorit să dorm până când trecea cu totul. M-am consolat puțin cu gândul că mai sunt și alții ca mine – alte mame fără copii stând în pat cu ochii închiși, gândindu-se *Să se termine odată*; altele care își fac cumpărăturile la miezul nopții într-un supermarket non-stop aproape gol, eliberat de copii entuziaști, care se agață de fustele mamelor lor întrebând *Când vine, când ajunge Moș Crăciun*?

Am rămas trează totuși, ca să văd cum se schimbă anul din 2013 în 2014, și am simțit începuturile optimiste ale unui An Nou. M-am înscris într-un club de carte online, petrecând și mai mult timp în camera mea de lectură și

desprinzându-mă fără prea mult chef de lumile mele ficționale ca să mă ocup de treburi fără importanță și ca să pun ceai pe masă.

Fac treburi casnice când îmi sună telefonul mobil. E ceva ce se întâmplă rar zilele acestea și, până când ajung jos, telefonul deja nu mai sună, iar pe ecran apar numele *Alison – Isaac&Toby.* Majoritatea femeilor pe care le-am cunoscut când Dylan era bebeluș apar în agenda mea cu numele copiilor lor atașate ca un sufix. Când o sun înapoi pe Alison, mă întreb dacă și numele meu îi apare ei ca *Pip – Dylan* și dacă cumva acest lucru o face pe Alison să tresară.

— Hei, bună!

— Îmi pare rău că n-am apucat să-ți răspund. Făceam curat în baie.

— Credeam că ai pe cineva care te ajută la curățenie.

— Am avut. Dar mi s-a părut caraghios s-o mai păstrăm câtă vreme eu sunt aici toată ziua și am în felul acesta și ceva de făcut.

O fracțiune de secundă de liniște, destul cât să-mi dau singură seama cât de patetic a sunat totul.

— Ce mai faci?

La capătul celălalt al liniei aud cum cineva scrie la calculator și-mi dau seama că Alison mă sună de la agenția de voiaj de unde lucrează. Mi-o imaginez cum ține telefonul mobil între ureche și umăr în timp ce completează formularele de rezervare pentru cineva.

— Grozav.

Trebuie să fie o listă cu lucruri de făcut pe biroul lui Alison. *Upgrade pentru domnul și doamna Runcliff, descarcă pachetul e-learning, vezi ce mai face Pip.*

— Bifat!

— Poftim?

— Ah, nimic. Tu ce mai faci?

— Un pic dată peste cap, ca să-ți spun drept. Am luat cina la Phoebe și Craig și știi cum beau ei.

Fiona a fost supărată dinainte de aperitiv și… spune ea și se oprește.

Își continuau viața fără noi. Ca și cum noi nu am fi existat niciodată.

— A fost o chestie de ultim moment, încearcă Alison să dreagă situația. Nu credeam că ați vrea…

— E-n regulă, nu mă deranjează.

Îmi iau brusc la revedere și închid telefonul. Opresc sonorul, uitându-mă cum numele *Alison – Isaac&Toby* se aprinde pe ecran fără vreun sunet de vreo 12 ori înainte să se oprească. A fost un club, îmi dau seama acum. Caduri de membru emise împreună cu bebelușii. Și acum numele noastre au fost scoase de pe listă. Trei ani ca membru invalidați de nouă luni fără fiul meu.

Mă uit la bucătăria mea curată lună, la teancul de cărți care trebuie returnate la bibliotecă. Mă gândesc la toate lucrurile pe care le înghesui în ziua mea – curățenia, gătitul, cei 10.000 de pași pe care pot să-i fac înainte de prânz – și la cât de goală mi se pare totuși săptămâna. Cum pur și simplu îmi omor timpul până când Max se întoarce acasă. Și-mi dau seama că a venit vremea să mă întorc din nou la lucru.

29. MAX

2016

— Nu poți să mă părăsești.

Te rog nu mă părăsi.

— Nu după toate cele prin câte am trecut împreună.

— Tu m-ai părăsit pe mine.

Pip încă plânge, dar vocea ei este aspră. Nu m-a iertat niciodată.

— A fost altceva. Dylan era… a fost o chestie temporară.

Săptămânile acelea la hotel sunt ca în ceață pentru mine acum, ca un film pe care l-am văzut de prea mult timp ca să mi-l mai aduc aminte. Tot ce știu este că nu m-am gândit niciodată că ar putea să se termine căsnicia mea; doar că nu puteam împărți patul cu o persoană a cărei decizie o combăteam într-o sală de judecată. Nu am încetat vreodată s-o iubesc pe Pip, chiar și când o uram. Și nu m-am gândit vreodată că ea a încetat să mă mai iubească pe mine.

— Te-ai fi întors dacă ar fi fost aprobat ordinul judecătoresc?

Dacă Dylan ar fi murit? Mă gândesc la bărbatul care eram cu patru ani în urmă, la starea precară a căsniciei noastre pe-atunci.

— Nu știu, răspund onest.

E greu să-mi imaginez viața altfel.

— Am rămas împreună pentru Dylan.

Mi se strânge stomacul. Vorbește serios. Chiar mă părăsește.

— Dar Dylan s-a dus și ne-am luat rămas-bun de la el și acum este timpul ca eu să merg mai departe.

E încruntată ca și cum ar avea dureri și știu că-mi spun *Dacă te doare fizic chestia asta, de ce-o faci*?

Traversez încăperea, mă așez în genunchi și o îmbrățișez, dar ea mă respinge și se ridică, lăsându-mă pe podea.

— Pip, te rog. Te iubesc și știu că și tu mă iubești.

Se uită pe fereastră, cu spatele la mine, și chiar dacă nu-i pot vedea fața știu ce o să spună.

— Am făcut un lucru greșit.

După decizia instanței, Pip s-a dus la spital. Am găsit-o afară, stând pe banca de sub stejar. A început să vorbească înainte să ajung la ea, ca și cum ar fi vrut să scape odată de cuvintele acelea.

— Nu sunt de acord, nu voi fi niciodată de acord, dar dacă-l duci pe Dylan în America atunci vin și eu și nu mai vreau să vorbesc vreodată despre proces sau despre cine a avut dreptate și cine nu – nu vreau să mai pierd niciun pic de timp fără Dylan.

Săptămâna următoare am zburat la Houston, într-un avion-ambulanță cu opt locuri care ar fi putut trece drept un zbor de lux dacă nu ar fi fost și echipa medicală acolo, patul de la Terapie Intensivă și tubul de oxigen de care avea nevoie Dylan ca să rămână în viață. Echipa doctorului Sanders ne-a întâmpinat la aeroport cu ambulanța și, 20 de minute mai târziu, Dylan se afla în grija celor de la Houston ProTherapy. Iar Pip s-a ținut de cuvânt. Fără reproșuri – nici măcar când o altă criză de pneumonie a făcut ca Dylan să fie din nou dependent de ventilator fără ce-ar-fi-fost-dacă. Pip și cu mine am stat umăr lângă umăr în timpul celor șase luni pe care le-am petrecut la Houston și în anii care au urmat.

Până acum.

Am făcut un lucru greșit.

Mă ridic cu greu în picioare.

— Cum poți să spui asta?

Nu vreau să ridic vocea, dar nu mă ascultă.

— Am avut trei ani de care altfel nu am fi avut parte niciodată. A mai trăit încă trei ani!

— De ziua lui, spune ea atât de încet că abia o aud, tu și cu mine am mâncat tort și am băut

șampanie. Dylan a băut lapte sintetic printr-un tub de hrănire.

Mâinile, de o parte și de alta a corpului, inerte, încep să-mi tremure. Strâng pumnii, apoi tremuratul se mută la coate.

— Când alți copii răcesc, primesc paracetamol. Dylan a avut parte de aspirare, catetere, nebulizatoare, inhalatoare, antibiotice, crize.

Ridică vocea.

— Morfină, atunci când avea dureri.

— Dar foarte rar…

— Prea des!

Pip se întoarce să se uite la mine.

— A avut 17 tipuri diferite de medicamente. În fiecare zi!

— Dar l-au ținut în viață…

— Aia n-a fost viață!

Urlă ca și cum ar fi fost atacată, ca și cum nu este nimeni pe kilometri întregi, ca și cum are nevoie ca toată lumea s-o audă.

Și apoi pleacă.

O parte din mine a așteptat ziua aceasta timp de trei ani. Dincolo de toate certurile – toate privirile grele și reproșurile –, m-am amăgit că Pip a rămas pentru că, dincolo de toate aceste lucruri, exista încă ceva al nostru pentru care merita să lupți. Doar că nu era vorba despre noi, nu? A rămas pentru Dylan.

Deschid o sticlă de whisky.

Trec șase zile până când sunt din nou treaz. Mă scoate din mahmureală sunetul soneriei, nedumerit de soarele care trece prin draperiile trase din dormitor, când ceasul de pe noptieră indică ora două. Ora două *după-amiaza!* Când a trecut ziua? La cât m-am dus la culcare? De ce mă doare totul?

Deschid ușa, clipind des în lumină.

— Iiuse!

Tom Bradford se uită la mine măsurându-mă din cap până-n picioare. Strâmbă din nas și-mi dau seama de mirosul acru pe care l-am simțit și eu

când m-am dat jos din pat și care a rămas cu mine când am coborât. O tăcere lungă și apoi Tom spune:

— De obicei inviți musafirii să intre.

— Scuze.

Mă dau înapoi, deschizând ușa larg. Tom poartă o pereche de pantaloni chinos și o cămașă albă de in boțită într-un fel artistic. Îl urmez în casă, lăsând ușa de la intrare deschisă, pentru că dintr-odată îmi dau seama de aerul stătut. Când am deschis ultima oară o fereastră?

— Alistair mi-a spus să mă prefac că eram prin zonă. Așa că… ridică el din umeri, eram prin zonă și m-am gândit să trec să văd ce faci…

Se oprește când vede în ce hal arată bucătăria. Castroane cu resturi uscate de cereale stau aliniate pe bufet, pe lângă chiuvetă, fără să fi reușit să ajungă în mașina de spălat vase. Sticle goale fac cerc în jurul găleții de gunoi. Pe masă, două muște se bat pe o dâră uscată de lapte prins.

— Să înțeleg că ai luat lucrurile destul de bine?

Ignor sarcasmul.

— Ai vorbit cu ea deja? E bine?

Mă întreb dacă Pip are vreo cădere nervoasă.

Se uită la mine cu un aer critic.

— Mai bine decât tine.

Oftează, apoi se uită la ceas.

— Bine, du-te și fă un duș, adună lenjeria de pe pat și adu-mi-o jos.

Își scoate telefonul și, când sunt deja la jumătatea scării, îl aud spunând:

— Dragule, poți să te ocupi tu să duci copilul la grădiniță? E chiar mai rău decât ne-am imaginat.

În baie mă uit în oglindă. Am părul turtit și când mă frec pe bărbie rămân în urmă dâre de piele uscată. Mă spăl pe dinți, curățându-mi și limba și făcând gargară cu Listerine până simt că se duce gustul fetid pe care-l simțeam mai devreme, apoi intru la duș și folosesc fiecare produs pe care-l găsesc acolo. Ies 15 minute mai târziu, nu chiar un

alt om, dar măcar mirosind mai curat decât cel vechi.

— Slavă Domnului pentru asta, spune Tom când cobor.

Ușa de la bucătărie a fost lăsată larg deschisă și mirosul de lapte acrit a fost înlocuit de aroma proaspătă de lămâie.

— Îmi pare rău. Și-ți mulțumesc. Nu era nevoie să faci asta.

— Chiar îmi place să beau o cană de ceai fără să fac botulism, așa că…

Tom deschide frigiderul și apoi se răzgândește.

— O să beau ceaiul simplu.

Pip este acasă la părinții ei. Nu vrea să mă vadă.

Din cauza șocului, concluzionez eu. Urmarea faptului că l-a pierdut pe Dylan, slujba de la înmormântare…

— Are doar nevoie de ceva timp ca să se obișnuiască cu toate.

— Max, nu cred c-o să se răzgândească.

— Nu încetezi pur și simplu să iubești pe cineva. Am trecut prin atât de multe împreună, cu siguranță putem rezolva și asta…

Tom se uită la mine.

— Las-o să plece, Max.

Vorbește blând, cuvintele lui sunt învăluite în tristețe.

— Poți să te tot lupți cu ce ai vrea să se întâmple, dar uneori este pur și simplu timpul. Câteodată trebuie să știi când să renunți.

Abia apoi, după ce Tom a plecat acasă și scot rufele curate din mașina de spălat și le întind la uscat, îmi dau seama că nu se referea doar la căsnicia mea.

30. PIP

2015

— Mai doriți ceva, domnule?

— O bere și numărul tău de telefon?

Bărbatul de pe locul 3F are ochi căprui și un zâmbet larg și optimist.

— Deci doar o bere.

— Nu poți să condamni un om pentru c-a încercat.

Zâmbește larg și eu clatin din cap și-i dau berea și, înainte să-mi dau seama, vine momentul în care trebuie să diminuăm intensitatea luminilor din cabină și să împărțim perne și pături suplimentare. Acesta este momentul meu preferat, când în cabină se face liniște și afară nu este nimic altceva decât cer întunecat, și înăuntru doar șoaptele pasagerilor care se foiesc în fotoliile lor. Singurul scaun încă ridicat este cel de pe locul 4B, unde o femeie cu păr creț scrie la o tastatură silențioasă, cu fața luminată de ecranul laptopului. Mă gândesc la Max, care lucrează mai mult decât doarme și încerc să-mi amintesc programul lui. A fost ciudat să ne obișnuim din nou să lucrăm amândoi, să fim în zone cu alt fus orar, dar am revenit la vechiul meu serviciu cu un an în urmă ca și cum n-aș fi lipsit deloc.

— Vrei un ceai?

Jada a pregătit deja două căni.

— Bine, fie.

Înaltă de aproape 1.80, Jada poartă uniforma ca și cum ar fi fost cusută pe ea. Nu am mai pus la loc kilogramele pe care le-am pierdut cât a fost Dylan bolnav, iar pe silueta mea atletică uniforma cu sacou roșu și fusta creion pare o costumație corporatistă; pe Jada nu există dubiu că arată sexy. Nu-și întinde părul ei afro, îl lasă creț, și, la fel ca mine, îl are prins într-un coc bine aranjat.

— Ethan propune Ice Bar pentru shot-uri și apoi să mergem la Dusk Till Dawn. Ai chef?

Ice Bar. Destinația preferată din Hong Kong a personalului companiilor aeriene, în ciuda faptului că nu este decât un mare congelator unde se servesc cocktailuri.

— Încearcă doar să mă oprești!

— Fete petrecărețe!

Își flutură mâinile în aer și dă din șolduri, iar eu îmi ascund un zâmbet. Jada are 22 de ani, pe când eu am 37, iar viața ei de până acum a fost un rollercoaster al distracției așa încât își imaginează că toți ceilalți sunt parteneri la stilul ei de a se simți bine.

Cu o oră înainte de aterizare ajungem într-o zonă cu turbulențe și stau cu ochii pe un om de afaceri rotofei de pe locul 1A care a dărâmat o sticlă plină cu vin roșu și a cărui față înfloritoare a căpătat o tentă verzuie. Sunt la fel de ușurată ca el că aterizăm fără probleme; și eu, și Jada stăm lângă ieșire în timp ce pasagerii noștri coboară din avion.

— Mulțumim și vă dorim o zi frumoasă.

Zâmbetul Jadei nu dispare în timp ce-mi spune:

— Blugi skinny, top fără bretele, tocuri înalte. Tu?

Încerc să-mi aduc aminte ce am aruncat în valiză la plecare.

— Rochie neagră petrecută, pantofi în care pot dansa. Mulțumim, ședere plăcută.

Bărbatul cu ochi cafenii îmi face cu ochiul în semn de rămas-bun și, în ciuda logicii, roșesc când trece pe lângă mine.

— Asta a fost pentru tine, spune Jada. Cu plăcere, la revedere, domnule.

— Nu e genul meu.

— E drăguț.

— Nu mi-aș înșela soțul, vreau să zic. N-aș face asta. La revedere, călătorie în siguranță spre casă.

— E o partidă bună Max al tău, nu? Cu plăcere, zi frumoasă.

Zâmbesc.

— Cred că da.

Toată lumea a plecat și mă pregătesc să-i spun Jadei cât de generos este Max, cât de atent și cum mă face să râd tot timpul, când îmi dau seama că citez dintr-un scenariu vechi. Max și cu mine n-am mai râs împreună de foarte, foarte mult timp.

La Ice Bar este aglomerat, iar eu și Jada ne strecurăm către locul unde se află ceilalți membri ai echipajului, ajunși deja la al doilea rând de shot-uri. Ethan și Zoe numără până la trei înainte să-și dea băuturile pe gât; Marilyn, o femeie de aproape 50 de ani, cu tot atâta pasiune, dar cu mult bun-simț, își bea shot-ul cu înghițituri mici. La fel ca Jada și ca mine, toți poartă hainele de blană supradimensionate care ne-au fost date la intrare, și arătăm toți ca și cum abia am descoperit Narnia.

Sunt surprinsă să-l văd pe pilotul nostru, Lars. Am zburat cu el de câteva ori de când m-am alăturat companiei aeriene cu un an în urmă, dar este prima oară când îl văd socializând.

— Ai mai fost aici? mă întreabă când mă strecor în spațiul îngust dintre el și ceilalți.

— Cu mulți ani în urmă, când lucram la BA. Nu s-a schimbat nimic.

Pe peretele de lângă noi este un mic pătrat săpat în gheață, care servește drept bar. Un cuplu elegant comandă votcă și ciocnesc paharele cu un toast care ar putea fi în rusă.

— Nu mi-am dat seama că vii din liniile inamice, spune Lars pe un ton de tachinare. De ce schimbarea?

Ridic din umeri.

— Am trecut pe zboruri scurte pentru o vreme, dar…

Țin o gură de votcă în gură, apoi o las să-mi încălzească gâtul. Trăgând de timp.

— Mi-au lipsit călătoriile. Și clasa business.

De fapt, era mai puțin vorba despre faptul că mi-ar fi fost dor de clasa business și mai mult despre

faptul că încercam să evit clasa economic.

— Toate acele familii, i-am spus tipei care era manager la Resurse Umane. Nu cred că aș putea…

— Înțeleg.

Și ea pierduse un bebeluș, știam… la a doua ecografie aflase că nu-i mai bate inimioara. Mi-a spus despre asta după ce a murit Dylan… nu că s-ar fi comparat situația, dar ca să întărească faptul că ar trebui să-mi acord tot timpul de care aveam nevoie. Și chiar când i-am răsplătit amabilitatea prezentându-mi demisia, tot a fost de partea mea, indiscutabil.

— Un nou început, a spus ea și a sunat ca un ordin, așa că în loc să mă întorc la BA am aterizat la brandul special al companiei Virgin Atlantic, făcând un an de zboruri la clasa economic până când CV-ul meu și un moment potrivit m-au dus înapoi la ceea ce numesc ei fără rușine *clasa superioară.* Aici sunt mai puține familii, mai puțini copii mici, îmi este mai ușor.

Lars se uită la mine gânditor și-mi imaginez că vrea să mă întrebe mai multe, în schimb zâmbește și-atât.

— Ai parte de alt gen de nemernici la clasa superioară.

E înalt, chiar mai înalt decât Jada, cu păr des și blond și un maxilar pătrățos și sprâncene atât de deschise la culoare, că sunt aproape invizibile. Accentul lui este perfect, dar numele de familie, Van der Werf, mă face să fiu aproape sigură de presupunerea mea.

— Ești olandez?

— Vinovat!

În jurul nostru se produce ceva agitație, iar Jada strigă de dincolo de toată hărmălaia.

— E ca naiba de frig aici… vii?

— Ar trebui să dea mai multă căldură, spune Lars serios.

— Ar trebui!

Jada se înfășoară mai bine în haina de blană și eu surprind privirea lui Lars și zâmbesc larg în timp ce-i urmăm pe ceilalți afară din Ice Bar.

La Dusk Till Dawn cântă o trupă și pe la 3 dimineața, când ne hotărâm să plecăm, mă dor picioarele și am vocea răgușită de cât am cântat. Luăm taxiuri înapoi până la hotelul Park Lane și coborâm obosiți din lifturi fiecare la etajul său. Jada mă îmbrățișează când își ia la revedere.

— Te iubesc la nebunie, PipPip. La naiba, mi-am pierdut cardul de la ușă.

— Îl ai în mână. Și eu te iubesc. Bea niște apă.

Se împleticește pe coridor și țin deschisă ușa liftului până când mă asigur că a ajuns cu bine la ea în cameră.

— Copii… nu-i așa? spune Lars, dând exagerat ochii peste cap.

Râd și apăs butonul pentru etajul 18.

— Tu ai? continuă el.

— Poftim?

Mă holbez la butoanele liftului, uitându-mă cum se aprind la fiecare etaj de care trecem. *14, 15.*

— Ai copii? repetă el.

16.

Doar unul. Un băiat. Care aleargă în parc, joacă fotbal cu tatăl lui și stă în picioare pe un scaun lângă chiuvetă ca să mă ajute să spăl vasele. Înnebunit după excavatoare… primul lui cuvânt a fost *camion.* Mânuțe grăsune și calde în jurul gâtului meu în fiecare seară. Somn ușor, Dylan, vise plăcute.

17.

Tăcerea mea se transformă în grosolănie. Ar trebui să mă întorc, măcar să mă uit la el, dar în loc să fac asta mă holbez pur și simplu la butoane și…

18.

Un sunet înalt și o zgâlțâială imperceptibilă, apoi ușile se deschid în lateral.

— Nu, spun eu în timp ce cobor. Nu am copii.

31. MAX

2016

Am dus-o pe Pip acasă la mama o singură dată, imediat după ce ne-am logodit. După aceea a venit mama în Marea Britanie sau ne-am întâlnit în oraș și acum mă bucur că nu am umplut casa din North Wolcott numărul 912 cu amintiri de care să nu mai pot scăpa. În schimb, mă revăd pe mine la 10 ani, la 16 ani. Văd biciclete aruncate pe trotuar, Hubba Bubba și Capri Sun. Văd beri ilicite despre care ai mei știau, dar pe care le-au ignorat.

Îmi târâi valiza pe scări și ușa de la intrare se deschide ca și cum mama m-ar fi așteptat la geam încă de când avionul meu a aterizat. Ca și strada, și mama arată la fel, și totuși diferită. Mai bătrână, și totuși mama.

— Of, bietul meu băiat.

Întinde brațele spre mine și simt miros de mosc și de aluat copt la cuptor și mirosul greu de definit de acasă. Vântul suflă în casă un ghemotoc de frunze de portocal uscate.

Nu a venit în Anglia la înmormântare. Ne-a vizitat cu puțin timp înainte să moară Dylan, ascunzându-și de noi șocul la vederea faptului că se schimbase atât de mult în rău de la ultima ei vizită și a faptului că avea nevoie de îngrijire non-stop, care la vremea aceea presupunea să avem și o asistentă pe lângă Pip și cu mine.

— Ne-am luat rămas-bun, mi-a spus ea, când m-am oferit să-i cumpăr bilet de avion. Nu am nevoie de o înmormântare ca să mi-l amintesc pe băiatul nostru frumos… e chiar aici, în inima mea, în fiecare zi.

— Pip și cu mine o să venim să te vedem în curând, am promis eu.

Amândoi, nu doar *eu.*

— Niciodată n-am considerat că este suficient de bună pentru tine, spune mama când ne-am așezat în

camera de zi, pe canapeaua albastru-aprins pe care a cumpărat-o după ce a murit tata, *pentru că am nevoie din nou de puțină culoare în viața mea.*

— Mamă!

E atât de revoltător, că izbucnesc în râs.

— Eu și Pip am fost împreună 13 ani și nu mi-ai mai spus niciodată așa ceva.

— Ei bine, am gândit-o.

Își ține buzele și pune cana jos cu zgomot. Îmi înăbuș un căscat, căldura și oboseala de după zbor combinându-se, și mă simt dintr-odată frânt.

— Ți-am pregătit fosta ta cameră. De ce nu te duci să tragi un pui de somn cât pregătesc eu cina?

Patul de o persoană în care am dormit până când am împlinit 19 ani a fost înlocuit cu unul dublu, împins la perete ca să încapă și acoperit cu o pilotă roz, prea călduroasă pentru vremea asta. Nu trebuie să mă uit sub pat ca să-mi amintesc arsura de pe covor care mi-a adus o pedeapsă de o lună de zile. Pereții, cândva de un crem-murdar, au fost demult vopsiți în altă culoare, dar dacă mă uit cu atenție pot să văd petele de grăsime rămase de pe vremea când lipeam postere pe pereți.

Sunt extenuat, dar agitat, am capul plin de o mie de voci, o mie de amintiri. Pip când s-a născut Dylan, cu părul lipit de față de atâta transpirație și totuși mai frumoasă ca oricând. Dylan jucând fotbal, cu brațele arcuite în încercarea de a lovi mingea, dar fără să cadă. Pip tricotând lângă patul lui de spital, apoi citindu-i o poveste. Dylan la Houston. Altă tomografie, altă serie de radiații. *Dylan, Dylan, Dylan…* mă întorc pe-o parte și mă ghemuiesc în pat, cu capul îngropat sub pernă ca să nu mai aud vocea lui Pip. *Aia n-a fost viață!*

Dylan a trăit. *A trăit.*

Lacrimi fierbinți îmi trec de pleoape. Îmi amintesc felul în care i se lumina fața când recunoștea pe cineva care intra în încăpere, aud sunetul ascuțit și ireal pe care-l făcea și care trecea drept râs. *Dylan a trăit.* Poate că nu era viața pe

care ne-am fi dorit s-o trăiască, dar a fost o viață. A fost viața *lui.*

Mai târziu – e posibil să fi trecut o oră sau poate trei – aud cum se deschide ușa și știu că mama stă acolo, în prag, încercând să se hotărască dacă să mă trezească sau nu. Gândul că va trebui să fac conversație – simplul gând că va trebui să mă dau jos din acest pat – este dintr-odată copleșitor. Mă simt în siguranță în acest dormitor care a fost cândva camera mea, așa că rămân aici.

Stau în cameră tot restul zilei și apoi peste noapte. O aud pe mama cum intră, înainte să meargă la culcare, și îi simt indecizia în timp ce ezită în prag. Oare să mă trezească? Să-mi spună noapte bună? În cele din urmă, traversează repede încăperea și trage draperiile și simt cum se afundă patul când se așază pe o parte. Oftează și, pe lângă sentimentul de vinovăție că mă prefac că dorm, mai este și cel că mama încă trebuie să-și facă griji pentru mine, 40 de ani mai târziu de la momentul în care am venit pe lume.

La un moment dat după ora 6, mă ridic să mă duc la baie. Simt o gheară în piept și o fluturare acolo unde era inima mea. Beau un pahar cu apă, dar strânsoarea devine mai puternică. E ca și cum aș avea indigestie, doar că n-am mâncat nimic; ca un junghi, doar că n-am alergat. Mă întorc în pat și abia când sunt din nou ghemuit cu pilota roz trasă peste cap strânsoarea slăbește cât să mă lase să respir din nou.

Mă trezește telefonul, care sună. Bâjbâi după mobil, trăgându-l în întunericul peșterii mele de sub pilotă. Văd clipind pe ecran numele șefului meu, iar și iar. Îmi pun degetul mare peste difuzor ca să atenuez sunetul care-mi străpunge ceața și care-mi provoacă o durere de cap, și aștept ca telefonul să nu mai sune.

O oră mai târziu mă sună din nou. Și la încă o oră după. Dau telefonul pe silențios și număr

apelurile fără niciun motiv evident. Șapte. Opt. Nouă. Mama îmi aduce supă de pui.

— Nu arăți prea bine. Ai febră?

— Cred că am luat vreun virus.

Strânsoarea din piept este însoțită acum de transpirații lipicioase, umede; de crampe la stomac care mă fac să alerg la baie.

— Să chem doctorul?

— Nu, o să-mi treacă.

Dar nu trece. Cât fac duș, mama îmi face curat în cameră, golind coșul de gunoi de șervețelele folosite și strângând căni de apă pe jumătate goale. Din când în când deschide geamul, doar pentru ca eu să-l închid la loc. Îmi aduce supă, sendvișuri, pui prăjit. Jeleu și înghețată, ca și cum aș avea nouă ani. În tot acest răstimp, strânsoarea din piept devine din ce în ce mai puternică și vocile din capul meu se aud tot mai tare.

Pip: *Aia n-a fost viață.*

Și, mai tare, vocea mea:

Eşti un ratat.

Mă întorc din nou pe-o parte, strâng ochii cu putere și trag bine pilota peste cap.

Ai 40 de ani şi ai ajuns în aceeaşi cameră în care dormeai când erai copil. Căsnicia ta a eşuat. Fiul tău a murit.

Aia n-a fost viață.

Strânsoarea din piept, mai puternică, mai puternică. Transpirații reci. Dureri de stomac.

Nu ai prieteni.

N-am mai auzit vocea asta de când aveam 13 ani. De la o ceartă stupidă cu Danny Steinway care m-a făcut să mă ascund la subsol după școală, convins că le va spune tuturor copiilor din cartier să nu mai vorbească cu mine. Dar Danny m-a sunat a doua zi să mergem împreună la școală, așa acum făceam mereu.

Doar că acum vocea aceea are dreptate. Nu am prieteni. Am colegi de serviciu, vecini, cunoștințe cu care-mi petrec timpul pe parcursul zilei. M-am

mutat în Anglia ca să fiu cu Pip. Mi-am părăsit prietenii ca să am o familie. Pip și Dylan au fost prietenii mei, familia mea, lumea mea. Dacă ieșeam în oraș, Pip era cea care organiza totul; Pip, cea care întâlnea un cuplu despre care credea că mi-ar plăcea, ea era cea care sugera să bem ceva împreună, să mergem la masă, la cinema. La STIP știa cum îi cheamă pe toți de-acolo, știa unde merg asistentele în vacanță, în ce clasă erau ceilalți copii.

Ești un ratat.

De ce n-am făcut eu toate acele lucruri? Mi se strânge stomacul și simt un nou val de greață pe care, din nou, mi-l reprim. Mă doare tot corpul ca și cum aș avea gripă. Oare asta este în neregulă cu mine? Am gripă?

Nu știu dacă în aceeași zi sau în ziua următoare primesc e-mailul.

Cum nu-mi răspunzi la telefon, presupun că va trebui să fac asta prin e-mail…

Chester

Știu că ți-a fost greu… am încercat să fiu înțelegător… există o limită…

Sunt nevoit să te concediez.

Abia dacă are vreun efect. Încă un punct de adăugat pe listă.

Ți-ai pierdut șotia. Ți-ai pierdut fiul. Ți-ai pierdut slujba.

Ratat.

32. PIP

2015

Max mă sărută pe gât, dându-mi părul la o parte ca să găsească locul din spatele urechii – când mă atinge, mi se înmoaie genunchii, dacă stau în picioare. Suntem întinși în pat, față în față, cu păturile trase pe noi în ciuda căldurii înserării.

— Mi-a fost dor de tine.

Când vorbește, îmi gâdilă urechea.

— Dar m-ai tot văzut în ultimele trei zile.

Max a lucrat de-acasă vineri, ceea ce i-a permis să aibă un weekend lung care să coincidă cu cele trei zile în care eu mi-am luat liber. Vineri dimineață m-am întors din Dubai și am mers la cafeneaua din colț pentru un mic dejun copios care m-a vindecat de efectele decalajului orar.

— Mi-a fost dor de *asta.*

Îl sărut profund, nu mai facem asta atât de des pe cât obișnuiam și, oricum, e mai simplu să te săruți decât să stai de vorbă. Vine peste mine și-mi cuprinde obrajii în palme, iar eu îl mângâi pe spate. Max este în cea mai bună formă în care a fost vreodată și eu sunt conștientă de abdomenul meu moale și de sânii lăsați. Se apleacă și-i sărută pe rând și mă gândesc că ar trebui să reacționez; închid ochii și gem ușor în timp ce el se mișcă în jos peste trupul meu.

Când vorbește din nou este în mine, mișcându-se încet, cu greutatea trupului apăsându-mă și buzele mângâindu-mi obrajii, nasul, pleoapele. Mă las în voia căldurii care mi se împrăștie prin corp, cu spatele arcuit și ochii încă închiși. Max îmi șoptește la ureche:

— Hai să facem un copil.

Acel „un” îmi pune capac. De parcă nu am fi avut unul deja. De parcă abia acum am face primii pași ezitanți tatonând ideea de a fi părinți.

— *Alt* copil.

Max se oprește. Se sprijină în coate și se uită la mine.

— Da, spune el încet, alt copil.

Îl împing de pe mine și mă retrag de lângă el.

— E prea curând.

— Au trecut doi ani.

Mă duc la baie și închid ușa. Doi ani. Există oare o limită a suferinței? Ar trebui să fi încheiat cu ea deja? Știu că par să funcționez normal. Muncesc, socializez. Nu izbucnesc în plâns în momente nepotrivite și nimeni – nici măcar o singură persoană – nu mă mai ia deoparte să mă întrebe *Cum te mai simți, Pip*?

Și totuși.

Când ies din baie, Max e îmbrăcat cu pantalonii de jogging și tricoul pe care-l poartă pe post de bluză de pijama și stă pe marginea patului.

— Putem să vorbim despre asta?

Dau din cap că da, deși nu știu dacă sunt în stare, și mă așez lângă el. Se uită fix la măsuța de toaletă în timp ce vorbește și mă bucur că face asta, pentru că, deși nu pot să explic de ce, e mai simplu să avem această conversație fără să ne uităm unul la celălalt.

— Nu încerc să-l înlocuiesc pe Dylan.

Trag adânc aer în piept.

— Vreau alt copil pentru că-mi doresc să fiu părinte.

— Dar ești părinte, spun.

Însă răspunsul meu este lipsit de conținut și aud ecoul propriilor mele cuvinte adresate lui Lars, când ușile liftului s-au închis. *Nu. Nu am copii.* Eu și Max nu suntem părinți. Nu suntem nimic. Nu avem copii, și asta nici din cauza geneticii, nici din voința proprie. Am avut tot ce ne-am dorit și ne-a fost luat și acum suntem pur și simplu niște oameni stând pe marginea patului, încercând sa funcționăm în formulă de doi în loc de trei.

— Vreau să joc fotbal cu fiul meu. Vreau s-o învăț pe fiica mea să joace golf.

Max vorbește repede, vocea lui devenind mai puternică cu fiecare vorbă pe care o rostește.

— Vreau să merg la piese de teatru la școală, să organizez mese de Ziua Recunoștinței și să vorbesc cu alți tați despre ce coșmar sunt anii adolescenței. Vreau să le dau copiilor mei sfaturi pe care ei să le ignore; vreau să-i văd crescând, făcând greșeli, devenind oameni cumsecade.

Simt că se uită la mine.

— Vreau să fiu din nou tată, Pip.

În spatele cuvintelor se simte o acuzație nerostită – *tu mi-ai luat asta* – și aud din nou veninul din vocea lui la fel ca în ziua aceea la tribunal. *Ai semnat condamnarea la moarte a propriului tău fiu.* Nu întorc capul spre el.

— Te rog.

Cuvintele ascund promisiunea lacrimilor și simt cum mă cuprinde neliniștea, gata să intervină, aflată în așteptare. Dacă Max plânge, o să plâng și eu. Or eu nu vreau să plâng. Țin lucrurile sub control, mă simt cât de normal m-aș putea simți în situația mea și văd cum totul se destramă chiar acum sub ochii mei.

— Nu pot, reușesc să spun, uitându-mă la măsuța de toaletă.

Trec în revistă fiecare obiect. Plăci de păr, cutia cu bijuterii, coșulețul cu farduri. Un vas pentru mărunțișuri, cu monede și inele. Un pahar de apă gol, rămas pătat din mașina de spălat vase.

— De ce nu?

De data aceasta mă face să mă uit la el, trăgându-mă de umăr spre el până când suntem cu fața unul la celălalt.

— Ai fost o mamă așa grozavă!

Am fost.

Acum plânge fără să se mai ascundă și oricât de mult aș încerca să-mi înghit lacrimile, să clipesc des sau să număr până la zece, nu mă pot opri nici eu. Îi frâng inima din nou și îi datorez mai mult decât un simplu *Nu pot.* Găsesc cuvintele.

— Nu mai pot iubi din nou un copil pentru ca apoi să-l pierd iarăși.

— Asta n-o să se întâmple.

— N-ai de unde să știi așa ceva.

Acum eu sunt cea care plânge, suspine puternice îmi sfâșie pieptul și tot corpul mi se cutremură.

— Nu pot s-o fac, Max, nu pot și n-o voi face.

Și, pentru a doua oară în timpul căsniciei noastre, nu există cale de compromis.

Max nu mai deschide subiectul din nou, dar știu că se gândește la asta. O văd pe fața lui când le zâmbește copiilor care trec pe lângă noi și o simt în aer când Chris Evans le vorbește copiilor entuziasmați în emisiunea sa de dimineață.

— Ce vei face pentru prima dată astăzi, Zak?

— O să cânt la trompetă la concertul școlii.

Nu pot. Pur și *simplu nu pot.*

Uneori visez că sunt însărcinată sau iau sunetele făcute de stomacul gol drept semne timpurii ale unei sarcini și inima mi se oprește pentru o fracțiune de secundă până când intervine din nou rațiunea. Câteodată văd un copil în scaun cu rotile sau în cărucior special adaptat – sau citesc un articol în ziar despre succesele obținute în ciuda *tuturor previziunilor* – și sunt copleșită de teamă și de sentimentul de vinovăție că am făcut ceva greșit. Că *eu* am făcut ceva greșit.

Știu că am o problemă. Știu că nu este logic să traversez strada ca să evit un cărucior care se îndreaptă spre mine sau să mă scuz de la serviciu ca să nu fiu nevoită să stau de vorbă cu familii. Știu că durerea și vinovăția s-au transformat într-un comportament care este departe de normalitate, dar faptul că știu asta nu mă ajută să țin lucrurile sub control.

Este luna mai, când situația ajunge la limită, căci sunt într-unul din acele zboruri în care toate lucrurile par să meargă prost. Avem întârzieri din cauza ceții și când plecăm, în cele din urmă, chiar

și pasagerii de la clasa superioară – serviți cu șampanie încă dinainte de decolare – sunt arțăgoși și nerăbdători. E un zbor de șapte ore până la Dubai și deja în a treia oră totul este un haos. După o oră petrecută în avion pe pistă, pasagerii sunt agitați și nu mai stau la locurile lor, blocând culoarul și încetinind servirea băuturilor. Nivelul de zgomot crește și coada de la toalete trece de perdelele care separă clasa economic de cea superioară.

— Pip, poți să ne dai o mână de ajutor la economic?

Derek, extrem de calm și cu niște sprâncene pensate perfect este managerul echipajului însoțitorilor de zbor de astăzi.

— Lucrurile au luat-o un pic razna aici.

Se aude un bâzâit când ușa de la cabina piloților se deschide și Lars iese în pauza la care are dreptul, prinzând ultimele cuvinte ale lui Derek și uitându-se întrebător la el.

— Nu e mare lucru, dar cineva a vărsat un pahar și vreo două persoane au vomitat și în rândul al treilea sunt niște tineri căsătoriți care au dat frâu liber propriului program de distracție la zbor.

— Pune semnalul de centuri pentru vreo 20 de minute, spune Lars.

Când culoarele sunt libere și nu mai este coadă la toalete putem îndrepta lucrurile. Celor cărora le-a fost rău li se oferă cuburi de gheață pe care să le sugă. Iar lichidul care s-a vărsat a fost șters cu mopul și Derek le dă celor doi proaspăt căsătoriți o pătură.

Mai fac o ultimă verificare și mă duc înapoi la clasa superioară.

— Mă scuzați, credeți că se va stinge în curând semnalul pentru centuri?

Femeia de pe locul 13E are cam aceeași vârstă ca mine. Are părul lung și negru împletit într-o coadă pe un umăr și un breton care-i ajunge până la gene. Lângă ea, pe 13D, un băiat de vreo opt, nouă ani.

— Va trebui să meargă la toaletă și nu cred că se va putea ține dacă sunt mulți oameni care stau la coadă… aș vrea să ajung acolo cât mai repede cu putință.

Băiatul are un handicap. Ține capul sprijinit de spătar, dar aplecat într-o parte într-un fel care nu pare prea confortabil. Brațul liber îi tremură ușor. Îi zâmbesc, și el îmi răspunde cu un zâmbet larg.

— Puteți merge acum.

— O, mulțumesc!

Femeia își desface centura de siguranță și-l ajută pe fiul ei să se ridice. Băiatul se poate mișca, dar este neîndemânatic, făcând fiecare pas cu greu, ca un copil mic.

— E primul lui zbor și am fost tare îngrijorată, neștiind cum o să se descurce, spune, după care adaugă mai încet: Doctorii au spus că nu va mai merge niciodată. Vă puteți închipui?

Simt cum mi se face frig dintr-odată, chiar dacă în cabină este cald, și mă chinui să zâmbesc și să spun *Incredibil, este un băiețel minunat, trebuie să fiți tare mândră,* și apoi mă întorc la clasa superioară, în spațiul unde Jada strânge resturile de la prânz și Lars se sprijină de bufet, bând cafea și pierzând vremea. Mă gândesc la decizia judecătorului și la mărturiile pe care le-am auzit în acea săptămână: la convingerea doctorului Sanders că terapia cu fascicul de protoni avea să-i îndepărteze tumoarea lui Dylan. Mă gândesc la profesor și la școala lui specială pentru copii cu dizabilități. Mi-l imaginez pe Dylan învățând cum să scoată sunete, cum să folosească un computer. În avion, în vacanță, la mare. Îmi țiuie urechile și mă sprijin de bufet, prea ametită ca să mă mai țin pe picioare.

— Te simți bine, draga mea? întreabă Jada.

Într-un avion nu ai unde să te duci. Nu te poți retrage în toaleta femeilor și nici nu poți s-o ștergi la o plimbare în jurul blocului. Ascunzându-te de cei din jur, de colegi, de tine însăți.

— N-am nimic.

Zâmbesc senin și, pentru că Jada n-a fost nevoită niciodată să zâmbească doar de formă, este tot ce-i trebuie ca s-o liniștesc.

Dar Lars nu este convins, urmărindu-mă cu privirea în timp ce-mi iau un pahar cu apă pe care-l dau pe gât. Lars așteaptă ca Jada să plece la un pasager, ca să mă întrebe:

— Ce s-a întâmplat?

Și poate că, dacă m-ar fi întrebat, la fel ca Jada, dacă mă simt bine, sau dacă ar fi zis *Ești sigură?* sau *Ai nevoie de ceva?* l-aș fi ținut la distanță. *Sunt bine, da, sunt sigură, nu, mulțumesc.* Dar a pus întrebarea potrivită. M-a întrebat *Ce s-a întâmplat*?

Mă uit la norii care se văd pe geam.

— Fiul meu a murit. Instanța a hotărât că trebuie să i se permită să moară, chiar dacă soțul meu nu a fost de acord.

— Deci tu ai fost persoana aceea, spune el încet, ca pentru sine.

— Eu am fost persoana aceea, spun și mă uit la el, simțind că sunt gata să izbucnesc în lacrimi. Și cred că am înțeles totul greșit.

33. MAX

2016

— Acum, îmbracă-te!

Mama stă în fața ușii de la baie, ținând în mâini haine luate din valiza de care abia dacă m-am atins în cele două luni de când am ajuns aici. Blugi, tricou, șosete… toate împăturite cu grijă, ca și cum m-ar trimite în tabăra de vară. Cred c-ar trebui să simt ceva – rușine poate, pentru că mama îmi alege hainele, dar nu simt nimic. Sunt amorțit.

— Mai târziu. O să trag un pui de somn, tot nu mă simt bine.

Îmi strâng halatul de baie mai bine pe corp, dar mama îmi întinde hainele în așa fel încât, dacă nu le iau, ar cădea toate. Sunt obosit, am nevoie de somn. Ceasul meu biologic a luat-o razna, dereglat de altceva decât de diferența de fus orar, deși mă comport ca și cum despre asta ar fi vorba. Noaptea stau întins în pat, treaz, neliniștea picurându-mi parcă otravă în vene, uitându-mă la ceas cum trec orele, fără să dorm. Ziua, tot corpul meu cere odihnă, mă mișc necontrolat de pe pat pe canapea și înapoi, căutând greutatea sufocantă a pilotei de culoare roz. Am ochii goi și nu sunt deloc în formă, mi-au crescut unghiile și am barba lungă ca a unui vagabond. Mă uit în oglindă și văd un bărbat pe care nu-l cunosc.

Trec pe lângă mama și mă duc în camera mea, apoi mă opresc brusc. Mă întorc și mă uit la ea. Pilota roz a dispărut, lenjeria a fost strânsă, salteaua este goală.

— Zi de spălat rufe, spune mama veselă, ca și cum n-are ce-mi face.

— Dumnezeule, mamă, sunt bolnav!

Las să cadă pe podea grămada de haine pe care o luasem de la ea și dau cu pumnul în tocul ușii. Mama tresare, dar rămâne pe poziție și mă detest pentru că mă răzbun pe ea.

— Nu pot să scap de virusul ăsta și…

Eşti un ratat.

Îmi acopăr fața cu mâinile, cu degetele răsfirate și unghiile înfipte în pielea capului. Aud cum cineva se sufocă și-mi dau seama că eu sunt acela. Mama își pune o mână pe brațul meu.

— Nu ești bine, Max.

— Dar îți tot spun asta de săptămâni întregi!

O resping, dar mama face un pas înainte și mă ia în brațe, strângându-mă cu putere, așa cum n-a mai făcut de ani de zile, pentru că eu sunt acela care o strângea pe ea de obicei în brațe. Îmbătrânește, ar trebui s-o lase mai moale, nu să-mi spele mie așternuturile, să mă îmbrace și să aibă grijă de mine ca să nu mă fac praf.

Eşti un ratat.

Lacrimile vin de undeva din adâncul meu. Fierbinți, pline de rușine, lacrimi patetice care mă lasă extenuat și furios. Și mama mă ține în brațele ei până când termin și apoi se retrage ușor și văd că și ea plânge.

— Spune-mi cum să te ajut, Max. Nu pot suporta să te văd în halul ăsta.

Dar nodul din gât este prea mare ca să pot vorbi și, chiar dacă n-ar fi, tot n-aș avea nimic de zis. Mama nu poate face nimic. Nimeni nu poate face nimic. Mă împleticesc ca un bețiv spre camera mea și cad pe pat, ghemuindu-mă ca o minge. O aud pe mama plângând și aș vrea să-mi trag pilota peste cap, dar mi-a luat-o și nu știu dacă o urăsc pe ea sau pe mine.

— Of, Max… spune mama încă plângând, suspinând printre cuvinte. Și eu l-am pierdut pe băiețel, sa știi.

Și aș vrea să mă țină din nou în brațe, aș vrea să plâng în brațele ei și să-i spun cât de dor îmi este de Dylan și de Pip, dar nu pot s-o fac, pentru că sunt un ratat. Am dat greș. Fac umbră pământului degeaba.

La o săptămână după Ziua Recunoștinței, mama mai face o încercare.

— Picură robinetul de la chiuvetă… poți să te uiți puțin?

Stau pe canapea și mă uit la *Prețul corect*; mi-am schimbat pijamalele cu o ținută de casă, pantaloni de trening gri și un tricou.

— Cheamă un instalator.

— Sonia Barking, vino jos imediat!

Drew Carey zâmbește de dincolo de ecran de parcă ar spune *Vezi că eu sunt mai fericit decât tine?! Mai plin de succes*?

— Nu găsesc pe nimeni. E doar o chiuvetă. Te rog, Max, durează doar un minut.

De fapt, durează 30.

— Mă duc înapoi în pat.

— Dacă tot ai scos trusa de scule, ce zici să repari și bucata aia desfăcută de mochetă de la capătul scărilor?

— Știu ce încerci să faci, mamă.

Trec pe lângă ea și mă duc sus. Vine după mine și simt cum mă invadează un sentiment de vinovăție când îmi dau seama că a cărat după ea trusa de scule.

— Aproape că m-am împiedicat în dimineața asta. Am tras o sperietură zdravănă la gândul că aș fi putut să mă prăvălesc pe trepte până jos.

Repar mocheta. Apoi întăresc balustrada care se clatină și înlocuiesc o bucată de lemn de pe acoperișul verandei. Mut un șifonier mai vechi la subsol și încarc portbagajul mamei cu haine vechi pe care vrea să le doneze. Fac curat în curte când… aud niște voci.

— E în spate.

Mă șterg pe mâini de pantaloni. Mama apare pe treptele din spatele casei cu o femeie pe care n-am mai văzut-o până acum. Este cam de vârsta mea, cu o claie de cârlionți închiși la culoare care-i curg până la umeri când dă din cap.

— Salut!

— Îți aduci aminte de Blair, nu?

— Eu… îngaim și mă uit la amândouă fără să pricep nimic.

Sunt treaz și am stat în picioare cea mai lungă perioadă de timp de când m-am întors la Chicago, îmi doresc cu disperare să fiu în pat și habar n-am cine este femeia aceasta.

Blair râde.

— A trecut ceva timp. Ca să fiu sinceră, nici eu nu sunt sigură că te-aș recunoaște dacă aș trece pe lângă tine pe stradă. Ultima oară când te-am văzut erai pe bicicletă și purtai un tricou cu *Incredibilul Hulk* sau îți țineai respirația sub apă la clubul de înot.

Este una din acele zile ciudate de noiembrie când temperatura a scăzut, dar soarele nu vrea să se dea bătut, așa că sunt nevoit să mă uit la ea cu ochii mijiți. Cine este femeia aceasta care mă duce înapoi în 1986 cu o singură frază? Caut în memorie șuvițele ei creț, dar ultimele săptămâni par să-mi fi învelit creierul în vată.

— Dragule, Blair este fiica lui Bob și a Lindei. Vecinii noștri.

Și dintr-odată îmi revin toate amintirile. Blair Arnold, fata de 10 ani cu pantaloni băiețești și genunchii juliți, care voia tot timpul să se joace cu mine și cu Danny. Care-și scotea casca de înot la sfârșitul fiecărui antrenament, eliberând o claie de cârlionți închiși la culoare. Mă ridic.

— Dar te-ai mutat.

— Tata a primit o slujbă la Pittsburgh. Nu a mers, iar când ne-am întors a cumpărat o casă în Lincoln Place, așa că am rămas în partea aceea a orașului.

— Fac o cafea, da? spune mama. Rămâi să bei o cafea, nu-i așa, Blair? E drăguț din partea ta că ai trecut pe la noi.

Pe chipul lui Blair se vede că pare surprinsă, dar apoi surpriza dispare și-mi zâmbește larg.

— Trebuie să fi trecut… cât? 30 de ani?

Ridic din umeri.

— Cel puțin 30.

Mama îmi pune o mână pe umăr.

— Iubitule, Blair a avut…

— Să fac eu cafeaua? Vreți să fac eu cafeaua? Sau pot să-ți dau o mână de ajutor aici, dacă vrei, Max?

După atât de mult timp petrecut singur în camera mea, sporovăiala lui Blair este cumva copleșitoare. Fac un pas în lateral și ea se oprește și se uită la mama.

— Ce? mă răstesc eu.

Se lasă un moment stânjenitor de liniște, apoi mama se retrage la bucătărie.

— Mă ocup eu de cafea, spune ea. Voi doi mai povestiți.

Să povestim. Mi-am pierdut abilitatea de a sta la povești. Nu, de fapt mi-am pierdut *dorința* de a mai sta la povești. Viața e mai mult de-atât.

— Așadar, Heather te-a pus la treabă? întreabă Blair după o vreme, arătând cu capul spre grămada de frunze uscate de la picioarele mele. M-am mutat cu ai mei pentru o vreme după divorțul meu și ei au procedat exact la fel. Mi-am găsit destul de repede un loc al meu, spune, zâmbind larg. Cred că asta era și ideea.

Accentul pus pe *divorțul meu* îmi arată că știe deja de ce mă aflu aici. Mă întreb ce i-o fi spus mama. Doar despre Pip sau și despre Dylan? I-o fi spus că sunt varză? Un ratat? Mă uit la femeia aceasta cu părul strălucitor și dinții izbitor de albi; cu zâmbetul larg și curat, cu hainele călcate. Mi-o imaginez mergând prin Lumea Disney cu doi copii perfecți; cu note perfecte, maniere perfecte, perfect sănătoși…

— Ai copii?

Dacă i se pare că sunt prea direct, asta n-o descurajează.

— Doi. Fată și băiat.

Desigur. Atât de previzibil! Perfect!

— Mama te-a rugat să vii, nu-i așa?

Are măcar inspirația să se înroșească.

— M-am întâlnit cu ea la strângerea de fonduri de la Happy Village – încă mai am prieteni în cartier – și mi-a spus că te-ai întors. Mi-a zis că ai avut o perioadă mai dificilă.

Își lasă capul într-o parte, cu buzele strânse, arătându-mi compasiune, și deduc că a mai jucat rolul acesta și altă dată. Blair Arnold este genul de femeie care gătește pentru prieteni atunci când aceștia au copii nou-născuți, care lasă plăcinte pe veranda vecinilor care trec printr-un necaz. Are compasiune, empatie, își înclină capul și zâmbește trist, apoi se întoarce la ea acasă, la copiii ei perfecți, să se bucure de aura ei de profesionistă în a le face câte un bine celorlalți.

— Scuză-mă, spun și trec pe lângă ea. Trebuie *să-mi câștig existența.*

În bucătărie, mama a pregătit o tavă cu cafea și șase biscuiți aranjați frumos pe o farfurie.

— Mă duc în pat.

— Max!

— Nu-i nimic! o aud pe Blair intrând în bucătărie. Lasă-l să plece!

Din dormitor, vocile lor se aud înfundat, punctate de zăngănitul veselei.

— Pur și simplu l-a părăsit, după toate prin câte au trecut.

— Îmi imaginez că și ea suferă.

— Așa că tocmai ea, dintre toți oamenii, ar trebui să înțeleagă.

— Asta nu înseamnă că-i poate fi de ajutor.

Stau pe pat, dorindu-mi să mă îngrop sub pilotă, dar simțind nevoia să aud ce spun despre mine. Despre Pip.

— E ca atunci când doi oameni au gripă, spune Blair. Știu cum se simte celălalt, dar sunt prea bolnavi ca să aibă grijă unul de altul. Trebuie ca mai întâi fiecare dintre ei să se facă bine.

Stau întins și închid ochii. Nu ai cum să te faci bine. Asta este… așa mă simt acum, așa mă voi simți mereu. Și pentru prima dată în viața mea, înțeleg de ce unii oameni consideră că viața nu merită trăită. Uneori așa stau lucrurile.

34. PIP

2015

— Mulțumesc că ați acceptat să vă întâlniți cu mine. Nu eram sigură c-o veți face.

— De ce să n-o fac?

Au trecut mai bine de doi ani de când am văzut-o pe doctorița Khalili în fața tribunalului. Nu s-a întors imediat la serviciu și, când a murit Dylan, Cheryl a fost cea care ne-a înmânat cutia cu lucrurile lui, cartea de poezii făcută pentru el de Prietenii STIP și pliantul cu sfaturi despre *Cum să treci peste pierderea unui copil.*

— Ce am spus după decizia judecătorului, zic, forțându-mă să mă uit în ochii ei, a fost… *Totul e din vina ta…*

Acum, când îmi amintesc cum i-am șoptit acele cuvinte și cum ea s-a dat înapoi ca și cum i le-aș fi scuipat în față, mă înroșesc toată de rușine.

— Este de neiertat.

Clatină din cap:

— A fost o perioadă stresantă, spune și degetele ei se joacă cu lănțișorul de la gât. Nici nu-mi pot imagina cum trebuie să fi fost pentru voi…

Am crezut că va aranja o întâlnire la spital. M-am îmbărbătat la gândul că voi revedea acele coridoare, că voi simți din nou acel miros metalic de substanțe de curățare industriale și de mâncare de cantină. Dar doctorița Khalili – Leila, cum mă roagă să-i spun – a sugerat să ne vedem aici, la o cafenea de la colțul spitalului.

— M-am gândit că e mai ușor pentru tine să ne vedem în afara spitalului, spune ea acum.

— Așa și este. Mulțumesc.

— În plus, ca să fiu sinceră… se întrerupe și o ușoară roșeață îi cuprinde obrajii, nu așa se procedează.

— Nu ai voie să vorbești cu mine?

Face o pauză în timpul căreia comandăm amândouă cafea și ascultăm cum ne sunt prezentate o mulțime de prăjituri, dar niciuna dintre noi nu vrea nimic.

— Nu e vorba că *nu am voie,* spune Leila, de îndată ce chelnerița s-a îndepărtat. Există niște protocoale.

Felul în care-și dă ochii peste cap reprezintă un indiciu despre ce crede ea cu adevărat despre aceste protocoale.

— Formulare de completat, o procedură prin care pacienții și familiile pacienților solicită o informare sau depun o reclamație…

— Dar eu nu vreau să depun o reclamație.

— Chiar și-așa. Protocoale.

— Și le încalci?

Leila ridică din umeri.

— De ce?

— Pentru că am obosit? Sunt deziluzionată? Pentru că nu înțeleg în ce fel ajută ele? Pentru că tu și soțul tău ați trecut printr-un adevărat iad cu doi ani în urmă și, dacă faptul că stau cu tine de vorbă într-o cafenea a doua zi după ce m-ai rugat să ne întâlnim înseamnă că nu trebuie să mai aștepți șase luni până când cineva dintr-un birou oarecare va pune în mișcare procedura corectă, atunci mi se pare că am făcut ce trebuia.

Se oprește brusc, ca și cum ar fi rămas fără aer. Pentru prima oară îmi trece prin cap că atunci când moare un pacient, și doctorii simt o pierdere și, chiar dacă nu poate fi precum pierderea unui copil, a unei surori, a unui tată, este totuși o pierdere. Probabil că doare.

Ne vin cafelele și stăm fără să mai spunem nimic, eu adăugând lapte în ceașca mea, ea punând zahăr în a ei și amestecând mai mult decât ar fi nevoie.

— Am crezut c-o să avem mai mult timp împreună cu el, spun, în cele din urmă.

Mă uit fix la băutura mea.

— Ne-ai spus că era posibil să mai avem doar câteva săptămâni cu el, dar am crezut… eram deja de atâta timp la Terapie Intensivă și e adevărat că starea lui nu se îmbunătățise, dar nici nu se înrăutățise, așa că am crezut…

Mă uit la ea.

— M-am simțit de parcă aș fi fost pedepsită.

— Pedepsită?

— Pentru că nu l-am trimis în America. Pentru că am luptat împotriva lui Max. Pentru că am ales calea cea mai ușoară.

— Ușoară? Nu e nimic ușor în ceea ce ai făcut tu, Pip.

O vreme stăm fără să mai spunem nimic.

— Cred, spune Leila după un timp, că oricât de mult ar mai fi trăit Dylan, tot ai mai fi sperat pentru ceva în plus.

— Eu… mă tot întreb dacă am făcut ce trebuia.

Îi povestesc despre zborul spre Dubai și despre copilul care mergea ca un bebeluș, dar care reușea să pășească. Copilul despre care doctorii au spus că nu va mai putea merge niciodată fără ajutor. Îi povestesc despre articolele pe care le-am citit, referitoare la copii al căror creier a fost afectat și care totuși sfidează soarta. Încerc să pun în cuvinte ceea ce vreau să spun, fără să fiu nepoliticoasă, fără s-o acuz pe ea.

— Și dacă te-ai înșelat? o întreb până la urmă direct, căci nu există altă cale de a o spune.

Leila clatină încet din cap. Suflă în cafeaua ei și ia o gură, apoi pune din nou ceașca pe farfurioară și o cuprinde cu palmele.

— E posibil să mă fi înșelat.

Trag aer în piept cu atâta putere, încât simt că mă împinge înapoi în spătarul scaunului. Fiecare sunet este amplificat – clinchetul unor cuțite pe farfurie, șuieratul mașinii de cafea, scârțâitul pixului chelneriței pe carnețelul ei. Mă gândesc la băiatul din avion, doar că acum îl văd pe Dylan în locul – claia lui șatenă de păr înlocuită cu buclele brune ale

fiului meu – și el își croiește drum nu pe culoarul unui avion, ci spre mine, spre Max…

— Dar în egală măsură e posibil să fi avut dreptate.

Cuvintele mă trezesc din reverie. Mă aduc înapoi în cafeneaua de la colțul spitalului, unde sunt cu doctorița pe care nu credeam că vreau s-o mai văd vreodată.

Leila oftează și se apleacă în față așa încât să-și sprijine antebrațele de o parte și de alta a cafelei, cu palmele prinse între ele.

— Ne-am obișnuit ca știința să ne dea răspunsuri la orice. Să ne ofere leacuri și descoperiri impresionante, soluții spectaculoase. Dar încă sunt mai multe întrebări decât răspunsuri.

Pentru o fracțiune de secundă, închide ochii.

— Niciunul dintre noi nu are un glob de cristal, spune ea. Niciunul – nici tu, nici eu, nici instanța nu ar putea spune cu certitudine cum ar fi fost viitorul lui Dylan. Tot ce puteam face era să luăm cea mai bună decizie posibilă, pe baza informațiilor pe care le aveam la îndemână atunci.

Frustrarea mă face să insist.

— Și totuși crezi că am luat decizia *corectă?*

— Toate dovezile indicau faptul că…

— Nu! spun tare și un cuplu de la masa alăturată ridică privirea spre noi. Ce crezi *tu?* A avut Max dreptate? Ar fi trebuit să-i acordăm lui Dylan o șansă mai bună la viață?

Leila se uită în jos la cafeaua ei și eu mă aprind dintr-odată din cauza lipsei de contact vizual, a lipsei de compasiune. Ridic vocea, fără să-mi pese de ceilalți clienți care ne ascultă.

— Poate că Dylan *ar fi mers.* Poate că *ar fi știut* cine suntem. Poate că s-ar fi bucurat de muzică, de povești sau…

Mă opresc, pentru că inima îmi explodează de dragoste și vinovăție, și sentimentul pierderii și mă gândesc la Max și cum aproape că l-am pierdut și

pe el, toate acestea pentru că am făcut ceea ce am crezut noi că era corect.

— A avut dreptate Max? închei eu, mai încet acum.

Leila se uită la mine și sunt îngrozită să văd că plânge. Lacrimile îi curg pe obraji și le șterge cu mâini furioase.

— Nu știu. Pur și simplu, nu știu.

Acum nu mai este doctor, ci o simplă femeie bântuită de o decizie pe care a trebuit s-o înfrunte, dar pe care a încercat să nu o ia.

— Și, Pip, te asigur că nu este zi în care să nu mă gândesc la fiul tău.

Rămânem în cafenea multă vreme după ce am golit ceștile, vorbind despre viața după Dylan. Îmi povestește despre mama ei din Teheran, care refuza să ia în considerare varianta de a se muta în Marea Britanie ca să fie alături de Leila, în ciuda stării precare de sănătate, și eu îi spun că sunt îngrozită de gândul de a mai avea un copil. Nu încercăm să ne rezolvăm problemele una alteia, dar ascultăm și empatizăm, și ne spunem *Ce va fi va fi.*

Pentru că nu putem controla mereu viitorul.

— Ar trebui să plec, spune Leila când telefonul ei mobil bâzâie pentru a treia oară în decurs de câteva minute.

— Serviciul?

Îmi imaginez Secția de Terapie Intensivă Pediatrică aglomerată ca de obicei, un copil în stare critică, părinți agitați.

— Un prieten, spune și apoi ezită. Iubit, cred.

Se înroșește în obraji și dintr-odată pare timidă.

— De fapt, într-un fel caraghios, suntem împreună numai din cauza lui Dylan.

Clatină din cap când vede că sunt nedumerită și spune:

— E o poveste lungă.

Ne ridicăm și, preț de o clipă, e ciudat, după care ne mișcăm amândouă în același timp, într-un fel de

îmbrățișare care spune totul și nimic în același timp.

— Dacă mai vrei să vorbești despre asta, spune ea, ai numărul meu.

— Și tu pe-al meu. Îți mulțumesc.

Afară, ne luăm rămas-bun și, în drum spre mașina mea, o văd traversând spre locul unde un bărbat mai în vârstă stă rezemat de un stâlp de iluminat. Fața i se înseninează când o vede. Se îmbrățișează și merg mai departe, ținându-se de braț. În seara asta o să-i povestească despre întâlnirea noastră, despre ceea ce ne-am spus. Îi va spune cum am plâns și cum a plâns și ea, și poate că va plânge din nou, și el o va ține în brațe și îi va spune tot ce mi-a zis și ea mie. Că nu există răspunsuri corecte, nici globuri de cristal. Doar instinct și speranță și să faci ceea ce consideri că este just.

Îi invidiez pentru cât de apropiați sunt – felul în care pare că se potrivesc unul cu celălalt, așa cum și eu și Max eram, și mă întreb în ce fel ar fi putut Dylan să fie cel care i-a adus împreună. Mă gândesc la faptul că Max n-ar fi trebuit să se afle în avionul în care eram eu de serviciu în ziua în care ne-am cunoscut și cum ne-am întâlnit câteva ore mai târziu în același bar. Un miracol, cum l-a numit Max. Destin, i-am spus eu. Unele lucruri sunt pur și simplu menite să se întâmple.

— Alistair și Tom ne-au invitat la prânz duminică.

Îi arăt lui Max SMS-ul. Deasupra lui, într-un șir de mesaje care au continuat mult după ce Alison, Phoebe sau Fiona au renunțat să mai încerce, sunt doi ani de invitații refuzate. *Cină săptămâna viitoare? Ne pare rău, lucrăm. Plimbare lângă râu? Scuze, suntem ocupați.* Uneori, când mi se părea prea mult, firul mesajelor este întrerupt din partea mea, rămânând doar insistența lor – *Cafea?*

Prânz? – sau solidaritatea amabilă a lui Tom – *Hei, bună! Ne gândim la tine. Sperăm că ești bine.*

— Vrei să mergi?

Max așteaptă să spun eu ce-mi doresc. El nu a refuzat invitații, cum am făcut eu, dar calendarul social a căzut în sarcina mea pur și simplu, când cocktailurile și cinele au devenit jocuri și picnicuri. Îmi dau seama că nu știu cum se simte când vede familii cu copii, dacă se întoarce spre televizor ca să nu rănească sentimentele mele sau pe ale lui. Cumva, în ultimii doi ani am încetat să mai vorbim unul cu celălalt – am ocolit tocmai singurele persoane care știm că ar fi înțeles prin ce treceam.

— Cred c-ar trebui să mergem. N-am mai ieșit cu nimeni de când…

Propoziția este completă, este propria noastră prescurtare pentru viața după Dylan.

Max zâmbește crispat.

— Nu am mai ieșit nici în doi, de altfel.

Mă uit în altă parte. Nu e corect să pară mai simplu să ieși cu Tom și Alistair decât la cină cu bărbatul pe care-l iubești. Nu e în regulă să mâncăm din farfurii ținute în brațe în fața televizorului în fiecare seară în care suntem împreună sau că vorbim mai mult prin mesaje, aflați la câteva meridiane distanță unul de celălalt decât o facem față în față. Eu și Max am fost un cuplu cu mult înainte să devenim părinți – cu siguranță, ne putem întoarce la asta acum, nu?

— Ai spus că iei hrean.

— Am spus că *ne trebuie* hrean.

— Ai spus c-o să iei!

— Ei bine, n-am luat!

Mă uit la Max și râdem amândoi.

— Mă bucur să văd că nu ni se întâmplă doar nouă, spune Max.

Tom și Alistair nu se mai contrazic și zâmbesc sincer. Alistair își dă ochii peste cap.

— Dacă ar fi după Tom, dulapurile ar fi goale și asta mică – spune și îi dă un pupic pe creștet lui Darcy – ar muri de foame.

— Dacă ar fi după Alistair, am comanda mâncare în fiecare seară și asta mică ar arăta ca Buddha.

Tom se uită la Alistair, cu sprâncenele ridicate, dar nu poate sta încruntat prea mult și amândoi izbucnesc în râs.

— Bine, bine, hai să mâncăm!

Se așază în capul mesei și arată cu mâna peste masa întinsă.

— Friptură de vită, cartofi, păstârnac, mazăre, morcovi și o chestie cu brânză pe care am cumpărat-o de la M&S și pe care o să mă prefac că am gătit-o în casă.

— Arată grozav.

— Ți-e foame, îngerașule?

Scaunul cu măsuță al lui Darcy este tras lângă al lui Alistair și fetița lovește cu o linguriță de plastic în tăvița ei, în așteptarea mâncării, în timp ce tatăl ei îi umple farfuria și-i taie porția în bucăți mici.

— Nu credeți că de-acum ar trebui să-i dea și niște măselușe? Nu poate fi simplu să mesteci carnea de vită cu gingiile.

— Nu la cum o gătești tu, cu siguranță, spune Tom și-i trimite o bezea peste masă lui Alistair, care se preface că nu a auzit.

— Lui Dylan i-au ieșit foarte târziu, spune Max.

Simt un junghi, nu pentru că eu nu vorbesc despre el, ci pentru că nici alți oameni nu o fac. Faptul că i se pomenește numele aduce cu sine un moment de tăcere și stânjeneală; obraji îmbujorați de jenă și schimbarea subiectului. Oamenii se feresc mereu, ca și cum pierderea unui copil ar fi ceva contagios, ca și cum dacă ai vorbi despre asta ai încălca cine știe ce regulă nescrisă.

— Atunci ne-am mai liniștit. Ai auzit, îngerașule?

Simt o atingere sub masă. Piciorul lui Max care se freacă de al meu. Ridic privirea și-l văd uitându-

se la mine. *Ești bine?* mă întreabă el fără cuvinte. *Sunt bine,* îi răspund. Îmi dau seama că încă mai pot să-l citesc, și el încă mai poate să mă citească pe mine. Pur și simplu nu ne-am mai ascultat unul pe celălalt.

La aproape trei ani, Darcy Bradford îi are pe cei doi tați ai ei la degetul mic. A mers foarte târziu și se pare că a adoptat o politică similară și în privința vorbitului.

— I-am făcut o mulțime de teste, spune Tom, și, din punct de vedere neurologic, nu este nimic în neregulă cu ea. Pur și simplu nu vrea să vorbească.

— Poate că nu are loc de tine.

Alistair se apleacă peste masă ca să-mi umple din nou paharul.

— Fiecare copil începe să vorbească în ritmul său, spun. Dylan a pronunțat primul său cuvânt – *camion* – foarte devreme, dar apoi a trecut o eternitate înainte să mai spună altceva.

Mă uit la Max.

— Îți aduci aminte? Apoi a spus tata.

Max zâmbește.

— Tuturor bărbaților pe care-i întâlneam, de la poștaș la casierul de la supermarket. Pot să vă asigur că mi-a creat chiar un complex.

Râdem cu toții și simt piciorul lui Max lipit strâns de al meu. Îi susțin privirea și ceva în interiorul meu se relaxează, ca și cum până acum mi-aș fi ținut respirația. Am avut doi ani fără Dylan, dar am avut mai mult de-atât împreună cu el. Am avut parte de sărbători și aniversări, și de îmbrățișări… atât de multe îmbrățișări! Am fost norocoși, mai norocoși decât multe, multe alte cupluri.

— E minunat, spun și mă uit la Tom și la Alistair. Mulțumim de invitație.

— Eram pe punctul de a trimite o echipă de căutare și de a organiza o intervenție.

Roșesc.

— A fost greu.

Alistair își pune o mână peste a mea. Când vorbește, tonul lui glumeț a dispărut.

— Nici măcar nu ne putem imagina.

Amândoi se uită la Darcy, care se mânjește pe față cu praz cu brânză cu o plăcere de neegalat.

— Ar fi fost foarte posibil să fi fost noi în locul vostru, spune Tom, și a fost o vreme când poate că aș fi gândit *Și de ce nu a fost așa? De ce am fost noi și nu ei?,* dar acum nu o mai fac.

Ar fi putut să fie ei în locul nostru. Ar fi putut fi familia Slater, cei cu copilul de lângă pătuțul lui Dylan. Ar fi putut – și încă mai *este posibil* – să fie în locul nostru oricare altă familie din lume. Chiar în această clipă, alți doi părinți stau în camera de relaxare, ținându-se de mână și ascultând cuvintele care le vor da lumea peste cap.

Mă uit la Max și ridic paharul.

— Pentru copii!

— Pentru copii! repetă și ceilalți.

— Credeți că veți mai avea alții?

Alistair îi aruncă o privire mustrătoare lui Tom.

— Tom!

Clatin din cap și spun:

— Nu mai pot trece încă o dată prin asta.

Văd cum chipul lui Max se înăsprește.

— E perfect de înțeles, spune Tom. Noi n-o să mai avem alții. Deși este o tipă nouă la serviciu, cu păr roșcat-aprins. Imaginați-vă părul acela combinat cu structura mea osoasă și…

Este întrerupt de șervetul lui Alistair care zboară din cealaltă parte a mesei și aterizează în farfuria lui.

— Thomas Bradford, ești incorigibil!

Tom își pleacă fruntea.

— Și acesta, dragă Alistair Bradford, este exact motivul pentru care te-ai căsătorit cu mine.

Mișc piciorul să-l ating pe al lui Max, dar nu-l mai găsesc la locul lui și, când ridic privirea să continuăm conversația noastră mută, el nu se mai uită la mine.

35. MAX

2016

Îi spun mamei că nu vreau să fac nimic de Crăciunul acesta. În schimb, ea se duce la sora ei, unde poate să se joace cu copiii vărului meu, Addison, în timp ce eu stau întins în pat și mă gândesc la Dylan. Cred că va fi plecată până pe la ora 4, ceea ce înseamnă că am șase ore în care pot să plâng.

Pip spunea că plânsul o făcea să se simtă mai bine.

— Probabil că tot ce-mi trebuie este un bocet bun, a spus ea odată, la sfârșitul unei săptămâni grele, când se mișca încet și era un pic morocănoasă.

Se întâmpla înainte să avem lucruri serioase pentru care să plângem, și a pus la televizor *Titanic* și a suspinat pentru Leo și Kate și a aruncat cu o pernă după mine pentru că am râs de ea.

Un *bocet bun.* Oximoronul suprem. Nu e nimic bun când vine vorba de plâns… mai ales când eu sunt cel care plânge. Lacrimile par să vină de undeva din adâncul meu, hohote urâte, zgomotoase, care-mi cutremură tot trupul și mă împiedică să respir. Cu cât plâng mai mult, cu atât se intensifică plânsul, până când doare fizic. Și în tot acest timp aud vocea din capul meu: *Ești un mare ratat! Bărbații adevărați nu plâng. Uită-te la tine: verși lacrimi în casa mamei tale ca un adolescent suferind din dragoste. Adună-te! Nu-i de mirare că Pip te-a părăsit.*

Crăciunul trecut, Dylan avea cinci ani și jumătate și nevoile sale erau atât de mari, că nu mai putea sta nicăieri decât în camera lui sau în centrul de îngrijiri paliative pe care-l vizita timp de trei weekenduri pe an. Părinții lui Pip au venit la noi pentru trei zile, cu mașina încărcată de mâncare și

cadouri care fuseseră subiectul mai multor telefoane stresante.

— Nu trebuie să-i luați nimic, le tot zicea Pip, dar Karen nu s-a lăsat înduplecată.

Cu un an înainte, ea și tatăl lui Pip l-au ajutat pe Dylan să despacheteze jucării cu care nu avea să se joace niciodată și am văzut cum Karen s-a schimbat la față când și-a dat seama de greșeala făcută.

Au căzut de acord până la urmă asupra unei perechi de mănuși – circulația proastă făcea ca mâinile lui Dylan să fie mereu înghețate – și un lampadar cu șuvoaie mici de bule înăuntru. Am o amintire vie a feței lui când am aprins-o, strigătul puternic de bucurie, și mă ghemuiesc mai tare, în timp ce lacrimile îmi curg mai repede.

Cred că Pip trebuie să fie cu părinții ei astăzi. Mă întreb ce fac, dacă se gândesc și ei la anul trecut, așa cum fac eu. Strâng în pumn telefonul mobil – *Mi-e atât de dor de tine* –, formez numărul ei și aștept să se conecteze. Apoi mă gândesc la cuvintele pe care mi le-a aruncat Pip – *Aia n-a fost viață* – și anulez apelul. Poate că ei nici măcar nu-i este dor de el. Poate că se simte ușurată. Fericită, chiar. Și-a primit viața înapoi.

Arunc telefonul pe pat, lângă mine, dar, ca stârnit de gestul meu, începe să sune. *Vă apelează Pip.* Rahat, rahat, rahat, rahat! Văd cum numele ei se tot aprinde pe ecran și, ca și cum nu mi-ar aparține mie, mâna mea se furișează și răspunde.

Pentru o clipă am impresia că a închis și că nu mai este nimeni la capătul firului. Dar apoi aud un zgomot înecat și-mi dau seama că, la mai bine de 6.000 de kilometri depărtare, Pip plânge și ea. Stau întins în pat, cu telefonul lipit de ureche și ascult cum Pip încearcă să tragă aer în piept. Când vorbește, se aude ca o șoaptă.

— Mi-e atât de dor de el, încât doare.

Plângem împreună același băiat, păstrat în inimi aflate de o parte și de alta a oceanului. Singurii doi oameni de pe lume care știu cum se simte celălalt.

Când se termină totul și telefonul meu este din nou lângă mine, adorm. Și când mă trezesc, am ochii umflați și nasul înfundat, inima încă mă doare. Dar mă simt un pic mai bine.

Mama se duce prin magazine să prindă reducerile din luna ianuarie. Se întâlnește cu Blair și cu mama ei la Old Orcher Mall.

— Ar trebui să vii cu noi… s-ar putea să-ți facă bine să mai ieși.

— De ce aș vrea să merg la cumpărături cu o femeie cu care n-am vrut să-mi petrec timpul nici măcar când aveam 10 ani?

Mama arată ca și cum ar fi gata să-mi dea și ea o replică acidă, în schimb trage adânc aer în piept și spune:

— Oricum, și eu s-ar putea să mă întorc pe la prânz. Linda poate fi îngrozitor de țepoasă în preajma lui Blair, au o relație mai dificilă.

— Deci nu e chiar perfectă, spun eu, mai mult pentru mine.

Mama se uită la mine cu tristețe.

— Când ai devenit așa de nesuferit, Max Adams?

— Oh, nu știu, mă răstesc la ea. Poate atunci când mi-am pierdut fiul și soția într-o singură lună?

Ceva se zvârcolește în mine. Detest omul acesta în interiorul căruia sunt captiv, dar nu știu cum să fiu altfel. Am pierdut șirul dăților în care mama a încercat să mă convingă să văd un doctor, un psihoterapeut… dar ce rost ar avea? Ei nu pot schimba ce s-a întâmplat. Nu pot schimba persoana care sunt.

— Vrei să-ți iau ceva? întreabă mama în timp ce pleacă. Pantaloni? Cămăși?

Am 40 de ani, sunt șomer și mama se oferă să-mi cumpere haine. Ce naiba s-a întâmplat cu viața mea?

După ce mama pleacă, fac un duș, apoi îmi pun un prosop în jurul taliei și umplu lavoarul cu apă. Mă dau cu spumă de bărbierit pe față, dar înainte

să-mi trec lama peste obraz mă opresc. Chiar vrei să vezi fața aceasta? Nu mai pot fi din nou aceeași persoană – de ce să-mi aduc aminte mereu de ce s-a întâmplat, de fiecare dată când mă uit în oglindă? Mă clătesc de spumă. Îmi aranjez barba, dar nu o dau jos. Nu m-am mai tuns de luni de zile și mi s-a încrețit părul cum nu l-am mai avut din copilărie.

În locul pantalonilor de trening în care am stat din septembrie, mă îmbrac cu haine de stradă. Blugi, o cămașă, șosete și pantofi. Mi se par ciudate și nu foarte confortabile și mă întreb cum de reușeam să port costum și cravată în fiecare zi. Îmi deschid laptopul.

M-am angajat la Kucher Consulting ca analist de business, imediat ce am terminat facultatea. După obicei, ar fi trebuit să fac un MBA, dar lui Chester i-a plăcut de mine destul cât să-mi ofere un post de asociat – testându-mă cu din ce în ce mai multe contacte cu clienții. Eram în al nouălea cer – nu aveam nici banii și nici cheful să mă întorc din nou la școală pentru încă doi ani – și la vremea la care am cunoscut-o pe Pip eram deja partener asociat.

Deci, în ce situație sunt acum? Am experiență, dar nu sunt destul de calificat, într-un domeniu extrem de competitiv, unde concurența are de partea ei atuul tinereții și diplome atașate numelui.

Încep cu Chester.

— Mă simt mai bine.

Liniștea care se lasă nu prea este promițătoare.

— Aș vrea să mă întorc.

— Chestia este, Max, că a trebuit să facem restructurări…

— Atunci restructurează din nou. Sunt bun, Chester, știi că sunt. M-am întors la Chicago, mă pot întâlni cu clienții de aici, la fața locului…

— Ne-ai lăsat într-un mare rahat, Max. Am pierdut PWK. Schulman a plecat.

— Mi-a murit fiul.

— Știu, oftează Chester. Iisuse, știu! Îmi pare rău. Dar… îmi pare rău.

Caut pe Google. Încerc la trei agenții de consultanță prea mici ca să-l fi deranjat vreodată pe Chester. Două dintre ele nu fac angajări. A treia îmi cere datele.

— Cu cine lucrați în prezent?

— Am lucrat la Kucher Consulting până toamna trecută, apoi am luat o pauză ca să mă relochez din Marea Britanie la Chicago.

Par mai încrezător decât mă simt de fapt.

— O să vă sunăm noi.

Nu o fac. Nici ei, nici altcineva.

— Depresia s-ar putea să fie o problemă, îmi spune un consultant în recrutare spilcuit, cu o cravată țipătoare.

— Stresul, îl corectez eu, deși nu știu ce anume sună mai rău dintre cele două. Dar oricum nu a avut legătură cu serviciul. Fiul meu a murit.

— În regulă, spune în timp ce lovește în tastatură. S-ar putea să fie mai bine, presupun. Chiar și-așa, concediul neplanificat s-ar putea să trezească suspiciuni unui potențial angajator, mai ales că nici de la slujba anterioară nu ați plecat din proprie voință.

L-am rugat pe Chester să facă să pară în așa fel încât aș fi demisionat, dar era prea târziu.

— A trebuit să-i demonstrăm lui Schulman că suntem serioși, că am luat măsuri după ce ai lăsat contul lor în aer.

Am fost sacrificat ca să păstreze un client.

Am câteva interviuri de angajare, dar nu se concretizează nimic. Când vine primăvara, ajung din nou să nu mai ies din pantalonii de trening. Primesc un e-mail de la Pip și-mi tresaltă inima când îl văd, dar îmi spune doar că, în cele din urmă, avem o ofertă pentru casă, și că este cu 15.000 sub prețul cerut inițial, dar că ar trebui să acceptăm pentru ca amândoi *să ne continuăm drumul.* Râd amar. Unii dintre noi sunt departe de a-și continua drumul. Dar nici nu mai pot continua să plătesc ipotecă pentru o casă în care nu mai locuiesc.

În aprilie mă duc cu mama la o strângere de fonduri la Happy Village, unde îmi face cunoștință cu câțiva dintre noii ei prieteni și-mi spune *ți-l amintești pe cutare* despre oameni de care eu nu-mi aduc aminte deloc. Locul nu s-a schimbat defel în toții anii în care n-am fost acolo – podeaua în pătrate alb și negru ca o tablă de șah, scaunele înalte de la barul abia luminat, unde localnicii stau la bârfă la un pahar de *old style.* Stăm afară, în grădina cu terasă acoperită, la mese de plastic alb, pe scaune de plastic alb.

Mama a invitat-o pe Blair, care stă lângă mine fără să scoată un cuvânt, și nu e niciun dubiu că și-ar fi dorit să nu fi venit. Și-a adus copiii, pe Brianna și Logan, și se uită la ei în partea cealaltă a grădinii cum se apleacă deasupra iazului să admire peștișorii aurii. Au 11 și 9 ani, sunt bine îmbrăcați, se poartă frumos. Perfecți ca mama lor. Simt cum mă cuprinde iritarea.

— Ce mai faci? mă întreabă Blair dintr-odată, ca și cum mi-ar putea citi gândurile.

Ridic din umeri.

— Sunt bine. Am venit aici numai pentru mama… nu e chiar locul meu preferat.

Mă uit de jur-împrejurul grădinii de vară. Când eram mic, îmi plăcea la nebunie să vin aici. Grătare, muzică, îi imploram pe-ai mei să-mi mai ia o pungă de chipsuri. Desigur că foarte curând am devenit prea grozav pentru locul acesta – am vrut să merg la Wicker Park pentru mai multă distracție, mai multă acțiune –, dar când aveam vârsta lui Logan, Happy Village era locul unde-mi plăcea și mie să mă aflu.

— Nu m-am referit la acum. Aici. Am vrut să spun: ce mai faci după ce s-a întâmplat cu fiul tău. Cum te simți?

Unii oameni te întreabă ca și cum n-ar vrea să afle adevărul, de fapt. Sunt ușurați când spui *Bine, în regulă, nu e rău, mulțumesc.* Au pus întrebarea, și-au făcut datoria. Dar Blair îmi susține privirea și-

mi dau seama că nu mă pot uita în altă parte. Nu pot să mă eschivez de la întrebarea ei.

— Destul de rău.

Mă întreb dacă onestitatea mea o surprinde la fel de mult cum mă surprinde pe mine.

— Uneori mă trezesc și parcă am uitat.

Dă din cap cu un aer serios, de parcă ar aștepta să spun mai mult. După o vreme, chiar spun.

— Văd cerul și totul mi se pare în regulă. Ca și cum sunt plecat cu serviciul și mai târziu o să vorbesc pe Facetime cu Pip, și Dylan o să-și apropie fața de cameră, ca și cum s-ar putea cățăra direct în telefon. Și apoi îmi aduc aminte.

Masa este acoperită cu o față de masă de hârtie și eu rup bucăți din ea, lăsând să cadă pe dușumea confetti în formă de semilună.

— Și este de două ori mai dureros. Pentru că mă simt ca și cum l-aș pierde din nou, doar că de data asta intervine și sentimentul de vinovăție, pentru că am uitat. Pentru că moartea lui nu a fost primul gând care mi-a venit în minte când m-am trezit. Și chestia asta mă dărâmă.

Câțiva oameni vin la noi cu pungi de gunoi și adună farfuriile de carton după ce ne întreabă *Ați terminat aici?,* Blair așteaptă până pleacă și apoi răspunde.

— Cred că e firesc să te dărâme.

Mă gândesc la cum mi s-a spus *să fiu bărbat* pe terenul de sport, la cum am râs de Corey Chambers în clasa a patra pentru că *a plâns ca o fetiță.* Mă gândesc la momentul în care s-a îmbolnăvit Dylan, la oamenii care m-au bătut prietenește pe spate și mi-au spus *să am grijă de biata mea soție.* Cum poate fi firesc să mă dărâme?

— De fapt, cred că ar fi ciudat dacă nu s-ar întâmpla așa.

Blair începe să rupă și ea bucăți din fața de masă. În jurul picioarelor noastre este un mic cerc de confetti. De partea cealaltă a grădinii, mama îmi

face semn cu mâna să vin să salut un alt vecin pe care nu mi-l amintesc.

— Ai petrecut ani întregi fiind puternic pentru alții. Pentru soția ta, pentru Dylan.

Blair îi pronunță numele fără să ezite, fără milă, și, în loc să mă doară, îmi face bine să-l aud pronunțat în barul acesta gălăgios, aglomerat, plin de muzică și conversații.

— Ai fost puternic în tot acel timp și apoi, dintr-odată, n-a mai fost nevoie să fii așa de puternic.

Blair se uită la mine.

— Ai fost vreodată răcit exact când ai plecat în vacanță? E la fel. Te ții tare, și te ții tare, și te ții tare, și dintr-odată BUM. Te îmbolnăvești. Corpurile noastre se pricep de minune să funcționeze când trebuie, dar au nevoie de o pauză, spune Blair și bate ușor cu degetele într-o parte a capului. Și ăsta la fel.

Apoi, brusc, Blair zâmbește.

— Las-o mai moale – nu te descurci chiar așa de rău.

— Max!

Mama renunță să-mi mai facă cu mâna și, în schimb, strigă tare la mine:

— Îți amintești de familia Nowacki?

Blair se abține să nu râdă.

— Cred că ar trebui să mergem să-i salutăm pe cei din familia Nowacki.

— Mulțumesc.

— Nu-mi mulțumi! Vezi că Walt Nowacki scuipă când vorbește.

— Nu, vreau să spun…

— Știu. Cu plăcere. Hai să mergem! Și ia-ți un șervețel.

Mama nu poate să stea locului. A făcut curat în casă de două ori și așteaptă lângă fereastra de la camera de zi, trăgând draperiile de fiecare dată când trece o mașină.

— Nu trebuie să stai aici, mamă.

Sunt la fel de neliniștit ca ea, mă plimb de colo-colo prin casă, căutând lucrurile care n-au nevoie să fie reparate, pentru că le-am reparat deja.

— Nu fac altceva decât să semnez actele casei. E o chestiune de câteva secunde.

I-am propus lui Pip să mă văd cu ea la aeroport sau la hotelul ei. Lucrează din nou… de data asta pentru Virgin Atlantic. *Sunt la început, dar e bine să zbor din nou,* scria în e-mailul de la ea.

— E-n regulă, o să vin eu la tine acasă. Mi-ar plăcea s-o văd pe Heather.

Acum, că o văd pe mama cu buzele strânse, îmi dau seama că s-ar putea să regrete această decizie.

La ora 6:00, un taxi oprește în fața casei. Deschid ușa și ies pe verandă, vrând să ajung acolo înaintea mamei. Inima îmi bate cu putere. N-am mai văzut-o pe Pip de opt luni de zile, nu i-am mai auzit vocea de la Crăciun. Nici măcar nu mai știu ce simt pentru ea. Mi-e dor de ea, știu asta, dar o mai iubesc? Ea mă mai iubește? Mai avem vreo șansă?

În clipa în care o văd, știu că eu încă o iubesc. În clipa în care ea mă vede, îmi dau seama că nu mai avem nicio șansă. Amărăciunea pe care am văzut-o în ochii ei când m-a părăsit a dispărut, dar zâmbetul ei este trist. Nu este o întâlnire plină de emoție. E un moment de rămas-bun.

— Salut!

— Bună, Max.

Ne îmbrățișăm, trupurile noastre potrivindu-se unul cu celălalt ca de fiecare dată și simt cum ceva îmi zdrobește pieptul la gândul că e posibil să nu mai facem asta vreodată, că după toate cele prin câte am trecut, este posibil să ne trăim viețile separat. Mă gândesc la ce a spus Blair în ziua aceea, la doi oameni care aveau gripă, și-mi doresc să fi auzit și restul poveștii. Ce se întâmplă când cei doi oameni nu mai sunt bolnavi? Pot să mai aibă grijă unul de celălalt după aceea? Sau este întotdeauna prea târziu?

— Îmi place barba ta.

Pip întinde mâna, apoi și-o retrage, ca și cum ar fi vrut să-mi atingă fața, înainte să-și aducă aminte că nu mai suntem împreună.

— Îți stă bine.

— Cum a fost zborul?

Tonul mamei este distant, dar politicos. Pip o îmbrățișează și pe ea și ceva din atitudinea înțepată a mamei dispare.

— Îmi pare atât de rău! spune Pip, uitându-se în ochii ei.

Mă aștept ca mama să se ia de ea, să-i spună câteva dintre lucrurile pe care le-a tot zis despre nora ei în aceste ultime câteva luni. Dar chiar dacă mijește ochii și dezaprobarea ei este evidentă, scuzele lui Pip înseamnă că mama nu poate să fie nepoliticoasă.

— Și mie.

După câteva minute, Pip deschide poșeta. Poartă o un costum cu fustă și sacou roșu-aprins și o cămașă albă apretată. Mă bucur că a schimbat compania aeriană, că nu mai este în costumul albastru de la British Airways pe care îl purta când ne-am cunoscut. Ar putea foarte bine să fie o altă persoană. Apoi îmi dau seama că *este* o altă persoană. Că amândoi suntem.

— Deci trebuie să semnezi aici și… aici.

Actele pentru casă sunt în cele din urmă gata și cumpărătorii noștri se pot muta. Îndată ce semnez contractul putem face schimb și, două săptămâni mai târziu, ultima legătură tangibilă dintre mine și Pip va dispărea. Va mai rămâne doar divorțul. Nu a spus nimic despre asta încă, dar știu că va urma.

Găsesc un stilou. Mama se uită pe fereastră. E agitată din nou și, când aude o mașină afară, se uită la mine cu un aer pe care nu-l pot desluși. Mă așez pe canapea și iau o revistă pe care să pot sprijini hârtiile. Pip se așază și ea, dar mama deschide ușa și mă întreb cine este, când…

— Pip, ea este Blair, o veche prietenă din copilărie a lui Max.

Mama nu vrea să se uite la mine. O *veche prietenă*? Blair a fost unul dintre copiii vecinilor cu care mă jucam numai dacă eram obligat și care era la clubul de înot, și care putea să-și țină respirația sub apă la fel de mult ca mine. Dar n-am fost niciodată prieteni…

O secundă de liniște, apoi Pip se ridică.

— Mă bucur să te cunosc.

Femeile își dau mâna, iar eu găsesc pagina unde trebuie să semnez ca să termin odată cu toate astea.

— Ne scuzați, spune mama. Blair a venit să mă ajute să aleg ceva pentru aniversarea de 70 de ani a lui Bob.

Cele două femei dispar la etaj. Pip ridică din sprânceană.

— Pare drăguță.

Ridic din umeri.

— Abia dacă o cunosc.

Colțurile gurii lui Pip se ridică ușor și simt cum mă cuprinde furia la adresa ei, pentru că nu mă crede, și la adresa mamei, pentru jocul pe care-l face. Încearcă s-o facă geloasă pe Pip? Asta e? Blair este și ea parte din complot? Jur că nici dacă trăiesc până la 100 de ani, tot n-o să înțeleg femeile.

— Scrie aici că trebuie să existe un martor pentru semnătura mea.

— O s-o rugăm pe mama ta.

Pip se duce la capătul scărilor. Ezită și apoi strigă:

— Heather!

Semnez paginile marcate cu bilețele galbene, când mama coboară.

— Scuze că te deranjez… ai vrea să contrasemnezi semnătura lui Max?

Mama dă rigid din cap și se așază lângă mine, iar eu dau din nou paginile de la început.

— Of, la naiba!

Pip citește notițele care însoțesc contractul. Ridică o mână chiar când mama ia stiloul de la

mine.

— Nu poate fi un membru al familiei.

Se uită la noi, cerându-și scuze din priviri.

— Scuze, ar fi trebuit să citesc totul cu atenție. Credeți că… se uită în sus, spre scări.

— Sunt sigură că ar vrea, spune mama fără să ezite. Blair, dragă! Poți să cobori un pic?

Durează o eternitate până când Blair semnează și-și completează adresa cu litere mari de tipar. Se discută mult dacă este în regulă să completeze cu cerneală albastră sau dacă ar fi trebuit să fie neagră și *Ți se pare că ăsta e mai degrabă M sau N?,* dar în cele din urmă totul e gata. Mama și Blair dispar din nou sus… Mă bucur că te-am cunoscut, Blair. *Și eu, la fel, drum bun!* Și apoi eu ies pe verandă cu Pip. A cerut taximetristului s-o aștepte – nu a existat nicio clipă pericolul ca ea să-și fi dorit să stea mai mult. Ne îmbrățișăm din nou și de data asta chiar este posibil să fie ultima noastră îmbrățișare. Aș vrea s-o țin în brațe pentru totdeauna, dar ne retragem amândoi, pentru că de acum înainte nu așa stau lucrurile. Nu mai există nicio casă, niciun copil.

Nu mai există *noi.*

36. PIP

2015

Stau pe closet și mă uit fix la fereastra Perspex de pe testul din mâna mea, pe care viitorul meu stă scris cu litere mari care nu pot fi contestate.

ÎNSĂRCINATĂ.

Mă sprijin de peretele cabinei de toaletă și expir adânc. Nu are rost să mai fac un alt test de sarcină. Cămașa de la uniforma de serviciu mă strânge în dreptul pieptului, iar trupul mă doare și simt o sfârșeală care este ceva mai mult decât oboseala obișnuită a slujbei sau adaptarea la diferențele de fus orar. Știam deja de o săptămână, dar n-am vrut s-o cred. Mi-am spus că-mi imaginam tot felul de lucruri, că trupul meu transforma anxietatea în simptome-fantomă.

Însărcinată.

— Rahat, rahat, rahat, rahat… gem eu, cu inima bătându-mi cu putere.

Ce mă fac? Nu pot să mai am un copil – nu pot risca să mai iubesc din nou un copil cu toată puterea mea, nu pot risca să-l mai pierd din nou. Dar ce variantă am? Cum să mai pot pune capăt unei alte vieți după toate prin câte am trecut?

Cu Dylan am rămas însărcinată din prima lună. Max s-a prefăcut dezamăgit – *speram să pot măcar să mă bucur de perioada de pregătire* –, dar entuziasmul lui a fost susținut de sentimentul înnăscut al bărbaților când reușesc să îndeplinească întocmai funcția pentru care sunt biologic construiți. E curios cât de important este lucrul acesta pentru ei; cum își închipuie că au control asupra spermei lor și că, atunci când unul dintre înotătorii lor fecundează cu succes un ou, asta se datorează în exclusivitate dibăciei lor masculine.

Am făcut și atunci testul de sarcină singură, convinsă fiind că eram însărcinată. Sâni care dureau, greață, o durere surdă de burtă. Chiar și

aparentul gust metalic, ca și cum aș fi ținut o monedă sub limbă. Am împachetat testul de sarcină într-un șervet de pânză și am pregătit o cină pentru doi. Siropos, știu. Dar a meritat, pentru ce față a făcut Max.

Însărcinată.

Am atâtea de făcut! Trebuie să-i spun lui Max, desigur. Va fi încântat. Va vedea totul ca pe un nou început, un capitol nou. Trebuie s-o sun pe mama, care suferă atât de mult pentru că mi-am pierdut copilul. Nimic nu va putea compensa vreodată pierderea lui Dylan, dar un alt nepot… părinții mei vor interpreta asta ca pe un semn că totul va fi bine. Trebuie să anunț la serviciu. Politica în companiile aeriene este ca personalul de bord să fie consemnat la sol de îndată ce este în situația de a aștepta un copil, pentru a reduce riscul ca ceva rău să se petreacă.

Mă holbez la testul de sarcină. Mă gândesc la șervetul de pânză, la masa pregătită pentru doi, la bucuria sinceră a lui Max când și-a dat seama ce a despachetat.

Și apoi ridic capacul coșului de gunoi de lângă mine și arunc testul acolo.

Ies din cabină, mă spăl pe mâini și mă alătur echipajului să luăm autobuzul de transfer către parcarea auto.

— Te simți bine? Ești cam trasă la față, spune Jada când trecem prin Terminalul 1 cu valizele noastre pe rotile, ca o procesiune la un priveghi.

Sunt în egală măsură extrem de nerăbdătoare să ajung acasă – să scap deopotrivă de uniformă și de zâmbetul afișat pe chip – și îngrozită să ajung acolo.

— Cred că creveții de aseară au avut ceva.

— Eu ți-am spus.

Aseară am mâncat în Vegas la un local în care se serveau homari, și atât Jada, cât și Ethan au stat departe de creveți, despre care Jada s-a convins că arătau „ciudat”. Nu era nimic în neregulă cu ei – de

fapt, au fost delicioși –, dar, dacă paloarea mea de acum poate fi pusă pe seama unei mese cu fructe de mare stricate, lucrul acesta îmi convine de minune.

În autobuz, mă uit pe geam, neliniștită din cauza unui atac de greață subit pe care suspensiile săltărețe ale mașinii îl agravează și alerg la mașina mea, sub pretextul că vreau să scap de perioada de trafic intens care urmează.

— Îți trimit un mesaj mai târziu, îi strig eu Jadei.

Cu toate acestea, tot sunt prinsă în cozile de la ora de vârf, naveta mea de opt minute transformându-se în două ore petrecute în mașină. Mă bucur de întârziere, de răgazul pe care îl am să mă mai gândesc, dar curând liniștea devine prea apăsătoare și deschid radioul. Dintr-odată îmi amintesc de serile în care veneam înapoi acasă cu mașina de la STIP și de ceea ce devenise aproape o obsesie pentru podcastul *Cum o cresc pe B.* Mă simt irațional cuprinsă de vinovăție că am renunțat să-l mai ascult, că am abandonat-o pe B și pe familia ei și că nu mai știu nimic despre cum se mai simt, ce au mai făcut în ultimii trei ani. În timp ce abia mă târâi cu mașina prin trafic, găsesc ultimul episod și conectez sistemul audio al mașinii la Bluetooth.

Primele 10 minute sunt complet în ceață. Unde este tatăl lui Bridget? Când și-au luat câine? Cine sunt oamenii aceștia? Sunt ciudați, și totuși familiari, precum noii membri ai distribuției unui serial pe care cândva l-am urmărit asiduu. Ascult vocea blândă a mamei lui Bridget, și încet-încet pun cap la cap evenimentele pe care le-am ratat. Ea și tatăl lui Bridget s-au despărțit. N-am luat parte la trauma, șocul, motivele despărțirii. Am ajuns la actul al treilea, într-o nouă stare de fapt, prea normală ca să fie demnă de băgat în seamă și mă întreb de câtă suferință a fost nevoie ca să se ajungă aici. Mă întreb care va fi propria mea normalitate peste trei ani.

— B a ales un tort cu Dixie, se aude vocea din boxele mele. De aceea, la 11 noaptea, mă chinui să tai un pandișpan în forma unui câine teckel și mă întreb de ce nu i-am oferit niște variante mai ușor de realizat.

Trebuie să fie obosită această mamă – această mamă *singură* – și totuși se simte din vocea ei că zâmbește. Mi-o imaginez pe Eileen în bucătăria ei, cu făină în păr și o chiuvetă plină de vase. Prea muncită și prea surescitată. Dar se va duce la culcare mulțumită de tortul ei în formă de teckel, știind că mâine Bridget va striga de bucurie, iar ziua ei de naștere va fi perfectă.

Aș putea avea din nou și eu așa ceva. Aș putea coace prăjituri și aș sta până târziu planificând surprize pentru zile de naștere. Am avut o dată parte de asta, aș putea să am din nou. Mă apăs cu mâna pe burtă. Însărcinată.

Max deschide ușa când intru pe aleea noastră pentru mașini. Îi văd conturul în pragul ușii, luminat de becul din hol, cu un pahar de vin în mână.

— A fost aglomerat? mă întreabă când cobor din mașină.

— Îngrozitor. Cum a fost la serviciu?

Îl urmez în casă.

— Grozav! Clientul meu și-a rupt piciorul.

Ridic din sprânceană și el zâmbește larg.

— A trebuit să amâne vizita noastră de prospecție, ceea ce înseamnă că săptămâna viitoare voi sta la birou, în loc să-mi petrec trei zile la Berlin. Poftim, ia ăsta, spune el și-mi întinde paharul lui cu vin. Și nu doar asta, dar Schulman este încântat de cum arată proiectul până acum, așa de tare, încât Chester a început să bată apropouri despre ceva bonusuri.

— E grozav, iubitule.

Nu am băut alcool cât am fost însărcinată cu Dylan și, chiar dacă acum duc paharul la gură, nu

pot să iau nicio înghițitură.

— Pari obosită.

Din senin, simt lacrimi în ochi și Max are un aer îngrijorat.

— Ești bine? S-a întâmplat ceva?

Acum. Spune-i acum.

Dar nu o fac.

Nu-i spun nici în ziua următoare și nici în cea de după și, în timp ce o săptămână se transformă în alta, ideea de a-i spune devine din ce în ce mai complicată. Pentru că… de ce nu i-am spus mai devreme? Mă prefac că nu se întâmplă. Alung cât de departe pot gândul că port în mine un copil, ignorând valurile de greață care mă trimit alergând la chiuvetă și oboseala care mă face să mă duc la culcare la ora 9.

La serviciu, deschid nasturele de sus al fustei și mă lupt cu răul de mișcare, de care n-am mai suferit până acum. Acasă, trec prin valurile căsniciei, pretextând că sunt obosită când îl resping pe Max cu blândețe seara, ca să nu simtă cum mi s-au umflat sânii și mi s-a îngroșat talia.

Va trebui să-i spun curând, dar să-i spun lui Max, să spun oricui, de altfel, va face ca lucrul acesta să fie real, și când îmi dau voie să mă gândesc la această sarcină tot ce pot vedea este trupul inert al lui Dylan în brațele mele. Se va întâmpla din nou, știu asta, pur și simplu. Poate nu în același fel – poate mai târziu, poate mai devreme –, dar se va întâmpla. Nu mi se va permite să am parte nici de acest copil.

Max și cu mine coabităm ca doi colegi de apartament, politicoși, dar distanți, gătind pe rând, apoi retrăgându-se fiecare în spațiul său separat; el, jos cu televizorul, iar eu sus, în camera de citit, cu vreo carte. Mă întreb dacă nu cumva regretă că mi-a creat acest rai și apoi îmi spun că poate tocmai asta și-a dorit până la urmă. Văd cum apar fisurile în căsnicia noastră și, chiar dacă știu că eu sunt

cauza, și chiar dacă îl iubesc pe Max atât de mult, că aproape că doare, tot mă retrag de lângă el.

Serviciul este o ușurare – bănuiesc că pentru amândoi. Mesajele noastre reciproce devin sporadice, limitându-se la *Am ajuns cu bine* și *Sper că ai avut un zbor plăcut x.* Mi-e dor să vorbim pe Facetime, mi-e dor de conversațiile noastre lungi prin SMS-uri. Mi-e dor *de el.*

— Atunci spune-i, zice Jada.

Verificăm cabina goală înainte să debarcăm și ea plănuiește deja la ce local de noapte din Joburg să meargă mai întâi. În lumea ei, totul este simplu. Îți place de cineva? Spune-i! Ai o problemă? Spune-o!

— Nu știu de unde să încep.

Nu i-am spus Jadei că sunt însărcinată. Suntem prietene, într-un fel, dar mai presus de toate este o colegă și – în ciuda vârstei ei – îmi este superioară ierarhic; iar eu sunt gravidă în patru luni și nu am anunțat nimic. Am pus lipsa alcoolului din această perioadă pe seama faptului că vreau să mai dau jos câteva kilograme care s-au pus pe mine „pe furiș”, iar Jada, care este foarte atentă la cum arată, a acceptat scuza mea fără prea multe întrebări.

— Înainte puteam să vorbim despre orice, dar acum mă simt de parcă mi-ar rămâne cuvintele în gât.

Ridic o eșarfă care a rămas pe un scaun, pun o revistă înapoi în raft.

Jada își mușcă buza, căzând pe gânduri. Poartă nuanța de ruj de buze creată special pentru companie, un roșu puternic care pare să fi fost făcut anume pentru ea.

— Părinții mei au făcut terapie de cuplu după ce mama a amenințat că-l părăsește pe tata dacă nu renunță la golf.

— Pare un pic dus la extrem.

— Nu-i știi pe-ai mei. Oricum, evident că a mers, pentru că sunt încă împreună, iar tata și-a pus la vânzare crosele pe eBay.

Ajungem la capătul cabinei, ne luăm gențile din compartimentele pentru pălării și ne schimbăm cu pantofii de mers la sol. Nu pot să mă abțin să nu-mi pară rău pentru tatăl Jadei.

— Poate că ar trebui să încercați și voi.

— Poate.

Răspunsul meu nu înseamnă că așa vom face, dar mintea îmi zbârnâie. Mă gândesc la părinții Jadei – mama, fără doar și poate la fel de înaltă și de elegantă ca fiica ei, tatăl, mândru de fetița lui – și-mi imaginez cum e să fii genul acela de persoană care se duce la terapie de cuplu din cauza unor dispute pe tema partidelor de golf. Și totuși, iată-mă, cu o problemă mult mai dificilă decât prea mult timp petrecut pe terenul de golf, și eu ce fac, în schimb? O ignor. Sperând că o să dispară.

Dar nu va dispărea. Trebuie să vorbesc cu Max.

În timp ce ne ținem după pilotul nostru prin aeroportul din Johannesburg, deja mă simt mai bine. Un copil arată spre noi, atrăgându-i atenția mamei sale, pe care o trage de mână. *Uite!* Mă gândesc la cum stăteam în grădina părinților mei, uitându-mă la avioane, și mă întreb dacă băiețelul acesta va crește și va deveni însoțitor de zbor, pilot, inginer de aviație. Are vârsta pe care ar fi trebuit s-o aibă Dylan acum și, în loc să mă uit în altă parte, îi zâmbesc, iar el îmi răspunde, bucuros. *Pot face asta,* îmi spun. *Pot să fiu mai bine.*

În autobuzul de transfer, echipajul vorbește despre hoteluri. În mod neobișnuit, am fost împărțiți în două hoteluri diferite. Căpitanul nostru, Shona, stă la Sandton Sun cu jumătate din echipaj, iar Jada și cu mine stăm la Palazzo Montecasino, cu restul echipajului. Nu-i mai ascult și-mi deschid telefonul să-i spun lui Max că am ajuns cu bine. Și el zboară înapoi astăzi, după ce și-a luat o zi în plus în călătoria la Chicago, ca s-o poată vedea pe mama lui. Chicago este cu șapte ore în urma Joburgului și, în timp ce telefonul meu caută o rețea locală, eu număr orele pe degete, prea obosită să mai fac

calculele în gând. Aici este 12 ziua, ceea ce înseamnă că la Max este… 5 dimineața.

Mesajul lui obișnuit de noapte bună vine automat, nepotrivit cu fundalul însorit care se vede pe geamurile autobuzului de transfer.

Somn ușor, iubito, mi-e dor de tine. Te iubesc atât de mult și mă simt atât de norocos să te am!

Soarele sud-african îmi încălzește fața, iar mesajul lui Max îmi încălzește inima. Eu sunt cea norocoasă. Max nu a renunțat niciodată la mine. M-a iubit în tăcere și a așteptat să mă întorc la el.

Mai urmează ceva, dar trebuie să citesc restul mesajului de două ori, pentru că nu-l înțeleg. Pentru o clipă mă întreb dacă sunt eu de vină – diferența de fus orar, oboseala, sarcina.

Mi-a părut atât de bine să-mi petrec ziua de azi cu tine! Abia aștept următoarea ocazie

Nu l-am mai văzut pe Max de cinci zile.

Mesajul acesta nu era pentru mine.

37. MAX

2017

Stau pe partea cealaltă a străzii, în fața casei.

— Arată bine.

O femeie încărcată cu mai multe sacoșe de cumpărături se oprește să se uite la casă împreună cu mine.

— Mulțumesc.

Roșul aprins al casei mamei mele a fost readus la gloria de altădată, iar acoperișul verandei strălucește alb din nou. Mă dor mușchii într-un fel care nu este în totalitate neplăcut, iar soarele de iunie îmi încălzește ceafa.

— Presupun că nu ai o carte de vizită, nu?

— O carte de vizită? Eu… ăăă, am înțeles. Este casa mamei mele, nu sunt zugrav.

Femeia se uită la salopeta mea murdară de vopsea și la stropii albi și roșii de pe mâinile mele.

— N-aș fi zis.

Își pune jos sacoșele de cumpărături și scotocește prin poșetă.

— Ascultă, eu stau la numărul 1021, într-un apartament nou-nouț care ar avea nevoie de o tușă personală. Albul pur și simplu nu mi se potrivește, știi? Dacă vrei, lucrarea e a ta.

Notează un număr pe o bucățică de hârtie și mi-o întinde.

— Mă cheamă Nancy.

O sun a doua zi.

Vrea albastru pentru camera de zi, galben în bucătărie, verde în dormitor.

— După cum am spus, albul nu este culoarea mea.

Râde și cerceii i se bălăngăne pe lângă gât. Are în jur de 50 de ani, cu păr gri-oțel, tuns mai scurt decât al meu, și o mulțime de brățări argintii care zornăie când își mișcă brațele, lucru pe care-l face des când vorbește. Aflu că este asistent social, că

este într-o relație cu o femeie din Little Italy, dar că nu și-au făcut planuri să se mute împreună – *Nu mai fac din nou greșeala asta!* – și că îi place jazzul și detestă pisicile. Mă lasă cu pensulele și vopseaua, o scară cu trepte și cheia de la ușa casei.

Lucrarea îmi ia două săptămâni. Căpătăm o rutină. Nancy se întoarce acasă pe la ora 6 și, în timp ce eu curăț pensulele, ea face cafea și verifică progresul lucrării.

La sfârșitul fiecărei săptămâni mă plătește cu bani cash și mă duc acasă simțindu-mă din nou exact la fel ca la 15 ani, când am obținut prima mea slujbă, la piscina Eckhart.

Nancy mă laudă în fața oricui îi trece pragul și mă mai aleg cu două apartamente pe care să le zugrăvesc și cu exteriorul unei case ca a mamei mele, doar că vopsită gri.

La sfârșitul lunii iulie o scot pe mama la Wicker Park Fest. Pretinde că e prea bătrână pentru trupele care cântă – deși nu ai zice, la cum bate ritmic din picior –, dar îi face mare plăcere să colinde printre standurile cu mâncare. Ne bate soarele în timp ce hoinărim prin mulțime. Toată lumea mănâncă, toată lumea râde sau zâmbește, stând de vorbă cu prietenii. O femeie pe picioroange, cu valuri de material mătăsos fluturând în jurul ei, se apleacă să-i dea un balon unui copil care-o privește cu gura căscată.

Am ajuns înapoi la Big Star, unde ne-am înfipt într-o farfurie cu tacos, când trec pe lângă noi Blair și copiii ei. Blair zâmbește.

— Perfect! Puteți să ne ajutați să rezolvăm disputa pe care o avem.

Are părul prins într-un coc lejer și cârlionți liberi năvălesc peste bandana care ar trebui să-i țină departe de fața ei. Îi îndrumă pe copiii din fața ei.

— Spuneți bună ziua, copii.

Logan salută, în timp ce Brianna reușește să scoată un mormăit adolescentin. Ambii copii au un aer răzvrătit.

— Nu-i așa că Kids Fest nu este pentru copii mici?

— Absolut deloc! intervine de îndată mama. În program scrie că în după-amiaza asta se fac animale din baloane și aud că va fi și concurs de decorat biscuiți.

Brianna își dă ochii peste cap. Blair îmi surprinde privirea și eu nu mă pot abține să nu râd.

— Atunci presupun că ne-am lămurit, spune Blair zâmbind larg. Fără Kids Fest.

— Deși, spun eu, ai văzut că se fac antrenamente de karate?

Logan se uită atent la mine. Caut pagina din program și mă uit la ceas.

— Încep în 10 minute. Ai putea exersa cum s-o cafteși pe sora ta.

— Ha! Îl caftesc eu pe el înainte să apuce.

— Punem pariu?

Caut în buzunar și scot o bancnotă de cinci dolari. Brianna se întinde după ea, iar eu ridic mâna mai sus.

— Mai întâi trebuie să-i dai o bătaie serioasă.

— Max!

Dezaprobarea mamei mele este aproape tangibilă, dar Blair râde în hohote.

— Să mergem!

Se oprește și se uită la mine, ca trăsnită.

— Vii cu noi, da?

— Nu ratez niciodată o bătaie bună.

După aceea, când copiii se dau mari cu loviturile lor de karate – abia domolite de înghețatele din mâini –, eu și Blair stăm la umbra unui frasin, cu spatele rezemat de scoarța lui aspră.

— Te comporți grozav cu copiii.

— Sunt copii buni.

Blair încearcă să prindă cu limba înghețata care se topește.

— În fiecare joi seara dau o mână de ajutor la clubul de înot, spune ea, de îndată ce are situația

sub control. Au nevoie de voluntari și mă întrebam dacă…

— Sunt chiar ocupat acum.

— Desigur, spune ea și lasă minciuna mea să treacă neobservată.

Când Dylan a ieșit din spital, am vrut să-l duc din nou la înot, așa cum făceam în fiecare duminică dimineață, dar nu a fost atât de simplu. Am avut permisiunea să-l ducem la hidroterapie, la un centru aflat în partea cealaltă a Birminghamului, dar piscinele publice erau zone interzise, chiar dacă erau adaptate pentru a fi folosite de către persoane cu dizabilități, cu elevatoare, rampe, personal calificat. Sistemul imunitar al lui Dylan era prea puternic compromis.

— Ei bine, dacă te răzgândești, mi-ar prinde bine un ajutor.

— Nu o să mă răzgândesc.

Nu vreau să fiu arțăgos și văd pentru o fracțiune de secundă pe fața ei că se simte jignită, înainte să zâmbească din nou.

— Nicio problemă.

Ne uităm mai departe la copii cum fac mișcări de karate, dar dintr-odată iarba nu mai pare atât de verde, nici soarele la fel de strălucitor.

38. PIP

2015

Max mă sună la câteva minute după ce avionul lui aterizează. Mi-l imaginez cum își desface centura de siguranță înainte ca semnalele luminoase să se stingă și cum își deschide telefonul, în ciuda anunțurilor care le solicită pasagerilor să nu facă asta, dar ei sunt nerăbdători să afle ce s-a mai întâmplat cât timp s-au aflat în aer. Îmi imaginez cum se albește la față când își dă seama că i-a trimis soției sale mesajul acela… destinat altei femei.

Îmi dau telefonul pe silențios și mă uit cum numele lui apare și clipește pe ecran iar și iar până când intră mesageria vocală. Cine este femeia aceea? O colegă de serviciu? O persoană pe care a întâlnit-o în avion? Mă gândesc la noaptea în care ne-am cunoscut noi doi, cu aproape 15 ani în urmă, și la cât de convinsă am fost că avea ochi doar pentru mine. Că aveam ochi doar unul pentru celălalt. Oare mă amăgeam singură? Poate că asta face Max în călătoriile lui de afaceri în străinătate. O iubită în fiecare port. Nu ar fi primul – am văzut destule în meseria mea ca să știu cum stau lucrurile.

Avem douăzeci și patru de ore de escală la Joburg, iar Max mă sună de cel puțin trei ori pe oră. Încep să ascult mesajele vocale, dar toate spun același lucru. Ceva și nimic. *Pip, te rog, trebuie să vorbim. Sună-mă. Te iubesc.*

Fără explicații. Fără *Nu e ce crezi, nu e ce pare.* Pentru că, desigur, *este* ce cred. *Este* exact ce pare. Soțul meu are o aventură.

Rămân în camera mea în timp ce toți ceilalți merg la cumpărături și renunț la seara de distracție. Comand în cameră mâncare pe care nu o pot mânca și o oră mai târziu scot tava și o las la ușă, cu farfuriile neatinse. Trag draperiile și stau întinsă în pat, singura lumină fiind cea care clipește silențios

pe ecranul telefonului meu. *Apel de la Max, apel de la Max.*

Mă trezesc din cauza crampelor. Stau pe întuneric cu ochii deschiși, încercând să rămân calmă, dar am niște crampe atât de puternice la stomac, încât mi se taie respirația la fiecare spasm. Încet, cobor picioarele din pat, mă ridic în capul oaselor și apoi mă scol în picioare și mă duc la baie. Îmi fac curaj pentru picăturile de sânge care vor înflori în apa din vasul de toaletă.

Nimic. Dar burta încă mă doare și mă îndoi de mijloc. Mă gândesc la durerea de la început, atunci când l-am născut pe Dylan – crampele atât de puternice, încât vedeam în burtă conturul picioarelor lui.

Și apoi îmi ghiorțăie mațele. Un sunet inimitabil care mă face să râd cu putere, râsul meu iscând ecou în camera îmbrăcată în plăci ceramice. Junghiuri de foame. Asta e tot. N-am mai mâncat de când am plecat din Marea Britanie.

Îmi trag pe mine pantalonii de jogging, mă spăl pe față și rămân în picioare pentru o clipă, uitându-mă în oglindă. Aerul palid și tras la față din primele trei luni a dispărut acum, înlocuit cu o piele curată și obraji îmbujorați, în timp ce părul este mai des și mai strălucitor.

Ești liniștită, îmi spun fără cuvinte, uitându-mă la mine însămi. *Liniștită că nu ai pierdut sarcina.*

— Da, spun cu voce tare.

Îmi pun mâinile pe pântec, mă întorc dintr-o parte și-mi îndepărtez palmele una de alta, rămânând cu una deasupra burții și cu cealaltă dedesubt. Un alt junghi de foame întrerupe momentul.

— Bine, bebelușule, să-ți dăm ceva de mâncare.

E prima oară când îi vorbesc – prima oară când sunt conștientă de prezența sa – și tresărirea din inima mea este deopotrivă tangibilă și înspăimântătoare.

Deschid ușa, dar tava mea a dispărut de mult, așa că-mi pun o pereche de papuci de plajă și un tricou lălâu care să-mi acopere burta și cobor la parter. Chiar dacă este mijlocul săptămânii, restaurantul este aglomerat și aștept ca ospătărița să-mi găsească un loc. Cu coada ochiului văd cum cineva îmi face semn cu mâna. Lars Van der Werf. Ridic o mână și zâmbesc politicos, chiar când ospătărița se întoarce cu o scuză.

— O să mai dureze cel puțin 40 de minute. Puteți aștepta?

Zărește colțul în care Lars execută o pantomimă elaborată, frecându-se pe stomac și gesticulând către scaunul gol de la masa lui.

— Sau poate vreți să vă alăturați prietenului dumneavoastră?

— De fapt, nu este chiar un…

Dar Lars vine spre noi.

— Pip! Acum ai ajuns?

— Am venit cu zborul de 20:05, dar am dormit.

— Vii să stai cu mine? Nu am comandat de mult – sunt singur că pot pune comanda mea în așteptare până te hotărăști ce vrei și tu.

— Nu vreau să te deranjez, spun, dar de fapt îmi doresc o cină liniștită, îmi doresc să stau singură.

Trebuie să mă lămuresc ce să fac cu mesajul lui Max; ce-i voi spune când ajung acasă, dacă o să-l sun înainte să plec de la Joburg.

— Mi-ai face o mare favoare. Dacă sunt lăsat de capul meu, o să mănânc trei feluri de mâncare și un platou de brânzeturi și mâine n-o să mai încap în cabina piloților.

Se bate cu mâna pe abdomenul ferm, de altfel.

Masa lui Lars este lângă ușile deschise care dau spre terasă și facem schimb de locuri ca să-mi ofere mie priveliștea pajiștilor atent tunse. Un păun se plimbă pe marginea unei piscine rectangulare, penele din coada lui trimițând în aer un nor fin de praf. Când mă așez, telefonul îmi vibrează în mână, un zbârnâit insistent semnalând încă un mesaj de la

Max. Îl dau pe silențios și-l întorc cu fața în jos pe masă.

— Te rog, răspunde, dacă trebuie.

— Nu-i nimic urgent. E soțul meu.

Te iubesc atât de mult și mă simt atât de norocos să te am! Acesta nu este un mesaj trimis unei aventuri de o noapte sau uneia fără complicații care a avut loc într-o călătorie de afaceri. O iubește. Se simte norocos că o are. Norocos! Pentru că ea este mai bună decât mine, mai atractivă, mai inteligentă? Pentru că nu are vergeturi, deci nici motiv să aibă așa ceva? Care nu se uită în gol ore în șir pentru că se simte dărâmată și…

— Pip? se uită Lars la mine curios.

— Poftim?

— Spuneam că este greu într-o relație când ești plecat atâta timp.

— O, da, scuză-mă, pentru o clipă am fost cu mintea în altă parte.

Mă uit spre ușile deschise, care încadrează perfect un cer vast colorat în portocaliu și roșu.

— Da, este greu, dar te obișnuiești.

Culcându-te cu altcineva, ca în cazul soțului meu, adaug eu în gând. Accept un pahar mic de vin și-mi doresc să-mi amorțesc simțurile cu alcool. Jada și restul echipajului trebuie să fie deja la Club Fluid. Simt un scurt moment de invidie pentru viețile lor lipsite de complicații.

— Ești căsătorit? întreb eu.

— Văduv.

Zâmbește într-un fel care-mi este familiar. Un zâmbet care nu este din toată inima, menit totuși să-l facă pe cel care a pus întrebarea un pic mai bine, mai puțin ciudat. Un zâmbet pe care-l recunosc din rarele ocazii când dau un răspuns sincer la întrebarea *Ai copii? Am avut un fiu,* răspund eu. *A murit când avea aproape trei ani.* Și zâmbesc și trec cu delicatețe la un alt subiect, așa că cealaltă persoană este iertată că a crezut că am depășit momentul.

Doar că nu depășești momentul, pur și simplu începi să te pricepi mai bine să gestionezi situația. Să te ascunzi. Îi susțin privirea lui Lars și pun întrebarea pe care îmi doresc întotdeauna s-o aud și totuși nu se întâmplă niciodată. Aud *Îmi pare atât de rău* și *Ce îngrozitor* și *Trebuie să fi fost groaznic,* dar niciodată ceva care să-i dea lui Dylan *viață…*

— Cum o chema?

De data aceasta zâmbetul lui este sincer.

— Maaike. A murit când avea 31 de ani. S-a luptat cu cancerul de atâtea ori, dar ultima dată a fost prea mult.

— Îmi pare tare rău.

Emoția, niciodată prea bine ascunsă, sapă în mine. 31 de ani. Mai tânără decât sunt eu acum. Mă îngrozește să-mi dau seama cât de fragilă este viața, cât de ușor dispar din viețile noastre cei pe care-i iubim. Degetele mele își caută drum spre burtă.

— Ați avut copii?

Lars dă din cap că nu.

— Am vrut, dar la momentul la care eram pregătiți, Maaike era deja bolnavă. Însă ea a fost profesoară și și-a iubit copiii, așa că eu cred că asta a ajutat-o mult.

Se uită cu atenție la mine.

— Dar *tu* cum te-ai mai simțit?

Și pentru că a vorbit cu atâta lejeritate despre pierderea lui, fără să se uite în jur să vadă cine ascultă, mi se pare natural ca și eu să fac la fel.

— Când bine, când rău. Am fost s-o văd pe doctorița fiului meu.

Lars a fost cel care mi-a sugerat să vorbesc cu doctorița Khalili.

— Ar putea să-ți dea sentimentul unui final, a spus el.

Lars este tipul de bărbat care rezolvă probleme, la fel ca Max. Comparația m-a întristat – ar fi trebuit să vorbesc cu Max despre regretul și

vinovăția care mă bântuie, nu cu o persoană care-mi este aproape străină.

— Ți-a fost de ajutor?

Mă gândesc o clipă.

— A fost greu. Am plâns… amândouă am plâns, de fapt. A spus că și ea a avut dubii, spun eu și citesc îngrijorare pe fața lui Lars. Știu, sună ca și cum asta ar fi înrăutățit lucrurile, dar a fost de ajutor s-o văd așa de… spun și mă opresc, bâjbâind în căutarea cuvântului perfect. Vulnerabilă.

Lars ascultă cu atenție.

— O să mai vorbești cu ea?

— Nu, nu cred, spun, ezitând. Nu avem cum să știm cum ar fi arătat viața lui Dylan dacă l-am fi dus în America. Chiar dacă am avea cum să aflăm, tot ar fi prea târziu. Trebuie să privesc înainte, nu înapoi.

Ca într-o sincronizare perfectă, simt o mișcare în pântecul meu.

— Toți avem nevoie să ni se reamintească asta din când în când, spune Lars.

Meniul este italian și comand salată Caprese și un risotto cu ciuperci, promițându-i lui Lars că-l las să guste și el după ce se declară indecis între risotto și calcan la grătar.

— Asta este cea mai bună parte a meseriei, nu crezi? Cina? spune el când începem să mâncăm aperitivele.

Râd, în parte pentru că are o sclipire în ochi care sugerează că glumește, dar și pentru că n-am mai văzut niciodată pe cineva atât de pasionat de mâncare. Se uită la farfuriile celor de la alte mese, declarând că *am ales cu înțelepciune* și insistă să gust o bucățică din calamarul comandat de el, *asezonat perfect.*

— Îți place să gătești?

— Să mănânc. Mi-e rușine să recunosc că doar Maaike se ocupa de gătit… eu nu pot să fac nimic mai complicat de un ou fiert.

— Poate că ar trebui să înveți. Să faci un curs?

— Mi-ar plăcea. Timpul… nu asta este problema mereu? Poate, într-o bună zi.

— O astfel de zi s-ar putea să nu vină niciodată.

Prea târziu, îmi dau seama cât de morbid au sunat cuvintele mele, dar Lars se uită la mine serios.

— Ai dreptate.

Conversația noastră trece repede la subiecte despre serviciu – așa cum se întâmplă adesea între colegi – și țările pe care le-am vizitat. În mijlocul discuției despre avantajele orașului Miami versus Cancun, un băiat subțirel cu o chitară ajunge la masă și se lansează într-o reinterpretare a melodiei lui Elton John, *Your Song.*

Lars și cu mine schimbăm o privire, râzând stânjeniți când cântărețul închide ochii, legănându-se ușor în timp ce cântă. Bănuiesc că-și închipuie că suntem un cuplu – aflați în luna de miere sau serbând aici aniversarea căsătoriei. Mă simt vinovată, ca și cum aș lua parte la o farsă, și apoi îmi vine în minte mesajul lui Max. *Mi-a părut atât de bine să-mi petrec ziua de azi cu tine! Abia aștept următoarea ocazie xxx.* Trei săruturi. Oricât de ridicol ar suna, sunt la fel de rănită de acele trei săruturi ca de trădarea lui Max. Acelea sunt săruturile *mele. Ale noastre.* Câte unul pentru fiecare membru al micii noastre familii.

— Te-am ținut trează până târziu, spune Lars după ce am împărțit un tiramisu și un platou cu brânzeturi, iar diferența de fus orar mă face să casc.

— Nu, a fost minunat. Mulțumesc că m-ai primit la masa ta.

Mergem la lifturi și nu știu dacă este de vină decalajul orar sau jumătatea de pahar de vin după ce trei luni nu am băut deloc, sau pur și simplu o dorință bruscă de a mă răzbuna pe Max, dar când ușile se deschid la etajul meu, fac un pas înainte și-l sărut pe Lars pe buze. Pentru o clipă, îmi răspunde la sărut și ridică o mână spre umărul meu, dar apoi

se trage înapoi, clătinând din cap și respingându-mă delicat.

— Ești căsătorită, Pip.

Și apoi ușile se închid, iar eu rămân pe coridorul de la etajul cinci al hotelului, arzând de rușine.

39. MAX

2017

— Ceva de băut, domnule?

Iau o băutură răcoritoare și o pungă de chipsuri de la o însoțitoare de zbor care a trebuit să-mi ia comanda de două ori pentru că a uitat ce i-am cerut prima dată. Toată lumea este nervoasă. Avionul este plin, a fost o încurcătură cu locurile și este prea mult bagaj de mână pentru compartimentele aflate deasupra scaunelor. Când îmi deschid tăvița care ține loc de masă, femeia de lângă mine își strecoară cotul pe brațul dintre scaunele noastre; următoarea mișcare din disputa silențioasă pe care am avut-o de când am decolat. Gamba stângă îmi este amenințată de o crampă și mă sucesc în scaun în speranța că-mi voi putea întinde picioarele, dar cu tăvița coborâtă sunt înghesuit pe locul meu și trebuie să mă mulțumesc cu faptul că pot să-mi dezmorțesc gleznele.

Heathrow este aglomerat și, timp de 10 minute, trebuie să dăm ture în aer în jurul aeroportului înainte să primim permisiunea să aterizăm. Cu masa strânsă am loc să-mi scot cartea și termin ultimele pagini dintr-un roman de Wilbur Smith pe care credeam că mi-l amintesc, dar care m-a luat prin surprindere. Cât a trecut de când n-am mai citit o carte care să fie altceva decât manual de business sau autobiografie motivațională? *Acceptă-ți temerile și lasă-le să te hrănească. Nu poți să zbori dacă nu poți să sari. Cum să ai succes în viață.* Ce de porcării!

După controlul pașapoartelor trec de caruselul bagajelor și mă îndrept spre *Sosiri.* Din obișnuință, mă uit la fețele celor care așteaptă. Pe câteva dintre ele se citește emoția, altele sunt plictisite, obosite sau tulburate, din cauza zborurilor întârziate, zborurilor ratate, zborurilor rerutate. Taximetriști și șoferi personali țin ridicate o mulțime pestriță de

pancarte, de la cartoane scrise de mână până la ecrane moderne de iPad-uri.

Aproape că am trecut de mulțime când văd o figură familiară. Se uită la ceas și apoi îl verifică iar și iar, de parcă secundele dintre intervale s-ar fi putut transforma în minute. Bate cu degetele peste geanta de tip poștaș care-i atârnă peste piept. Ezit. Mă răzgândesc. De ce și-ar aminti de mine? Când dau să mă întorc, îi aud vocea.

— Domnule Adams!

Mă întorc. Amintirile mă invadează și expir, lăsând aerul să-mi iasă încet din plămâni.

— Dumneavoastră sunteți, nu-i așa?

Zâmbetul ei este ezitant.

— M-am gândit că dumneavoastră trebuie să fiți.

Este cu un bărbat pe care nu l-am observat prima oară. Înalt și mai în vârstă decât ea, cu păr grizonant și ochelari. Zâmbește politicos, apoi face câțiva pași discreți la o oarecare distanță de noi, lăsându-ne să vorbim.

— Doamnă doctor Khalili, mă bucur să vă văd.

Părul acum tuns îi vine până la umeri, dar în rest arată exact la fel cum arăta cu patru ani în urmă. Nu, nu chiar la fel. Doctorița Leila Khalili avea o față pe care nu o puteam citi. O față despre care credeam uneori că trădează faptul că nu-i pasă – că Dylan era pentru ea doar un alt pacient, iar eu și Pip doar un alt cuplu de părinți. Femeia din fața mea este nesigură. Agitată.

Îmi întinde o mână ezitantă.

O accept.

— Max.

— Leila.

Permisiunea de a ne tutui mai degrabă, decât o prezentare. O înțelegere a faptului că oamenii care eram atunci nu mai sunt chiar oamenii de acum.

— Ce mai faci? întreabă cu băgare de seamă.

— Dylan a murit anul trecut în septembrie.

— Îmi pare atât de rău, spune și apoi adaugă: totuși, a trăit șase ani și jumătate. E minunat!

Și jumătate. Acea jumătate este importantă. Întrebați orice părinte care a pierdut un copil și vă va spune cu exactitate câte luni, câte săptămâni, câte *zile* a trăit. Sunt impresionat – ba nu, sunt de-a dreptul uimit – că doctorița Khalili își amintește. Câți copii a mai cunoscut de când l-a avut pacient pe Dylan?

— Și Pip ce mai face?

— Este bine. De fapt, chiar urmează să mă întâlnesc cu ea în câteva minute. Ea… nu mai suntem împreună.

Un moment de tăcere.

— Îmi pare foarte rău și pentru asta. Erați un cuplu atât de puternic!

Mi se pune un nod în gât. *Eram* un cuplu puternic. Cel mai puternic. Schimb subiectul.

— Aștepți pe cineva?

— Pe mama mea, spune ea și ochii îi strălucesc. Se mută în Marea Britanie, vine să stea cu mine.

— De la Teheran?

Mă surprind și pe mine cu faptul că știu lucrul acesta. Pip era cea care cunoștea detaliile din viața celorlalți; Pip, cea care se gândea să întrebe despre rude și să facă urări de sărbători.

— Ai o memorie bună, zâmbește Leila. Nu s-a simțit prea bine și mi-am făcut griji pentru ea o lungă perioadă de timp – are mulți prieteni în Iran, dar nimeni nu o poate îngriji în mod regulat, spune și oftează. Nu a fost ușor, dar în cele din urmă au lăsat-o să vină.

— Felicitări! E norocoasă să te aibă.

— Eu sunt cea norocoasă.

La *Sosiri* apare un val nou de pasageri, iar Leila se întoarce și apoi trage aer în piept și-l strigă pe bărbatul cu care se află aici.

— Nick! Acolo!

— Te las acum. Mă bucur ca te-am văzut, Leila, mă bucur că ești bine.

Mă întorc să mă uit înapoi când ajung la ieșire, la timp ca să văd o femeie mărunțică, durdulie, cu o

eșarfă albastru-închis care aleargă spre Leila cât de repede îi permit cele două valize imense ale sale. Îi cuprinde Leilei obrajii în palme și o sărută pe frunte, apoi se întoarce spre bărbatul cu păr grizonant ca să-i facă și lui la fel.

— Ghici cu cine m-am întâlnit adineauri?

Mă bucur că am un subiect de care să mă agăț, înlăturând stânjeneala care ar fi apărut altfel între mine și Pip. Am venit să-mi iau lucrurile. Lucruri cât să pot înghesui într-o valiză astfel încât să mă încadrez în 25 de kilograme.

— Cu cine?

— Cu doctorița Khalili.

După ce am vândut casa, Pip a mutat totul într-un depozit. Am vândut mobila pe care niciunul dintre noi n-a mai vrut-o și acum au mai rămas doar lucrurile personale – cărțile, vinilurile, fotografiile. Suvenire ale vieții de dinainte de a fi împreună, pe care să le ducem mai departe în cele două vieți pe care ni le construim separat.

— Aș putea să pozez lucrurile, îmi sugerase Pip. Să ți le expediez pe cele pe care vrei să le păstrezi.

— Nu sunt sigur că aș ști ce vreau până când nu le văd, îi spusesem, când, de fapt, ce voiam să zic era *Vreau să te văd din nou.*

Pip strânge mai tare volanul.

— Doctorița Khalili era la aeroport?

Aș fi luat trenul, doar că Pip era de serviciu astăzi și ar fi părut nepoliticos să refuz oferta ei de a mă conduce.

— Ce făcea?

— O aștepta pe mama ei. Știi că doctorilor li se permite să mai și iasă din spital.

Pip îmi aruncă o privire piezișă.

— Știu. Și totuși pare mereu ciudat, nu? Ca atunci când te întâlnești cu un profesor la cinema sau când vezi o călugăriță într-un montaigne-russe.

O vreme conduce fără să mai spună nimic, apoi zice:

— Eu n-aș vrea s-o revăd.

— Nu?

Pip își mușcă buza. Semnalizează, apoi trece pe altă bandă. Îmi las capul pe spate și mă uit la reflexia ei în oglinda retrovizoare. Îmi plăcea la nebunie să mă uit cum se machiază înainte de o seară petrecută în oraș, punând culoare pe pleoape până când ochii îi erau întunecați, fumurii. Îmi surprindea privirea în oglindă și scotea limba la mine sau îmi trimitea un pupic cu buzele proaspăt date cu ruj. Înghit în sec.

— Cred că mi s-ar părea prea greu, spune ea acum și îmi ia o secundă să-mi dau seama că se referă la Leila Khalili. Ca să fiu sinceră, mă deranjează și să vorbesc despre ea.

— Îmi pare rău…

— Nu-i nimic. Doar că… dacă aș revedea-o, m-aș teleporta imediat în acel loc, știi? La fel ca atunci când mă…

Se oprește brusc.

— Ca atunci când te uiți la mine, vrei să spui? întreb eu încet.

Nu răspunde. În oglinda retrovizoare văd cum lacrimile își fac loc printre ridurile fine din colțul ochilor ei.

Să scotocim printre lucrurile noastre este previzibil de dureros, dar nu ne certăm. De fapt, suntem bizar de politicoși, amândoi insistând ca celălalt să ia o vază care ne-a fost oferită ca dar de nuntă de o persoană de care niciunul dintre noi nu-și amintește. *Nu, ia-o tu! Nu, serios, n-aș putea… e a ta.*

Pip se oprește și se uită la mine, cu vaza în mână.

— Nu-ți place, nu-i așa?

— O urăsc.

Izbucnește în râs, apoi cântărește vaza cu ambele mâini și se uită la peretele de cărămidă din spatele boxei depozitului.

— Provocare?

— N-ai curaj!

Drept răspuns, aruncă vaza ca un sportiv rus la un concurs de aruncarea greutății. Se face praf imediat și bucăți de porțelan verde lucios se spulberă în toate direcțiile.

— Te simți mai bine? o întreb.

Dă încet din cap.

— De fapt, da. Încearcă și tu.

Ne uităm în jur la grămada de lucruri.

— Serviciul de ceai?

Nu este un serviciu urât, nicidecum. L-am primit de la părinții lui Pip și în toți anii în care am fost căsătoriți nu l-am folosit niciodată.

— Cine mai folosește un serviciu de ceai? spune Pip.

Iau asta drept o aprobare.

Arunc primele trei cești încet, iar pe următoarele trei ca pe niște ghiulele. *Poc, poc, poc*! apoi farfurioarele, apoi farfuriile de desert și, în cele din urmă, ceainicul. *Poc!*

— Oho!

— Te face să te simți mai bine, nu-i așa?

Spargem căni prea mici ca să poți bea un ceai decent în ele și pahare rămase de pe la seturi desperecheate. Facem bucăți o ramă foto din lut în formă de veveriță și un decantor de whisky gravat cu monograma altcuiva, pe care Chester mi l-a dat de un Crăciun.

— De ce am păstrat atâtea prostii? spune Pip în timp ce face praf un suport de ouă pe care l-am primit gratuit cu punctele de la 14 cutii de cereale de porumb.

Este uimitor, absurd, surprinzător de terapeutic.

Ridic platoul nostru de la nuntă. Un cadou de la unul dintre foștii colegi ai lui Pip, a fost adus la petrecerea de nuntă împreună cu un set de creioane colorate și apoi ne-a fost luat – plin de urări de felicitare din partea oaspeților noștri – ca să fie glazurat și ars. *Căsnicia voastră* să fie mereu ca un cer senin, este unul dintre mesaje.

— Nu.

Degetele noastre se ating când Pip mi-l ia din mâini.

— Ăsta, nu.

— Atunci măcar ăsta, spun încet și ridic desenul înrămat. Nu putem împărți asta pe din două.

Este imaginea pe care a făcut-o Dylan la școală. *Familia mea.* Nu este singura – a fost făcută pe un computer și ne-a fost trimisă o copie pe e-mail ca s-o păstrăm, dar aceasta a fost scoasă la imprimantă la școală. În colțul de jos din dreapta este amprenta degetului mare al lui Dylan, pusă cu grijă la locul potrivit de profesorul lui de desen.

— Păstreaz-o tu, spune Pip.

Mi-o doresc atât de tare! O țin cu amândouă mâinile și mă gândesc la băiatul meu punând culori pe hârtie până când au apărut trei forme, una mai mică decât celelalte două. Poate că e fantezist să-mi închipui că știa ce făcea, dar eu vreau să cred că știa.

— Ești mama lui, ia-o tu!

Ochii ei strălucesc când se uită la imagine, după care mi-o dă înapoi.

— Ia-o acasă, Max. Du-o la Chicago.

Aș vrea să-i spun că o iubesc, că este singura pe care am iubit-o vreodată, pe care aș putea-o iubi.

— Mulțumesc, spun în schimb.

Luăm cina la un restaurant aflat după colț. Locul este gol, o chelneriță plictisită stă cocoțată pe un scaun înalt de bar.

— Există vreo șansă să ne puteți înghesui și pe noi undeva? întreabă Pip fără nicio expresie. Mă tem că n-am făcut rezervare.

Îmi înăbuș un râs, dar chelnerița se uită de jur-împrejur la sala goală.

— Hm… da, cred că nu e o problemă.

Ne așază la o masă din colț, unde stăm în unghi drept unul față de celălalt. Ne străduim să mâncăm felurile îngrozitoare, bem un vin alb care ne face să ne strâmbăm și ne aducem aminte de restaurantul teribil la care am fost în luna de miere, când

chelnerul n-a putut să-și ia ochii de la decolteul lui Pip și friptura a venit garnisită cu fire de păr.

— Și tot ne-au mai rugat să le scriem o recomandare pe TripAdvisor.

Pip râde, apoi se uită la mine, dintr-odată serioasă. Ceva în mine se prăbușește. În seara asta am jucat niște roluri. Amintindu-ne cum era înainte. Ce se întâmplă acum nu este real.

— Am cunoscut pe cineva, spune Pip.

Îmi rotesc vinul oțetit în pahar, examinându-l sincer înainte să iau o gură.

— Suntem abia la început, nimic serios, dar am vrut ca tu să știi.

— Felicitări!

Vorbesc serios? O parte din mine, da, cred. O mică parte. O parte infimă. O iubesc. Vreau să fie fericită.

— Îl cheamă Lars. Este un pilot de la serviciu. Nu știu dacă povestea asta o să ducă undeva, dar…

Nu mai spune nimic și mâncăm în tăcere o vreme.

— Dacă nu aș fi… îngaim, dar de-abia pot s-o spun, dar ca un fel de masochist, trebuie să știu. Dacă nu am fi ajuns la tribunal, crezi că am mai fi fost împreună?

Nu-mi dau seama de faptul că mâna mea este deja la jumătatea mesei decât atunci când îi simt degetele printre ale mele. Ochii noștri se întâlnesc, degetele noastre s-au împletit și inima mă doare atât de tare, încât aș da orice să dau timpul înapoi… iar ea dă din cap încet, șovăitor. *Da.*

— Dar nu numai verdictul ne-a despărțit, Max, ci totul. Tratamentul lui Dylan, procesul, faptul în sine că a trebuit *să alegem* dacă fiul nostru trăiește sau moare. Asta ne-a terminat.

— După aceea… ar fi trebuit să ne străduim mai mult. Ar fi trebuit să facem lucrurile să meargă.

— După aceea totul s-a schimbat.

Acum Pip plânge și îi strâng mâinile într-ale mele și mi-aș dori să-i pot lua toată durerea.

— Am fost îngrijitori, nu părinți; coechipieri, nu soț și soție.

Clatin din cap, dar are dreptate… tot ce spune este adevărat. Mi-aș dori să nu fie așa, dar așa este.

— Doare să fim departe unul de celălalt, spune Pip, dar doare mai mult să fim împreună.

Mă bucur că am ales restaurantul acesta uitat de lume și că nimeni n-a mai vrut să mănânce aici, pentru că acum plâng și eu.

— Îmi pare atât de rău, Pip! Nu m-am gândit niciodată că mariajul nostru va eșua.

— Să eșueze? întreabă Pip și clatină hotărâtă din cap. Nu, Max. Căsnicia noastră s-a încheiat, dar nu a eșuat.

Se apleacă spre mine și-și lipește obrazul de al meu și stăm așa o veșnicie.

40. PIP

2015

Avioanele sunt ele însele niște țări, iar fusurile lor orare sunt elastice. Pasagerii iau micul dejun la ora cinei și dau pe gât un gin&tonic când soarele este încă sus pe cer. În avion ești rupt de lumea reală și azi mi-aș dori ca drumul să dureze la nesfârșit.

Am luat micul dejun în cameră, prea îngrijorată că ar fi posibil să dau peste Lars ca să risc să ies. La ce m-am gândit? Ce-a fost în mintea lui când l-am sărutat? *Una ca oricare alta,* trebuie să-și fi spus. *Altă păpușă cu valiza pe roți care a pus ochii pe un pilot.* Dar eu nu sunt așa. Nu fac asta. Și totuși… am făcut-o. Cel puțin, am încercat.

Ce-aș fi făcut dacă el nu m-ar fi oprit? M-aș fi culcat cu el? Ca să mă răzbun pe Max? Mă strâmb, simțind că mor de rușine.

— Te simți bine, drăguțo?

O femeie se uită la mine îngrijorată – e îngrozitor de arsă de soare, cu niște cercuri albe perfecte acolo unde a avut ochelarii de soare. Dau o mână de ajutor la clasa economic și mă bucur de faptul că asta îmi distrage atenția.

— Sunt bine, îmi pare rău. Un vin alb, ați spus? Și Pringles?

Pun gustările pe tăvița ei și-i dau soțului – asortat cu ea, cu aceiași ochi de urs panda – berea și covrigeii pe care mi-i cere. Arborez un zâmbet și continui să merg încet pe culoar. *Suc de portocale, sigur, nicio problemă. Mă tem că nu mai avem apă tonică fără zahăr. Vreți și gheață?* În timp ce vorbesc cu pasagerii mă întreb ce face Max acum. Dacă încă se mai gândește ce să-mi spună sau dacă are explicația – scuzele – gata pregătite.

În cele din urmă, mi-am închis telefonul. Am trimis un mesaj de un singur rând – Vorbim când mă întorc – și mi-am pus telefonul în geantă.

Când îl deschid din nou, în mașină, în caz că am nevoie de el în drumul spre casă, am doar un singur mesaj de la el.

Drum bun. Te iubesc

Mă uit fix la mesaj, incapabilă să simt orice altceva decât furie. Trei săruturi. Cândva atât de importante… acum atât de nesemnificative!

Șoseaua este liberă și pe la 9:30 ajung pe strada noastră. Ar trebui să dorm după o tură de noapte, dar am liber trei zile, ceea ce înseamnă că, dacă stau trează până când mă pot duce la culcare la o oră normală în această seară, poate reușesc să-mi resetez ceasul biologic. Johannesburg pare a fi ultima mea călătorie… nu mai pot ascunde sarcina pentru multă vreme. Mâine o voi suna pe tipa de la Resurse Umane. Ignor vocea firavă din mintea mea care spune că e mai ușor să-l evit pe Lars dacă sunt consemnată la sol.

Mă opresc la intrare, cu cheia în ușă, simțindu-mă ca un străin în fața casei altcuiva. În hol aproape că am un șoc să găsesc totul la fel cum era – pantofii lui Max lângă covoraș, haina lui în cuier – când mie mi se pare că totul s-a schimbat.

Max stă la masa din bucătărie. Niciunul dintre noi nu spune nimic. Lângă el sunt mai multe pahare și căni goale și un cuțit murdar sprijinit de o farfurie plină cu firmituri de pâine. Are părul nepieptănat și cearcăne întunecate. Arată ca și cum ar fi stat exact în același loc de când s-a întors de la Chicago.

— Cine este? întreb eu încet.

Tresare ca și cum cuvintele sunt de-a dreptul dureroase și mă bucur că așa e, pentru că pe mine simplul gând legat de ce-mi spune mă rănește.

Max vorbește adresându-se parcă farfuriei goale.

— O cheamă Blair. Locuia în casa de lângă noi… am mers la același club de înot când eram copii. M-a găsit pe Facebook și noi… ezită el și se oprește. Am petrecut ceva timp împreună în Chicago.

— „Am petrecut ceva timp împreună”?

Fac semnele de ghilimele cu degetele în aer.

— Ce-nseamnă asta? Un eufemism pentru futai?

Max se ridică atât de brusc, că scaunul lui cade pe spate, pe podeaua din plăci ceramice. Vine și se așază în fața mea și mă prinde hotărât de brațe și sunt șocată să văd că plânge.

— Îmi pare atât de rău, Pip, n-am avut nicio clipă intenția să te rănesc. N-am vrut să se întâmple nimic din toate astea, dar tu ai fost atât de distantă și…

Îl resping.

— Să nu *îndrăznești* să-mi pui mie în cârcă toate astea!

Dar furia mea este alimentată de teama – de certitudinea – că are dreptate, că l-am îndepărtat încetul cu încetul.

— Nu, nu, sigur că nu… nu spun asta. Sigur că este vina mea, încerc doar să-ți explic că aveam nevoie…

Oftează frustrat, ridicând mâinile ca și cum efectiv și-ar căuta cuvintele și, pe cât de repede s-a aprins, furia din mine se stinge. Mă simt extenuată. Traversez încăperea și ridic scaunul răsturnat și mă așez lângă el la masă.

— Simțeai nevoia să te comporți normal cu cineva, spun eu încet.

Max dă ușor din cap.

— Da.

Ezită, apoi se așază lângă mine.

Ne uităm multă vreme unul la celălalt și mă gândesc la toate lucrurile pe care ni le-am împărtășit, toate lucrurile pe care nimeni altcineva n-ar putea cu niciun chip să le înțeleagă.

— De când te vezi cu ea?

Nu am nevoie de răspuns și totuși nu pot să nu știu.

— Cinci, șase luni?

Vocea lui adaugă un semn de întrebare, de parcă are nevoie ca eu să-i confirm. Sunt năucită. Mă

așteptam la ceva de ordinul săptămânilor, nu lunilor. Ea, Blair, este la Chicago, Max, în Marea Britanie, nu este vorba de sex, cel puțin nu doar de sex. Aici este vorba de convorbiri telefonice la distanță, mesaje și Skype și *mi-e dor de tine*... număr în gând cinci, șase luni în urmă. Aprilie. Mai. Când Max a început să vorbim despre un alt copil. Despre asta este vorba?

— O iubești?

Max se freacă pe față hotărât. Se uită la mine… terminat, nefericit.

— Te iubesc *pe tine.*

— Dar o iubești și pe ea?

Îl provoc să se uite în ochii mei, să aibă decența de a mă privi în ochi când îmi spune adevărul. Tăcerea lui durează o veșnicie.

— Da.

Dau din cap. Și apoi, pentru că lucrurile nu au cum să fie mai rele de-atât, îi spun despre copil. Văd cum i se luminează fața de bucurie, după care sentimentul este temperat de ceea ce s-a întâmplat, de faptul că abia acum îi spun. Se uită la mine ca și cum m-ar vedea pentru prima oară, încercând să asimileze schimbările pe care le-a adus sarcina.

— Nu mi-ai spus.

— Îți spun acum.

— Cât de avansată este sarcina?

— Nu știu exact, încă nu am fost la doctor. În jur de 16–17 săptămâni…

Face ochii mari, surprins, apoi se arată nedumerit.

— Nu ai fost la doctor? Nu ar fi trebuit să faci o ecografie deja? Ai făcut una la 12 săptămâni cu… înainte.

Absența lui Dylan atârnă între noi, grea și dureroasă, înainte ca Max să vorbească din nou.

— Dacă e ceva în neregulă cu bebelușul?

Nu răspund. Ce-aș putea spune? Că la început nu mi-a păsat cum era bebelușul? Că la început nici măcar n-am vrut să accept că eram însărcinată?

Trebuie să fi văzut ceva pe chipul meu, pentru că se albește la față și spune cuvintele ca și cum fiecare dintre ele ar răni.

— Aveai de gând să faci avort.

— Nu!

— Cum ai putut să-mi faci din nou una ca asta?

— *Din nou*?

Ne-am prefăcut, încă de când a murit Dylan, că eram un cuplu. Am șchiopătat în viețile noastre separate, fără să vorbim despre ce simțim, fără să vorbim despre ce s-a întâmplat, de ce am făcut ceea ce-am făcut. Și în tot acest timp, dedesubt, resentimentele au ros.

Vorbesc cât de calm pot, cu voce joasă și tensionată.

— N-aș fi avortat niciodată acest copil.

— Atunci de ce ai păstrat secretul?

— E prea greu să-ți explic.

— E altcineva la mijloc? Asta e?

— Nu mă judeca pe mine după standardele tale!

Mă gândesc la cum l-am sărutat pe Lars și tac. Chiar sunt mai brează decât Max? În cele din urmă, spun:

— Mi-a fost teamă. Teamă să pierd un alt copil, să mă apropii de acest bebeluș doar ca să-mi fie luat.

Văd cum Max se mișcă de parcă ar vrea să vină spre mine, apoi se răzgândește, apucând marginile scaunului pe care stă.

— Și mi s-a părut neloial. L-am iubit – îl iubesc – pe Dylan atât de mult, că simplul fapt de a-l înlocui mi s-a părut…

— Dar nu înseamnă că-l înlocuiești, Pip.

— Nu spun că are vreo logică, spun doar că asta am simțit. *Am simțit.* Nu *simt* acum.

— Nu pot să cred că nu mi-ai spus. În tot timpul ăsta…

— Nu prea ești în postura să mă judeci pe mine că am ținut secrete, Max.

— Să te rănesc este ultimul lucru pe care am vrut să-l fac, Pip, trebuie să mă crezi.

Ne învârtim în jurul cozii. Eu trec de la acceptare tăcută la furie zgomotoasă, turbată. Max este mai puțin confuz, continuă cu scuzele și insistă că n-a vrut ca așa ceva să se întâmple.

— Dar s-a întâmplat, spun eu deja de aproape un milion de ori și el pune întrebarea la care amândoi ne-am gândit de când am citit mesajul lui.

— Și acum ce se întâmplă?

Nu răspund. Mi-e prea teamă s-o spun, să fiu eu cea care decide.

— O să-i spun lui Blair că s-a terminat, nu o s-o mai văd niciodată.

— Nu poți să nu o mai iubești pur și simplu.

— Ba pot.

Și de data asta se întinde spre mine, mutându-și scaunul așa încât genunchii lui îi ating pe-ai mei și luându-mi mâinile în ale sale.

— Putem face lucrurile să meargă, Pip. O să avem un copil.

— Ăsta nu este un motiv ca să rămânem împreună.

Îmi strânge mâinile și-și odihnește fruntea lângă a mea, spunând cu o voce joasă și sinceră:

— Te iubesc.

— Și eu te iubesc, răspund și încep să plâng. Dar nu cred că este de-ajuns.

41. MAX

2017

Când micuța Darcy, în vârstă de cinci ani, deschide ușa de la intrare, poartă un tricou cu unicorn și nimic altceva. N-am mai văzut-o de mai bine de un an – de când m-am mutat înapoi la Chicago – și se uită la mine suspicioasă. Tom apare în hol. O ridică repede pe fiica lui.

— Are un stil de a se îmbrăca foarte special, nu glumă.

— Păpușică, nu trebuie să deschizi ușa până când nu vine tati, spune Tom, apoi se uită la mine și zâmbește larg. În această casă, pantalonii sunt opționali.

— Ah, îmi amintesc genul ăsta de petreceri… spune Alistair și stă în ușa bucătăriei, cu o privire fals melancolică pe chip. Înainte ca jocurile și prăjiturile cu *Frozen* să acapareze totul.

— Hai că-ți place la nebunie, spun și-i strâng mâna.

— Ce mai faci?

Mă uit la ei, amândoi cu chipurile aproape la fel de îngrijorate. Aplec capul când într-o parte, când în alta. *Așa și-așa.*

— Aseară m-am văzut cu Pip.

— Ah!

— A fost… în regulă, spun și mă opresc. Trist, dar în regulă.

— Ca stilul lui Tom de a se îmbrăca?

— Piș, piș, anunță Darcy.

Tom reacționează imediat, trecând pe lângă noi și grăbindu-se să ajungă cu cea mică la toaleta de la parter. Îl urmez pe Alistair la bucătărie.

— Perioada de învățare să meargă la toaletă?

— Ne-am gândit să mai încercăm. Specialistul spune că toate se vor așeza pe făgașul normal într-o bună zi… mersul la toaletă, coordonarea, vorbirea… ridică el din umeri.

Îi cercetez chipul.

— Te îngrijorează?

Se gândește înainte să-mi răspundă, susținându-mi privirea.

— E aici. E tot ce contează.

— Alarmă falsă, spune Tom întorcându-se într-un ritm mai lent. Cred că pur și simplu îi place să spună *piș, piș*.

— Piș, piș, proclamă Darcy la rândul ei.

— Vezi?

Tom ia de pe bufet o cană de cafea pe jumătate plină.

— Hmmm… Tom?

Se uită la mine întrebător cu o fracțiune de secundă înainte de a simți căldură pe abdomen și dându-și seama de unde vine.

— Ce mama naibii, Darce!

— Arăți bine, spune Alistair după ce râdem.

Zâmbesc autodepreciativ.

— Cred că la mijloc este munca adevărată.

Faptul că urc și cobor toată ziua pe scară m-a făcut să fiu mai slab; faptul că lucrez în aer liber m-a făcut să fiu mai bronzat. Mâinile mele – cândva moi și îngrijite – sunt crăpate și au bătături, dar sunt puternice.

— Ei bine, ți se potrivește, orice-ar fi.

Când Tom și Darcy reapar, Tom poartă o altă pereche de pantaloni; Darcy este complet îmbrăcată. Stăm pe canapeaua scăldată în soare din spațiul vitrat al bucătăriei și o privim pe Darcy cum vorbește stricat despre presupusul ei magazin.

— Așadar… spun în timp ce iau portocala din plastic pe care Darcy mi-o dă și mă prefac că o mănânc. Pip a cunoscut pe cineva.

Se lasă o tăcere grea și mă uit repede la ei.

— Știați.

— Lars, spune Tom, cu un aer ciudat.

— L-ați cunoscut?

Am avut la dispoziție mai puțin de douăzeci și patru de ore ca să mă obișnuiesc cu gândul că Pip

are pe altcineva… și acum descopăr că tipul iese cu prietenii noștri. Poate că ar trebui să plec.

Pun cana jos.

Dar nu mă pot abține.

— Cum e?

— Olandez, spune Tom.

Alistair își dă ochii peste cap.

— Asta e de mare ajutor.

— Înalt, blond, cu ochi albaștri, adaugă Tom. Pilot. Eu m-aș băga.

Alistair aruncă o pernă în el.

— Fiica ta este de față!

— Ipotetic vorbind, desigur!

Apoi îmi văd fața și se opresc dintr-odată.

— Scuze, spune Tom.

— Problema este doar că-mi vine greu să accept lucrul ăsta… Abia dacă a trecut un an. Eu…, îmi frec fața cu putere și-mi trec degetele prin păr. Cred că este dificil pentru mine să-mi dau seama că am însemnat atât de puțin pentru ea.

Doare să fim departe unul de celălalt, a spus ea. E clar că nu doare chiar atât de tare.

— Ding dong! se preface Tom că sună la sonerie în aer. A comandat cineva o petrecere la care se plânge de milă?

— La dracu', spun și-mi amintesc prea târziu de prezența lui Darcy. Scuze, oameni buni!

— E-n regulă, spune Alistair cu un aer filosofic. Logopedul îi înregistrează toate propozițiile cu mai multe cuvinte, și *la dracu'* este la fel de bună ca oricare alta.

Tom oftează și își ia din nou un aer serios.

— Max, întotdeauna o să însemni ceva pentru Pip.

— Chiar dacă acum îl are pe Olandezul Zburător?

Se lasă tăcerea înainte ca Tom și Alistair să izbucnească în râs.

— O, Dumnezeule, spune Tom, acum n-o să mai fiu în stare să-i spun altfel niciodată.

Mă uit la Darcy, care transferă legume de plastic din dulapul ei de bucătărie într-o sacoșă de cumpărături din iută.

— Sunt ridicol, nu-i așa?

— Da.

Alistair este puțin mai conciliant… doar puțin.

— Își vede mai departe de viața ei, Max. Poate c-ar trebui să faci și tu la fel.

Valiza cu lucruri pe care o aduc de la spațiul de depozitare stă neatinsă în holul casei din North Wolcott numărul 912. Cărți, haine, un teanc de discuri pe care nu le-am mai ascultat de ani de zile. Nu e cine știe ce viață acolo.

— Ai putea zugrăvi subsolul, spune mama. Să pui o canapea acolo, să-ți așezi lucrurile.

Are intenții bune, știu, dar este picătura care umple paharul. Nu mai am 17 ani. Aceasta nu este o poveste cu adolescenți care pierd vremea. Nu mai pot sta aici.

— Și care este planul tău? întreabă Blair în timp ce amestecă în cafea.

Deschide pe telefonul mobil aplicația TripAdvisor și caută restaurantul în care ne aflăm.

— Patru?

— Să-mi găsesc un serviciu, presupun. Să le dăm cinci… îmi place muzica lor.

O dată la două sâmbete, când copiii lui Blair sunt cu tatăl lor, mergem într-un local care a primit o recenzie foarte proastă în *Tribune* și facem propria noastră recomandare. Nu am avut de gând să facem asta în mod regulat. O prietenă de-ale lui Blair a primit o recenzie usturătoare și ea m-a întrebat dacă aș fi disponibil pentru un prânz acolo.

— Mă gândesc că are nevoie de ajutor.

Am citit recenzia. *Friptura uscată a fost o ușurare binevenită după mlaștina mocirloasă care a fost aperitivul meu cu fructe de mare.*

— Nu prea mă convingi cu asta.

Dar Blair a fost convingătoare și eu eram iarăși într-o fundătură – la naiba, când nu eram eu într-o fundătură zilele acestea? – așa că m-am întâlnit cu ea acolo.

Prânzul a fost foarte bun, am căzut de acord că acel critic avusese vreo poliță de plătit și că poate ar trebui să le dăm și altor victime de-ale sale ceva atenție.

— Nu te bucura prea tare, mamă, am spus când i-am zis mamei mele că mă întâlnesc cu Blair la prânz, a doua oară. Suntem doar prieteni, atâta tot.

— Dar ai deja un serviciu, spune Blair acum, în timp ce scrie recomandarea noastră.

— Zugrăvesc apartamente.

— Și-ți place.

— Da, dar…

Blair ridică din sprâncene.

— Ce-mi scapă?

— Am fost unul dintre cei mai căutați consultanți de management din țară.

Știu că vorbesc ca un nemernic, dar nu mă pot opri.

— Am sprijinit introducerea unor modificări strategice pentru sute de companii care ar fi dat faliment fără ajutorul meu. Am câștigat premiul proiectul MCA al anului în 2011 *și* 2012. Am… dar mă opresc brusc, parcă mi-aș prezenta CV-ul cuiva. A fost o meserie satisfăcătoare, închei eu într-un mod jenant.

— Dar pe care nu o mai faci, îmi atrage Blair atenția, mai amabilă decât bănuiesc că merit, după prezentarea la zi ca de pe LinkedIn. Așa că ai nevoie de ceva nou. Și acum zugrăvitul apartamentelor pare o alternativă destul de bună.

Dau să intervin, dar Blair nu mă lasă.

— Max, am înțeles, îți este dor de vechea ta slujbă!

— Nu, eu…

Voiam să zic că nu mă mai simt ca un consultant de management. Că poate că venise vremea să

încerc ceva nou. Poate că zugrăvitul apartamentelor nu era cu nimic mai prejos decât orice altă slujbă. Îmi trec mâna peste barba care îmi pare atât de mult o parte din mine acum!

— Înainte să am copiii, eram designer grafic. Am lucrat la campanii pentru Adidas, Coca-Cola, IBM… mă fixează Blair cu o privire care-mi amintește de profesoara mea de matematică din clasa a opta. Acum sortez hârtii și fac cafea pentru doi avocați și dau o mână de ajutor o dată pe săptămână la un club de înot, pentru că asta funcționează pentru mine și copiii mei la momentul de față. Viața se schimbă. Lucruri nasoale se întâmplă. Treci peste asta!

O secundă nu spun nimic, cumva pus la podea de acest discurs. Faptul că Blair pomenește de clubul de înot și scuza mea patetică ca să evit s-o ajut mă face să mă simt chiar și mai nemernic.

Blair îmi zâmbește larg.

— Știu, sunt ca mama ta, nu?

— O, nu, ești mult, mult mai rău, spun și mă opresc. Așadar… presupun că sunt decorator.

Simt cum mă enervez un pic. Zugrăvitul apartamentelor prietenilor lui Nancy a fost ceva ce am făcut ca să-mi umplu timpul, un fel de a contribui și eu cu ceva bani la cheltuielile mamei. N-a fost nevoie să mă bazez pe asta pentru un venit stabil.

— Cred că da.

Până acum.

— Nu mă pot baza la nesfârșit pe agenda impresionantă a lui Nancy.

— Trebuie să-ți faci un plan.

— Da.

— Măcar dacă ai cunoaște pe cineva care să fi avut experiență în planificare strategică, oftează Blair. Cineva care, de exemplu, să fi câștigat proiectul anului în 2011 și 2012…

— *Touché!*

— Cerem nota? Mi se pare că ai treabă de făcut.

E de o sută de ori mai simplu să scrii un plan pentru afacerea altcuiva decât pentru a ta. Șterg zeci de încercări, fac calcule de tot atâtea ori. Durează trei săptămâni, încă un prânz cu Blair, o mulțime de înjurături și întoarcerea vechii mele temeri, Frica de Eșec, dar intru la întâlnirea de la bancă cu niște proiecții de cifre, cu analiza SWOT și dovada cererii de pe piață și ies cu un împrumut suficient de mare pentru o camionetă, o campanie de marketing și un set nou de pensule. Max Adams Decorațiuni se lansează în afaceri. Ies din bancă cu încă ceva ce n-am mai avut de multă vreme. Un sentiment de mândrie.

Îi trimit lui Blair niște flori. Măcar atât pot să fac, după ce mi-a dat șutul în fund de care aveam nevoie. Atașez o carte de vizită. *Un pas înainte merită încă unul. Contează pe mine pentru clubul de înot de joi seara.*

42. PIP

2015

— Îmi pare rău, domnule, dar nu pot face nimic.

— Dar am zburat cu voi mai bine de 20 de ani!

— Vă suntem recunoscători pentru loialitate, domnule, dar Biroul Meteo a emis o avertizare de ceață și…

Clientul meu, un bărbat de 60 și ceva de ani, cu o cămașă țipătoare și revere late la sacou, arată cu brațul spre ușile de exterior.

— Ceață? Asta arată a ceață?

— Ceața se ridică, spun eu răbdătoare, dar din păcate acum avem o listă de rezervări pentru pasageri…

— O listă de rezervări?

Bărbatul pare că este extrem de hotărât să repete tot ce spun eu. Se întoarce spre cei de la coadă din spatele lui, ca un avocat adresându-se juraților.

— Ați auzit asta? Acum se pare că suntem o „listă de rezervări”. Niște servicii cu clienții grozave.

— Vă pot oferi vouchere pentru gustări gratuite, cu complimentele noastre…

— Vouchere!

Nu am ce face, mă chinui să nu-mi dau ochii peste cap, păstrând în schimb o expresie neutră până când bărbatul cu cămașă țipătoare se liniștește, în cele din urmă. Acceptă voucherele și se duce să se văicărească în altă parte, în cele șase ore de întârziere de dinaintea zborului care a fost reprogramat.

Nu toată lumea primește vestea la fel de prost.

— Mai mult timp pentru cumpărăturile de Crăciun, zâmbește larg un pasager.

— Nu te poți pune cu vremea, spune altul.

Fac check-inul de zbor pentru o femeie cu o sarcină avansată și partenera ei, verificând cu

atenție scrisoarea medicală ca să mă asigur că toate datele sunt corecte.

— O să vă mut pe un loc lângă culoar, îi spun. Asigurați-vă că vă ridicați și mergeți puțin la intervale de cel mult 30 de minute și beți multă apă.

— Ți-am spus eu, o dojenește partenera ei.

— Ea crede că nu ar trebui să zbor deloc, îmi spune femeia însărcinată, dar este nunta fratelui meu, și are loc în Antigua, pentru numele lui Dumnezeu; asta s-ar putea să fie ultima vacanță adevărată pentru mulți ani de-acum încolo.

Râd.

— Este foarte posibil să fie așa.

Bat pe tastatură, verificând disponibilitatea pe zborul lor.

— Nu găsesc nimic disponibil la clasa superioară, dar dacă vă mut la Premium o să aveți mai mult loc pentru picioare.

— Mulțumim.

Amândouă zâmbesc larg, ca niște copii cărora le-a fost dat drumul de la școală mai devreme, iar bucuria lor este contagioasă.

— Distracție plăcută!

Le scot la imprimantă tichetele de zbor și le dau pașapoartele înapoi.

— Și… naștere ușoară!

— Și ție la fel!

Femeia însărcinată face un semn din cap spre burta mea care, la 20 de săptămâni, nu mai poate fi luată drept altceva, ca și cum faptul că am recunoscut că sunt gravidă a însemnat și permisiunea de a mă transforma într-un balon.

Tura mea se apropie de sfârșit, când îl văd pe Lars stând în apropiere. Se uită la ceas, așteaptă pe cineva. Simt cum mă înroșesc și încerc să ascund asta în conversația pe care o am cu fata care vine să lucreze în locul meu, dar el este încă acolo când mă ridic de pe scaun și-mi iau geanta. Conștientă de burta mea rotundă, mi-e mai jenă ca oricând pentru ce s-a întâmplat ultima oară când ne-am văzut.

Da, am încercat să te sărut. Da, sunt căsătorită. Da, și sunt și însărcinată. Surpriză!

— Bună!

Lars vine la mine și mă sărută ușor pe un obraz.

— Prietena ta Jada mi-a spus noutățile. M-am gândit să trec să te felicit.

— O! Mulțumesc.

Pe mine mă aștepta.

— Mă întrebam dacă ai timp pentru o cafea.

— Am o programare la spital.

Arăt spre burta mea, explicând în felul acesta de ce nu sunt disponibilă și evitând astfel riscul unei conversații jenante despre ce s-a întâmplat la Johannesburg.

— Nu e nimic în neregulă, sper?

— Doar o verificare de rutină. Ar fi trebuit să fac o ecografie la 12 săptămâni doar că… spun eu și mă opresc. Oricum, ecografia la 20 de săptămâni este în după-amiaza asta, așa că…

Arăt vag în direcția ieșirii.

— Ai emoții? mă întreabă Lars uitându-se atent la mine. După ce l-ai pierdut pe fiul tău. Trebuie să fie… dulce-amărui… asta este expresia?

Dulce-amărui. Exact asta este expresia potrivită.

— Da. Asta este expresia.

— Putem sta de vorbă în timp ce mergem spre ieșire?

Vorbește engleză într-o manieră corectă, de modă veche, care mă face să zâmbesc. Mergem împreună, despărțindu-ne din când în când ea să ocolim vreo valiză rătăcită sau un șir de pasageri.

— Și… ce-ai mai făcut?

Încep cu discuții mărunte – orice, numai să evit să vorbesc despre Joburg…

— De fapt, am învățat să gătesc.

Mă opresc și mă uit la el.

— Chiar așa?

— Cum ai spus și tu: ziua aceea s-ar putea să nu mai vină niciodată. Fac două ore, o dată pe săptămână, și mai lipsesc câteodată din cauza

serviciului, așa că pot să-ți spun cum să faci aluat de patiserie, dar nu și ce să faci cu el; și știu cum să fac sos de friptură, dar nu știu cum să frig un pui care să meargă cu el.

Râd.

— Cine mai participă la curs?

— Suntem șase persoane, patru bărbați și două femei. Una dintre femei crede că este chef cordon bleu și îi tot spune instructorului cum face *ea* lucrurile.

— Cred că asta trebuie să funcționeze, nu glumă.

Am ajuns la ieșire și mă opresc. Lars se întoarce cu fața spre mine.

— Ultima oară când ne-am întâlnit…

O, Dumnezeule, ultima oară.

— …am vorbit despre țările în care am fost, despre cât de mult ne-a plăcut să vedem lumea. Când Jada mi-a spus că lucrezi la sol, m-am gândit că poate ți-e dor de călătorii.

Scoate ceva din buzunar și-mi întinde. Este o vedere. Un apus de soare, asemenea celui pe care l-am văzut la restaurantul din Joburg, doar că acesta se reflectă în mare, și nu într-o piscină formală dintr-o grădină. Nuanțe de roșu și portocaliu strălucesc deasupra unei lagune în care este ancorată o barcă cu fund plat și catarg înalt.

— Thailanda?

— Cambodgia.

— Este foarte frumos.

Mă întorc și mă uit la el.

— Mulțumesc. Pentru asta și… spun, dar apoi ezit. Și… pentru că te gândești la mine.

Ajungem la ieșire și ne oprim, stingheri din nou.

— La momentul de față, lucrurile sunt un pic dificile.

Sper că nu-mi va cere să detaliez. Nu o face. În schimb, caută din nou în buzunarul sacoului și scoate o carte de vizită.

— Numărul meu de telefon. Dacă ai chef de o cafea sau de o plimbare sau… ridică el din umeri.

Uneori este mai simplu să vorbești cu o persoană pe care abia dacă o cunoști, nu-i așa?

Mă uit la el cum face cale-ntoarsă și, cu pasul lui mare, ajunge imediat în locul în care ne întâlniserăm. Mă gândesc că mi se pare de multe ori mai simplu să fiu la serviciu decât acasă și că pare mult mai ușor să-i faci confidențe tipei de la coafor, dentistului, șoferilor de taxi decât celor pe care-i iubești. Mă gândesc la Max, care s-a întâlnit cu Blair după o viață întreagă petrecută în țări diferite – anii care au trecut făcându-i să fie doi străini – și la cât de ușor le-a fost să se împrietenească din nou, devenind apoi altceva.

Mă gândesc la toate aceste lucruri când merg spre parcarea auto și abia când îmi caut cheile îmi dau seama că este ceva scris pe partea cealaltă a vederii. Cu tușe groase și hotărâte, Lars a scris:

Cambodgia, decembrie 2015
Mi-aș dori să fii și tu aici.

Mă întâlnesc cu Max în parcarea de la spital.

— O să fie mai simplu așa, am spus, dar amândoi știm că nu acesta era motivul adevărat. Maternitatea se află chiar lângă Spitalul de Pediatrie – nu eram convinsă că o să fiu în stare să merg până la ușă.

— Arăți grozav.

Max mă sărută pe obraz. Se uită în ochii mei pentru o clipă și mă simt dintr-odată tristă că relația noastră n-a mers, și totuși, în același timp, sunt sigură că s-a terminat.

— Cum te simți?

— OK.

Mă opresc.

— Am emoții, adaug apoi.

— În legătură cu ecografia?

— În legătură cu… spun și arăt cu mâna spre spital.

Max mă ia de mână.

— Și eu la fel. Hai!

Mergem împreună, cu ochii țintă înainte, și nu ne oprim până când nu se deschid ușile și ne aflăm la intrarea de la clădirea maternității. Respir ușurată. A fost mai ușor decât m-am așteptat.

Nu seamănă deloc cu STIP. Sunt șiruri de femei care-și mângâie burțile enorme și care, în cea mai mare parte, par destul de mulțumite să facă asta. O femeie cu o sarcină avansată aleargă după un copilaș pe care îl prinde la locul de joacă și îl gâdilă până când acesta chițăie de râs. Cred că-i va plăcea la nebunie bebelușul. Și apoi, când cel mic va începe să meargă de-a bușilea și va vrea jucăriile frățiorului mai mare… simt o durere în piept.

— Ești bine?

Max se uită îngrijorat la chipul meu.

— Sunt bine.

Încetează să mai faci chestia asta, Pip. E ca și cum ai zgândări o bubă sau ca și cum ai arunca cu pietre într-un urs. Știi ce-o să se întâmple, cum o să te facă să te simți. Așa că încetez. La capătul opus nouă, o asistentă cu un clipboard strigă numele cuiva.

— Hai să ne așezăm aici.

Găsesc o revistă și o frunzăresc.

Max se apleacă în față, pe genunchi, jucându-se cu degetele, pregătindu-se să spună ceva și nu mă surprinde atunci când o face.

— Mi-e dor de tine.

Ce pot să zic? Ce *ar trebui* să zic? Și mie îmi este dor de el, dar asta nu schimbă lucrurile cu nimic.

— Nu poți să ne ai pe amândouă, spun eu încet.

Dacă sunt două drumuri, posibilități, trebuie să te hotărăști pentru una dintre ele. Dintre toți oamenii, noi ar trebui să știm asta cel mai bine.

— Philippa Adams?

— Salvată de clopoțel, spune Max, cu un zâmbet crispat.

Îmi întinde o mână, eu o accept și o strâng pe a lui în timp ce o urmăm pe femeia cu clipboard.

— Este primul copil? întreabă doctorița care îmi face ecografia.

Durerea din piept reapare și mă uit la Max, dar, înainte că oricare dintre noi să răspundă, doctorița termină de citit dosarul nostru.

— Nu, văd că nu este. Condoleanțe!

Un scurt moment de tăcere, timp în care mă întreb dacă mă pot descurca cu povestea asta, dar apoi femeia ia un pix și continuă:

— Ceva complicații la prima sarcină? Cu… își verifică din nou notițele… Dylan.

— Niciuna.

Îmi pare bine să-i aud din nou numele. Să confirm faptul că a ieșit din mine, că a existat.

— A fost o sarcină ca la carte.

Pun o mână pe burtă și completez:

— Și nici cu aceasta de acum nu pare să fie probleme.

— Excelent! îmi zâmbește ea veselă, ca și cum aș fi trecut testul. Atunci, sus pe pat.

Ar trebui să fiu neliniștită. Dacă nu-i bate inima? Încerc să-mi aduc aminte când am simțit ultima oară că a mișcat. Dacă e ceva neregulă? În cele din urmă dau contur fricii care m-a bântuit încă de când am rămas însărcinată – de când eu și Max am vorbit prima oară despre ideea de a avea un copil. Dacă și copilul acesta este bolnav? Dacă are vreun handicap incompatibil cu viața?

Dacă aceasta este pedeapsa mea?

Închid ochii în timp ce doctorița îmi pune gel pe burtă și abia când bătăile inimii bebelușului iscă ecou în încăpere, întorc capul și mă uit la copilul nostru.

— Vreți să aflați sexul?

— Da.

Eu și Max răspundem în același timp. Am avut destule necunoscute cât să ne ajungă pentru o viață întreagă. Simt cum mâna lui alunecă într-a mea în

timp ce doctorița îmi trece sonda peste burtă și bebelușul care arată ca un bob de fasole apare și dispare pe ecran.

— Felicitări, spune doctorița în cele din urmă, apăsând pe o tastă ca să scoată la imprimantă o copie a ecografiei. O să aveți o fetiță și arată perfect.

43. MAX

2016

În cele câteva zile dintre Crăciun și Anul Nou, îmi găsesc în cele din urmă o locuință.

— Știi că ai fi putut să stai aici cât ai fi vrut, spune mama în timp ce mă ajută să împachetez.

Acum, că nu-mi mai petrec zilele ghemuit sub pilota roz, cred că chiar îi face plăcere să mă aibă în preajmă.

— O să vin în vizită tot timpul.

Înainte ca părinții mei să-și cumpere casa din East Village, cartierul nu se chema așa. Erau doar câteva străzi între cartierul ucrainean și Noble Square. O zonă în care se vorbea mai mult polonă decât engleză și unde era mai simplu să cumperi *kielbasa* decât hotdog. În anul în care m-am născut eu, rata incendiilor a fost atât de mare, că a fost nevoie de propria stație de pompieri. Părinții mei au rămas acolo pentru că era locul în care fusese întotdeauna familia tatălui meu, de pe vremea când îi chema Adamczyk în loc de Adams. M-am uitat la câteva apartamente din apropiere, dar m-am hotărât până la urmă să aleg o garsonieră de pe Arlington 555, Lincoln Park. Este foarte mică, dar nu e prea departe de lac, și am și un loc de parcare. Am încheiat un contract de închiriere pentru un an.

— Ai face bine să vii!

Când m-am întors la Chicago, m-am gândit că lumea mamei mele era mică, că viața ei socială era limitată. Acum iese în fiecare zi și are multe întâlniri și dimineți la cafea, și îmi dau seama că, de fapt, stătea acasă pentru mine. Că și-a pus viața în stand-by din cauza fiului său adult care a avut o cădere nervoasă.

Fac tot ce pot ca să-i mulțumesc. Gătesc aproape în fiecare seară – chiar dacă nu o fac la fel de bine ca ea – și caut filme care știu că i-ar plăcea. O

conduc cu noua mea camionetă la orele de t'ai chi și la întâlnirile de fitness pentru grupul de seniori.

Mă gândesc la Leila Khalili și la cât de entuziasmată era de ideea că mama ei va veni să locuiască cu ea. *Eu sunt cea norocoasă,* a spus ea. Și eu am fost norocos. Norocos că am avut din nou ocazia să-mi petrec timpul cu mama mea, să trăim împreună ca adulți, nu ca părinte și copil.

Blair mă ajută să mă instalez.

— Unde vrei să pun cărțile astea?

Mă uit de jur-împrejur în spațiul înghesuit, mai mic decât camera de zi din casa în care am locuit cu Pip și pe care nu a trecut multă vreme de când am vândut-o.

— Acolo. Va trebui să montez biblioteca.

Garsoniera nu este mobilată, dar din moment ce nu prea este loc pentru mai mult de un pat, o canapea și o bibliotecă, excursia mea la IKEA nu m-a băgat în faliment. O să mănânc stând pe canapea și, ei bine, dacă se ivește vreodată ocazia unei cine în doi, o să stăm unul lângă altul la barul pentru micul dejun care separă zona bucătăriei de restul camerei.

E un sentiment ciudat s-o iei de la capăt. Este ciudat să ai în dulapuri doar câte două lucruri din fiecare – două căni, două farfurii, două castroane –, după ce ani întregi ai avut seturi de veselă și tacâmuri în plus pentru Ziua Recunoștinței. Mi se pare ciudat, de asemenea, să iau decizii fără să mă consult cu cineva. Să pui cele două tigăi, una mică și una mare, în orice dulap vrei tu. Simt un început de tristețe, dar nu o las să se instaleze. În schimb mă gândesc la sloganul inteligent de pe camioneta mea, la logoul pe care mi l-a desenat Blair, punând o pensulă nostimă pe post de semnul exclamării după inițialele mele. Mă gândesc la punctul în care mă aflu acum, și la cât de diferit este de cel în care mă aflam anul trecut. Și mă simt norocos.

Când terminăm, ne trântim amândoi pe canapea și ne contemplăm opera.

— Foarte confortabil, concluzionez eu.

Îmi sprijin capul pe pilota roz pe care am luat-o de la mama.

— Cred că am și una gri pe undeva, a spus ea când am întrebat-o dacă pot s-o iau.

— Mi-ar plăcea asta, dacă nu te deranjează.

S-a uitat fix la mine și cred că a înțeles, pentru că a zâmbit și nu m-a întrebat de ce, pur și simplu a luat-o de pe pat și mi-a dat-o.

— Ah, să nu uit, ți-am luat ceva, spune Blair și își ia cheile și dispare.

Se întoarce în două minute cărând o pungă mare cu o plantă și o grămadă de multe alte lucruri care nu știu ce sunt.

— OK, e puțin mai siropos, dar…

Se înroșește și, în loc să mă uit cum despachetează punga, îmi dau seama că mă uit la culoarea obrajilor ei și la felul în care ochii-i sunt pe jumătate entuziasmați, pe jumătate temători.

— Fie ca noua ta casă să fie plină de viață!

Scoate planta, o ferigă cu ramurile verde-deschis care dansează în briza ce bate dinspre geam și mi-o dă.

— Mulțumesc… este minunată.

— Mai e ceva.

Se înroșește din nou, dar de data asta roșeața îi este ascunsă aproape în întregime de părul care-i vine pe față când se apleacă să mai ia ceva din pungă.

— Așa. Să trăiești în lumină și fericire!

Se ridică și-mi arată noul cadou, un felinar în stil marocan, cu decupaje în formă de semilună care înăuntru are o lumânare.

— Este grozav, spun și mă uit la ea. Tu ești grozavă.

Următorul dar este o solniță și mă face să ridic mirat din sprâncene.

— Pentru ca viața ta să aibă mereu gust, spune ea și zâmbește larg.

— Genial!

Îmi mai dă o franzelă în speranța că nu voi cunoaște niciodată foamea în această casă; un borcan cu miere ca să adaug dulceață orelor petrecute aici. Stânjeneala lui Blair dispare și culoarea din obrajii ei revine la normal.

— Și ultimul, dar nu în cele din urmă, spune ea scoțând ultimul dar, ca să nu-ți fie niciodată sete.

Bem șampanie din pahare înalte pentru apă – adaug pahare de vin pe lista lucrurilor de care am nevoie – și ciocnim *pentru noi începuturi.*

— Pentru prietenie, adaugă Blair, ridicând paharul.

Preț de o clipă ne uităm unul la celălalt și acum eu sunt cel care se înroșește pentru că sentimentul pe care cuvintele ei îl trezesc în mine seamănă destul de mult cu dezamăgirea.

— Pentru prietenie, spun și eu.

Este tot ce-mi doresc. O iubesc pe Pip și asta nu se va schimba.

— Hei, am primit cazierul de la poliție, adaug eu, ca și cum tocmai mi-am adus aminte.

— Grozav!

— Așa că pot să te ajut la clubul de înot săptămâna asta, dacă încă mai vrei.

— Poți fi sigur că da.

Urmez indicațiile lui Blair către clubul sportiv de pe Sheffield și îi spun numele meu femeii de la recepție, care mă informează că Challenge Swim Club se desfășoară în piscina mai mică dintre cele două ale clubului. *Copii cu abilități diferite,* a spus Blair. Mă întreb cât îmi voi mai aduce aminte de la antrenamentele mele de înot și cât de ușor îmi va fi să împart aceste cunoștințe cu alții!

În vestiar îmi păstrez pe mine tricoul, dar schimb blugii cu un șort pentru înot. Îmi las pantofii în dulăpior și mă îndrept spre piscină.

Un sunet mă oprește în drum, chiar înainte să văd apa. Un țipăt ascuțit care ar putea indica o problemă, dar care îmi golește pieptul de aer și mă

face să caut un perete de care să mă sprijin. Se aude un alt țipăt ascuțit, doar că de data asta nu este un țipăt, ci un hohot de râs. Și apoi altul. Și apoi altul.

Dylan.

Gândul apare înainte ca logica să intervină. Mai fac câțiva pași și mă apropii de piscină și apoi picioarele mele nu mai vor să se miște. M-am așteptat să văd o mulțime de copii în costume de baie asortate, ghemuiți pe marginea piscinei, așteptând să le vină rândul. M-am așteptat la sărituri, la înot liber, la stilul fluture și la înot pe spate. La cronometre și la curse de viteză.

Dar nu la asta.

În piscină sunt în jur de 12 copii și cel puțin tot atâția adulți. Copiii stau în șezut sau sunt întinși pe saltele care plutesc, cu capetele ținute cu atenție deasupra apei. Unii dintre ei nu se pot mișca deloc, singura mișcare fiind unduirea apei. Alții dau agitați din mâini și din picioare, stropind pe toată lumea din jurul lor. Pe marginea piscinei este un elevator hidraulic aflat acolo ca să-i ajute pe copii să intre și să iasă din apă.

Blair este în piscină. Mă vede și spune ceva altui voluntar, înainte să înoate către treptele de la ieșirea din apă. Poartă un costum de baie întreg peste care are un tricou albastru cu logoul clubului.

— Ar fi trebuit să-mi spui, zic eu imediat ce ajunge la mine, când un tremur îmi cuprinde tot corpul.

— Nu eram sigură c-o să mai vii.

— N-aș fi venit.

Simt cum mi se oprește inima sau cum explodează sau… *Dylan, Dylan, Dylan.*

— Nu pot să fac asta. Îmi pare rău.

Dau să mă îndrept spre vestiar.

— Acesta a fost clubul la care venea fiica mea.

Mă opresc. Mă întorc.

— Cel mai mare dintre copiii mei, Alexis, s-a născut cu paralizie cerebrală și o grămadă de alte probleme.

Zâmbește blând, uitându-se în ochii mei și oprindu-mă să plec.

— A murit în anul în care s-a născut Brianna. Avea patru ani.

Din piscină se aude un strigăt de bucurie. Un adolescent cu vestă gonflabilă este învârtit în apă de doi voluntari.

— Nu mi-ai spus niciodată.

— N-am vrut să pară că-ți țin predici. Am descoperit că atunci când vine vorba de suferință, trebuie să-ți găsești singur drumul.

Mă întreb dacă mama știe și dacă Blair i-a spus să nu-mi zică nimic.

— Lui Alexis îi plăcea foarte mult apa, era locul unde se simțea cel mai fericită. Am început să dau o mână de ajutor aici când au rămas fără voluntari și nu am mai încetat de atunci.

— Dar ție nu… încerc să spun și mă opresc.

— Dacă nu mi se pare greu?

Se gândește o clipă, apoi clatină din cap.

— Nu în felul la care te referi tu.

Se uită la piscină și apoi la mine.

— Să ai copii nu este un joc cu sumă zero, Max.

— Mă uit la copiii aceștia și…

Înghit cu greu.

— …și îl văd pe Dylan.

Ochii lui Blair se îmblânzesc, dar când vorbește din nou este hotărâtă.

— Atunci nu te uiți suficient de bine.

44. PIP

2016

Cerul are acea nuanță de albastru lipsită de nori care îl face să arate ca într-o zi de vară, până când pășești afară și vezi cum din gură îți ies aburi. Sârma de rufe flutură cu bluzițe minuscule și hăinuțe de bebeluș, mai moi după o spălare, prinse cu cârlige afară ca să profite de aer într-o rară zi în care nu plouă. Îmi sprijin coșul de șold, căci e greu să-l țin în față, dată fiind burta mea mare, și cu mâna liberă desfac fiecare obiect vestimentar și-l las să cadă înăuntru. Fetița mea va aduce primăvara cu ea și ne vom petrece lunile de vara stand întinse pe iarba la soare.

În timp ce fac asta, un avion trece pe deasupra și îi fac cu mâna, la fel ca atunci când eram o fetiță de opt ani care stătea întinsă în grădina părinților și se uita la avioane, dorindu-și aventuri. Nu am zburat până la vârsta de 17 ani, dar știam numele tuturor avioanelor care decolau de pe aeroportul din Birmingham, și cât personal se afla la bord. Când aveam 14 ani, tatăl meu a aranjat să pot vizita aeroportul. Am fost tratata ca o persoană din familia regală, mi s-a dat voie sa apăs butonul ca să pornesc banda pentru bagaje, să stau în cabina unui avion Boeing 747 și să fac demonstrația măsurilor de siguranță pentru niște pasageri imaginari. Părinții mei au fotografia de atunci pe marginea șemineului lor. Când am început să lucrez la British Airways, opt ani mai târziu, tata a trimis fotografia la ziarul local, care a publicat un articol intitulat *Cariera unei tinere localnice își ia zborul.*

Ajung la capătul sârmei și duc coșul de rufe, acum plin, înăuntru. Ce-o să fac după ce nasc? Am încetat să mai lucrez pe curse lungi când l-am avut pe Dylan, dar mi-a lipsit asta, și mi-a luat ani întregi ca să-mi aduc cariera din nou în punctul în care rămăsese. Poate m-aș descurca cu niște curse

lungi part-time dacă Max n-ar fi plecat atât de mult, dar…

— O să fiu aici pentru tine, în continuare, a spus el, când și-a încărcat ultimele lucruri la mașină. Acum, și când va veni și copilul. La fel ca înainte.

O cutie cu viniluri stătea rezemată ca un bețiv de geamul de lângă locul pasagerului din dreapta, iar deasupra, o geantă cu haine.

— Știu.

Doar că bineînțeles nu avea să mai fie ca înainte. Max nu avea să-mi mai maseze picioarele după o zi lungă de serviciu și nici n-avea să-și mai lipească obrazul de burta mea noaptea ca să cânte cântece de leagăn fără cuvinte copilului nostru nenăscut. N-o să mai fie acolo la 3 dimineața, ținând în brațe un copil care nu vrea să doarmă.

— Nu trebuie să facem asta.

Max se oprește lângă ușa deschisă a mașinii.

— Nu este prea târziu.

Ar fi atât de simplu să-i spun să despacheteze, să-i zică lui Blair că nu o iubește, să se mute înapoi și să aștepte ca bebelușul să se nască și apoi… ce? Să fie nefericit? Să ne uităm unul la altul și să ne întrebăm ce să facem? Ce mai poate fi între noi?

Când oamenii vorbesc despre trecerea prin suișurile și coborâșurile unei căsnicii, se referă la stresul obișnuit al vieții. La concedieri și probleme cu banii, la sperieturi generate de probleme de sănătate și recuperare. Relația mea cu Max a făcut subiectul ziarelor naționale. S-a dezbătut în instanța de judecată. Nuanțele limbajului trupurilor noastre au fost surprinse de paparazzi și discutate la mesele din bucătărie din case în care n-am pus piciorul niciodată. Nu sunt niște circumstanțe normale. Nu mai suntem aceiași oameni care eram când Dylan era în viață.

— Ba este.

Ne-am sărutat, apoi; un sărut lent, lung, pe care l-am simțit cu fiecare parte a trupului meu.

Un sărut trist, de rămas-bun, este un alt fel de sărut. La fel ca noii îndrăgostiți, prea emoționați încă să rostească cuvintele și care-și împletesc îmbrățișările cu un *te iubesc* nerostit, tot așa și un sărut de rămas-bun ascunde cuvinte dincolo de suprafață. Îmi pare atât de rău, spune sărutul nostru, *atât de rău că s-a-ntâmplat așa.* Și, mai mult decât atât, încă te mai iubesc, o să te iubesc întotdeauna.

Părinții mei nu înțeleg.

— Dar dacă încă vă iubiți unul pe celălalt…

Mama s-a uitat la tata căutând sprijin, dar disconfortul lui era evident.

— Este decizia lor, Karen.

— Dar o să aibă *un copil.*

— Sunt și eu pe-aici, le-am reamintit. Și sunt foarte conștientă de faptul că o să avem un copil, la fel cum este și Max. Dar ăsta nu este un motiv suficient pentru a rămâne împreună.

Buzele strânse ale mamei sugerau altceva.

Orice umbră de îndoială ar fi avut-o în legătură cu separarea noastră și cu faptul că ar fi putut fi permanentă s-a destrămat când i-am spus că am depus actele pentru divorț.

— Dar asta este atât de… final.

— Tocmai asta era ideea, mamă.

Aveam nevoie de o încheiere. Aveam nevoie amândoi de asta, chiar dacă Max mai mult decât mine, bănuiesc. A rămas măcinat de vină pentru că m-a înșelat, pregătit să încheie socotelile cu Blair și să dea o nouă șansă căsniciei noastre. Dar căsnicia noastră era o ruină. Relația lui cu Blair era o pagină nouă, nescrisă, fundațiile erau puse, era gata pentru un nou început. Îi eram datoare cu acel nou început.

În casă pun coșul de rufe pe masă și aud cum prin fanta de scrisori cad câteva plicuri pe covorașul de la ușă. Acum sunt atât de mare, că nu mă mai pot apleca să ridic corespondența; ca să reușesc, trebuie să-mi desfac picioarele și să mă țin cu o mână de ușă pentru echilibru. Două facturi de

utilități, o scrisoare de la avocatul meu și o vedere din Johannesburg.

Nu este la fel fără tine, scrie pe vedere, pe spatele unei imagini cu Palazzo Montecasino. Fotografia a fost făcută de la capătul grădinii, spre terasa restaurantului de dincolo de piscină. O săgeată desenată cu mâna indică spre una dintre mese, către masa *noastră.*

Pun vederea pe frigider, alături de cele din Barbados, Santa Lucia, Shanghai, Boston, Vegas, Seattle și altele. Călătoria mea virtuală în jurul lumii, grație lui Lars. *Uneori este mai simplu să vorbești cu o persoană pe care abia dacă o cunoști.* Poate că o să-l sun la un moment dat. După ce nasc.

Sus, așez hăinuțele curate de bebeluș în comoda cu sertare de pe holul dintre etaje. Cea mică – încă nu i-am găsit un nume cu care să fim amândoi de acord – va sta lângă patul meu în primele câteva luni și această întârziere îmi dă o justificare pentru faptul că încă nu am pregătit o cameră pentru ea. Avem patru camere la etaj. Dormitorul principal, pe care îl consider în continuare *al nostru,* chiar dacă am dormit acolo singură pentru mai bine de trei luni. Camera de oaspeți. Biroul lui Max, acum eliberat de computerul și de cărțile sale, și camera lui Dylan, care este acum camera mea de citit. Intru în toate pe rând și-mi imaginez pătuțul în fiecare dintre ele, cu o fetiță foindu-se pe saltea, nerăbdătoare să se ridice. O să văd asta? Copilul acesta din pântecul meu va crește să ajungă la vârsta lui Dylan? Va trece de vârsta aceea? *Bineînțeles că da,* îmi spun hotărâtă, dar tot nu mă pot convinge să iau pătuțul din pod și să zugrăvesc camera în culori vesele. *Pași mici,* îmi spun eu.

Mă așez în fotoliul de la fereastră din încăperea pe care Max a pregătit-o pentru mine și mă uit peste acoperișuri. Îmi trag sub mine picioarele care mă dor și-mi odihnesc capul pe o latură a fotoliului. Cartea mea stă pe masa de alături, având drept

semn de carte un bilet de la ultima programare la spital… dar acum nu am chef să citesc.

Lângă scaunul meu, acolo unde a stat neatinsă timp de trei ani, este geanta mea cu împletituri. Mă întind spre ea și o iau în poală, oprindu-mă câteva clipe înainte de a o deschide. Când o fac, trebuie să închid ochii și să mă concentrez să respir… inspir… expir. Mirosul de spital, real sau imaginar – nu-mi pot da seama – e încă acolo; gelul antibacterian, pantofii de cauciuc cu talpă joasă, uniformele scrobite ale asistentelor. Sunetul aparaturii lui Dylan, senzația lipicioasă a degetelor mele de la electrozii de pe pieptul lui. Cu ochii încă închiși pun mâna pe geantă și simt moliciunea pătrățelelor împletite. Îmi imaginez păturica terminată așezată la capătul patului de „băiat mare” pe care voiam să-l cumpărăm atunci când Dylan avea să împlinească trei ani. Simt durerea din piept și, în loc să mă împotrivesc, o las să îmbobocească, să înflorească și apoi să moară, iar când a dispărut, deschid ochii și mă simt mai ușoară. Mă uit o vreme la păsările de pe acoperișuri, apoi îmi scot andrelele, am un pătrățel pe jumătate lucrat și încep din nou să tricotez.

45. MAX

2018

— Hei, tinere, ce mai faci? Ți-am simțit lipsa săptămâna trecută.

Michael, băiatul în vârstă de 8 ani, stă întins pe apă, cu pernuțe gonflabile pe brațe și la picioare. Fizioterapeutul său ghidează cu blândețe membrele lui Michael într-o serie de mișcări menite să îmbunătățească funcționarea mușchilor și a articulațiilor sale, apa oferind o rezistență naturală pentru asta.

— A fost răcit, așa că a rămas la școală. Mai bine măsuri de precauție decât să ne pară rău după aia, nu?

La fel ca alți copii din Challenge Swim Club, Michael locuiește într-o școală cu internat din Chicago și este adus la piscină o dată pe săptămână într-un microbuz special adaptat. Câțiva copii – inclusiv Madison, care chiar acum o stropește pe mama ei, cu o bucurie fără limite – locuiesc la ei acasă și vin împreună cu părinții lor. Pe lângă voluntari, cum suntem Blair și cu mine, mai sunt și fizioterapeuți și specialiști în terapia în apă, personalul din partea clubului care operează elevatoarele.

Locul este aglomerat și nivelul de zgomot, extraordinar: ca la un loc de joacă pentru copii, unde volumul a fost dat mai tare.

Vorbesc cu Michael așa încât fizioterapeutul lui să se poată concentra la exerciții. Chiar dacă lui Michael îi place foarte mult în apă, detestă să fie stropit pe față și reacționează la asta ținându-și respirația până când buzele i se învinețesc. Treaba mea este să am grijă să-l feresc de cei care stropesc și să-l îndepărtez ușor de acolo, lucru care e mai simplu de zis decât de făcut într-o piscină cu o grămadă de copii entuziasmați.

După ședință mai stau cu Blair, care apare de la duș cu părul ud. Își pune pe cap o pălărie mov și mergem împreună spre parcare.

— Ai văzut articolul din *Tribune* despre noua pizzerie de la intersecția Clark cu Diversey? întreb eu. Am putea să mergem acolo pentru prânzul de sâmbătă?

Ultimul nostru prânz, în urmă cu două săptămâni, a fost într-un bar Latino fusion din West Loop care merita cu vârf și-ndesat recenzia usturătoare din partea criticului de restaurante al ziarului. Am fost cât se poate de amabili cu recomandarea noastră de pe TripAdvisor.

— De fapt, chiar voiam să-ți vorbesc despre asta.

— O să ai copiii la tine? Adu-i și pe ei, dacă vrei.

— Nu, o să fie tot la tatăl lor, dar… spune și își scoate cheile din poșetă… Mă întrebam dacă în loc de prânz nu vrei mai bine să luăm cina împreună, zice uitându-se la mine, după care ridică ușor bărbia. Într-un loc drăguț.

— Într-un loc drăguț, spun și eu la rândul meu, luându-mi un minut ca să-mi dau seama la ce se referă.

Mă uit la bărbia ei ridicată, la culoarea din obraji.

— A… vrei să spui… ca o întâlnire?

Blair râde.

— Da, Max. O întâlnire. O întâlnire adevărată. Tu și cu mine. Ce spui despre asta?

În ciuda vânturilor reci de martie, mi se pare dintr-odată că este prea cald. Aș vrea să încerc să-i explic, dar tot ce-mi trece prin cap este *Nu e vorba despre tine, eu sunt de vină,* și nici măcar eu nu sunt suficient de nemernic să spun așa ceva.

— Am înțeles.

Blair lasă capul în jos și ridică o mână cu palma deschisă către mine.

— Nu e nevoie să spui nimic.

Apoi ridică privirea și râde din nou, și poate chiar nu-i pasă sau poate este o actriță minunată,

dar oricum, nimic din expresia ei nu sugerează că ar conta prea mult refuzul meu.

— Atunci mergem la pizza? spun eu mai tare în timp ce ea se îndreaptă spre mașina ei. Se pare că meniul este la fel de neinspirat ca decorul, așa că ar trebui să fie mega- distracție.

— O să te anunț eu.

Îmi face veselă un semn de rămas-bun și pleacă cu mașina, iar eu rămân o clipă în loc, cu dorința de a da cele două minute înapoi și apoi îmi dau seama că tot n-aș ști ce să spun.

Blair este ocupată sâmbătă. Îmi transmite asta printr-un mesaj completat cu emoticoane cu sărutări și o față veselă care mă face să cred că nu este supărată pe mine. Mă duc la pizzerie cu mama, care este amuzată de meniul plictisitor și de zidul de cărămidă pe care, în mod inexplicabil, proprietarii l-au vopsit maro. Mă gândesc cum eu și Blair am fi râs de chestia asta și cum am fi comandat feluri diferite ca să putem experimenta toată gama de mâncăruri groaznice de acolo. Sâmbătă seara sunt într-o stare de confuzie și a doua zi mă trezesc simțindu-mă greoi și neliniștit, dorindu-mi ca ziua să se termine mai repede, ca toată săptămâna să se termine. Mă duc să alerg traversând parcul pe Fullerton și apoi o iau la dreapta și mă îndrept spre sud către lac; pe dreapta sunt apartamentele de milioane de dolari, pe stânga este lacul mare cât un ocean. Vântul bate mai tare și apa este cenușie, valurile lovindu-se de stabilopozi și spărgându-se pe plajă, acolo unde stau salvamarii. Cobor pe cărare și-mi găsesc ritmul propriu, încă neliniștit când ajung în zona Loop.

Blair nu mai propune un alt prânz. Mă gândesc că poate ar trebui să-i trimit eu un mesaj, dar zilele trec și apoi se fac două săptămâni și mi se pare ciudat să-i scriu, acum, că a trecut atâta timp. Accept o lucrare în afara orașului, transmițând scuzele mele secretarei de la club, dar nu și lui Blair, și-mi petrec serile singur în garsoniera mea,

unde simt că pereții mă strâng. O greutate familiară îmi apasă pe piept și, când la Chicago sosește primăvara, un nor negru mă înconjoară. Nu mai caut clienți noi, doar îi accept pe cei care mă găsesc singuri, iar când Blair îmi trimite un mesaj – Hei, străinule, ce mai faci? – nu-i răspund.

— Așa, carevasăzică.

Mama se uită la sticlele goale de vin de pe bufetul din bucătăria mea, apoi mă privește cu un ochi critic.

— Nu m-am simțit prea grozav, murmur eu.

Mă scoate cu forța din casă, comandăm cafea și mă obligă să mănânc tot la micul dejun.

— Blair spune că nu i-ai răspuns la telefon.

— O dată sau de două ori, poate.

De trei, patru, cinci…

— E o fată bună, Max.

Mama ezită.

— De fapt, aveți mai multe în comun decât crezi…

— Știu despre Alexis.

Mama răsuflă ușurat.

— Ți-aș fi spus, dar…

— Este în regulă.

Simt că mi se pune un nod în gât când mă gândesc la ce vreau să spun. Îmi împachetez șervetul în două și apoi încă o dată.

— Săptămâna viitoare Dylan ar fi împlinit opt ani. Clipesc des, uitându-mă la șervetul meu, știind – fără să fie nevoie să mă uit la ea – că mama se luptă și ea cu lacrimile, la fel ca mine.

— Ar trebui să fiu prin oraș căutând să-i cumpăr un cadou.

Un moment de tăcere, apoi mama se întinde și-și pune o mână peste a mea.

— Fă-l să fie mândru de tine, Max. Este cel mai grozav cadou pe care ai putea să i-l dăruiești.

Și-mi dau seama că mama nu plânge pentru Dylan, ci pentru mine.

Îl sun înapoi pe un tip cu o lucrare de 10 zile într-o clădire nouă din Milwaukee și cădem de acord să încep imediat. Clădirea este goală și mă bucur de solitudine. Mă concentrez la mișcările pensulelor mele, la ce am de făcut, la linia clară de demarcație acolo unde vopseaua întâlnește sticla. Respir odată cu mișcările pensulei. Sus, jos, înăuntru, afară. Îmi golesc mintea, alungând gândurile care amenință să mă înghită, și, la sfârșitul primei săptămâni, simt cum norul negru începe să se ridice.

Sâmbătă la ora 5 iau o pauză. Stau pe podea cu spatele sprijinit de zidul pe care sunt ferestrele pe care tocmai le-am vopsit și-mi odihnesc brațele pe coapse, cu telefonul în mână. Văd pe ceas cum trece minut după minut.

La 5 fix mă sună Pip. M-am întrebat dacă o va face. Speram s-o facă.

— Și uite-așa, spune ea, am devenit părinți. La 11:10, pe 5 mai 2010.

— Ai fost extraordinară.

— N-ai plecat nicio secundă de lângă mine.

— Ți-aduci aminte de moașa aia genială?

— „Puneți alea deoparte, doctore McNab. Am adus pe lume copiii înainte ca dumneavoastră să vă luați diplomă și suntem încă departe de momentul în care trebuie să folosim forcepsul.”

Pip râde, iar eu închid ochii, rezemându-mă cu capul de zid și dorindu-mi atât de tare ca ea să fie aici lângă mine!

— Cum merg lucrurile cu… încep dar mă opresc înainte să spun *Olandezul Zburător.* Cu Lars.

— Bine.

Este un răspuns precaut, și inima îmi tresaltă, dar ea nu a terminat încă.

— Foarte bine. De fapt, grozav.

— Mă bucur.

Nu mă bucur.

— Dar tu? Ai cunoscut pe cineva?

Mă gândesc la Blair. La întâlnirea de la cina care n-a mai avut loc și la felul în care ea nu a părut să fie deranjată de asta. Mă gândesc la felul în care i se colorează obrajii atunci când se simte stânjenită, și la zâmbetul ei viclean de pisică atunci când nu e așa. Mă gândesc la buclele ei negre, lucioase.

— Nu. Nu am pe nimeni.

După ce Pip a închis – după ce ne-am spus *La mulți ani, Dylan* și mi-am înghițit lacrimile și am auzit-o pe Pip făcând același lucru –, o sun pe Blair ca să văd dacă este liberă în weekend.

— Mă întrebam dacă aș putea să te scot în oraș la cină. Într-un loc drăguț.

Locul drăguț se dovedește până la urmă a fi Roister de pe West Loop; stăm pe scaune aflate în jurul unei bucătării deschise, unde mâncăm supă de vită cu tăiței bucatini și pui gătit în trei feluri diferite, fiecare dintre ele delicios. Blair poartă o rochie făcută dintr-un material elastic care i se lipește de șolduri și se răsucește într-un fel complicat de două ori în jurul taliei. Are părul lăsat liber și miroase a ceva ce recunosc, dar n-aș putea nici într-un milion de ani să numesc. Pip ar ști.

— Cât timp ți-a luat să treci peste pierderea fiicei tale?

O clipă, Blair face ochii mari. *Foarte bine, Max. În ceea ce privește începutul conversațiilor de la prima întâlnire, cu asta chiar ai dat lovitura.* Clatin din cap.

— Îmi pare rău, am vorbit fără să mă…

— Stai liniștit, este în regulă. Nu mă deranjează să vorbesc despre ea. Dar de ce crezi că am depășit momentul?

— Pentru că ești atât de… spun și arăt cu o mână spre ea, spre coafura și ținuta ei. Ești atât de *pusă la punct!*

Atunci râde. Are un râs diferit de al lui Pip. Al lui Pip era înalt și delicat, ca notele înalte ale unei melodii. Blair are un râs gutural, o izbucnire

zgomotoasă care-i face pe oameni să se uite, să zâmbească.

— Sunt de 15 ani pe un drum pe care tu abia ai pornit, Max.

— Spune-mi că devine mai ușor.

Evită, ca și cum ar lua în considerare dacă să mintă sau nu, apoi clatină din cap.

— Nu, nu devine mai ușor. Dar tu începi să te pricepi mai bine la asta. Ca atunci când ai început să mergi pe bicicletă din ce în ce mai bine când eram copii. Te-ai împleticit, ai căzut de câteva ori, dar de cele mai multe ori nu ai stat să te gândești la asta. Știai că mergi pe bicicletă – știai că picioarele tale dau din pedale, că mâinile tale se țineau de ghidon –, dar nu te *gândeai* la asta. Pur și simplu o făceai.

Îmi vine în cap dintr-odată o amintire cu Blair la 10 ani, cu părul fluturând în urma ei în timp ce lua curba cu bicicleta pe care o împrumutase de la fratele ei. S-au întâmplat atât de multe lucruri în viețile amândurora… am fi oare aceiași oameni dacă nu ne-am fi pierdut copiii?

După cină mergem pe jos către metrou și mâna mea o găsește pe a lui Blair. Este moale și caldă, dar mie mi se pare ciudată, parcă nu-și găsește locul acolo instinctiv. Mă simt de parcă aș juca un rol – *Uite cât de bine mă simt, uite cum am depășit momentul, Pip!* – și o ascult pe Blair vorbind și simt cum mă îndepărtez, închizându-mă în mine. Când dăm colțul pe Sangamon, Blair se oprește.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic, spun eu automat.

Continui să merg, pentru că uneori este mai ușor să vorbești dacă nu trebuie să te uiți la persoana de lângă tine. Oftez.

— Mâna ta mi se pare ciudată.

— Mai am încă una.

Mi le arată pe amândouă, apoi se oprește când vede că eu nu râd.

— Max, eu nu te alerg spre altar. Suntem la o întâlnire. Am petrecut o seară plăcută – sau cel puțin eu am avut o seară plăcută – și acum mergem către metrou. Atâta tot.

— Să fiu cu altcineva… mă simt ca și cum aș înșela-o.

— Chiar dacă ea se vede cu altcineva?

— De unde știi asta?

Linia de metrou traversează capătul străzii și aud sunetul garniturii care se apropie. Blair pare stânjenită.

— Cred că mama ta mi-a spus. Îmi pare rău. Nu vorbeam despre tine. Prea mult.

Încearcă să zâmbească, dar nu prea-i iese.

— Mă simt de tot rahatul, Blair.

— Pentru că ai ieșit cu mine? Pentru că, sincer, eu nu cred că pe Pip ar deranja-o. Dacă mă întrebi pe mine, cred că ar fi…

— Nu, nu are nicio legătură cu Pip… mă simt de tot rahatul față de *tine.*

Mă opresc și mă întorc spre ea, cu mâinile pe umerii ei.

— Mie chiar îmi place de tine. Mult. Și mi-ar plăcea să văd unde duce chestia asta. Dar oricât de mult m-aș strădui, încă o iubesc pe Pip.

— Bineînțeles că încă o iubești pe Pip. Aș fi îngrijorată dacă n-ar fi așa, spune ea și-mi zâmbește. Când s-a născut Alexis, am crezut că n-o să mai am un al doilea copil. Cum aș fi putut, când deja revărsam atât de multă dragoste asupra primului? Dar apoi am avut-o pe Brianna, și apoi pe Logan, și mi-am dat seama de ceva ce nu te învață la ora de biologie.

Trenul duduie deasupra capetelor noastre, o explozie de lumină, zgomot și frâne care scârțâie. Blair îmi ia mâna și o pune cu palma deschisă peste pieptul meu.

— Inima este foarte încăpătoare.

46. PIP

2016

Apăs pe buton și aștept să vină liftul. Clubhouse este la primul etaj, dar ultimele mele săptămâni de sarcină au fost umbrite de niște dureri de burtă puternice, care m-au obligat să-mi iau concediu de maternitate cu două săptămâni mai devreme. Astăzi este ultima zi la serviciu și orice speranță de a pleca mai repede acasă a dispărut când a apărut șefa mea, cărând o cutie mare de tort și părând tulburată.

— Poți să duci tu asta sus la Clubhouse? Dumnezeu știe cum a ajuns jos aici, dar sus are loc o petrecere privată de la care lipsește tortul, și cumva eu sunt cea în capul căreia se va sparge totul.

Fără îndoială că toată lumea a fost dintr-odată „prea ocupată", îmi spun eu acum, mutându-mi greutatea deloc confortabilă de pe un picior pe celălalt. Mirosul de glazură de zahăr din cutia din mâinile mele mă face să-mi plouă-n gură. Dacă la Clubhouse nu este prea aglomerat, câteodată ne lasă și pe noi să luăm ceva de mâncare când reaprovizionează bufetul. Stomacul meu ghiorțăie la gândul acesta, dar când ajung în salon nu o recunosc pe fata de la recepție. Zâmbește ușurată, fără niciun dubiu fiind la rândul ei luată la rost și ea pentru tortul care lipsea. Mă duc să pun prăjitura pe biroul ei.

— Scuze, te superi dacă te rog să o duci tu înăuntru? Nu am voie să plec de la recepție.

Simt cum îmi pierd răbdarea ușor-ușor. Probabil că sunt vreo sută de oameni de serviciu astăzi și, cu toate astea, tocmai „cea mai gravidă" dintre toți face comisioane. În mod cert nu plec de-aici fără un sendviș pe care să-l mănânc în drum spre casă.

Clubhouse are mai multe zone, separate de niște paravane care creează iluzia unei intimități. În spatele încăperii aud o conversație și traversez

salonul, unde cupluri și călători singuri stau într-o liniște relativă, citind, lucrând, mâncând.

Și totuși ce trebuie să fac cu prăjitura asta? Sper că nu se așteaptă să le-o și servesc. Dar când trec de primul paravan, prima persoană pe care o văd este Jada, tot în uniformă, dar ținând un pahar cu șampanie în mână.

— Oh! îi arăt cutia din fața mea. Știi ceva despre tortul ăsta?

Jada zâmbește larg.

— De fapt, da, chiar știu, eu l-am comandat.

Mă prind mai greu, prea ocupată să-mi spun că, dacă tot l-a comandat, Jada ar fi putut să-l și ducă ea însăși unde trebuie – așa că atunci când îi văd pe Ethan și pe Marilyn și apoi, culmea obrăzniciei, chiar pe supervizoarea care m-a trimis aici de la bun început, tot nu-mi dau seama ce se întâmplă, până când…

— Surpriză!

Toată lumea ridică paharele, eu mă uit în sus și văd un banner întins de-a lungul paravanului, pe care scrie *Felicitări!* Jada ia cutia din brațele mele și o deschide, iar eu văd cel mai frumos tort cu trandafirași roz, pe marginea căruia scrie *E fetiță!*

— Este tortul *meu?*

— Este petrecerea pentru bebelușul tău.

Toată lumea râde și cineva îmi întinde un pahar cu sirop de soc, și după aceea urmează o mulțime de pupături și strângeri de mână și *sper că totul va fi bine.*

Toți oamenii aceștia știu ce s-a întâmplat cu Dylan. Vestea a trecut de la unul la altul… nu chiar o bârfă, ca să fiu sinceră, ci o explicație tăcută, și mi-am dat seama că nu mă deranjează. Și acum sunt cu toții aici – oameni cu care am lucrat și în aer și la sol, dorindu-mi toate cele bune, nu doar pentru că așa se face când cineva o să aibă un copil, ci pentru că ei chiar cred chestia asta.

— O petrecere drăguță.

Ca aproape jumătate dintre oamenii de aici, Lars bea suc de portocale. Întinde paharul către al meu și ciocnim.

— Dacă as fi știut, m-aș fi îmbrăcat frumos.

Zâmbesc amuzată și-mi trec o mână de-a lungul uniformei și apoi lateral: *Ta-daaa!* Port costumația Virgin adaptată pentru maternitate: o bluză neagră și pantaloni, plus cardiganul roșu al companiei. Cu greu pot numi așa ceva elegant.

— Arăți… cum se spune?

Lars caută cuvântul.

— Înfloritor.

— Și eu care credeam că piloților li se cere să aibă vederea foarte bună…

Dă să spună ceva în semn de protest, înainte să-și dea seama că glumesc.

— Așadar, zice el în schimb, acum, că ești în concediu de maternitate, poate reușim să bem cafeaua aia.

— Ai întâlnire cu Lars Van der Werf?

— Nu este o întâlnire.

Petrecerea s-a terminat, iar eu și Jada stăm pe fotolii învecinate într-un colț la Clubhouse.

— E doar o cafea.

Pe podea lângă mine este un coș cu tot felul de bunătăți – lucruri pentru copil, ciocolată, scutece, un munte de cosmetice și o sticlă miniaturală de șampanie de la Marilyn, *ca s-o strecori în geanta de spital.*

Jada ia o bucățică de glazură de pe farfuria care se află pe burta mea, după ce eu am mâncat și a doua felie gigantică de tort. Mănânc pentru doi, nu așa se spune?

— S-ar putea să vă ia valul și să vă tăvăliți printre bomboanele fondante.

Râd și farfuria mea se cutremură pe burtă.

— Dar îți place de el, nu-i așa?

— Nu fi ridicolă!

Ridică din sprânceana perfect arcuită.

— Ei bine, fie, poate îmi place puțin.

Jada ține o mână ridicată în semn de victorie.

— Dar într-un fel pur obiectiv, spun și ignor privirea ei suspicioasă. O să am un copil cu bărbatul de care divorțez. Nu ți se pare că e cam devreme să caut un înlocuitor?

— Ești proactivă.

— Te asigur că este totul platonic. Nu în ultimul rând pentru că, din punctul lui de vedere, sunt tot căsătorită.

Din fericire, Lars nu a pomenit niciodată nimic de încercarea mea stângace de a-l seduce.

— Ah, ba nu, știe că v-ați separat, spune Jada și se ridică. Haide, am promis că plecăm de-aici până la cinci.

— Poftim? De unde știe?

Jada zâmbește larg și întinde o mână ca să mă ajute să mă ridic.

— De la mine.

Câteva zile mai târziu, la sfârșitul lunii martie, mă întâlnesc cu Lars. El locuiește în St. Albans, așa că ne întâlnim la jumătatea drumului, la un pub de lângă Milton Keynes, unde sfârșim prin a lua prânzul în loc să ne rezumăm la o cafea.

Nu este o întâlnire, îmi spun eu din nou, în timp ce mă ajută să-mi dau haina jos și-mi trage scaunul să mă așez. *Nu este o întâlnire,* repet, când simt că pielea mi se încălzește sub privirea lui și tresar când brațul meu se atinge de al lui. *Nu este o întâlnire.*

— Care este locul în care ți-ai dori să mergi, dar pe care nu l-ai vizitat niciodată?

Lars se lasă pe spate în scaun, așteptând ca eu să răspund. Mă gândesc pentru clipă. Am zburat în fiecare săptămână – dacă nu punem la socoteală perioada mea cu Dylan – de când aveam 22 de ani. Nu sunt multe locuri în care să nu fi fost. Și dintr-odată îmi vine în minte.

— Districtul lacurilor.

— Serios?

Lars râde.

— Serios. N-am fost niciodată și cred că e foarte frumos, mi-ar plăcea să merg să campez lângă lacuri și să stau la un foc de tabără și să mănânc bezele și să spun povești. Dar tu?

Însă nu apuc să aflu unde ar vrea Lars să meargă, pentru că în clipa aceea simt ceva ud care îmi curge pe picioare și primul meu gând este cât de bucuroasă sunt că acesta este al doilea bebeluș pe care-l am, pentru că dacă nu aș mai fi născut o dată, aș fi crezut că vezica mea urinară tocmai a cedat. Al doilea gând care-mi trece prin cap este că n-am nici cea mai vagă idee unde se află Max.

— Îmi pare extrem de rău, spun eu într-un fel absurd de britanic, dar o să nasc.

Spre meritul lui, Lars pur și simplu zâmbește.

— Am observat.

Pentru o clipă cred că se referă la ceea ce pare să fie un tsunami de lichid amniotic pe sub masă, dar apoi îmi dau seama că el crede că eu încerc pur și simplu să mă scuz pentru faptul că sunt însărcinată. Dau să-i explic, exact când am prima contracție, și un geamăt surd îmi scapă, ca unei vaci care tocmai este mulsă. Mă aplec și mă prind de masă cu ambele mâini.

— O, Dumnezeule, vrei să spui că naști acum!

Dau din cap, incapabilă să vorbesc până când durerea nu cedează, și junghiul din burtă îmi trece.

— Ar trebui să ajung acasă și să-mi iau documentele.

Încă nu mi-am pregătit geanta și, în ciuda sfatului moașei mele de a-mi ține dosarul în mașină, el se află pe masa din bucătărie.

— Te duc eu cu mașina.

— Nu e nicio problemă, o să mai dureze încă o grămadă de timp. Cu Dylan am fost în travaliu timp de… dar amuțesc când durerea mă lovește în stomac. O, Dumnezeule!

Sunt vag conștientă de oamenii care se grăbesc spre noi, de Lars care roagă personalul să cheme

ambulanța și de mine care spun *În regulă, hai să mergem cu maşina.* Aud cum Lars le spune celorlalți *Dar este prea devreme, mai are încă o lună până să nască* și apoi mă gândesc dintr-odată că da, aș vrea ambulanța aceea, pentru că este într-adevăr prea devreme și ce se întâmplă dacă… ce se întâmplă dacă…

— Max, reușesc eu să spun.

— Îl sun eu.

Îmi caut geanta, unde știu că trebuie să fie o carte de vizită mototolită. Scotocesc înnebunită după ea și apoi cineva îmi ia geanta din mână preluând sarcina și caută și găsește cartea de vizită. Simt o nevoie urgentă să stau în patru labe și aproape că asta și fac când cad pe podea țipând, în timp ce am încă o contracție. Se întâmplă totul prea repede. Prea devreme și prea repede. Dacă copilul are o problemă, nu pot să rămân aici, să nasc pe podeaua unui restaurant.

Și apoi aud sunetul sirenelor în depărtare, devenind din ce în ce mai puternic, și Lars mă freacă pe spate și-mi spune *Te descurci atât de bine* și apoi cineva spune *Este aici* și văd un scaun cu rotile, și paramedici, și oxigen și anestezic și… Dumnezeule, oxigen și anestezic!

O nasc pe fiica mea în ambulanță, la jumătatea drumului dintre pub și Maternitatea de la Spitalul Milton Keynes. O nasc pe fiica mea cu mâna lui Lars zdrobită într-a mea și un paramedic la capătul picioarelor mele. Și, în ciuda faptului că mai sunt trei săptămâni și patru zile până la termen și a faptului că are doar două kilograme și trei sute de grame, este perfectă!

La spital, asistentele o iau de lângă mine. Moașa, deși amabilă, este fermă.

— S-a născut prematur și este un pic plângăcioasă, m-aș simți mai liniștită dacă cei de la neonatologie ar consulta-o puțin. O să-ți aduc o cană de ceai cu mult zahăr și, înainte să-ți dai

seama, o să fie din nou alături de tine, acolo unde îi este locul.

Simt o gheară în piept, iar sânii mă mănâncă, din pricina laptelui, pe care bebelușul ar trebui să-l sugă. Ar trebui să mă aflu la Maternitatea Warwick. Ar trebui să le dau documentele mele, în care scrie negru pe alb că am pierdut un copil, că e posibil să fim îngrijorați, că e posibil să fim speriați. Mă transferă într-un salon și eu tot întreb *Când se întoarce? Puteți verifica dacă este bine?,* dar toată lumea este prea ocupată și nimeni nu înțelege – pur și simplu nu înțelege! – prin ce am trecut eu.

— O să fie totul bine, spune Lars, chiar dacă n-are de unde să știe asta, dar mă liniștește prezența lui calmă, faptul că pare complet relaxat după tot ce s-a întâmplat.

Mă dor brațele de absența grea pe care o simt. Încerc din răsputeri, încerc foarte tare, dar nu reușesc și încep să plâng – *Vreau doar s-o țin în brațe pe fiica mea. Vă rog să mi-o dați pe fiica mea.*

— Pip!

O ușă se lovește de perete cu un zgomot puternic și Max intră grăbit în salon, fără haină și cu cravata atârnându-i într-o parte, desfăcută. Se uită înnebunit de jur-împrejur, mă zărește și vine lângă patul meu. Apoi mă vede plângând și vede pătuțul gol de lângă mine.

— Nu…, clatină el din cap și face un pas înapoi. Nu, nu, nu…

— Uite, este aici! vine moașa grăbită spre noi, împingând un pătuț. Aici este mami.

Vorbește cu ghemotocul din păturică pe care acum îl ridică și mi-l pune în brațe. Vorbește cu fiica mea.

— Totul este foarte bine. Are o formă ușoară de icter, ceea ce este normal pentru un prematur, dar nu e nimic pentru care să vă faceți griji. Felicitări, mami și…

Moașa se uită când la Lars, când la Max.

Lars tușește stânjenit.

— Eu sunt doar un prieten.

— Eram împreună la prânz când am intrat în travaliu.

Max nu pare să asculte. Se uită la puiul de om din brațele mele și se întinde să-i atingă fruntea cu un deget.

— Pot s-o țin în brațe?

— Desigur.

Deschid brațele și-l las să-și ia fiica, iar el se duce cu ea la fereastră și o ridică, și o sărută pe față, și îi șoptește cuvinte pe care le aud doar în inima mea. Moașa pleacă, iar Lars se ridică.

— Îți mulțumesc foarte mult, spun eu. Nu știu ce m-aș fi făcut dacă nu ai fi fost acolo.

Max pare că-l vede pe Lars pentru prima dată. Sunt curioasă ce-o fi în mintea lui, dacă se întreabă cine este Lars, ce înseamnă pentru mine, dar el o mută pe fiica noastră pe brațul stâng întinzând mâna dreaptă către Lars.

— Max.

— Lars. Lucrez cu Pip.

Cei doi bărbați se uită pentru o clipă unul la celălalt și apoi Max zâmbește.

— Îți mulțumesc.

— N-am făcut mai nimic, spune Lars, ceea ce ne face pe toți să râdem pentru că, de fapt, a făcut tot ce era nevoie pentru ca acum să avem motive să-i mulțumim.

— Ai grijă de ea, îi spune el lui Max, când pleacă, și nu știu dacă se referă la mine sau la bebeluș.

47. MAX

2018

La Kucher Consulting, viața se învârtea în jurul problemelor. Eu eram cel care găsea soluții, cel care remedia situații dificile, tipul care putea să vadă ceea ce alții nu reușeau. Cel care aranja lucrurile. Puteam identifica obstacolele care stăteau în calea unei fuziuni de succes. Sau puteam stabili o strategie pentru intrarea pe o nouă piață. Puteam să identific punctele slabe din structura organizațională a unei companii și puteam să le întăresc. Nu exista nicio problemă pe care să nu o pot rezolva.

Dintre toate însă, niciuna nu se referea la o adolescentă care să nu vrea să mă întâlnesc cu mama ei.

O plac pe Brianna. Credeam că ne înțelegem bine. Am vorbit despre muzică – am descoperit, în mod surprinzător, că ne place amândurora Eminem – și i-am dat o cutie de vopsea și câteva pensule ca să poată să-și înfrumusețeze un birou pe care i l-a dăruit Blair pentru camera ei. Zâmbea și mă saluta când mă duceam s-o văd pe Blair și mi-a arătat niște videoclipuri pe YouTube cu urangutani și cu îngrijitorii lor.

Așa că este cumva un șoc când mă duc s-o iau pe Blair, la câteva săptămâni după ce am fost la Roisters, și sunt lăsat să aștept la ușă de către Brianna, care îmi întoarce spatele și dispare.

— Adică le-ai spus copiilor? întreb după ce Blair i-a dat toate detaliile bonei și mergem pe jos spre cinema.

— Credeam c-o să se bucure.

Blair pare îndurerată.

— Le place să-și petreacă timpul cu tine, nu credeam c-o să fie mare lucru. Dar Brianna a luat-o razna.

Geme și-și sprijină capul în palme.

— Spune că mă urăște.

— Nu te urăște.

Deși este posibil să mă urască pe mine, îmi spun eu, amintindu-mi privirea ei rece când mi-a deschis ușa.

— Știu asta. Știu. Dar… spune Blair și vocea ei se pierde, iar eu mă întind spre ea să o iau de mână. Sunt atât de proastă, am crezut c-o să se bucure că ieșim împreună.

— O să-și revină ei. Logan ce-a spus?

Blair scoate un sunet care este ceva între râs și suspin.

— A ridicat din umeri și a spus: „Păi mi-am dat seama deja că ieșiți împreună”.

— Hei, asta înseamnă o rată de succes de 50 la sută. Nu e chiar așa grav.

Seara noastră merge din rău în mai rău. Filmul, care a fost anunțat drept comedie, are atâta haz cât o petrecere la mănăstire, iar Blair își scoate telefonul din geantă de două ori ca să verifice mesajele de acasă. Restaurantul, de data asta ales fără să ținem cont de criteriile nu-riscați-să-mergeți-acolo din ziarul *Tribune,* ar fi meritat o astfel de recenzie. Stăm aproape tăcuți, plimbând prin farfurie niște paste fără gust.

— Poate că a fost o greșeală.

— Restaurantul? În mod cert…

Dar văd chipul lui Blair.

— Ah! Vrei să spui toată treaba asta. Tu și cu mine. Desigur.

O încercare de a mă comporta normal mă face să par grosolan și nepăsător. Mă doare capul și nu știu ce să spun ca să îndrept lucrurile. Oare Brianna nu vrea ca mama ei să iasă deloc cu un bărbat sau, pur și simplu, nu vrea să o vadă ieșind *cu mine*? O voce firavă îmi șoptește *ratat* la ureche și eu o alung. *Nu, nu o să-mi mai vorbești în felul ăsta. Nu mai ai cum.*

— Hai mai bine să mergem, vrei?

Telefonul lui Blair a stat pe masă la îndemână toată seara, în caz că exista infima șansă ca Brianna să-i trimită un mesaj. Chiar când îl ia de pe masă, se aprinde ecranul.

Când ești consultant de management, petreci multă vreme la recepție așteptând să vină cineva să te conducă înăuntru. Te duci la birou și îți spui numele și apoi aștepți până când recepționera își trece un deget peste lista cu vizitatori programați. *Nu văd numele dumneavoastră aici,* spune ea, și tu te apleci și le arăți numele, pe care tu, chiar dacă te uiți invers, îl vezi imediat. Pentru că este numele tău.

Sau, în acest caz, numele lui Pip.

Pip Adams.

Clipesc.

— De ce-ți trimite ție Pip SMS-uri?

Blair își pune telefonul în geantă.

— Poftim?

— Era numele lui Pip pe ecran.

Se ridică.

— Nu… era vorba de o altă Pip.

Este agitată, făcând o întreagă scenă din a-și pune haina pe ea, ca să-și ascundă stânjeneala.

— Altă Pip Adams? întreb eu și râd sec, în timp ce las câteva bancnote pe masă.

O urmez pe Blair afară din restaurant.

— De unde are numărul tău? Și de ce ai numele ei salvat în memorie? Ce naiba se întâmplă, Blair?

— Bine, fie, noi două… mai vorbim!

Blair se oprește dintr-odată, la câțiva metri de restaurant, întorcându-se cu fața la mine. Are ochii mari și maxilarul încordat într-un mod sfidător.

— Voi două… vorbiți?

E ca și cum două lumi separate s-au ciocnit.

— Cum?

— Ei bine, *ea* spune ceva, apoi *eu* spun ceva, apoi spune *ea,* apoi…

— Vreau să spun… *cum* de s-a întâmplat asta? *De ce?*

Îmi trec degetele prin păr.

— Și de cât timp se întâmplă asta?

Blair oftează.

— De când a venit acasă la mama ta ca să semnezi actele pentru casă. Avea adresa mea de pe contrasemnătură și mi-a scris.

— *Ți-a scris?*

— Își făcea griji pentru tine, Max.

Blair are umerii căzuți; face câțiva pași.

— A spus că i s-a părut că aveai un aer bolnav și nu știa ce să facă. Se simțea atât de departe…

În cuvintele ei aud vocea lui Pip, mi-o imaginez acum căutând hârtie și plic și stând la masa din bucătărie și scriindu-i unei femei pe care tocmai o cunoscuse.

— Mama ta a fost puțin cam…

Blair caută un termen diplomatic; așteptăm la semaforul de la intersecția dintre Belmont și Broadway și traversăm imediat ce mașinile opresc.

— …puțin cam țepoasă cu ea – și poate că este de înțeles –, iar ea a avut nevoie de cineva care să știe cum îți este și care… să-i spună cum stau lucrurile.

Se oprește, ultimele cuvinte, deși rostite cu precauție, arată că recunoaște ce a făcut.

— Ai fost de acord să…

Furia mă sufocă și trebuie să mă chinui ca să rostesc cuvintele.

— …să mă spionezi.

— Dar nu te-am spionat! I-am promis c-o să am grijă de tine, atâta tot. Că o să-i spun cum te simți și că o să încerc să te scot un pic din casă.

Mă gândesc la toate acele dăți când Blair a venit pe la noi ca s-o vadă pe mama. Mă gândesc cum ne-am întâlnit ca din întâmplare la Wicker Park Fest și am sfârșit prin a ne petrece ziua împreună. Mă gândesc la sugestia ei de a o sprijini pe prietena care primise o recenzie proastă pentru restaurant în *Tribune.*

— Și atunci toate astea, spun eu și flutur brațul într-un gest care înseamnă *eu, tu, noi,* au fost pentru că ți-era milă de mine? Întâlniri din milă?

Ești așa un ratat…

— Nu!

Blair încearcă să mă ia de braț, dar eu mă smucesc într-o parte.

— Max, nu! Îmi *place* de tine. Dumnezeule, s-ar putea chiar…

— Te rog, nu! spun și mă uit la ea. Pur și simplu, nu!

Când mă întorc acasă, o sun pe Pip și-i las un mesaj vocal furios. Sunt ca un leu în cușcă în garsoniera mea, detestând spațiul care mi s-a părut intim atunci când am plecat și care acum mi se pare patetic. Arată cât de mult am decăzut. Deschid o sticlă de vin și, pe la jumătatea ei, privirea îmi cade pe pilota din spatele canapelei.

Nu s-a mai întâmplat o dată chestia asta? Când m-a părăsit Pip? Furia, alcoolul, resentimentele amare. Îmi amintesc figura lui Tom când a văzut bucătăria murdară, felul în care a strâmbat din nas pentru că miroseam urât fiindcă nu mă mai spălasem. Mă gândesc la lunile petrecute ghemuit sub pilota roz acasă la mama, la sentimentul zdrobitor care m-a apăsat cu atâta greutate, încât nu mă puteam ridica nici dacă aș fi vrut.

Nu asta s-a întâmplat? Și înainte de asta, nu la fel făceam tot timpul? Nu dădeam înapoi, nu fugeam, nu păstram distanța? Mă gândesc la seara în care eu și Pip ne-am certat și mi-am făcut bagajul. Mă gândesc la săptămânile în care am trăit în hotelul de lângă spital, comunicând cu Pip prin avocații noștri și prin bilețele lăsate lângă patul de spital al lui Dylan. S-a întors la mine de dragul lui, dar este oare de mirare că nu a vrut să rămână cu mine?

Mă uit pe perete, la tabloul făcut de Dylan. *Familia mea.*

Nu. Și o mai spun o dată, dar de data asta cu voce tare.

— Nu!

Pun înapoi dopul la sticlă, apoi îl scot din nou și vărs tot vinul în chiuvetă. Dau drumul să curgă apa de la robinet și mă uit la lichidul roșu care se face roz și apoi dispare de tot. *Nu!* N-o să mai fug. N-o să mă mai închid în mine.

Îi trimit un mesaj lui Blair.

Am exagerat. Îmi pare rău. Putem să vorbim mâine?

Și unul lui Pip.

Mesajul pe care ți l-am lăsat în căsuța vocală e aiurea, îmi pare rău. Dar putem sta de vorbă?

Și apoi mă duc la culcare.

De obicei nu lucrez în weekend, dar în ultimele două duminici am fost la Dearborn Institute, una dintre școlile care aduc copii la clubul de înot. Am făcut câteva lucrări mărunte pentru ei, doar ca să-i ajut, și le-am spus că o să zugrăvesc un zid exterior al internatului. De dimineață stau ca pe ghimpi, așteptând ca fie Blair, fie Pip sau poate amândouă să sune, dar apoi mă iau cu treaba. Cred că sunt oameni care simt același lucru despre călcatul rufelor sau despre alergat – starea aceea de liniște pe care o ai când faci aceeași mișcare repetitiv.

— Pot să te ajut.

Este o declarație fără echivoc, nu o întrebare. Mă îndrept de spate. Un băiat de vreo 18 ani stă lângă pensulele mele. Un păr negru și des aproape îi ascunde sprâncenele bogate care formează o singură linie dreaptă, întâlnindu-se deasupra punții nasului. Poartă ochelari și arborează un zâmbet larg care mă face și pe mine să-i răspund la fel.

— Sigur.

Găsesc o pensulă de dimensiuni decente.

— Eu am făcut marginile, așa că acum doar colorăm.

Ia prea multă vopsea pe pensulă – toată lumea face la fel – și eu îi arăt cum să curețe pensula pe sfoara pe care am legat-o în partea de sus a vasului

cu vopsea, ca să nu curgă peste cutie. Se uită la mine cum aplic vopseaua pe perete – insistând pe liniile de ciment, ținând în unghi drept pensula pe cărămizile mai netede – și mă copiază perfect.

— Hei, te descurci foarte bine. O să mă lași fără serviciu dacă nu sunt atent.

Îi spun cum mă cheamă și aflu că el se numește Glen. Și că are 18 ani și este în ultimul semestru la Dearborn. Îmi spune care este mâncarea lui preferată (brânza), ce culoare are cea mai bună cămașă a lui (verde) și cu ce echipă de baseball ține (Cubs). Aproape că am terminat peretele, când Jessica Miller, una dintre profesoarele de la internat, vine și ea.

— O treabă excelentă! Ai dat și tu o mână de ajutor, Glen?

— A fost extraordinar.

— Trebuie să plec acum, spune Glen. Nu vreau s-o pierd pe Martha Stewart.

— Mulțumesc pentru ajutor, îi spun eu, iar Glen a plecat în grabă.

Ridic din sprânceană, uitându-mă mirat la Jessica.

— Martha Stewart?

— Glen este un bucătar pasionat. Îi place emisiunea ei de gătit.

Se uită admirativ la peretele terminat.

— A făcut o treabă bună. Poate că ar trebui să adăugăm și zugrăvitul pe CV-ul lui.

— Își caută o slujbă?

— O va face, în curând. Mulți dintre copiii de aici se vor muta de la școală într-un fel de case sociale, dar o parte dintre ei, inclusiv Glen, vor fi sprijiniți să trăiască independent, ceea ce presupune că ar trebui să-și găsească și ceva de lucru.

Se uită la mine și văd cum gândul îi încolțește în minte.

— Uite, nu am destui clienți cât să încep să angajez oameni, spun eu înainte ca ea să mă

întrebe, dar ar putea să-i fie de folos să vină să se ucenicească…

— Serios?

Îmi sună telefonul, iar eu mă uit pe ecran.

— Mă scuzi, te rog? Trebuie să răspund.

— Ținem legătura, spune Jessica în timp ce se îndepărtează. O să țin cont de promisiunea ta, Max Adams!

— Hei, bună!

Nu pot să-mi dau seama din voce în ce stare este Blair. Pare îngrijorată, ca și cum ar vrea să-mi ascundă ceva. Îmi place de tine, a spus aseară. *S-ar putea chiar…*

— Sunt un idiot, îi zic.

— Și… altceva nou?

Îmi dau seama că zâmbește și răsuflu ușurat. Cred ca îmi acordă o a doua șansă.

48. PIP

2016

Vacarmul este incredibil. E ca și cum ai sta pe pistă la Heathrow în timp ce un avion decolează, doar că fără căști de protecție și în loc de avioane ai de-a face cu copii.

— Doamne, urăsc locurile de joacă.

Kat se uită de jur-împrejur și face o grimasă.

— Dumnezeu știe ce este în groapa aia cu mingi.

Stăm pe niște canapele din imitație de piele în „zona pentru bebeluși" din colțul unui depozit gigant din suburbiile Leamingtonului.

— Și totuși lor le place la nebunie… uită-te la ei!

Grace are opt luni și se târăște pe funduleț cu o viteză impresionantă în jurul unei piste cu obstacole făcută dintr-o serie de cuburi capitonate și viu colorate, străduindu-se din răsputeri să țină pasul cu fiul lui Kat, Thomas, care este cu o săptămână mai mare decât ea, dar care merge deja de-a bușilea cu mare încredere. Grace are buclele blonde pe care le-a avut și Dylan când era bebeluș și mă întreb dacă și ale ei se vor închide la culoare la fel cum i s-a întâmplat lui. Uneori îl văd pe el atât de clar în figura ei, încât aproape că mi se taie răsuflarea, dar de cele mai multe ori o văd pur și simplu pe Grace. Fetița mea. În timp ce Kat și cu mine ne uităm la copilași cum se joacă, Grace rămâne nemișcată într-un colț uitând cum să se mai întoarcă, iar Thomas se urcă peste alt copil.

— E ca un episod din *Războiul roboților,* nu-i așa? spun eu în timp ce ne ducem să-i salvăm. Aproape că te aștepți să-i vezi izbucnind în combustie spontană.

Ne ridicăm copiii peste gărduleț jos care separă zona pentru bebeluși și eu o pun pe Grace la sân s-o hrănesc, când Priya ajunge cu Aeesha, cu claia ei de păr strălucitor suficient de lung cât să fie prins cu două elastice roz în creștetul capului.

— Îmi pare rău că am întârziat, spune Priya și se uită de jur-împrejur. Charlotte n-a venit?

— A început serviciul, îi reamintesc eu.

Ne strângem și Priya se înghesuie și ea pe canapea.

— Uf, e ca și cum s-ar termina vacanța de vară și ar începe din nou școala.

— Nu e pentru mine, spune Kat. O să fiu falimentară, dar fericită, stând acasă, îngrășându-mă, făcând prăjituri și bebeluși.

Zâmbește larg și se uită la mine.

— Ți-au aprobat deja programul cei de la serviciu?

— Da. Pot să mă întorc să lucrez part-time de luna viitoare. Dar asta va funcționa numai dacă Max reușește să-l convingă pe șeful lui să fie mai flexibil.

Grace se desprinde de la sânul meu, prea distrasă de zgomot și de culorile din jurul ei ca să mănânce cum trebuie. Îmi aranjez din nou tricoul și caut în geantă o grisină pentru ea.

— Voi putea să fac un drum de cinci zile la fiecare două săptămâni, dar numai dacă Max poate să-mi garanteze că va lucra de la biroul din Marea Britanie în zilele acelea. Ca să poată duce el copilul la grădiniță.

— Și șeful lui nu vrea să-i lase?

— Încă mai duce tratative cu el. Chester nu e așa de impresionat de viața de familie.

Mă ridic în picioare.

— În regulă, am nevoie de cafea… mai vrea cineva?

Stau la coadă la cafenea, când o voce familiară mă strigă pe nume.

— M-am gândit eu că tu ești.

Mă întorc și o văd pe Alison cu un zâmbet larg pe față, ținând în brațe, sprijinit de șold, un copil mic, cu degetele lipicioase.

— Arăți extraordinar. Doamne, de când nu ne-am mai văzut?

De când ai încetat să mă mai incluzi pe lista ta de invitați.

— Trebuie să fie vreo trei ani, spun eu relaxat.

— Cam așa ceva.

Face o grimasă.

— Nu e groaznic? Isaac și Toby sunt în clasa a doua acum, poți să crezi asta?

Chiar poate să fie atât de nesimțită? Atât de insensibilă? Chiar nu știe că sunt foarte conștientă în ce clasă sunt copiii ei la școală, în ce clasă ar fi trebuit să fie și Dylan? Oare nu-și dă seama cum mă simt în fiecare septembrie când văd valul de fotografii de pe Facebook cu copii în uniformă care țin ghiozdane mult prea mari pentru ei?

— Mi-a șoptit o păsărică că ai un bebeluș. Un băiețel?

— O fetiță. Grace.

Fără îndoială că aceeași păsărică i-a spus și că eu și Max ne-am despărțit.

— Ce nume frumos! Ea este Mabel.

Alison mi-o prezintă pe fetița cu degete lipicioase și observ că acea chestie lipicioasă este întinsă și pe fața ei. Este clar că Mabel era la jumătatea sendvișului cu gem când Alison m-a văzut.

— Spune *bună,* Mabel.

Mabel își îngroapă fața în pieptul mamei sale și eu mă amuz, simțindu-mă răzbunată știind că puloverul de angora gri-deschis al lui Alison este acum mânjit cu gem de zmeură.

Fac un pas în față la coadă.

— E cam timidă. Este și Fiona acolo… și ea mai are o fetiță. Nu vrei să vii să stai cu noi? Ar fi grozav să mai stăm la povești. Mă bucur să văd că arăți atât de bine după toată situația aia îngrozitoare.

Toată situația aia îngrozitoare. Toată perioada petrecută la spital. Toate știrile devastatoare, diagnosticul terminal, decizia pe care niciun părinte n-ar trebui vreodată să fie nevoit s-o ia. Toată

intruziunea din partea presei, toată perioada petrecută în instanță. Toată *situația* aia îngrozitoare cu copilul tău care a murit…

Mă uit lung și aspru la Alison, care tocmai a descoperit gemul de pe puloverul ei și se chinuie în van să-l șteargă cu un șervețel.

— Nu cred, mulțumesc, sunt aici cu niște prietene.

Îmi vine rândul să comand și mă întorc cu spatele la Alison.

— Două cafele cu lapte și un ceai, vă rog.

— Ce nenorocită!

Lars stă pe jos în sufrageria mea împreună cu Grace, așezând cuburi de plastic unul peste altul. De fiecare dată când termină turnulețul, Grace îl împinge și râde isteric, iar Lars îl construiește din nou. Din nou, și din nou, și din nou.

— Cred că tot timpul a fost așa, doar că nu am observat eu.

Sau poate, mă gândesc eu acum vinovată, răutatea lui Alison n-a fost niciodată îndreptată spre mine. Mă uit la ceas. E timpul s-o iau pe Grace la băiță.

— Mâine nu lucrez.

Lars continuă să pună cuburile unul peste altul, cu o concentrare care depășește cu mult nevoile sarcinii pe care o are de dus la îndeplinire. Lasă în aer o tăcere pe care cred că eu trebuie s-o umplu cu ceva.

— Așa că…

Grace răstoarnă obedientă turnulețul complet și Lars își pune mâinile pe față prefăcându-se uimit. Fiica mea râde și tot râde, și Lars zâmbește în timp ce continuă să vorbească cu mine.

— Aș putea să rămân. După cină. Aș putea să rămân în seara asta aici. Știi, dacă…

Pune mai departe cuburile unul peste altul, cu privirea ațintită ferm la bucățile de plastic colorat.

Se pare că suntem într-un fel de relație. Nu este o relație convențională – cel puțin nu a avut un început convențional –, dar, pe de altă parte, puțin din ce s-a întâmplat în ultimii patru ani în viața mea a fost convențional.

— Mi-ar plăcea să te invit la cină, a spus Lars când Grace avea șase săptămâni. Dar pentru că din punct de vedere logistic este puțin dificil pentru tine acum, m-am gândit dacă ar fi în regulă să aduc cina la tine.

Dacă am avut vreun dubiu că aceea avea să fie o întâlnire adevărată, a dispărut când am deschis ușa ca să-l descopăr pe Lars într-un frumos costum bleumarin, cu o cămașă roz-pal și o cravată albastră. Avea câte o pungă mare în fiecare mână.

— Încă nu sunt gata, îmi pare rău. Poți tu să ai grijă de Grace cât mă duc să mă schimb?

Mă schimbasem deja, într-o pereche curată de blugi și o bluză care nu avea vomă de bebeluș pe ea – dar nu mi-ar fi luat decât câteva momente să mă schimb din nou. Detestam gândul că Lars s-ar fi putut simți prea bine îmbrăcat pentru ocazie și, după ce am scos din dulap o rochie cu care puteam încă să alăptez, am simțit o scânteie de bucurie pe care nu o mai simțisem de multă vreme. Aveam o întâlnire! Și nici măcar nu trebuise să plec de-acasă pentru asta.

Lars nu a adus doar cina. A adus și fața de masă și șervetele, veselă și tacâmuri. A adus flori și o vază în care să le pună, o lumânare care a stat în centrul mesei mele pe un mic suport argintiu.

Am stat în ușa bucătăriei, dintr-odată timidă, privindu-l pe Lars care aranja ultimele detalii pe masă în timp ce vorbea cu Grace, care se afla în leagănul ei. Ca și cum ar fi simțit că-l privesc, s-a întors spre mine și pentru o secundă ne-am uitat pur și simplu unul la celălalt. Ceva se schimbase în aer și mi-am dat seama că eu chiar mă simțeam ca și cum aș fi avut o întâlnire.

— Arăți minunat.

M-am înroșit.

— Știi că și eu am farfurii.

— Aaa, dar asta este modalitatea prin care pot să le șterpelesc la sfârșitul serii și putem să ne prefacem că am fost într-un restaurant și altcineva va trebui să spele vasele în locul nostru.

Am râs.

— Presupun că o să aștepți și un bacșiș de 10 la sută pentru deranjul tău.

— Cel puțin.

— Totuși, am nevoie de niște pahare de vin. Nu am fost convins că vor supraviețui drumului în sacoșa de cumpărături.

— Uite aici.

Am traversat încăperea și am scos două pahare din dulap.

— Nu știam dacă o să bei.

Lars a ridicat două sticle, una cu vin și una cu ceva acidulat, fără alcool.

— Un pahar n-o să-mi facă rău.

Am ciocnit și am încercat să mă gândesc pe cine altcineva cunoșteam care și-ar fi asumat atâta bătaie de cap doar ca să mă bucur eu de o seară minunată. Nu mi-a venit nimeni în minte.

— Totul este cu adevărat minunat, îi spun eu. Mulțumesc.

Lars a gătit. Chilii con carne, cu orez cu paprika și cel mai fin pandișpan cu lămâie servit cu o cupă de înghețată de vanilie.

— Mă tem că nu eu am făcut înghețata.

— Sunt impresionată că ai făcut orice altceva de aici. Simt că ar trebui să-i trimit un e-mail cu un testimonial profesorului tău de la cursul de gătit.

— M-am înscris la nivelul intermediar, spune Lars roșind ușor.

După aceea ne-am retras în sufragerie cu cafeaua. Mi se părea ciudat să văd un alt bărbat pe locul pe care stătea Max și am simțit un val de tristețe că viața nu a ieșit așa cum ne-am așteptat noi.

Dar, pe de altă parte, presupun că de puține ori se întâmplă ca viața să iasă așa.

Am vorbit despre Grace și despre călătorii, desigur, dar și despre multe altele. Am vorbit despre cărți, politică, feminism și, chiar dacă mi se închideau ochii de somn, nu voiam ca seara să se încheie.

M-am trezit, ametită și confuză, în sunetele plânsetului lui Grace. Luminile fuseseră diminuate în intensitate și eu stăteam întinsă pe canapea, încă îmbrăcată. Trasă peste mine era pătura din spatele canapelei, pe care o făcusem din pătrățelele galbene pe care începusem să le tricotez lângă patul de spital al lui Dylan și pe care le-am terminat în camera mea pentru citit, trei ani mai târziu.

Unde este Grace? Unde este Lars?

Am fost cuprinsă de panică, încurcându-mă în pătură când m-am ridicat și am aruncat-o de pe mine pe jos, pe podea. M-am grăbit spre bucătărie, unde o lumină strălucea în jurul unei uși întredeschise.

— Grace!

Lars s-a ridicat și mi-a dat-o pe fiica mea. Părea ușurat, cum era și normal să fie, dat fiind faptul că-l lăsasem să țină copilul în brațe timp de – mi-am verificat ceasul – trei ore.

— M-am gândit că ți-ar prinde bine un pic de odihnă.

— Îmi pare atât de rău, Lars!

M-am întors ca s-o pun pe Grace la sân și am verificat să nu se vadă nimic, întrebându-mă dacă eram singura femeie care a alăptat vreodată la prima întâlnire.

— Cred că ai impresia despre mine că sunt foarte nepoliticoasă.

— Cred că ești o proaspătă mămică, care se descurcă grozav. Și cred că ar trebui să vă las în liniște acum.

Nu ne-am sărutat, nu la prima întâlnire. Dar ne-am sărutat la următoarea, două săptămâni mai

târziu, când eu și Grace ne-am întâlnit cu Lars la sera cu fluturi, și pur și simplu s-a întâmplat.

— Ai putea să rămâi, îi spun eu acum, ca și cum tatonez ideea.

Repetând cuvintele lui, fără să dau un răspuns.

— Doar dacă vrei și tu.

Inima îmi bate ritmic, deoarece chiar *vreau* să rămână, dar – Dumnezeule, este complicat – am un bebeluș de opt luni, pielea de pe burta mea are vergeturi argintii, cât despre ce se întâmplă *jos acolo*… îmi aduc aminte când eu și Max am făcut sex după ce s-a născut Dylan… încercările câteodată dureroase de a avea din nou o relație fizică. Și Max era un bărbat care mă cunoștea de dinainte, care văzuse cum corpul meu s-a schimbat în timpul sarcinii și după.

Mă duc să mă așez pe podea lângă Lars. Mă cuprinde cu un braț, iar eu mă cuibăresc lângă el.

— Nu mai sunt tânără, spun eu ezitând.

— Nici eu.

— Faptul că am avut un copil… corpul meu este… mă încurc în cuvinte, și Lars se întoarce în cele din urmă să se uite la mine.

— Ești foarte frumoasă. Am considerat că ești frumoasă încă de prima oară când ne-am cunoscut, și dacă ai ști cât de greu mi-a fost să plec de lângă tine în seara aceea la Johannesburg…

Se apleacă spre mine să mă sărute și mă topesc în brațele lui. Bărbatul acesta m-a văzut născând. M-a văzut dormind și alăptând și a avut grijă de copilul meu cât eu am făcut o baie, după care mi-a dat-o pe Grace în brațe în timp ce eram înfășurată doar într-un prosop. Își dorește lucrul acesta. Și eu la fel.

49. MAX

2018

Glen stă pe jos și dă cu pensula cu grijă pe scândurile podelei. Își ține limba scoasă în colțul gurii, la fel cum face Blair dimineața când își dă cu rimel. Și-a petrecut șase luni cu mine, și ce a început ca o săptămână în care să vină să se uite și să învețe s-a transformat în ucenicie plătită. Jessica Miller cu siguranță știe cum să te determine să-i faci o favoare.

La sfârșitul zilei, Glen va pune jos pensulele pentru ultima oară – îl las să-și păstreze salopeta –, iar mâine o să le preia Mikayla. La fel ca Glen, Mikayla are sindrom Down și, la fel ca în cazul lui, funcțiile ei motorii fine sunt foarte bune și este interesată și ea de treaba asta. Rămâne de văzut numai dacă clienții mei vor aprecia reinterpretările ei pentru cântecele din *High School Musical* la fel de mult ca mine.

Mă opresc pe acasă pe la Blair când mă întorc de la treabă și, după ce ajung, îmi scot salopeta și o las în camionetă. Am mâinile acoperite cu picături mici de vopsea care dispar la duș în fiecare seară doar ca să fie înlocuite cu altele a doua zi. Îmi plac. Îmi place dovada palpabilă a faptului că am avut o zi de muncă grea… cu mult mai satisfăcătoare decât un raport scos la imprimantă sau o pagină cu notițe de la o întâlnire.

Apăs pe butonul soneriei. Am o cheie, dar nu o folosesc când sunt copiii acasă. Blair a decorat apartamentul, și o coroniță festivă e atârnată la ușă, clopoței argintii legați cu panglică roșie clătinându-se când Logan deschide ușa. Vrea să bată palma cu mine.

— Bate-aici, spune el mutându-și mâna undeva la nivelul coapsei și apoi retrăgând-o înainte ca mâna mea s-o atingă pe-a lui.

— N-ai lipici!

Zâmbește larg.

— Putem să jucăm *Fortuite?*

— Sigur. Unde este mama ta?

— Gătește.

Blair apare pe hol. Poartă un șorț de bucătărie și, când o sărut, simt o zvâcnire nepotrivită în blugi. Se pare că și ea o simte, pentru că zâmbește larg și spune că dușul este liber dacă am nevoie de el.

— Poate unul rece, adaugă ea mai încet.

Râd.

— Ce-i așa de nostim? întreabă Logan.

— Nimic. Așadar, *Battle Royale* sau *Save the World?* întreb și-l urmez pe Logan în camera de zi.

— Avem nevoie de televizor, o anunță el pe sora lui, care înșfacă telecomanda și o ține la piept.

— Bună, Brianna.

Nu spun altceva, dar ea nici măcar nu mă bagă în seamă.

— Mă uit la ceva.

— Te uiți la ceva de o grămadă de timp, este rândul meu. Max, spune-i.

Ridic mâinile ca și cum sunt cu spatele la zid.

— Nu e casa mea, nu sunt regulile mele, amice. Putem să ne jucăm altă dată.

Logan trage nemulțumit un șut în canapea, apoi iese din încăpere, fără îndoială ca să i se plângă lui Blair de sora lui. Mă așez pe canapea. Brianna se uită hotărâtă în față, la televizor.

— Cum a fost la școală?

Nu-mi răspunde.

— Așa de interesant?

La televizor, o fată cu o fustă extraordinar de scurtă stă pe o masă într-o cantină de școală și strigă ceva despre respect.

— Arată bine chestia asta, mint eu.

Brianna oftează exasperată. Ia telecomanda și schimbă canalul.

— În regulă, până aici.

Se pare că mi-am atins limita de toleranță pe care nici nu mi-o cunoșteam. Mă ridic și închid

televizorul.

— Ieșim în oraș.

— Distracție plăcută, spune ea pe un ton care sugerează exact opusul.

— Nu. Tu și cu mine. Ieșim în oraș să mâncăm vafe. O să vorbim despre chestia asta pe un teritoriu neutru, pentru că o face pe mama ta să fie foarte nefericită.

Brianna ezită când aude asta. Poate că nu-i convine că ies cu mama ei, totuși este un copil bun.

— Bine, spune și se ridică de pe canapea, dar eu nu mănânc nimic.

— Iubito, bag eu capul pe ușa de la bucătărie, eu și Brianna ieșim să mâncăm vafe. Nu stăm mult.

— Ieșiți să… spune Blair și apoi se oprește. Bine, atunci! Grozav!

Mergem la Butcher & the Burger de pe Armitage, unde tentația tonetei de înghețată face ca Brianna să nu-și poată respecta amenințarea. Murmură un *mulțumesc,* pentru că nici măcar ea nu este suficient de nepoliticoasă încât să ignore farfuria plină cu vârf de înghețată pe care tocmai i-am cumpărat-o. Stăm pe scaune înalte cromate și încerc să-mi dau seama ce-o să-i spun acestei adolescente furioase, acum că suntem aici. Însă se pare că vrea ea să vorbească prima.

— Nu vreau un alt tată. Deja am unul.

Nu pot spune că sunt surprins – nu degeaba filmele acelea pentru adolescenți sunt un clișeu, la urma urmelor –, dar chiar și așa mă bucur că a zis ce avea de zis.

— Înțeleg lucrul ăsta.

Iau o gură de înghețată și o las să se topească pe limbă.

— Chestia este, Brianna, că mie îmi cam place să stau cu tine și cu Logan. Și nu doar pentru că sunteți niște copii grozavi, ci pentru că… propriul meu fiu nu mai este aici.

Brianna face ochii mari. Știe despre Dylan, dar nu vorbesc prea mult despre el în fața lor. De fapt,

cred că nu prea vorbesc prea mult despre el în general, dar acum, că am început, nu mă mai pot opri.

— Îi plăcea foarte mult să iasă afară. Chiar și când era foarte frig sau când ploua tare. Când a început să meargă, nu rata nicio baltă fără să sară în ea – trebuia să cărăm un rând de haine de rezervă cu noi pentru orice eventualitate.

Zâmbesc când îmi aduc aminte de asta.

— Chiar și după ce s-a îmbolnăvit, când era într-un scaun cu rotile, tot voia afară. Când ploua, își lăsa capul pe spate și deschidea gura.

Brianna se uită fix la vafele ei, acoperite cu înghețată și sos de ciocolată fierbinte.

— Și mama o plimba pe sora mea într-un scaun cu rotile.

— Știu.

Ia-o încetișor. Nu strica chestia asta, Max.

— Mama ta și cu mine avem multe în comun.

Îmi mănânc înghețata, încercând să nu las să se vadă cât de mult îmi doresc să meargă treaba asta. O bună bucată de vreme, Brianna nu mai spune nimic, iar eu mă gândesc la un milion de lucruri pe care aș putea să i le zic, dar le resping apoi pe toate. Aș vrea să-i spun că mama ei m-a salvat. Că m-a făcut să zâmbesc din nou, că, dacă nu ar fi ea, poate că încă m-aș mai ascunde sub o pilotă roz. Aș vrea să-i spun că Blair mă face să râd într-un fel în care nimeni altcineva n-a mai făcut-o de când a plecat Pip; că mă înțelege într-un fel în care nimeni altcineva decât Pip nu m-a înțeles. Numai că Brianna este doar un copil. Așa că-mi mănânc înghețata, și ea o mănâncă pe a ei, și cred că fiecare dintre noi rămâne cu gândurile sale pentru o vreme.

— Am avut engleză, spune ea după cinci minute în care nu s-a auzit nimic altceva decât zgomotul linguriților noastre.

Se uită la mine.

— Grozav!

— Și Maria Perez și-a scrântit glezna la ora de sport și a trebuit s-o ducă la urgență.

— Asta nu e chiar așa grozav.

Brianna ridică din umeri.

— Nimeni nu o place pe Maria Perez.

Cred că eu o plac, îmi spun.

50. PIP

2017

Banca este pe un deal pe care se află și parcul unde eu și Max obișnuiam să-l aducem pe Dylan. Aici ne jucam, când totul a luat-o razna; eu eram cu Dylan la groapa cu nisip, telefonul suna – un apel despre care încă nu știam că era urgent –, m-am îndepărtat la câțiva pași de locul unde se jucau copiii, cu un ochi încă la Dylan și cu un deget apăsat pe urechea liberă ca să pot auzi.

Am primit rezultatele de la analizele de sânge ale lui Dylan. Medicul specialist ar vrea să vorbească cu dumneavoastră. Când puteți să veniți? Nu, nu mâine. Astăzi, dacă se poate.

Banca este făcută din lemn de tec. Are spătarul curbat și brațe netede și o placă argintie pe care o șterg cu mâneca de fiecare dată când vin aici.

Dylan Adams, 05.05.2010–16.04.2013

Am împrăștiat cenușa lui Dylan împreună cu o mână de semințe de flori de câmp. Acum, flori sălbatice cresc din abundență de fiecare parte a băncii, umplând aerul cu parfumul lor și cu zumzetul albinelor. Ranunculus și clocotici îmbracă pământul în razele soarelui.

— Mami!

Grace are 14 luni și este la vârsta la care fiecare zi aduce o nouă descoperire.

— Am văzut. Ce fată isteață!

Astăzi a descoperit că, dacă stă cu spatele la mine și se apleacă să se uite printre picioare, eu o să-i apar cu susul în jos; și dacă se apleacă mai în față din această poziție, o să se rostogolească și o să sfârșească în fund. Lucru pe care îl face iar și iar până când amețește.

Mă uit în jos pe deal către locul de joacă, unde o femeie se chinuie să adune câțiva copii mai mici. De îndată ce îl are pe unul dintre ei lângă poartă, un al doilea se duce la balansoar și al treilea încearcă

să evadeze. Al patrulea își scoate haina pe care mama lui i-a pus-o doar cu un minut înainte. E ca și cum te-ai uita la încercările nereușite ale unui câine ciobănesc de a aduna oile, și nu pot să nu zâmbesc. Pe lângă ea, un bărbat vine dinspre parcare. Trece pe lângă locul de joacă și urcă pe deal.

— Gracie, vine tati.

Micuța se oprește în mijlocul tumbei, căzând în patru labe înainte să se ridice în picioare. Încă nu se ține bine pe picioare, are mai mult voință decât direcție.

— Tata!

Aleargă să-l întâmpine, și eu tresar când coboară pe cărare, așteptându-mă să se împiedice, să-și julească genunchii, să plângă.

Dar și Max se gândește la același lucru și aleargă s-o ia în brațe, ridicând-o de jos înainte ca ea să cadă și îmbrățișând-o ca un urs înainte să o lase jos. Merg împreună de mână și o aud pe Grace gângurind pe limba ei, amestecată cu propria versiune de engleză.

— Bună, îmi spune el și mă sărută pe un obraz.

Logistica divorțului presupune ceva efort și sunt recunoscătoare pentru faptul că eu și Max am rămas nu doar în relații amiabile, dar chiar buni prieten. Cei mai buni prieteni, presupun, cu amendamentul că eu nu vreau să știu detaliile relației sale cu Blair și-mi imaginez că și el preferă să nu se gândească prea mult la mine și Lars. S-au întâlnit, desigur, nu doar când am născut-o pe Grace, ci și de câteva ori după aceea. Sunt politicoși unul cu celălalt, dar nu cred că vor ajunge vreodată să iasă împreună la o bere, lucru care mi se pare rezonabil. Max încă trăiește în Marea Britanie, dar stă din ce în ce mai mult timp la Chicago. Eu și Blair suntem prietene pe Facebook, lucru care este teribil de modern și de civilizat, dar care presupune și că șterg din fotografiile în care nu sunt machiată sau în care părul îmi stă la fel ca cel ai păpușilor ciufulite de Grace.

— Vă este foame?

Deschid coșul de picnic pe care l-am cărat pe deal și întind pătura.

— Grace, vrei să mă ajuți să despachetez mâncarea pentru picnic?

Fetița scoate o bucată de pâine, humusul, măslinele, pateul și brânza pe care le-am împachetat în această dimineață, bagă degetele în fiecare pe rând ca să le guste, după care își găsește un loc pe pătură.

Max îngenunchează lângă Grace, apoi deschide rucsacul. Scoate trei căni de plastic, o sticlă mică de șampanie și o cutie cu suc de mere și aliniază cănile pe bancă după care toarnă de băut.

Acum are un apartament cu o cameră pictat în roz plină de jucăriile și hainele lui Grace, aflat la jumătate de oră de casa care a rămas pe numele amândurora. O dată la două săptămâni, când eu plec la lucru, Max rămâne în camera de oaspeți la mine acasă. O duce pe Grace la grădiniță și lucrează la biroul din Marea Britanie, grație faptului că Chester a fost în sfârșit de acord cu cererea deloc nerezonabilă a lui Max de a-și petrece mai mult timp în Marea Britanie. Este un aranjament neobișnuit, dar funcționează. Uneori mă întorc acasă și descopăr că Max a pregătit cina, și mâncăm împreună, și mă gândesc la cât de ciudat este faptul că ne înțelegem mult mai bine acum. Ne-am despărțit exact la momentul potrivit, îmi spun adesea, ca și cum cineva ar fi luat capacul de pe oală exact când era să dea în clocot.

— Noroc, spune Max încet, atingând cana lui de plastic de a mea. La mulți ani, Dylan.

— La mulți ani, Dylan.

Nu mă pot abține, cu ochii încă plini de lacrimi, dar zâmbesc și le alung și mă uit la fiica noastră minunată, care are un pumn de măsline într-o mână și cănița cu suc în cealaltă.

— Gracie!

Lovește cu sucul ei în cana mea și apoi în a lui Max.

Max clatină din cap.

— Nu e ziua lui Grace. Este ziua fratelui tău, Dylan. Este a șaptea lui aniversare.

Se uită la mine și tonul lui se schimbă:

— Șapte.

— Știu.

Mâncăm și apoi Grace nu mai are răbdare, iar eu o trimit împreună cu Max să alerge în jos pe dealul către locul de joacă. Strâng mâncarea și vărs sucul care i-a mai rămas lui Grace. Și după ce totul este pus la loc și am verificat să nu rămână gunoi, mă așez pe banca lui Dylan. Un fluture trece peste vârful unui mănunchi de ciuboțica-cucului.

— Am scos tricicleta ta din pod pentru Grade. Ți-o aduci aminte? Avea un mâner în spate ca să te putem împinge când îți oboseau picioarele. Lui Grace îi place la nebunie. I-am spus că a fost a ta. Îi povestesc despre tine tot timpul, știi. Nu înțelege, nu încă, dar o s-o facă.

Mă uit în jos spre locul de joacă unde Grace este lipită de un carusel. Max o învârte încet, ținându-și o mână pe umărul ei. Îmi imaginez cum ea îi spune: *Mai vreau, tati, mai vreau!*

— Mi-aș dori… spun și trec cu degetul mare peste fibra din lemn a băncii. Aș vrea să știu cu certitudine ce s-ar fi întâmplat.

Mă gândesc la doctorița Leila Khalili stând în cafeneaua din colțul spitalului. *E posibil să mă fi înșelat… Dar e posibil să fi avut dreptate.*

— Ar fi trebuit să te ducem în America?

Ridic un pic tonul.

— Ar fi funcționat tratamentul? Oare ți-aș fi cumpărat o bicicletă nouă de ziua ta, în loc să…

Mă opresc. Acest loc nu este ce mi-am dorit. Vreau ca banca asta să fie un loc fericit, unde eu și Max – și Grace, când va mai crește – să putem să venim aici singuri sau împreună și să ne gândim la vremurile fericite pe care le-am trăit alături de

băiatul nostru frumos. Vreau ca oamenii să se oprească aici o vreme, ca să-și odihnească picioarele după urcușul din parc, să se bucure de florile care nu ar fi fost aici dacă Dylan ar fi trăit. Iar dacă observă placa argintie, dacă se uită la date și dacă își dau seama că băiețelul nostru nu era mai mult decât un copilaș, atunci sper ca asta să le reamintească de faptul că viața este scurtă, și mai sper ca în acea seară să-și strângă copiii în brațe un pic mai tare. Pentru că eu aș da orice pentru o îmbrățișare cu fiul meu.

La locul de joacă, Grace și-a făcut un prieten, un băiețel un pic mai mic decât ea a cărui mamă stă în apropiere, vorbind la telefon. Copiii răscolesc printre bucățile de scoarță uscată, fac grămezi din ele și apoi alergă în jurul lor până când cad. Eu și Max ne sprijinim de balustradă și ne uităm la ei.

— Tot acest echipament, și ea vrea să se joace în țărână, spune el, încântat în sinea lui.

Și apoi, din senin, îmi dă vestea.

— Chester vrea să conduc biroul din Statele Unite. E un fel de promovare. Mai puține călătorii, mai multă strategie.

O vreme nu spun nimic.

— Și ce-o să-i răspunzi?

— Că nu, desigur. Grace este aici.

Dar a răspuns prea repede, prea neechivoc, și dacă nu ar fi avut nicio îndoială, de ce mi-ar mai fi spus până la urmă despre asta?

— Blair ce crede?

Max bagă vârful pantofului printre bucățelele de scoarță uscată.

— Îmi petrec cât de mult timp pot cu ea, dar i se pare greu din cauză că nu stăm tot timpul împreună. Este…

Caută cuvântul care îmi va lămuri situația fără să fie neloial.

— Pune o presiune pe relația noastră.

— Îți dorești slujba asta?

Văd că Max dă să răspundă și ridic mâna.

— Ignorând locul, slujba în sine este ceva ce vrei să faci?

— La naiba, sigur că da. E perfectă. M-am săturat de călătorii, Pip, m-am săturat să tot plimb o valiză. Vreau să mă trezesc în același loc în fiecare zi, vreau să joc fotbal…

Mă uit la Grace. Deja vorbește cu Max pe Skype când este plecat sau când stă în apartamentul lui. Ar fi foarte diferit dacă Max s-ar afla la Chicago?

— Atunci trebuie s-o accepți.

— Ba nu. N-ar fi corect.

— De acolo ești, Max. Acolo sunt părinții tăi. Te-ai mutat în Anglia pentru că te-ai căsătorit cu mine, dar…

Dar acum nu mai suntem căsătoriți.

— Grace și cu mine am putea să venim des să te vizităm… aș putea să-mi folosesc biletele de călătorie pentru personalul aviatic.

Îl ating pe braț și el se uită la mine.

— Nu spune *nu* doar din cauza noastră. Și tu trebuie să-ți trăiești viața.

— Și tu? Ce mai faci? Ce face Lars?

Ca de fiecare dată, mi se pare ciudat să-l aud pe Max pronunțându-i numele.

— Este bine. De fapt, chiar ne-am rezervat o vacanță. Ne ducem să campăm în districtul lacurilor.

— Noi n-am mai apucat să facem chestia asta, nu-i așa?

În vocea lui Max se simte o urmă de amărăciune, iar eu mă simt ca o nenorocită. Nu era nevoie să-i spun unde mergem… nu era nevoie să-i reamintesc că-mi promisese că o să mă ducă el acolo. Caut ceva de spus ca să echilibrez balanța.

— Vrea să ne căsătorim, dar eu nu vreau.

Exagerez puțin, Lars a pomenit despre căsătorie de mai multe ori, dar nu m-a presat niciodată, iar eu nu am spus niciodată un *nu* categoric. Presupun că

vreau doar să-i arăt lui Max că nici de partea mea nu este totul roz.

— De ce nu?

Ridic din umeri. Dacă n-am fost în stare să-i dau lui Lars un motiv convingător, mă îndoiesc că aș putea să-i ofer unul lui Max.

— Și tu trebuie să-ți trăiești viața, îmi aruncă un zâmbet pieziș.

— *Touché!*

Râd.

— Uită-te la noi, cum ne comportăm ca doi adulți. Ca un cuplu de pe un poster pentru un divorț amiabil.

Max nu gustă gluma. Se întoarce și se uită la Grace, care se joacă atât de frumos cu noul ei prieten! Și știu că în mintea lui i se pare că acela nu e copilul unei străine, ci fiul *nostru.* Dylan al nostru. Pentru că și eu văd același lucru.

— Aș vrea ca lucrurile să fi stat altfel.

— Doctorii au făcut ce au crezut…

Max se întoarce spre mine:

— Nu, nu cu Dylan. Cu tine și cu mine, zice el, după care se uită în altă parte. Aș vrea ca lucrurile să fi stat altfel cu noi.

51. MAX

2019

Blair moțăie pe locul ei. Și-a tras un pulover peste ea ca o pătură, și capul ei se află la câțiva centimetri de al meu, genele umbrindu-i obrajii. După 10 zile în Florida s-a bronzat, iar nuanța i se potrivește.

— Nu te mai uita la mine, spune ea fără să deschidă ochii.

O sărut pe vârful nasului, iar ea zâmbește. Pe locurile de dincolo de culoar, Brianna și Logan se uite la filme – *The Rosie Project* și *Hobbs & Shaw.* Lor le lipsește cel de-al șaselea simț al mamei lor și nu-și dau seama că îi privesc. Logan încă poartă șapca *Black Panther* pe care i-am cumpărat-o în prima zi la Disney World, cu cozorocul tras așa de jos, încât sunt uimit că poate să vadă ecranul TV. Timp de 10 zile, Brianna a purtat o bentiță Alice roz-aurie strălucitoare, completată cu urechi de Minnie Mouse, dar când am ajuns la aeroport și le-a scos și le-a îndesat în valiza ei. Este la o vârstă dificilă, la limita dintre copil și adult, iar ea și cu mine încă încercăm să vedem în ce ape ne scăldăm.

La aeroport se ciorovăiesc… nemulțumirea post vacanță exacerbată de faptul că bagajele întârzie. Când banda pentru bagaje se pune mișcare în cele din urmă, apare valiza mică a lui Logan, apoi cea mare, pe care am împărțit-o eu cu Blair, dar nu și geamantanul roz pe eticheta căruia e scris numele Brianna Arnold.

— A declanșat o alarmă de securitate, spune Logan.

— Taci!

— Va trebui s-o percheziționeze.

— Taci!

— Probabil, cotrobăie prin lenjeria ta intimă chiar acum.

Logan ridică în aer un sutien imaginar pus pe pieptul lui slăbănog. Imită vocea groasă a unui agent de securitate ficțional.

— Domnilor, nu este loc pentru explozibili aici, putem continua.

— Mamă!

Brianna îi dă una peste ceafă lui Logan, răsturnându-i șapca pe jos.

— Au! Mamă!

— Amândoi încetați *acum,* sunteți mai rău decât niște copii mici.

— Să comandăm ceva în seara asta? îi spun eu lui Blair. Mai prelungim senzația de vacanță până mâine…

Dă recunoscătoare din cap, iar eu ochesc în cele din urmă valiza roz a Briannei apărând pe banda pentru bagaje.

Ne îndreptăm către parcare când o văd pe Pip și pe colegii ei. Merg în formație, ca niște păsări tropicale nezburătoare – 10 membri ai echipajului de cabină, cu sacourile lor roșii, și doi piloți, cu inele aurii pe mâneci. Trag după ei valizele pe roți, și-mi vine dintr-odată în minte o imagine cu mine scoțând valiza lui Pip din portbagajul mașinii ei, ducând-o în casă la etaj și punând-o pe pat.

— Pot să vă ajung din urmă?

Îi dau lui Blair cheile de la mașină.

— Vreau doar să…

Dar și Blair a văzut-o. Zâmbește.

— Du-te, mă ocup eu de valiză.

Pip vorbește cu o negresă înaltă care arată ca un fotomodel. Bănuiesc că povestesc despre seara trecută. Despre barul în care au fost și despre ce au mâncat. Despre cumpărături, despre ce au vizitat, despre socializare.

— Pip!

Se întoarce instantaneu, zâmbind de parcă s-ar fi așteptat să mă întâlnească.

— Două minute, îi spune ea colegei sale.

Mă îmbrățișează strâns.

— Unde ai fost?

— La Disney World.

— Cu Blair și copiii? V-ați simțit bine?

— A fost grozav, spun eu și apoi ezit… Mă bucur să te văd. Voiam… voiam să-ți spun personal.

În ochii lui Pip văd o secundă îngrijorare – urmarea vremurilor când toate veștile erau proaste – și nu o las să aștepte.

— Eu și Blair ne căsătorim.

Pip deschide ușor gura, dar nu spune nimic, și mă uit pe chipul ei căutând dezaprobare, regret, îngrijorare… ceva.

— Crezi că e prea curând. Crezi că ne grăbim.

Și apoi Pip face ochii mari și zâmbește.

— Ba nu, cred că este minunat. Mă bucur foarte tare pentru tine, Max. Mă bucur că ești din nou fericit.

— Ne-ar plăcea să vii și tu, dacă nu ți se pare prea ciudat.

— N-aș lipsi pentru nimic în lume.

Ochii îi strălucesc. În spatele ei, la 100 de metri distanță, formația în roșu și albastru s-a oprit. O așteaptă. Pip îmi urmărește privirea. Un pilot stă oarecum retras față de restul grupului.

— El este Lars?

Pip dă din cap că da. Se înroșește ușor, ca atunci când auzi numele cuiva pe care-l iubești. Pentru o clipă, ne uităm unul la altul.

— Aș putea…

— Să ne faci cunoștință?

Când te-ai obișnuit să termini propozițiile cuiva și persoana respectivă le termină pe ale tale pentru atâția ani, devine un obicei de care este foarte greu să scapi.

Lars este înalt, cu păr blond și ochi albaștri. Este mai în vârstă decât mine – e penibil să-mi pese sau chiar să observ chestia asta, dar asta este – și îmi strânge mâna exact cum trebuie. Nici prea slab, nici prea agresiv, fără să fie nevoie să-și marcheze teritoriul.

— Pip vorbește despre tine tot timpul, spune el, de la bun început. Mă bucur să te cunosc, în sfârșit.

— Și eu pe tine.

Le stă bine împreună. E ciudat să gândești în felul acesta despre fosta ta soție? Se potrivesc. Par fericiți. Pip pare fericită. Și este tot ce-mi doresc pentru ea.

Îi văd cum se alătură celorlalți, reluându-și locurile ca și cum nu ar fi ieșit niciodată din formație. O văd pe fata cu alură de model uitându-se înapoi spre mine – *Deci el este fostul tău soț?* – și-mi zâmbesc mie însumi când mă întorc și mă îndrept spre parcarea auto.

E un lucru curios, când te îndrăgostești a doua oară. Aș face orice să fiu în stare să dau timpul înapoi până la vara aceea înainte ca Dylan să intre în spital. Înainte să aflăm că era bolnav, înainte să fim puși în situația de a alege, înainte ca eu și Pip să ne îndepărtăm încet-încet unul de celălalt.

Și totuși, dacă eu și Pip am mai fi încă împreună, nu m-aș căsători cu Blair. Nu m-aș trezi în fiecare zi cu speranța în suflet că o claie masivă de cârlionți se odihnește pe perna de lângă mine. Nu aș conduce o afacere care mă pasionează, într-un oraș pe care-l iubesc, cu ucenici care m-au făcut să văd lumea altfel.

Nu pot avea ambele vieți. Nu o pot trăi decât pe aceasta.

52. PIP

2019

Când faci nuntă a doua oară e altfel. E mai liniștită, mai precaută.

Dar nu mai puțin emoționantă sau mai puțin solicitantă.

Fluturi îmi roiesc în stomac când mama mă înconjoară cu un aer critic, scuturând scame imaginare de pe rochia mea și aranjându-mi la loc o șuviță rebelă de păr.

— Perfect, spune ea cu lacrimi în ochi. Arăți perfect, Pip.

Port rochie de mireasă. Am ezitat dacă să fac asta, dar toată lumea m-a încurajat: mama, Jada, chiar și Lars.

— Tu ești cea la care o să se uite toată lumea, a spus el. Ar trebui să-ți cumperi cea mai vaporoasă, cea mai frumoasă rochie pe care o găsești.

Nu este vaporoasă, dar este frumoasă. O fustă din satin îmi dezvăluie șoldurile și se îngustează la genunchi înainte să coboare în formă de trenă. Partea de sus nu are bretele, dar o dantelă veche îmi acoperă brațele și se leagă apoi într-o fundă lejeră la spate, în dreptul taliei, înainte să acopere partea de jos a rochiei. Chiar și Jada, care a încercat să mă facă să cumpăr o rochie Vivien Westwood cu trei mărimi mai mică, a fost convinsă în cele din urmă.

— Asta este!

Și-a apropiat palmele una de alta, acoperindu-și buzele cu degetele mari. M-am întors să văd eticheta.

— E îngrozitor de scumpă.

— Doar te măriți…

Jada și-a înghițit cuvintele, iar eu am terminat propoziția în locul ei, zâmbind.

— De două ori?

M-am uitat în oglindă. Dantela era într-o culoare auriu-stins, și chiar și fără machiaj îmi făcea pielea

să strălucească. Într-adevăr, asta era rochia.

— Mama frumoasă!

Grace se întinde spre mine, iar eu o ridic și o învârt în aer.

— Grace frumoasă.

Poartă o rochiță albă presărată cu flori de ranunculus, și un jupon de tul pe care l-a arătat până acum tuturor celor de la oficiul stării civile și câtorva oameni din parcarea auto. Îmi vine brusc în minte Dylan, care la un an și jumătate făcuse o obsesie pentru tutuuri, purtând unul roz de dimineață și până seara la culcare. O strâng pe Grace în brațe până când se zbate să se elibereze, apoi îi dau un pupic pe nas. Are trei ani – este mai mare acum decât era Dylan când a murit. Suntem pe teritoriu necunoscut, nu mai facem comparații tot timpul. Grace are personalitatea ei, diferită în atât de multe privințe de fratele ei mai mare, descoperindu-și drumul în lume cu energie și încredere.

— Ai grijă la rochia lui mami.

Mama mea ține piciorușele lui Grace – încălțate într-o pereche de converși albi cu panglici galbene pe post de șireturi – departe de mine.

— Nu e nicio problemă.

O așez mai bine pe șoldul meu, amintindu-mi cât de prețioasă am fost cu prima mea rochie de mireasă, când mama a trebuit să aducă un fier de călcat la biserică, s-o mai netezească puțin în sacristie. Se deschide ușa și apare tata.

— Sunteți gata?

Simt cum dintr-odată mă iau emoțiile. Mama mă sărută și se duce să se așeze la locul ei, iar Jada, care a ales să poarte o rochie simplă, dreaptă, ca ținută de domnișoară de onoare, mai face o ultimă verificare în oglindă înainte s-o ia pe Grace din brațele mele.

— Hai, prințesa mea, s-o ajutăm pe mama să se căsătorească, vrei?

Îi dă lui Grace buchețelul ei de flori galbene și apoi îl ia și ea pe-al ei și așteaptă amândouă la ușa anticamerei care ne-a fost oferită ca loc în care să ne pregătim. Tata stă lângă mine și eu îl iau de braț.

— Ei bine, nu m-am gândit niciodată c-o să fac chestia asta din nou, spune el.

— Dar nu crezi că fac lucrul greșit, nu-i așa?

Îi cercetez chipul ca să-mi dau seama ce gândește cu adevărat. Ultima oară m-a luat deoparte în timp ce oaspeții se așezau în strane, pe locurile lor, și luau cărțile de imnuri, și mi-a spus că dacă m-am răzgândit – *chiar și dacă ești la jumătatea drumului spre altar, chiar și când ești lângă altar, Pip* – trebuia doar să spun. Nu conta, nimeni nu avea să mă desconsidere pentru asta.

— Nu-ți plăcea de Max? l-am întrebat eu câțiva ani mai târziu.

— Sigur că-mi plăcea, a venit răspunsul lui, dar mai mult îmi plăcea de tine.

Acum, aștept ca el să-mi spună că fac o greșeală și mă întreb ce o să mă fac dacă îmi spune asta. Dar el doar zâmbește și-mi trage brațul mai aproape de al lui.

— Niciunul dintre noi nu știe ce-o să se întâmple în viitor, iubita mea. Singurul lucru pe care-l putem face este să alegem ce ne dorim acum și aici.

— Îl iubesc, spun eu simplu, iar tata dă din cap, încuviințând.

— Atunci, asta este.

Un nou început, îmi spun. Pentru mine și pentru Grace.

Fetița atrage privirile tuturor, un *aahhh* traversând încăperea ca un val de ocean. Se aude un foșnet când toată lumea se ridică s-o vadă pe fetița mea mergând încet spre altar, așa cum i-a arătat Jada, cu bărbia în sus ca un fotomodel de-o șchioapă pe podium. Nu pot să-i văd fața, dar știu că trebuie să aibă o mină serioasă, cu sprâncenele încruntate, ca de fiecare dată când se concentrează la ceva.

Nu e nici urmă de seriozitate, de formalitate pe fața mea, și zâmbesc atât de larg, încât mă dor obrajii. Tata ține pasul cu mine, dar eu aș vrea să alerg, pentru că sunt dintr-odată disperată să fiu căsătorită, să-mi simt alături jumătatea, care mă face să fiu din nou completă. Îi văd pe Tom și pe Alistair, și pe Darcy, care acum are șapte ani, și apoi, din fața încăperii, Lars se întoarce să se uite la mine. Simt că-mi stă inima pentru o clipă. Apleacă fruntea într-un fel de modă veche, o reverență de gentleman, uitându-se la rochia mea și dând din cap cu o admirație mută. *Tu ești cea la care o să se uite toată lumea.*

Deși, de fapt, cea la care se uită toți este Grace, care îl zărește pe Max și pleacă de lângă Jada, împrăștiind petale din buchețelul ei în timp ce fuge la el și cere să fie luată în brațe. Din nou *aaahhh* și un hohot de râs și, înainte să-mi dau seama, tata îmi eliberează brațul dintr-al lui, mă sărută pe obraz și-mi șoptește la ureche *Sunt mândru de tine, iubita mea.*

Și apoi, ofițerul de stare civilă ne întreabă dacă suntem pregătiți și invită pe toată lumea să ia loc. Jada se așază lângă Lars, iar eu stau lângă Max, care o are pe Grace agățată de gâtul lui ca o maimuțică. Și, în timp ce începe ceremonia, toată încăperea dispare și nu mai suntem decât eu, Max și Grace, și ofițerul de stare civilă, care ne face din nou să fim o familie.

ÎNAINTE

Două drumuri se despărțeau într-o pădure, iar eu
Am pornit pe cel mai puțin străbătut.
Și asta mi-a schimbat viața.[2]

ROBERT FROST

53. LEILA

Leila se întreabă dacă judecătorul are familie. Se întreabă dacă familia lui l-a vizitat în weekend, dacă judecătorul Merritt s-a jucat cu nepoții săi și s-a gândit la săptămâna care-l aștepta, la decizia pe care trebuia s-o ia. Se întreabă dacă el se va duce în seara aceasta acasă și va lua cina împreună cu soția lui și vor vorbi despre vecini, despre colectarea gunoiului, despre mers la teatru. Dacă el va sta în biroul lui, cu ușa închisă, sperând că a făcut alegerea potrivită. Știe că el se va gândi la acest caz pentru tot restul vieții sale, la fel cum o va face și ea.

Judecătorul Merritt a ascultat toate mărturiile. A făcut probabil și el cum au făcut și Leila, și Pip, și Max: a încercat să-și imagineze viitorul. Cum va fi viața dacă Dylan are parte de tratamentul din America? Cum va fi viața dacă îngrijirea sa este doar paliativă? Ce este mai bine? Ce este mai uman? Ce este just? Trebuie să-și fi pus întrebare după întrebare și să fi căutat răspunsurile în dovezile care i-au fost prezentate.

Și acum a decis.

Leila se simte amețită, de parcă ar fi alergat foarte repede și tocmai s-a oprit dintr-odată, la linia de sosire. Corpul ei nu se mișcă, dar pulsul ei încă aleargă nebunește, adrenalina încă o face să clocotească, neavând unde să se ducă.

Se uită de jur-împrejurul sălii de judecată și vede nu oameni, ci emoții. Anticipare. Teamă. Necaz. Regret. Hotărâre. Pip și Max se uită fix înainte, ținându-se strâns de mână. Leila nu a mai văzut niciodată un cuplu atât de potrivit. O doare inima pentru ce le-a făcut și speră că ei vor rămâne puternici. Vor avea nevoie unul de celălalt, indiferent de rezultatul de astăzi.

— Aș vrea să mulțumesc echipei medicale de la Spitalul de Pediatrie St Elizabeth și numeroșilor

experți care au depus mărturie în fața noastră în ultimele trei zile.

Judecătorul Merritt vorbește încet și clar.

— L-ați tratat pe Dylan cu demnitatea și compasiunea pe care le merită și trebuie să vă apreciem pentru asta. Mai important, le mulțumesc părinților lui Dylan, Max și Philippa Adams, care s-au comportat cu demnitate și curaj în această situație extrem de dificilă, neavând în vedere nimic altceva decât interesul copilului lor.

Părinții lui Dylan sunt secătuiți de durere. Leila încearcă să-și imagineze cum trebuie să fie să-ți vezi făcut public propriul iad și își dă seama că nu poate face asta. E mânioasă când se gândește la paramedicul Jim și la nepăsarea lui față de sentimentele celor doi.

— Judecata mea de astăzi este extrem de dificilă, dar parametrii de luare a deciziei sunt simpli. Trebuie să hotărăsc ce este cel mai bine pentru Dylan. Trebuie să țin cont de nevoile lui emoționale, ca și de cele medicale.

Este și-așa destul de greu să ai un copil la Terapie Intensivă, Leila știe asta. E și mai greu să știi că este posibil să nu supraviețuiască, este chiar și mai greu să ți se ceară să iei viața în mâinile tale și apoi să te hotărăști ce vrei să faci cu ea.

— Chestiunea în jurul căreia se învârte acest caz trist, spune judecătorul, nu este doar dacă terapia cu fascicul de protoni îi va prelungi viața lui Dylan, dar care va fi calitatea acelei vieți? Într-adevăr, ce *este* o viață?

Cu cât mai greu trebuie să fie, se întreabă Leila, să ai de-a face cu toate astea când ochii lumii sunt ațintiți asupra ta? Să treci pe lângă un chioșc de ziare și să-ți vezi fotografia peste tot, să deschizi radioul și să-ți auzi pomenit numele? Să citești rubricile din tabloide și ziare care dezvăluie temerile ce te bântuie noaptea?

Leila simte dintr-odată că-i este greață.

— Decizia mea nu se bazează pe ceea ce aș face *eu,* ci pe ceea ce cred că este corect pentru *acest* copil, în *aceste* circumstanțe.

Leila se ridică. Se luptă cu dorința de a o lua la fugă, în schimb traversează sala de judecată cât de repede poate. Pantofii ei fac ecou într-un spațiu gol atât de intens, că, dacă un simplu ac dacă ar cădea, s-ar auzi ca un drug de fier lovind pământul. Judecătorul Merritt nu face pauză când vorbește, iar Leila nu se uită în urmă să vadă dacă el dezaprobă plecarea ei abruptă. Cuvintele lui sunt înghițite de fâsâitul ușor al ușii de la sala de judecată care se închide, iar Leila se trezește afară, în aglomerație.

Pentru o clipă, este uimită de faptul că viața își continuă cursul ei firesc. Sunt oameni care se mișcă de colo-colo în acest labirint între săli de judecată, între o pledoarie de deschidere și una de închidere. Sunt avocați și martori, reclamanți și pârâți. Jurnaliști. Undeva afară sunt Habibeh și Wilma. Viața merge mai departe.

Dar pentru Pip și Max Adams – pentru Dylan Adams –, viața nu va mai fi niciodată la fel. Și Leila simte dintr-odată că este greșit să împartă acest moment de cumpănă cu ei… să ia drept spectacol ceva care afectează viața într-o asemenea măsură. Nu poate împiedica ziarele să-și mai publice poveștile și nici nu le poate spune moderatorilor TV să nu-și mai planifice dezbaterile. Nu le poate spune milioanelor de oameni de pe Twitter să înceteze să mai judece, să înceteze să le mai invadeze intimitatea. Nu le poate spune mulțimilor din fața tribunalului să se ducă acasă. Dar poate fi ea însăși surdă pentru încă puțin timp. Le poate da lui Pip și lui Max această mică fărâmă de intimitate, de respect.

Așa că Leila așteaptă în afara tribunalului. Se gândește la băiețelul cu bucle șatene, moi, la camera pentru copii goală de acasă, la părinții care se iubesc, dar care își iubesc fiul mai mult.

În câteva clipe, ușile se vor deschide și va începe următorul act al poveștii lui Dylan. Indiferent care va fi decizia judecătorului, viețile lui Pip și Max se vor schimba ireversibil începând de astăzi și Leila știe că ei vor pune totdeauna la îndoială alegerile pe care le-au făcut în săptămânile de dinainte de audiere.

Dar când ești la o răscruce, nu poți vedea fiecare destinație, vezi doar capătul drumurilor care duc într-acolo. Tot ce poți să faci este să-l alegi pe unul dintre ele și să mergi pe el, sperând că cineva va păși alături de tine.

În spatele ei se aude rumoare. Leila se întoarce. Prin ușile deschise ale sălii de judecată îi vede pe Pip și Max, distanța dintre ei crescând chiar în timp ce ea se uită la ei.

S-a terminat. Și, în același timp, este doar începutul.

Clare Mackintosh a lucrat doisprezece ani în poliție, apoi a fost jurnalist independent și consultant social media. Este fondatoarea Festivalului de Literatură Chipping Norton și patroana Silver Star Society, o organizație caritabilă care oferă asistență mamelor cu probleme în timpul sarcinii.

În 2006, Mackintosh a născut băieți gemeni, iar unul dintre ei a făcut meningită, suferind leziuni cerebrale severe. Împreună cu soțul, a hotărât să-l deconecteze de la aparate. Ulterior, Mackintosh a născut din nou gemeni. În prezent, locuiește cu soțul și cei trei copii în Cotswolds.

De aceeași autoare, la Editura Trei au apărut *Te las să pleci, Te văd* și *Lasă-mă să mint*. Cărțile ei au fost publicate în peste 40 de țări și s-au vândut în peste două milioane de exemplare.

Pentru mai multe informații, www.claremackintosh.com www.facebook.com/Claremackwrites și Twitter @Claremackintosh.

CLARE MACKINTOSH
Când Dylan se îmbolnăvește grav, iar doctorii le cer să decidă în privința supraviețuirii lui, părinții săi, Max și Pip, nu pot cădea de acord. Pip crede că supraviețuirea cu orice preț este de neacceptat. Max caută cu înfrigurare un tratament nou pentru boala fiului. Nereușind să găsească o soluție comună, Max și Pip ajung în cele din urmă la proces. Care va fi oare soarta lui Dylan?
O captivantă explorare a iubirii, căsniciei și vieții de părinte, noul roman al lui Clare Mackintosh este povestea unei familii care trece prin chinuri inimaginabile, dar în cele din urmă reușește să găsească forța de a merge mai departe. Pentru că uneori sfârșitul nu e decât un nou început.
O carte emoționantă, fără sentimentalisme facile, care te va însoți multă vreme.
SUNDAY MIRROR
TREI
www.edituratrei.ro
ISBN 978-606-40-0749-0
9 786064 007490

[1] Traducere de Horia Gârbea, preluată de pe www.hotiagarbea.blogspot.com *(N.t.)*

[2] Traducere de Horia Gârbea, preluată de pe www.horiagarbea.blogspot.com. (*N.t.*)

Table of Contents

PROLOG 5
ÎNAINTE 6
1. PIP 7
2. MAX 21
3. LEILA 32
4. PIP 48
5. MAX 59
6. PIP 68
7. MAX 74
8. LEILA 79
9. PIP 94
10. MAX 106
11. PIP 116
12. LEILA 125
13. MAX 129
14. PIP 132
15. LEILA 140
16. MAX 150
17. PIP 161
18. LEILA 167
19. MAX 176
20. LEILA 188
21. PIP 200
22. MAX 207
23. LEILA 214
24. PIP 221
25. MAX 226
DUPĂ 230
26. PIP 231
27. MAX 237

28. PIP 244
29. MAX 252
30. PIP 257
31. MAX 262
32. PIP 267
33. MAX 274
34. PIP 281
35. MAX 291
36. PIP 303
37. MAX 311
38. PIP 315
39. MAX 323
40. PIP 332
41. MAX 338
42. PIP 345
43. MAX 353
44. PIP 359
45. MAX 364
46. PIP 372
47. MAX 380
48. PIP 388
49. MAX 396
50. PIP 401
51. MAX 408
52. PIP 412
ÎNAINTE 416
53. LEILA 417